

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE OMŠENIE

PROGRAMOVACIE OBDOBIE 2024 - 2033

Formulár č. Ú 1 - Hlavička dokumentu PHRSR

Názov:	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Omšenie na roky 2024 - 2033
Územné vymedzenie :	Trenčiansky kraj, okres Trenčín, obec Omšenie – ŠÚJ 506354
Územný plán obce schválený:	áno
Dátum schválenia PHRSR:	26.06.2025
Dátum platnosti:	2024 - 2033
Verzia	2.0.
Publikovaný verejne:	01.07.2025

Zdroj: vlastné spracovanie

Omšenie	
Erb	Vlajka
	
Základné údaje	
Kraj	Trenčiansky
Okres	Okres Trenčín
Región	Stredné Považie
Poloha:	48°54'05"S 18°13'31"V
Nadmorská výška:	333 m.n.m.
Rozloha	24,36 km ² (2 436 ha)
Počet obyvateľov:	1836
Hustota obyvateľstva:	75,37
Nacionále	
PSČ	914 43
ŠÚJ	506354
EČV	TN
Tel. predvoľba	+421-32
Oficiálne adresy	
Adresa:	Obec Omšenie
	Omšenie 330
	914 43 Omšenie
Web:	www.omsenie.sk
E-mail:	podatelna@omsenie.sk; starosta@omsenie.sk
Telefón:	032 / 659 72 29
Fax:	-

OBSAH

1 ÚVOD	5
ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	13
2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE.....	14
2.1 HISTRIA OBCE.....	14
2.2 PRÍRODNÉ POMERY	16
2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	23
2.4. Doprava.....	28
2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	30
2.6. OBYVATEĽSTVO.....	43
2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ	52
2.8. BÝVANIE	55
2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE	57
2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE	59
2.11. SOCIÁLNA SFÉRA	61
2.12. ZDRAVOTNÍCTVO	64
2.13. ŠPORT	65
2.14. KULTÚRA	66
2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA	68
2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY	69
2.17. CESTOVNÝ RUCH	69
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE.....	70
2.19. SAMOSPRÁVA.....	75
2.20. MANAŽMENT A SPRÁVA OBCE	75
2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ	76
2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR.....	77
3 SWOT ANALÝZY	77
3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	80
3.2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	80
3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	81
3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	82
3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE.....	83
3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO.....	84
3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT.....	85
3.8 KULTÚRA.....	86
3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	87
3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	87
3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE	88
3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OMŠENIE	89
STRATEGICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	96
4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OMŠENIE.....	97
5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE	100
STRATEGICKÝ CIEĽ	100
5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	109
5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	109
5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	110
5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	111
5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	111
5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO.....	112
5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	113
5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	114
5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	114
5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	115
5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	115
6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY	116
6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	116
6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	117
6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA.....	118
6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	118
6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	119

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	119
6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	120
6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	121
6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH.....	122
6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	122
REALIZAČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA	124
7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE OMŠENIE	125
7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR	126
7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN.....	128
8 AKČNÝ PLÁN	129
8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	129
8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	130
8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	132
8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	133
8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	134
8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	136
8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	137
8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	139
8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	140
8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	141
8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	142
FINANČNÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA.....	144
9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU	145
9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	149
9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	150
9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	152
9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	153
9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE	154
9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	155
9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	157
9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA.....	158
9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	159
9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	160
9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE.....	161
FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR	162
10 ZÁVER	163
11 POUŽITÁ LITERATÚRA	163

1 ÚVOD

Dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Omšenie s výhľadom do roku 2033 (PHRSR) je strednodobý strategický dokument, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Omšenie sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Omšenie, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a dopĺňovaný.

Formulár č. Ú 2 - Zámer spracovania PHRSR

Zámer spracovania PHRSR	
Názov dokumentu	- Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Omšenie na roky 2024 - 2033
Forma spracovania	- pracovníkmi samosprávy, - s pomocou externých odborníkov (spolupráca),
Riadenie procesu spracovania	- pracovné skupiny boli zložené z vedenia obce, zamestnancov OcÚ, poslancov OcZ a komisií, - spracovania PHRSR sa zúčastnili aj RO organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce, - súčasťou prieskumu boli aj mimovládne organizácie a podnikateľské subjekty v obci, - zapojenie verejnosti a komunikácia s verejnosťou: zapojenie prostredníctvom dotazníkového prieskumu, informovanie prebiehalo formou webovej stránky obce, stránky obce na sociálnej sieti FB, prostredníctvom zasadnutí OcZ.
Obdobie spracovania	- PHRSR bol spracovaný v priebehu roka 2023 a 2024 - harmonogram spracovania je uvedený v nasledujúcej tabuľke.
Financovanie spracovania	- náklady na vlastné spracovanie boli financované z rozpočtu obce KZ 41.

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Formulár č. Ú 3 - Harmonogram spracovania PHRSR

Harmonogram spracovania PHRSR												
	2024											
Termín	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Úvod												
Analytická časť												
Strategická časť												
Programová časť												
Realizačná časť												
Finančná časť												
Záver												

Zdroj: Weisová, Bernátová: Strategické plánovanie samosprávy, Municipalia 2012

Bol spracovaný na základe zákona Národnej rady SR č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení n.p.), ktorý definuje Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce ako strednodobý programový dokument, obsahujúci analýzu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce, hlavné smery jej vývoja, ustanovenie cieľov, prvoradých potrieb a úloh vo všetkých oblastiach života obce. Súčasťou programu je aj návrh jeho administratívneho a finančného zabezpečenia. Zákon stanovuje aj úlohy, týkajúce sa vypracovávaní, schvaľovania, zabezpečenia plnenia a pravidelného vyhodnocovania predmetného programového dokumentu. Pri spracovaní programu boli rešpektované zásady regionálnej politiky vlády Slovenskej republiky a princípy regionálnej politiky Európskej únie zakotvené najmä v nariadení Rady (ES) č. 1266/1999 (nariadenie o štrukturálnych fondoch).

Formulár č. Ú 7 - Použité participatívne metódy

Metóda	Informovanie verejnosti	Získavanie názorov verejnosti	Zohľadnenie názorov verejnosti
Tlačené materiály			
Verejné informačné tabule	áno		
Informačné formuláre, tabuľky údajov,	áno		

Internetové stránky	áno		
Využitie existujúcich médií			
Zverejňovanie informácií v miestnej tlači	áno	áno	
Stretnutia			
Stretnutia s kľúčovými ľuďmi/skupinami	áno	áno	áno
Návšteva v dotknutom území	áno	áno	áno
Verejné vypočutie	áno	áno	áno
Využitie miestnych ľudí na získavanie názorov	áno	áno	áno
Rozhovory a prieskumy			
Dotazník pre záujmové skupiny	áno	áno	
Dotazník pre širokú verejnosť	áno	áno	
Poradné skupiny			
Miestne poradné skupiny	áno	áno	áno
Riešenie problémov			
Rokovanie bez prítomnosti moderátora/facilitátora	áno	áno	áno
Zdroj: vlastné spracovanie			

Program sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Omšenie je súčasťou sústavy základných dokumentov podpory regionálneho rozvoja v Slovenskej republike. Táto sústava je členená na strategické a programové dokumenty vypracovávané na úrovni štátu, sektorov, samosprávnych krajov, regiónov a obcí a programové dokumenty Európskej únie (pre využitie zdrojov predvstupových a štrukturálnych fondov).

Východiskové podklady

Podpora regionálneho rozvoja sa uskutočňuje v súlade s programovaním na základe:

Miestnej úrovne

- **Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce**, ktorý je strednodobý programový dokument spracovaný na úrovni obce.
- **Viacročný rozpočet**
- **KPSS**
- **ÚPN**

Národnej úrovne prostredníctvom dokumentov

- Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).
- Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
- Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
- Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
- Konceptia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
- Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
- Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
- Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
- Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
- Národná stratégia cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike (2015)
- Stratégia rozvoja cestovného ruchu do roku 2020 (2013)
- Aktualizovaná národná stratégia ochrany biodiverzity do roku 2020 (2014)
- Stratégia adaptácie Slovenskej republiky na zmenu klímy – aktualizácia (2018)
- Národná stratégia trvalo udržateľného rozvoja (2001)
- Konceptia ochrany prírody a krajiny do roku 2030 (2019)
- Konceptia implementácie Agendy 2030 v medzinárodnom prostredí (2017)

- Aktualizácia Národného programu podpory zdravia v Slovenskej republike (2014)
- Koncepcia Štátnej politiky zdravia Slovenskej republiky (2008)
- Akčný plán pre životné prostredie a zdravie obyvateľov Slovenskej republiky V. (2019)
- Strategický rámec v oblasti starostlivosti o zdravie pre roky 2014 až 2030 (2013)
- Integrovaný národný energetický a klimatický plán na roky 2021 – 2030
- Dokumenty/stratégie/plány SR vzťahujúce sa k plneniu jednotlivých kritérií základných podmienok

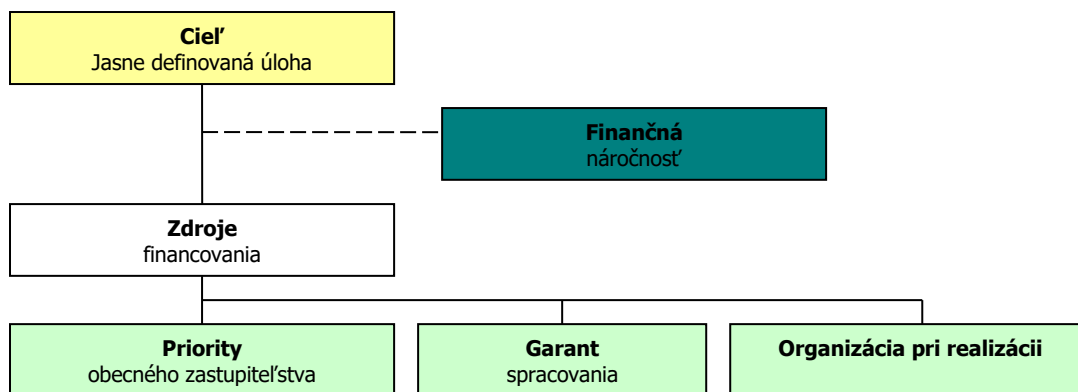
Nadnárodnej úrovne

- K programovým dokumentom Európskej únie pre využitie štrukturálnych fondov patria:
- Zmluva o fungovaní Európskej únie
- Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
- Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
- Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
- Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
- Rámcový dohovor o ochrane a trvalo udržateľnom rozvoji Karpát (2003)
- Stratégia EÚ pre Dunajský región
- Revízia Akčného plánu Stratégie EÚ pre dunajský región (júl 2019)
- BIELA KNIHA: Plán jednotného európskeho dopravného priestoru – vytvorenie konkurencieschopného dopravného systému účinne využívajúceho zdroj, COM(2011) 144 v konečnom znení
- Európska zelená dohoda (European Green Deal) publikovaná v decembri 2019, ktorá stanovuje plán opatrení s cieľom prechodu na plne klimaticky neutrálne hospodárstvo EÚ
- Európa 2020 Stratégia pre inteligentný a udržateľný rast podporujúci začlenenie,
- COM(2010) 2020 v konečnom znení
- Európska stratégia pre nízkoemisnú mobilitu (COM(2016) 501 z 20. 7. 2016)
- Plán prechodu na konkurencieschopné nízkouhlíkové hospodárstvo do roku 2050,
- COM(2011) 112 v konečnom znení
- Energetický plán do roku 2050 COM(2011) 885 v konečnom znení
- Nástroj na prepájanie Európy v oblasti dekarbonizácie hospodárstva a podpory využívania čistej energie
- Horizont Európa (2021 – 2027)
- LIFE (oblasť ochrany biodiverzity, prechodu na obehové hospodárstvo, adaptácie na zmenu klímy a podpory obnoviteľných zdrojov energie)
- Erasmus (oblasť rozvoja vzdelávania a odbornej prípravy zameraného na inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie)
- Program pre sociálnu zmenu a inovácie v oblasti zamestnanosti a sociálneho začleňovania
- Európsky pilier sociálnych práv (2017)

Jednotlivé strategické dokumenty sú vypracovávané vo vzájomnej nadväznosti a postupnosti.

Implementácia

Implementácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Omšenie je zložitý a náročný proces. Za jeho realizáciu so zabezpečením všetkých väzieb na strategické a programové dokumenty SR a EÚ budú zodpovední predstavitelia samosprávy obce Omšenie. Návrh spôsobu implementácie bude treba dopĺňať v súlade s organizačnou štruktúrou samosprávneho úradu, jeho kompetenciami v nadväznosti na vývoj v oblasti legislatívy, predovšetkým v oblasti nakladania s finančnými prostriedkami. Pri posudzovaní jednotlivých projektov sme použili procesnú analýzu, ktorej hlavným cieľom bolo analyzovať proces premeny vstupov pomocou použitia súboru finančných, ľudských a technologických zdrojov.

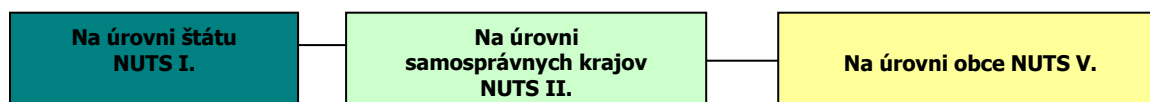
Finančné zabezpečenie

V zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja (v znení č. 309/2014 Z. z., 378/2016 Z. z., 58/2018 Z. z., 313/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 134/2020 Z. z.), sa financovanie regionálneho rozvoja realizuje na troch úrovniach: Na mikroregionálnej úrovni je možné rozvojové aktivity financovať jedine združovaním zdrojov nižšej úrovne, čiže obcí. Samosprávy nemajú spoločný zdroj financovania. V súčasnej situácii je možné rozvojové aktivity financovať buď z rozpočtov jednotlivých obcí v prípade individuálnych projektov alebo združením financií viacerých obcí v prípade spoločných projektov. V prípade financovania projektov majúci význam v kontexte priorít celého kraja zohráva významnú úlohu Trenčiansky samosprávny kraj a financovanie inštitúcií v jeho zriaďovateľskej kompetencii. Ďalšími doplnkovými zdrojmi, ktoré možno definovať na úrovni jednotlivých aktivít sú predovšetkým štrukturálne fondy EÚ. Ich využitie v rámci jednotlivých aktivít je možné stanoviť len indikatívne bez určenia výšky požadovanej podpory s cieľom prispieť ku koordinácii realizácie rozvojových aktivít.

- Pri zostavovaní finančného plánu a zaistovaní finančnej podpory je potrebné zamerať sa na tie opatrenia, ktoré sú nedostatočne podporované zo štátneho rozpočtu, alebo nie sú podporované vôbec.
- Pri zabezpečovaní základných potrieb občanov postupuje samospráva podľa zákona číslo 369/1990 Z.z. O obecnom zriadení a v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. O majetku obcí v znení neskorších predpisov.
- Na plnenie svojich úloh má obce okrem finančných prostriedkov poukázaných od štátu v rámci delimitácie k dispozícii nasledovné financie: príjmy z miestnych daní a poplatkov, zdroje Štrukturálnych fondov Európskej únie v rámci programovacieho obdobia 2021 - 2027.

Zdroje a dokumenty

V súlade so snahou Slovenskej republiky o znižovanie rozdielov na úrovni rozvoja jednotlivých regiónov boli východiskom pri príprave Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Omšenie nasledovné strategické dokumenty:

Podporné materiály

Pri vypracovaní Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Omšenie boli použité aj prognostické údaje. Hlavnou úlohou prognostických údajov je podporiť vypracovanie tohto programu a zabezpečiť tým zvýšenie efektívnosti procesov strategického plánovania a kvality tohto dokumentu. Toto zabezpečenie je dané prepojením Systému strednodobého výhľadu hospodárskeho a sociálneho vývoja a vecnej roviny strategického plánovania.

Obec Omšenie má nasledovné možnosti čerpania mimorozpočtových zdrojov na dosahovanie svojich cieľov a priorít v zmysle stanovených tematických cieľov Agendy 2030 pre udržateľný rozvoj a cieľov politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027:

Partnerská dohoda (ďalej len „PD“) - Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 – 2027 (ďalej aj „PD SR“) je základný strategický dokument s celoštátnym dosahom, ktorý vypracuje Slovenská republika (ďalej len „SR“) za účasti partnerov a ktorým sa stanoví stratégia, priority a opatrenia pre účinné a efektívne využívanie prostriedkov z fondov politiky súdržnosti Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na programové obdobie 2021 – 2027. PD SR uzatvorí Slovenská republika s Európskou komisiou (ďalej aj „EK“).

Európska komisia zverejnila v máji 2018 návrh viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021 – 2027 a návrh legislatívneho balíka pre politiku súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 – 2027.

Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú:

Investovanie do rastu a zamestnanosti

Európska územná spolupráca

Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

- 1. Inteligentnejšia Európa**
- 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa**
- 3. Prepojenejšia Európa**
- 4. Sociálnejšia Európa**
- 5. Európa bližšie k občanom.**

Jednotlivé členské štáty majú podľa návrhu všeobecného nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde a Európskom námornom a rybárskom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl a migráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj pre riadenie hraníc a víza (ďalej len „návrh všeobecného nariadenia EÚ“) povinnosť predložiť svoje partnerské dohody v súlade s princípom partnerstva.

Na úrovni SR sa uskutočnil proces identifikácie investičných priorít SR na roky 2021 – 2027 v rámci piatich cieľov politiky súdržnosti, ktoré sú súčasťou návrhu PD SR. Tento proces pozostával z niekoľkých etáp, do ktorých bolo zapojené široké spektrum odborníkov z radov ústredných orgánov štátnej správy, územnej samosprávy, akademickej obce, profesijných a záujmových združení, mimovládnych neziskových organizácií a pod. Aby sa zabezpečila čo najširšia reprezentatívnosť odborných pohľadov z celého Slovenska, bol v apríli 2019 uskutočnený online dotazníkový prieskum.

Výstupy dotazníkového prieskumu boli následne konzultované s príslušnými rezortmi – ministerstvami zodpovednými za tematické oblasti podpory v rámci jednotlivých cieľov politiky súdržnosti na programové obdobie 2021 – 2027. Súčasťou tohto procesu boli aj predbežné úvahy o tvorbe tzv. strategických projektov (projekty strategického významu). Pre príslušné ciele boli v spolupráci so sociálno-ekonomickými partnermi vypracované tzv. návrhové listy, v ktorých sa zadefinovali podrobnejšie návrhy opatrení aj s odôvodnením, prečo je potrebná ich realizácia, ďalej cieľová skupina, ktorej sa budú dotýkať, ale aj súlad s prílohou D Správy o Slovensku 2019 – požičným dokumentom EK.

Ďalším krokom bol analytický hierarchický proces, cieľom ktorého bolo prostredníctvom nezávislých hodnotiteľov (odborníci z analytických útvarov), prideliť identifikovaným prioritám v rámci jednotlivých cieľov váhy, tzn. zoradiť ich na základe troch hlavných kritérií – závažnosti, naliehavosti a realizovateľnosti. Výsledky tohto procesu boli predstavené v materiáli „Východiskový návrh priorít SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027“, ktorý schválila Rada vlády SR pre politiku súdržnosti 2021 – 2027 dňa 3. októbra 2019. Na základe tohto procesu bola zahájená aj príprava návrhu PD SR, ako hlavného strategického dokumentu SR pre využívanie fondov politiky súdržnosti EÚ po roku 2020.

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií
	Podpora budovania ľudských zdrojov vo výskume a vývoji
	Podpora budovania a modernizácie centrálnej infraštruktúry prevýskum a vývoj
	Podpora účasti slovenských subjektov v Európskom výskumnom a inovačnom priestore
	Využívanie výhod digitalizácie pre občanov, podniky a vlády
	Podpora rozvoja digitálneho a údajového hospodárstva a digitálna transformácia širšej ekonomiky, výskum a vývoj a aplikovanie
	moderných technológií s cieľom zvyšovať inovatívnu výkonnosť
	Slovenska a eliminovanie negatívneho dopadu digitalizácie na spoločnosť
	Modernizácia poskytovania verejných služieb
	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest
	Podpora digitálnej pripojiteľnosti
	Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií
	Podpora malého a stredného podnikania

	Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručnosti pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
3. Prepojenejšia Európa	Cestná doprava Dobudovanie diaľničných spojení TEN-T Výstavba rýchlostných ciest Modernizácia a výstavba ciest I. triedy vrátane modernizácie mostov Zlepšenie regionálnej dopravnej obslužnosti Železničná doprava Modernizácia železničnej infraštruktúry zaradenej do siete TEN-T a železničných uzlov Podpora regionálnej železničnej dopravy Vodná doprava Modernizácia infraštruktúry vodnej dopravy zaradenej do TEN-T Pomoc prevádzkovateľom plavidiel vnútrozemskej plavby pri zavádzaní technológií ekologizácie plavidiel
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

Uplatnenie integrovaného prístupu

rozmer - 1

Rôzne aspekty života obce – environmentálny, hospodársky, sociálny a kultúrny – sú vzájomne prepojené a úspech v rozvoji samosprávy možno dosiahnuť len prostredníctvom integrovaného prístupu. Opatrenia týkajúce sa fyzickej obnovy sa v PHRSR skombinovali s opatreniami na podporu vzdelávania, hospodárskeho rozvoja, sociálneho začleňovania a ochrany životného prostredia. Predpokladom toho je rozvoj silných partnerstiev medzi miestnymi obyvateľmi, občianskou spoločnosťou, miestnym hospodárstvom a rôznymi úrovňami správy. Takýto prístup je osobitne dôležitý vzhľadom na vážnosť problémov, pred ktorými momentálne samospráva stojí. Tieto problémy siahajú od konkrétnych demografických zmien, cez dôsledky hospodárskej stagnácie v súvislosti s tvorbou pracovných miest a sociálnym pokrokom, až po dôsledky zmeny klímy. Reakcia na tieto problémy bude mimoriadne dôležitá na dosiahnutie inteligentnej, udržateľnej a inkluzívnej spoločnosti,

ktorá je cieľom politiky súdržnosti EÚ na programové obdobie 2021 - 2027. Politika súdržnosti EÚ má aj naďalej podporovať svoje dva hlavné ciele, ktorými sú: Investovanie do rastu a zamestnanosti a Európska územná spolupráca. Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ: 1. Inteligentnejšia Európa, 2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa, 3. Prepojenejšia Európa, 4. Sociálnejšia Európa a 5. Európa bližšie k občanom.

rozmer – 2

PHRSR obce Omšenie integruje všetky dokumenty na miestnej úrovni, ako aj ciele a priority národných strategických dokumentov a dokumentov EÚ. PHRSR obce Omšenie 2024 – 2033 nadväzuje na predchádzajúce PHRSR obce, územný plán obce, viacročný rozpočet. PHRSR obce integruje strategické dokumenty EÚ spoločne s dokumentmi z národnej úrovne.

rozmer – 3

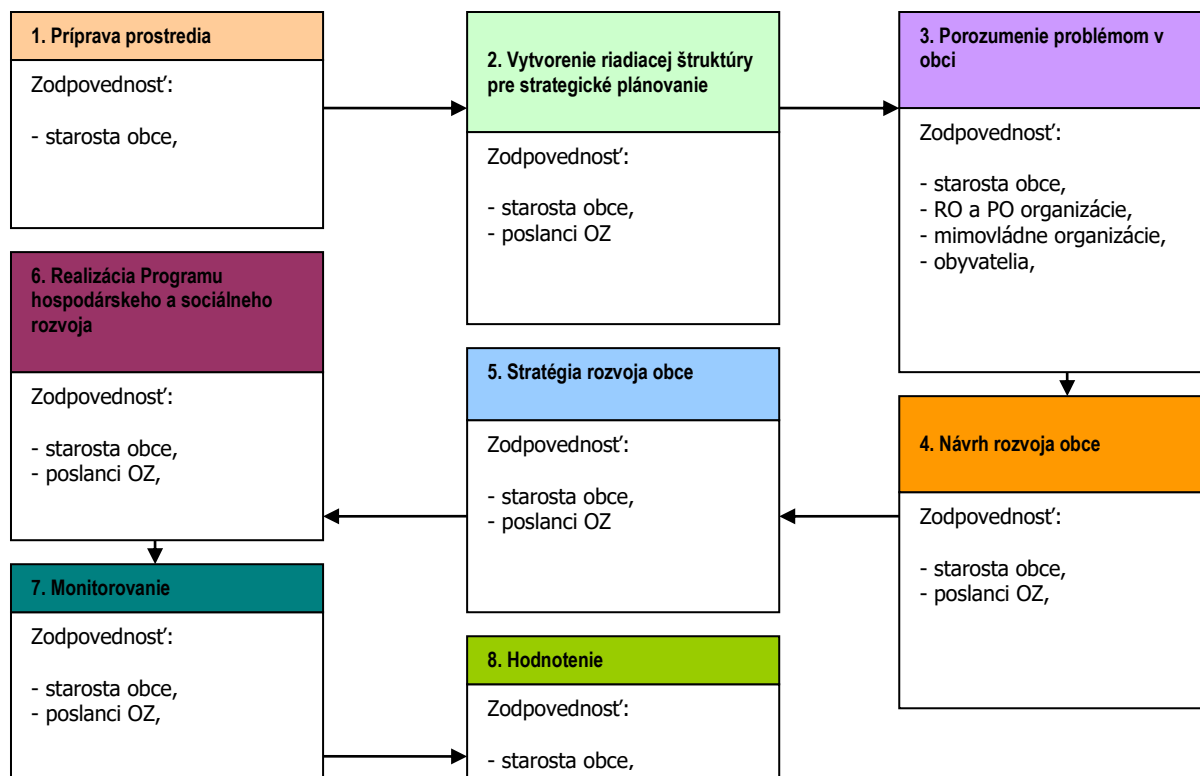
Integrovaný prístup bol uplatnený pri procese spracovania strategického dokumentu, kde boli zohľadnené predstavy, potreby a požiadavky jednotlivých zainteresovaných skupín, ako sú obyvatelia, rozpočtová organizácia v pôsobnosti obce, záujmové skupiny obyvateľov, podnikateľské subjekty, obec a jej jednotlivé orgány: poslanci OZ, starosta, komisie. V prípravnej fáze spracovania PHRSR sa integrovaný prístup využil prostredníctvom dotazníkového prieskumu, v rámci schvaľovacej fázy PHRSR bol návrh dokumentu zaslaný zainteresovaným skupinám na záverečnú úpravu, doplnenie a odsúhlasenie.

rozmer – 4

Integrovaný prístup bol uplatnený v prípade finančného zabezpečenia jednotlivých priorít a cieľov. Financovanie sa realizuje z viacerých zdrojov – verejných a súkromných. Verejné zdroje uplatňujú integrovaný prístup z hľadiska horizontálneho ako aj vertikálneho. Z horizontálneho hľadiska predstavuje kombinovanie viacerých možných zdrojov EÚ (Operačných programov). Z vertikálneho hľadiska sú integrované zdroje EÚ, úrovne SR, VÚC a nakoniec na najnižšej úrovni miestnej samosprávy.

PHRSR sa skladá z hlavného dokumentu a príloh, ktoré sú jeho neoddeliteľnou súčasťou.

Fázy strategického plánovania a definovanie zodpovednosti

1	Vyvolanie dopytu v obci Omšenie . Sformovanie prvej pracovnej skupiny. Určenie, koho je treba do prípravy PHRSR zapojiť. Spôsob oslovenia a prizvania ďalších účastníkov – dotazníkový prieskum. Príprava informačnej stratégie. Zapojenie všetkých účastníkov procesu.
2	Vytvorenie organizačnej a riadiacej štruktúry pre spracovanie PHRSR. Stanovenie pravidiel rokovania riadiacej štruktúry. Predstavenie cieľov, záujmov a potrieb všetkých účastníkov.
3	Vytvorenie a zverejnenie mechanizmov pre aktívnu spoluúčasť verejnosti. Uskutočnenie analýzy potrieb a zhodnotenie existujúcich zdrojov. Zhodnotenie silných a slabých stránok obce. Vymenovanie príležitostí a rizík a naznačenie trendov pre rozvoj obce v jednotlivých oblastiach.
4	hlavné hodnoty, ktoré tvoria jej základ a ktoré určujú pri spracovaní PHRSR smer, ktorým sa budú jednotlivé oblasti uberať, cieľ, ktorý má byť dosiahnutý a priority rozvoja, prekážky, ktoré bude nutné prekonať pri rozvoji, regionálne aj nadregionálne zdroje, ktoré je možné využiť na rozvoj. Plán postupných krokov a úloh na dosiahnutie stanovených cieľov a priorít. Systém sledovania realizácie PHRSR.
5	Spracovanie konečnej verzie PHRSR. Predloženie textu PHRSR na pripomienkovanie verejnosti. Schválenie PHRSR zastupiteľstvom. Uskutočňovanie plánu.
6	Ročné vyhodnocovanie plánu. Informovanie verejnosti o uskutočňovaní PHRSR. Priebežné vyhľadávanie a zapájanie nových partnerov. Nástroje umožňujúce uskutočniť zmeny v pôvodnom PHRSR.

Zdroj: Woleková, Mežianová, 2004, s.14 – 17.

**Analytická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Omšenie
2024 - 2033**

2 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA OBCE

Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Trenčín súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Základná charakteristika obce Omšenie (k 31.12.2023)

Kód obce	518727
Názov okresu	Trenčín
Názov kraja	Trenčiansky
Štatút obce	obec
PSC	914 43
Telefónne smerové číslo	+421-32
Prvá písomná zmienka o obci - meste - rok	1113
Nadmorská výška obce - mesta v m	333
Celková výmera územia obce [km ²]	2436
Hustota obyvateľstva na km ²	
Zdroj: ŠÚ SR	

Leží v juhozápadnej časti Strážovských vrchov v doline potoka Teplička, 5 km východne od Trenčianskych Teplic. Osídlenie územia dokladajú archeologické nálezy z doby kamennej. Prvá zmienka o obci Messan je v tzv. zoborskej listine z r. 1113. Obyvateľstvo sa zaoberalo chovom dobytka, šitím súkenných odevných častí a tkáčstvom, v obci pracovala valcha a píla. Medzi Trenčianskymi Teplicami a Omšením sa nachádza vodná nádrž. V časti Baračka je rekreačné stredisko. V okolí sú dve prírodné rezervácie, Omšenská Baba (668 m n. m.) a Žihľavník-Baske (954 m). Pod vrcholom Baske sa nachádza turistická chata, postavená v r. 1936. V obci sa buduje kanalizačná sieť. V obci stojí rím. kat. kostol Narodenia Panny Márie, postavený v prvej polovici 13. stor., pôvodne románsky, v r. 1802 bol prestavaný. Pamiatkovo chránený vzácny objekt. V obci sa narodil náboženský spisovateľ Daniel Krman (www.naseobce.sk, 2.5.2024).

2.1 HISTÓRIA OBCE

Obec Omšenie i keď nikdy neoplývala veľkým bohatstvom, jej obyvatelia sa vyznačovali pracovitosťou, srdečnosťou a štedrosťou. Dokázali obec zveľadiť až k dnešnej podobe. Cesta však nebola ľahká ani jednoduchá. Mala svoje zákruty, neúspechy i víťazstvá. Za prvú písomnú zmienku vďaka obec úmyslu pápeža Jána XXII. (1316-1334) vyberať pápežský desiatok na plánovanú križiacku výpravu, ktorá sa však nikdy neuskutočnila. Ján XXII. poslal v tom čase do Uhorska legátov Raimunda de Bonofato a Jakuba Berengaria, ktorí navštívili jednotlivé farnosti a po vybratí desiatkov vyhotovili veľký register, v ktorom figuruje „plebanus de Misen“. Register pochádza z rokov 1332 až 1337. Táto zmienka o farárovi Omšenia svedčí o existencii sídla väčšieho rozsahu a významu, pretože dokladá existenciu farnosti a nepriamo aj kostola. V tom čase bol „Misen“ kráľovským pozemkom. Ľudovít I. Veľký (1343-1382) z rodu Anjouovcov v roku 1348 daroval „Missyn“ bratom Mikulášovi a Štefanovi, synom Jakuba z Baračky (dnes Bardoňovo), ktorí sa o rok neskôr na pozemku usadili. Po smrti bezdetného Mikuláša v roku 1365 kráľ Ľudovít dal jeho pozemky svojmu príbuznému, kniežaťu Vladislavovi Opoľskému, ale zakrátko uznal nepravosť a Omšenie sa opäť dostalo do držby Štefana z Baračky. Koncom 14. storočia sa ako ďalší vlastníci Omšenia uvádzajú Bošániovci. Synovia Štefana z Baračky dostali od kráľa Žigmunda Luxemburského (1387-1438) závetné právo, na základe ktorého v roku 1395 prenechali „Myssen“ Ladislavovmu synovi Jakubovi a Tomášovmu synovi Dominikovi – tí ho vlastnili v roku 1406. František Noffry s Jánom Horváthom požiadali v roku 1472 kráľa Mateja Korvína o udelenie Omšenia, avšak Bošániovci a Kistapolcsányiovci proti tomu vzniesli protest. Najväčšími pozemkovými vlastníkmi zostávali Baračkaiovci, ktorí si neskôr postavili kúriu v miestnej lokalite, dodnes nesúcej meno Baračka. Podľa daňového súpisu Trenčianskej župy z roku 1532 malo „Mssen“ 12 port (poddanských usadlostí) a ako zemepán je uvedený Pavol Baračkai, ktorý patril k najvýznamnejším predstaviteľom rodu. V roku 1528 velil Zápoľského posádke na Trenčianskom hrade. Keď hrad obliehalo vojsko Ferdinanda Habsburského, presvedčil posádku, aby sa vzdala. Ferdinand ho za to odmenil funkciou podžupana Trenčianskej stolice. Baračkai bol od roku 1550 provizorom čiže hospodárskym správcom Trenčianskeho hradu a panstva. Rod Baračkaiovcov vymrel niekedy po roku 1631 Štefanom. Ich majetky v Omšení zrejme prešli do vlastníctva Bošániovcov. Reformácia zasiahla Omšenie plným prúdom. Vidno to z toho, že kostol i fara prešli do rúk evanjelikov. Roku 1663 je ako farár uvedený Matej Domko. U neho našli útočisko manželka Krmanovci (Daniel Krman st. bol evanjelický kňaz pochádzajúci z Motešíc), ktorým sa 28. augusta 1663 narodil syn Daniel, neskoršie tiež evanjelický kňaz a spisovateľ, patriaci k významným činiteľom slovenského kultúrneho života. (Pri príležitosti 300. výročia jeho narodenia v roku 1963 mu bola odhalená pamätná tabuľa, umiestnená pri vchode do budovy základnej školy.) Roku 1674 bol kostol vrátený katolíckej cirkvi. Nový farár Matej Šoltýs našiel v Omšení, Hornej a Dolnej Porube samých protestantov, preto začal s rekatolizáciou. V nepokojných rokoch Rákociho povstania v omšenskej farnosti pôsobil evanjelický kňaz, no po Rákociho porážke bol kostol s farnosťou opäť vrátený katolíckej cirkvi. Počet filiálok omšenskej farnosti sa v roku 1803 zmenšil o Hornú Porubu. Od uvedeného roku zostali pod správou omšenského farára len Omšenie a Dolná Poruba. Obyvatelia sa v minulosti venovali prevažne roľníctvu. Ako poddaní mali povinnosť pracovať na panských poliach. Tieto náležali predovšetkým Bošániovcom, ktorí boli i patrónmi kostola. Život roľníkov bol veľmi tvrdý. Museli pracovať veľmi ťažko a hlavne tí, ktorí mali vlastnú usadlosť. K biede prispievali aj stavovské povstania a turecké nebezpečenstvo. Ústne tradované povesti viažu sa k lokalite zvanej Turkovce naznačujú, že v októbri 1663 sa Turci dostali až do Omšenia, hoci ono v zozname sedemnástich vypálených dedín na Považí nefiguruje. Obyvatelia Omšenia boli chudobným horským ľudom, ktorý si musel svoj chlieb dobývať. S obyvateľmi susedných obcí spravidla vychádzali dobre, len zriedkavo dochádzalo k sporom, najčastejšie kvôli rúbaniu lesov, zajímaniu dobytka, zaberaniu pozemkov a robeniu škôd prípadne kvôli hraniciam chotára.

Obecná pečať datovaná 1604 nepriamo naznačuje, že už v 17. storočí mal značný význam aj chov oviec. Tereziánsky urbár z roku 1772 presne stanovil robotné povinnosti menovaných sedliakov a želiarov obce. V roku 1843 predal Šimon Bošáni Omšenie i s Baračkou barónovi Šimonovi Sinovi, majiteľovi trenčianskeho hradného panstva. Zrušenie poddanstva roku 1848 uľavilo obyvateľom dediny a predstavovalo prvý krok k zlepšovaniu ich životov. Panská pôda pozvoľna prechádzala do rúk roľníkov a vznikali gazdovské rody, ktoré však následkom delenia majetku medzi všetkých potomkov chudobneli. V druhej polovici 19. storočia zhoršili biedu obyvateľov mnohé požiare. Najväčší bol požiar v septembri 1887, kedy zorelo 8 usadlostí. Až 34 rodín a 136 ľudí prišlo o strechu nad hlavou i celý skromný majetok. Povodne sa našťastie nevyskytovali často. V tomto období obec v mnohých smeroch závisela na Židovi Leopoldovi Haasovi, ktorý mal v prenájme celý panský majer patriaci Ifigénii des Castries. Haas si od panstva kúpil dom a v ňom zriadil obchod s krčmou. Predával na dlh a keď dlžníci nedokázali zaplatiť, vyžadoval si ich role. Takýmto počínaním zbohatol a stal sa takpovediac pánom Omšenia. Podobne si počínal i jeho syn Adolf. Týchto úžerníkov sa obec zbavila až v októbri 1918, keď ich zadlžení občania vyrabovali, takže radšej všetko predali a odišli bývať do Trenčína. Svojvôľu Haasovcov sa obyvatelia Omšenia pokúsili obmedziť založením úverového družstva v roku 1905. Štyri roky nato majetok grófký Ifigénie odkúpila peštianska banka a od nej vtedajší omšenský richtár. Po veľkej úmrtnosti v radoch detí následkom brušného týfusu v roku 1910 nariadil príslušný župný úrad vybudovanie vodovodu, ktorý bol dokončený v roku 1912. Boli vybudované pouličné výtokové ventily, odkiaľ ľudia brali vodu do vedier. Vypuknutie prvej svetovej vojny zasiahlo do osudov každej omšenskej rodiny. V tejto vojne padlo 47 mužov a 16 bolo ranených: iba šiesti sa z bojísk mohli vrátiť domov. Dozvukmi vojny boli hlad, bieda a utrpenie. Vznik Československa tieto dozvuky výraznejšie nepotlačil, priniesol však oslobodenie spod maďarizačného jarma a nádeje na lepšiu budúcnosť. Vzmáhala sa osveta a kultúrne dianie: obec sa stala členom Matice slovenskej, bola založená knižnica, mládež pod vedením organistu v škole hrávala divadelné predstavenia. V roku 1927 sa prestavoval a renovoval kostol a v roku 1929 si obec založila dobrovoľný hasičský zbor, ktorý podliehal zemskej hasičskej jednote na Slovensku. Tridsiate roky priniesli veľkú hospodársku krízu, ktorá zhoršila životnú úroveň väčšiny obyvateľstva. Navzdory chudobe sa roku 1938 v spolupráci so správcom farnosti podarilo z finančnej zbierky občanov postaviť v obci kultúrny dom. Počas druhej svetovej vojny sa charakter obce v podstate nezmenil. Vojnové útrapy zažili občania na jar roku 1945, kedy cez Omšenie tri týždne prechádzala frontová línia. Nemci sa silou-mocou držali v dedine, ale sovietski a rumunskí vojaci ich napokon prinútili k ústupu. Oslobodenie obce nastalo 10. apríla 1945. Druhá svetová vojna si taktiež vyžiadala svoje obete: niektorí občania zahynuli na východnom fronte ako vojaci Slovenskej armády, iní ako členovia partizánskych skupín v boji proti fašizmu. Takmer pred oslobodením Omšenia 6.3.1945 guľkou okupačného vojaka prišla o život v blízkosti svojho domu aj mladá 21 ročná dievčina Katarína Čmelková. Padlým bol v roku 1964 v areáli školy odhalený pomník. V Omšení bol po oslobodení ustanovený Národný výbor. Následky vojny pretrvávali v podobe nedostatku potravín a ďalšieho tovaru. Po februárovom prevrate roku 1948 prevzali moc komunisti. Zveľaďovanie a budovanie obce napredovalo mil'ovými krokmi, zdokonaľovali sa služby obyvateľstvu výstavbou základnej školy, materskej školy a obchodného domu. V päťdesiatych rokoch bolo obec elektrifikovaná a do Omšenia bola zavedená pravidelná autobusová doprava. Nové priemyselné závody v okolitých mestách poskytovali občanom dostatok pracovných príležitostí. Založením JRD v roku 1959 bola socializácia obce završená. Život v nej sa postupne skvalitňoval. Pribúdali nové moderné rodinné domy. Budovanie pokračovalo v sedemdesiatych a v osemdesiatych rokoch. Novembrové udalosti roku 1989 priniesli politicko-spoločenské zmeny v štáte, ktoré sa v nasledujúcom roku prejavili aj v obci. Občania si zvolili nové obecné zastupiteľstvo v priamych voľbách. Nasledovala príprava a realizácia viacerých projektov, čím sa úspešne nadviazalo na rozvoj obce za socializmu. Zmena politického systému podnietila okrem iného aj rozvoj drobného podnikania. O dianí v obci od roku 1995 až dodnes informuje miestne periodikum – štvrťročník Omšenské noviny. Počet kultúrnych, športových a spoločenských aktivít stúpal (2.5.2024, <http://www.omsenie.sk/index.php/historia>).

Vymedzenie územia

Obec Omšenie sa nachádza v juhozápadnej časti Strážovských vrchov, len 5 kilometrov na východ od kúpeľného mesta Trenčianske Teplice. Omšenie svojou polohou patrí k horským obciam. Z hľadiska administratívneho členenia je obec sídlom okresu Trenčín súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce Omšenie. Katastrálne územie má výmeru 2436 ha, je celistvé, výnimočne kompaktného tvaru, do ktorého je hlboko vklinené zastavané územie mesta Trenčianske Teplice. Hustota osídlenia dosahuje 81 obyvateľov na km², čo je pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²). Riešené územie hraničí s nasledujúcimi katastrálnymi územiami:

k.ú. Trenčianske Teplice, k.ú. Petrova Lehota – na západe
k.ú. Veľký Kolačín (časť Novej Dubnice), k.ú. Dubnica nad Váhom – na severe
k.ú. Dolná Poruba – na východe
k.ú. Slatinka nad Bebravou, k.ú. Krásna Ves, k.ú. Bobot, k.ú. Horné Motešice – na juhu

Katastrálne hranice prebiehajú lesnými porastmi zväčša po vrcholoch vrchoviny, inde bez osobitných ohraničujúcich prvkov. Severná hranica katastrálneho územia je totožná s hranicou okresu Ilava. Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príľahlými záhradami. Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990. Obec je situovaná v severnej časti okresu, na hraniciach s okresom Ilava. Najbližšími mestami sú Trenčín (18 km), Trenčianske Teplice (5,5 km), Dubnica nad Váhom (14 km), Nová Dubnica (12 km) (ÚPN, 2018).

2.2 PRÍRODNÉ POMERY

Reliéf

Reliéf je členitý, s nadmorskou výškou v rozmedzí od 285 do 955 m n.m. Najnižšiu výšku dosahuje poniže vodnej nádrže, najvyššiu na juhu katastrálneho územia na kóte Baske. Stred obce je vo výške 322 m n.m. Sklonitosť svahov miestami dosahuje viac ako 30°. Riešené územie z hľadiska geomorfologického členenia patrí do alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Karpaty, provincie Západné Karpaty, subprovincie Vnútorne Západné Karpaty, Fatransko-tatranskej oblasti, celku Strážovské vrchy, podcelku Trenčianska vrchovina, častí Teplická vrchovina, Porubská brázda a okrajovo aj Holázne. Južná časť riešeného územia spadá už do podcelku Zliechovská hornatina, časť Basky. Rozdelenie riešeného územia z geomorfologického hľadiska na podcelky je v teréne nezreteľné. Strážovské vrchy sú geologicky súčasťou pásma jadrových pohorí v pásme centrálnych Západných Karpát. Sú miocénou hrastovou štruktúrou, ktorá porušuje staršiu príkrovovú stavbu. Pohorie susedí na juhu s podunajskou panvou, resp. jej Bánovskou kotlinou, na juhovýchode s Hornonitrianskou kotlinou, na východe vo Fačkovskom sedle s Malou Fatrou a s pohorím Žiar. Zo severozápadu pohorie ohraničuje Ilavská kotlina a bradlové pásmo. Na severe sa stýka s horninami vnútrokarpatského paleogénu Súľovských skál, domanšinsko-mojtínskym paleogénom a Žilinskou a Rajeckou kotlinou. Na západe hraničí s Trenčianskou kotlinou a na juhozápade v Jastrabianskom sedle s Považským Inovcom. Prevažnú časť územia tvorí vrchovinná až hornatinná neosídlená lesnatá krajina, nižšie časti sú odlesnené a premenené na lúky a pasienky. Na rozdiel od iných pohorí centrálnokarpatského oblúka nemajú Strážovské vrchy ústredný chrbát. Sú rozbrázdnené všetkými smermi hustou sieťou kotlín a hlbokých údolí. O značnej geomorfologickej členitosti svedčí aj rozpätie nadmorských výšok na pomerne malom území: Nadmorská výška vrcholov a hrebeňov sa pohybuje medzi 600 – 1213 m.n.m., dolín a kotlín 315 – 655 m.n.m. Najvyšším vrcholom pohoria je Strážov (1213 m.n.m.). Najvyšším vrchom v okolí obce Omšenie je Baske (954,9 m.n.m.), Nárožná (877,9 m.n.m.) a zo severnej strany Baba (667,9 m.n.m.). Morfoštruktúrnou osobitosťou Strážovských vrchov je absencia jednotnej klenby, charakteristickej pre ostatné jadrové pohoria Západných Karpát. Členitosť kryštallického jadra, ale i morfoštruktúrna členitosť celých Strážovských vrchov je i dôsledkom charakteru neskoroalpínskeho vrásnenia. To nemalo zjednocujúci charakter, ale naopak, spôsobilo rozčlenenie do viacerých skupín. Morfológická členitosť Strážovských vrchov sa odráža v hojnosti dolín a potokov nasmerovaných k hlavným dvom tokom, a to k Váhu a Nitre (ÚPN, 2018).

Geologické pomery

V riešenom území tvoria mierne zvlnenú pahorkatinnú časť mäkké slienité usadeniny. Hornatinnú časť tvoria skrasovatené odolné karbonatické horniny s príkrovovými troskami vo forme bralných zápolí so skalnými mestami. Na úbočí Žihľavky sa vyskytuje travertín. Z hľadiska geologického majú Strážovské vrchy mimoriadne pestré zloženie s typickou príkrovovou stavbou. Kryštallické jadro pohoria je malé, odhalené iba v najjužnejšej časti v okolí osád Koškárovci a Šindliarovci. Na povrch tu vystupujú granodiority, kremité biotitické pararuly a grafitické ruly. Na kryštalinikum sú v okolí Gápľa viazané hydrotermálne kremenné žily s drobným výskytom olovnatých a zinkových rúd. Z minerálov obsahujú, okrem kremeňa, kalcitu, hematitu a sideritu, galenit, sfalerit a pyrit. Severný okraj tohto kryštalinika lemuje úzky pruh obalovej malomagurskej jednotky (kremence, bridlice, vápence a dolomity). Podstatnú časť pohoria tvoria však silne zvrásnené a presúvané mezozoické komplexy. Strážovské vrchy vznikli vo vrchnej kriede počas hlavnej horotvornej alpínskej fázy, ktorá bola veľmi silná a vytvorila príkrovovú stavbu. V Strážovských vrchoch sú zachované všetky subtatranské príkrovy: križňanský, chočský a strážovský. Atraktívne skalné dominanty v tejto oblasti tvoria trosky strážovského a chočského príkrovu, ktoré sa nasunuli na križňanský príkrov. Vyskytujú sa tu jednotky pribradlovej zóny – manínsky príkrov s pribradlovým paleogénom, ktoré zväzujú centrálnu Karpaty s bradlovým pásmom. Hlavnými horninami, ktoré tvoria tieto príkrovy, sú sedimentárne horniny, predovšetkým vápence a dolomity. Križňanský príkrov je súborom sedimentárnych sérií, z ktorých sú najcharakteristickejšie séria belianska a zliechovská. V belianskej sérii výrazne prevládajú sedimenty plytkovodnejšie, tzv. kordillierového typu (krinoidové vápence, svetlé organogénne vápence s rohovcami, tmavosivé vápence a dolomity, kremence, pieskovce, bridlice). Zliechovská séria je typom hlbokomorských sedimentov (tmavosivé vápence a slieňovce, bridlice, rohovcové radiolárové vápence), ktoré dosahujú značných mocností – až do 500 m. Chočský príkrov priestorovo zaberá veľkú časť Strážovských vrchov a je plocho uložený na Križňanskom príkrove. Miestami buduje celé horské

skupiny (Strážov), inde len trosky ako pozostatky pôvodne súvislého príkrovu. Taktiež je tvorený viacerými sedimentačnými sériami. Čiernovážska séria je budovaná predovšetkým dolomitmi, pre bielovážsku sú charakteristické sivé až tmavosivé vápence s rohovcami, tmavosivé bridlice a slieňovce. Strážovský príkrov tvorí severnú oblasť Strážovských vrchov, priliehajúcu k vnútrokarpatskému paleogénu a tvorí i menšie trosky na chočskom príkrove. Vyznačuje sa prítomnosťou svetlých vápencov tzv. wettersteinského typu. Keďže prevažná časť Strážovských vrchov je budovaná vápencami, viažu sa k nim aj krasové javy (Mojtínsky kras, či kras v okolí Strážova). V Strážovských vrchoch je evidovaných asi 200 väčších i menších jaskýň. Odrazom zložitého geologického i geomorfologického vývoja územia je i jeho riečna sieť a množstvo prameňov (ÚPN, 2018).

Pôdne pomery

Podľa atlasu krajiny (2002) sa v Strážovských vrchoch vyskytuje v závislosti od morfológie terénu a geologickej stavby desať typov pôd. V najvyšších častiach Strážovských vrchov budovaných mezozoickými súvrstviami sú vyvinuté rendziny kambizemné a kambizeme rendzinové, v ostatnom území sú to rendziny a kambizeme rendzinové. V najvyšších častiach kryštalínika sú to kambizeme podzolové, v nižších častiach kambizeme modálne kyslé. Vo vnútrohorských dolinách sú zastúpené prevažne kambizeme modálne a kultizeme nasýtené. Na styku Strážovských vrchov a Ilavskej kotliny sa vyskytujú hnedozeme luvizemné a luvizeme, hnedozeme kultizemné, fluvizeme kultizemné. Bánovskú kotlinu pokrývajú pseudogleje modálne kultizemné a luvizemné nasýtené až kyslé, luvizeme modálne kultizemné a speudoglejové (Gregor M., 2007, s.11).

Riešené územie je značne diferencované z hľadiska pôdných typov. V bezprostrednej blízkosti vodného toku vznikli fluvizeme, ktorých vývoj ovplyvnili pravidelné záplavy. Na flyšovom podklade a svahových hlinách sa vyvinuli prevažne kambizeme (hnedé lesné pôdy). Ich vznik bol podmienený permacídnym vodným režimom, typickým pre oblasti s dostatkom vody zo zrážok a nižšími teplotami obmedzujúcimi výpar. Kambizeme pseudoglejové a pseudogleje je možné nájsť na ťažších zvetralinách flyša v ílovcovom vývoji. Pieskovce a ílovce ako materské horniny sú pomerne chudobné na živiny, pôdy na nich sú preto menej úrodné. Rendziny sú pôdy viazané na karbonátové substráty, textúrne prevažne stredne ťažké hlinité, až menej ťažké ílovitohlinité. Úrodnosť rendzín je podmienená hĺbkou pôdneho profilu a obsahom skeletu. Nachádzajú sa na strmých svahoch, kde sa striedajú s kambizemami. Sú často výrazne kamenité až plytké (ÚPN, 2018).

Pôdne druhy

Podľa percentuálneho obsahu jednotlivých zrnitostných frakcií sa pôdy triedia na tzv. pôdne druhy. Pre tento účel je zostavených viacero národných i medzinárodných klasifikácií. Pre vyjadrenie zrnitosti pôd sa u nás najviac používa Nováková klasifikácia. Táto triedi pôdy na 7 druhov podľa obsahu hrubého ílu (frakcie pod 0,01 mm). Pozitívom takejto klasifikácie je dobrá zrozumiteľnosť pre užívateľov v praxi. Dovoľuje pomerne presne klasifikovať pôdne druhy už v teréne. Kategorizácia pôdných druhov podľa obsahu častíc <0,01 mm a zastúpenie pôdných druhov na poľnohospodárskych pôdach Slovenska je nasledovné:

Kategorizácia pôdných druhov		
Kategória zrnitosti	Obsah častíc < 0,01 mm	Zastúpenie v %
pôdy ľahké	- piesočnaté (0 - 10%)	6,4
	- hlinítopiesočnaté (10 - 20%)	
pôdy stredne ťažké	- piesočnatohlinité (20 - 30%)	73,2
	- hlinité (30 - 45%)	
pôdy ťažké	- ílovitohlinité (45 - 60%)	17,1
	- ílovité (60 - 75%)	
pôdy veľmi ťažké	- íly (> 75%)	3,3

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Zastúpenie pôdných druhov v okrese v %					
	Kategória eróznej ohrozenosti				
	ľahké	stredne ťažké		ťažké	veľmi ťažké
	piesočnaté, hlinítopiesočnaté	piesočnatohlinité	hlinité	ílovitohlinité	ílovité, íly
Trenčín	2,00	85,43	3,22	9,35	-

Trenčiansky kraj	2,28	71,30	7,75	18,14	0,53
Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx					

Pôdne typy

Pôdny typ je základnou identifikačnou jednotkou morfogenetickú i agronomickej kategorizácie pôd. Zahŕňa v sebe skupinu pôd charakterizovanú rovnakou stratigrafiou pôdneho profilu, t.j. určitou kombináciou diagnostických horizontov, ako výsledok kvalitatívne špecifického typu pôdotvorného procesu, ktorý sa vyvíja a vyvíja v rovnakých hydrotermických podmienkach pod približne rovnakou vegetáciou. Pôdne typy sú definované súborom diagnostických horizontov a ich najdôležitejších vlastností získaných dlhodobým vývojom v prírodných podmienkach i kultiváciou. Nižšími kategóriami klasifikačného systému pôd sú subtyp, varieta, forma. Na Slovensku je nasledujúca štruktúra pôdných typov poľnohospodárskych pôd: (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx, 10.2.2015):

Zastúpenie pôdných typov v okresoch a krajoch SR (% z poľnohospodárskej pôdy)																
Okres	FM	ČA	ČM	RM	HM	LM	KM	PZ	PG	RA	OM	SK,SC	LI,RN	GL	KT	zrážy
Trenčín	21,42	1,38	0,25	1,44	10,06	10,30	30,43	-	6,77	16,12	-	-	1,51	0,02	-	0,30
PPO kraj	17,33	2,49	0,07	1,74	10,43	5,63	37,20	-	6,98	15,09	-	-	0,64	0,19	-	2,21

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pt/pt.aspx

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd

Pre účely praktickej realizácie poznatkov o produkčnej schopnosti pôd bolo potrebné vykonať integrované hodnotenia vzťahov medzi vlastnosťami pôdno-ekologických jednotiek (BPEJ), faktormi prostredia a dostupnými údajmi o úrodách plodín a tak vytvoriť relevantnú sústavu hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodárskych pôd, ktorá je vyjadrená v 100-bodovej stupnici, (od 100 do 1 BH BPEJ), resp. v príslušných kategóriách. Vyššie bodové hodnoty vyjadrujú vyšší produkčný potenciál pôdy a nižšie naopak nižší produkčný potenciál pôdy (http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/bh/bh.aspx, 5.2.2015).

Zastúpenie kategórií bodových hodnôt pôd (% z poľnohospodárskej pôdy)											
Okres	Zastúpenie kategórií bodových hodnôt (%)										Bodová hodnota (body)
	0-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	
Trenčín	0,44	1,36	29,93	13,07	15,91	13,85	16,46	7,66	0,97	0,35	45,38
Trenčiansky kraj	2,25	4,23	24,20	9,59	18,53	17,30	11,71	9,08	1,34	1,76	45,66

Zdroj: http://www.podnemapy.sk/portal/reg_pod_infoservis/pd/pd.aspx

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj štruktúry pôdneho fondu v obci Omšenie od roku 2013.

Výmera územia v ha.											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Celk. výmera úz. obce	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1	2 436,1
Poľnohosp. pôda - spolu	825,0	824,8	824,6	824,5	824,3	824,2	823,9	823,8	823,6	823,4	823,1
- orná pôda	224,7	224,6	224,4	224,4	224,3	224,2	224,1	224,1	224,0	223,9	223,8
- záhrada	31,9	32,0	31,9	31,8	31,8	31,8	31,7	31,6	31,5	31,4	31,2
- ovocný sad	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
- trvalý trávny porast	566,2	566,2	566,2	566,1	566,1	566,1	566,0	566,0	565,9	565,9	565,9
Nepoľnoh. pôda - spolu	1 611,1	1 611,2	1 611,4	1 611,6	1 611,8	1 611,9	1 612,1	1 612,3	1 612,5	1 612,7	1 613,0
- lesný pozemok	1 394,8	1 394,8	1 394,8	1 394,5	1 394,5	1 394,5	1 394,5	1 394,5	1 394,4	1 394,4	1 394,4
- vodná plocha	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7
- zast. plocha a nádv.	82,8	82,9	83,0	83,1	83,3	83,3	83,4	83,6	83,9	84,1	84,5
- ostatná plocha	107,8	107,9	108,0	108,3	108,4	108,5	108,6	108,6	108,5	108,5	108,4

Zdroj: 20.12.2023, ŠÚ SR, DataCubes,

Štruktúra výmer územia sa v priebehu sledovaného obdobia zmenila relatívne nevýznamne. V roku 2023 boli poľnohospodárske pôdy zastúpené v rozlohe 823,1 ha. Nepoľnohospodárska pôda bola zastúpená 1613,0 ha. Lesné pozemky boli v rozlohe 1394,4 ha. K najväčším zmenám došlo v prípade ornej pôdy, ktorej výmera klesla na 223,8 ha. K nárastu došlo aj v prípade zastavaných a ostatných plôch, ktoré stúpili na 84,5 a 108,4 ha.

Hydrologické pomery

Hydrogeologické pomery riešeného územia sú ovplyvnené geologicko-tektonickou stavbou územia, geomorfologickými a klimatickými pomermi. Strážovské vrchy sa vyznačujú dobrou kvalitou podzemných vôd, preto sú vyhlásené za chránenú vodohospodársku oblasť. Podľa hydrogeologickej rajonizácie spadá riešené územie do dvoch rajónov:

MP 066 Mezozoikum a paleogén južnej časti Strážovských vrchov
M 036 Mezozoikum severozápadnej časti Strážovských vrchov

Horninové komplexy triasových vápencov a dolomitov v hydrogeologickom celku mezozoika sa vyznačujú dobrými podmienkami na infiltráciu zrážkových vôd, tvorbu, obeh, akumuláciu i výstup podzemných vôd. Odvodňované sú na okrajoch aj vo vnútri hydrogeologickej štruktúry vo viacerých prameňoch, ktoré sú zachytené a vodohospodársky využívané pre zásobovanie pitnou vodou. Základným štruktúrnym znakom jadrových pohorí Západných Karpát a teda aj Strážovských vrchov je superpozícia tektonických jednotiek nad sebou. Nahromadenie vápencovo-dolomitických komplexov a ich rozmiestnenie v hydrogeologicky priaznivej pozícii nad málo priepustnými členmi vytvorilo podmienky pre vznik významných akumulácií podzemných vôd. Celkovo je z hydrogeologického hľadiska územie Strážovskej hornatiny veľmi pestré, vzhľadom k skutočnosti, že sa na jeho stavbe podieľa rad mezozoických jednotiek. Morfologicky zjavný celok Žihlavníka (s plochou 28,8 km²) má sumárny výstup podzemných vôd medzi 171 – 679 l.s-1 podľa klimatických podmienok. Ďalší čiastkový celok so samostatným režimom krasových vôd je medzi dielčím celkom Žihlavníka a poloknom podložia severne od Horných Motešíc (23 km² – výstup podzemných vôd kolíše medzi 108 – 368 l.s-1). Celkovo z tohto komplexu na základe hodnotenia jeho dielčieho celku Žihlavníka so špecifickým odtokom podzemných vôd 10 – 11 l.s.km² (viacročný priemer) možno počítať v priemere s infiltračnou schopnosťou celého komplexu 107 km² na cca 1070 l.s-1. V riešenom území sa nenachádzajú zdroje termálnych ani minerálnych vôd. Celé riešené územie je však v ochrannom pásme II. a III. stupňa prírodných liečivých zdrojov Trenčianske Teplice (ÚPN, 2018).

Hydrologické pomery

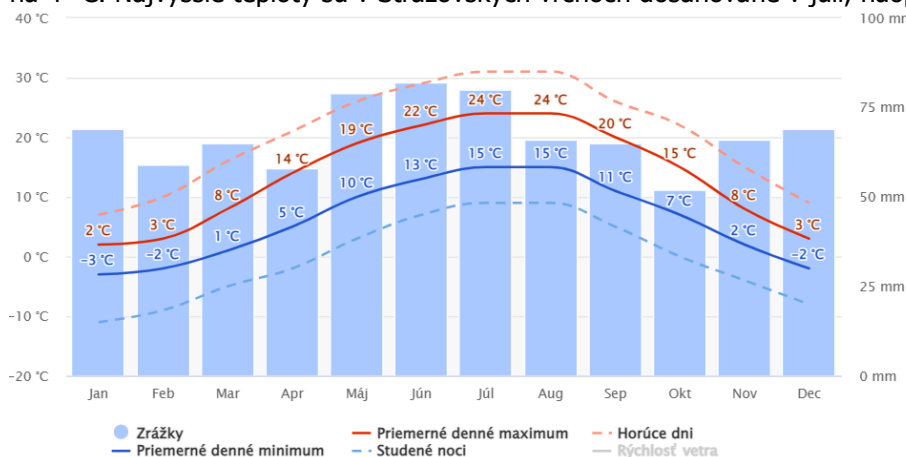
Z hľadiska tvorby povrchového odtoku sa územie nachádza vo vrchovinovo-nížinnej oblasti s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku, s vysokou vodnosťou v jarnom období (marec – apríl). Najvyššie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v marci. Najnižšie dlhodobé priemerné mesačné prietoky sú v novembri. Výrazné podružné zvýšenie vodnosti je koncom jesene a začiatkom zimy. Riešené územie spadá do povodia rieky Váh. Priemerný ročný špecifický odtok sa v rámci územia Strážovských vrchov pohybuje v hodnotách od 5 až 10 do 15 až 20 l.s-1.km-2. Obcou preteká vodný tok Teplička. Je to ľavostranný prítok Váhu s dĺžkou 26,5 km. Pramení v Strážovských vrchoch, v podcelku Zliechovská hornatina, v priestore medzi vrchmi Vápeč (955,5 m n. m.) a Homôľka (906,6 m n. m.), v nadmorskej výške cca 560 m n. m. Spočiatku tečie juhozápadným smerom cez obec Dolná Poruba, na území ktorej priberá viaceré krátke prítoky z oboch strán. Následne sa stáča na západ, preteká niekoľkými osadami a po pribratí ďalších krátkych prítokov vstupuje do intravilánu obce Omšenie. Za obcou napája vodnú nádrž Teplička a pokračuje ďalej severozápadným smerom. Tečie okrajom časti Baračka, kde priberá pravostranný prítok spod Kamenných vrát, viac rozširuje svoje koryto a ďalej preteká Trenčianskymi Teplicami. Priberá ľavostranný prítok, tečúci časťou Červené Kopanice a vstupuje do Trenčianskej kotliny. Pod obcou Omšenie je vodná nádrž Teplička, s rozlohou 10 ha a objemom 300 000 m³. Slúži hlavne pri regulácii odtokových pomerov. Okrem uvedeného názvu sa používajú aj názvy vodná nádrž Trenčianske Teplice alebo vodná nádrž Baračka (v prípade názvu mokrade). V katastrálnom území obce Omšenie pramení viacero krátkych drobných vodných tokov, ktoré sú obojstrannými prítokmi Tepličky (ÚPN, 2018).

Klimatické pomery

Z klimatického hľadiska patrí väčšina riešeného územia do oblasti mierne teplej (M), okrsku M7 – okrskom mierne teplý, veľmi vlhký, vrchovinový. Zo západu k vodnej nádrži sem zasahuje okraj okrsku M6 – mierne teplý, vlhký, vrchovinový. Najvyššie polohy katastrálneho územia spadajú do chladnej oblasti (C), okrsku C1 – mierne chladný. Miestne klimatické pomery sú teda v riešenom území ovplyvnené nadmorskou výškou a tvarom reliéfu. Mierne teplá oblasť má priemerný počet letných dní v roku menej ako 25. Júlový priemer teploty je nižší ako 16 °C. Chladná oblasť, okrskom mierne chladný má priemernú júlovú teplotu 12 – 16 °C. Priemerná ročná teplota sa pohybuje v závislosti od nadmorskej výšky od 8 °C v okrajových častiach Strážovských vrchov, Ilavskej a

Bánovskej kotline. Smerom do najvyššej, centrálnej časti pohoria priemerná teplota vzduchu klesá až na 4 °C. Najvyššie teploty sú v Strážovských vrchoch dosahované v júli, naopak najnižšie sú v januári.

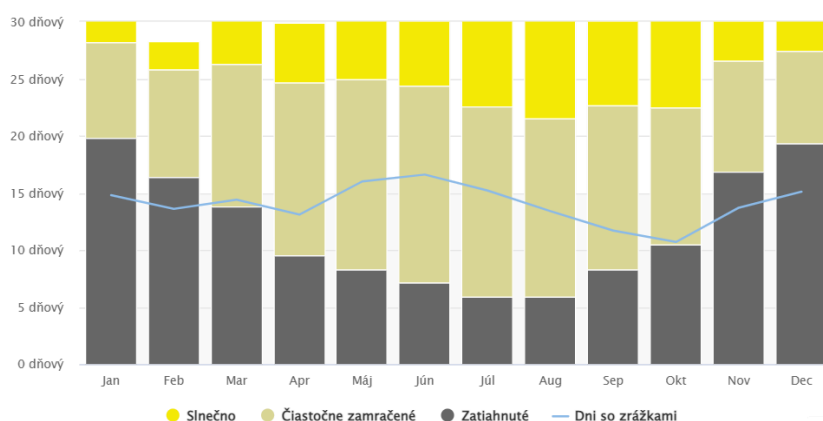

Obrázok: Priemerný úhr zrážok

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerné denné maximum (plná červená čiara) zobrazuje maximálnu teplotu priemerného dňa v každom mesiaci pre obec Omšenie. A naopak, "priemerné denné minimum" (plná modrá čiara) zobrazuje priemernú minimálnu teplotu. Horúce dni a studené noci (prerušovaná červená a modrá čiara) ukazujú priemer najhorúcejších dní a najstudenějších nocí v každom mesiaci za posledných 30 rokov.

Z globálneho hľadiska medzi najchladnejšie mesiac v roku patrí január, február a december. Najviac zrážok sa v obci vyskytuje v mesiacoch máj až júl.

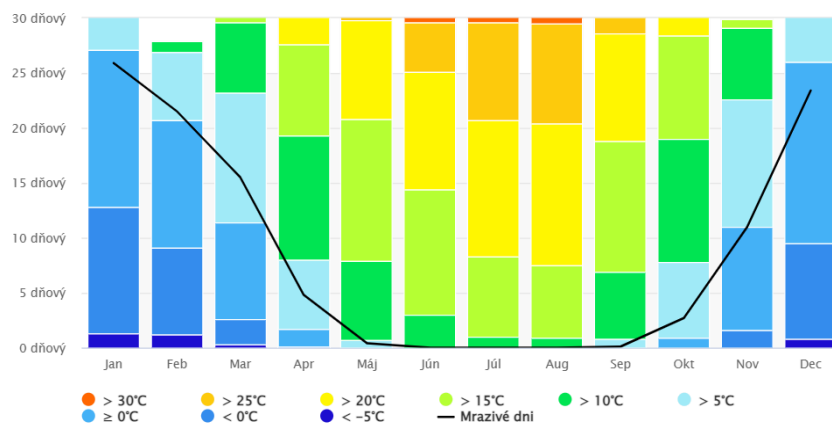

Obrázok: Slniečno, oblačné a daždivé dni v Hostíe

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Priemerný ročný úhrn zrážok sa pohybuje v Strážovských vrchoch od 600 mm v najnižších častiach územia do 1000 mm v centrálnej, najvyššej časti pohoria. Podľa Atlasu krajiny (2002) sa priemerný počet dní so snehovou pokrývkou pohybuje od 60 v najnižších častiach Strážovských vrchov po 120, lokálne v nadmorskej výške nad 1000 m n.m. až do 140 dní. Priemerné ročné úhrny potenciálnej evapotranspirácie sa so stúpajúcou nadmorskou výškou znižujú. Najnižšie hodnoty (300 až 50 mm) sú v centrálnej (najvyššej) časti vrchov. SZo znižujúcou sa nadmorskou výškou stúpajú na 700 až 750 mm (Atlas krajiny, 2002). V rámci roka sú mesačné úhrny potenciálnej evapotranspirácie veľmi nevyrovnané. Najvyššie hodnoty sú dosahované v júli, najnižšie v januári (ÚPN, 2018).

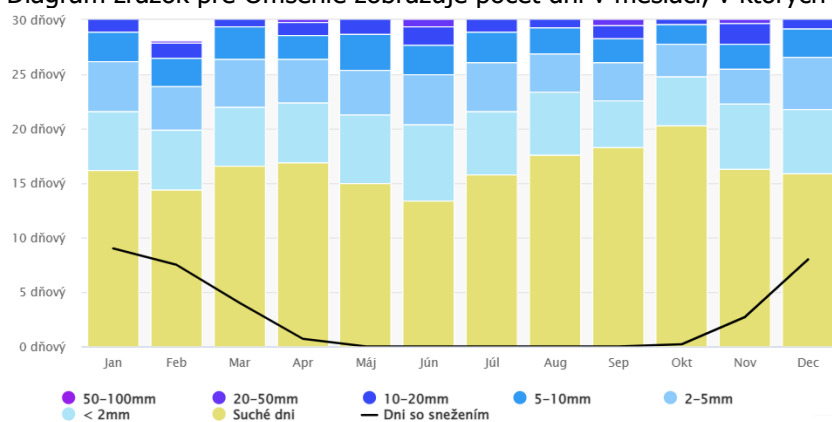
Diagram najvyššej teploty pre Omšenie zobrazuje, koľko dní v mesiaci dosiahne určitú teplotu.

Obrázok: Najvyššie teploty

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Diagram zrážok pre Omšenie zobrazuje počet dní v mesiaci, v ktorých spadne isté množstvo zrážok.

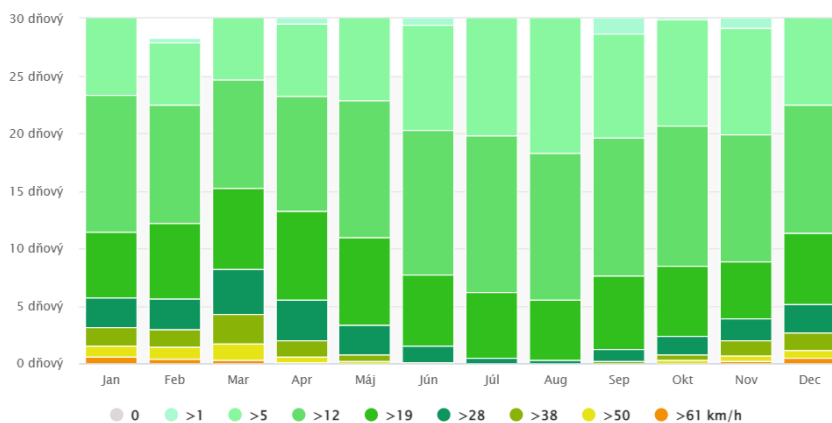

Obrázok: Úhrny zrážok

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Prúdenie, smer a rýchlosť vetra ovplyvňujú orografické pomery, expozícia terénu, jeho oslnenie. V zimnom období sú veterné pomery ovplyvňované cirkulačnými pomermi ázijskej anticyklóny, islandskej a stredomorskej níže. Pre jarne obdobie sú charakteristické časté zmeny poveternostných situácií sprevádzané rýchlymi zmenami teploty vzduchu. V tomto období je najmenšia početnosť výskytu bezvetria zo všetkých ročných období, a to v dôsledku častého, nestabilného zvrstvenia atmosféry. Vo všeobecnosti prevládajú vetry zo severu a juhu, ďalšími častými smermi vetra sú západné a juhovýchodné vetry (ÚPN, 2018).

Diagram pre obec Omšenie prezentuje nasledujúci graf dni v mesiaci, počas ktorých vietor dosahuje určitú rýchlosť.

Obrázok: Rýchlosť vetra

Zdroj: <https://www.meteoblue.com/sk/>

Najviac veterných dní je v mesiacoch december, január a február.

Rastlinstvo a živočíšstvo

Flóra

Z hľadiska fytogeografického členenia sa riešené územie nachádza v oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum) a okresu Strážovské vrchy. Potenciálnou prirodzenou vegetáciou, ktorá by sa v riešenom území vyvinula bez antropogénneho vplyvu, sú nasledovné základné jednotky potenciálnej prirodzenej vegetácie:

- bukové a jedľovo-bukové lesy (F – Dentario glandulosae-Fagetum) – táto jednotka sa nachádza na svahoch vrchoviny, okrem vrcholových častí. Patria sem spoločenstvá zmiešaných lesov, ktoré vytvára buk lesný (*Fagus sylvatica*), javor horský (*Acer pseudoplatanus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), jedľa biela (*Abies alba*), zubačka žliazkatá (*Dentaria glandulosa*), zubačka deväťlistá (*Dentaria enneaphyllis*).
- karpatské dubovo-hrabové lesy (C – Carici pilosae-Carpinetum) – nachádzajú sa v najnižšie položenej časti katastrálneho územia, v doline. Ide o spoločenstvá drevín dub zimný (*Quercus petraea*), hrab obyčajný (*Carpinus betulus*), lipa malolistá (*Tilia cordata*), javor poľný (*Acer campestre*) a bylín ako ostrica chlpatá (*Carex pilosa*), zubačka cibul'konosná (*Dentaria bulbifera*), mliečnik mandľolistý (*Tithymalus amygdaiodes*).
- bukové lesy na vápencových a dolomitových podlažiach (Fc – Cephalentero- Fagenion) – nachádza sa na najvyššie položených vrcholoch. Ide o spoločenstvá drevín buk lesný (*Fagus sylvatica*), borovica lesná (*Pinus sylvestris*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), rešetliak prečisťujúci (*Rhamnus cathartica*), lazerník širokolistý (*Laserpitium latifolium*), jačmienka európska (*Hordelymus europaeus*), prilbovka biela (*Cephalanthera damasonium*), prilbovka červená (*Cephalanthera rubra*).
- karpatské reliktné borovicové lesy (Pr – Pulsatillo slavicae-Pinion). Rastlinné spoločenstvá na vrchole masívu Baske reprezentujú borovica lesná (*Pinus sylvestris*), buk lesný (*Fagus sylvatica*), skalník celokrajný (*Cotoneaster integerrimus*), jarabina mukyňová (*Sorbus aria*), dráč obyčajný (*Berberis vulgaris*), ostrevka vápnomilná (*Sesleria albicans*), púpavec sivý (*Leontodon incanus*), podkovka chochlatá (*Hypocrepis comosa*), kokorík voňavý (*Polygonatum odoratum*), ranostaj venčený (*Coronilla coronata*), jagavka konáristá (*Anthericum ramosum*).

Reálna vegetácia, nachádzajúca sa v danom území, sa od prirodzenej vegetácie odlišuje. Lesné plochy pokrývajú väčšinu riešeného územia a nahradené poľnohospodárskou pôdou boli len v doline a najdostupnejších svahoch. Druhové zloženie lesa je v súčasnosti charakteristické prítomnosťou porastov buka, v menšej miere aj borovice. Z hľadiska drevinovej skladby majú najväčšie zastúpenie buk (74,8%) a borovica (9,93%). Viac ako 1%-ný podiel majú ďalej javor (3,87%) smrek (2,96%) a smrekovec (2,94%). Hospodárske lesy majú na výmere lesa podiel 31,5%, ochranné lesy pripadá 47,9% a lesy osobitného určenia s kúpeľno-liečebnou funkciou: 20,6%. Lesné plochy majú výmeru 1394,46 ha, t.j. 57,24% z výmery katastrálneho územia. Nelesná drevinová vegetácia predstavuje predovšetkým rozptýlenú vegetáciu na trvalých trávnych porastoch. Drevinová skladba je rôznorodá a závisí od polohy a nadmorskej výšky. Krovinné formácie sú tiež situované na nevyužívaných miestach, pozdĺž poľných ciest, na svahoch, v terénnych stržiach alebo rastie ako líniová zeleň aj pri menších prítokoch. Na zložení krovinnej vegetácie sa uplatňujú druhy ako ruža šíповá (*Rosa canina*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna*), zob vtáčí (*Ligustrum vulgare*), javor poľný (*Acer campestre*), ostružina čiernicová (*Rubus fruticosus*), baza čierna (*Sambucus nigra*). Vyskytujú sa aj pásy mezofilných krovín, v ktorých dominuje trnka (*Prunus spinosa*), častými bývajú ruža šíповá (*Rosa canina*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), ostružiny (*Rubus* sp.), baza čierna (*Sambucus nigra*), svíb krvavý (*Swida sanguinea*), kalina obyčajná (*Viburnum opulus*), hloh jednosmenný (*Crataegus monogyna* agg.), krušina jelšová (*Frangula alnus*). Spoločenstvá stepného typu sa v riešenom území vyskytujú v centrálnej časti katastrálneho územia, pričom pokrývajú dostupnejšie svahy a vytvárajú aj enklávy lúk v lesných porastoch. Na hospodársky využívaných pasienkoch zväčša rastie napríklad rebríček obyčajný (*Achillea millefolium* L.), psinček tenučký (*Agrostis capillaris*), margaréta biela (*Leucanthemum vulgare*), iskerník prudký (*Ranunculus acris*), skorocel kopijovitý (*Plantago lanceolata*), ďatelina lúčna (*Trifolium pratense*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), stoklas mäkký (*Bromus hordeaceus*), reznáčka laločnatá (*Dactylis glomerata* L.), štiav lúčny (*Rumex acetosa*). Trvalé trávne porasty majú výmeru 566,1 ha, t.j. 23,2 % z celkovej výmery katastrálneho územia (ÚPN, 2018).

Fauna

Vyznačuje sa veľkou diverzitou. Okrem lesných druhov sú hojné i druhy vyskytujúce sa v skalných, lúčnych, xerothermných a mokradových biotopoch. Vo vápnatých prameniskách žijú vzácne druhy mäkkýšov – glaciálny relikt pimprlík močiarny (*Vertigo geyeri*) a pimprlík mokradový (*Vertigo angustior*). Obidva sú zároveň aj druhy európskeho významu. V NPR Súľovské skaly bol zistený v trávnatých xerothermných lokalitách veľmi vzácny druh pavúka komôrkár pontický (*Atypus muralis*), ktorý je kriticky ohrozený a v súčasnosti je známy len z niekoľkých lokalít v rámci Slovenska. Na xerothermných lokalitách sa zriedkavo vyskytuje motýľ jasoň červenooký (*Parnassius apollo*). K charakterickým chrobákom bučín patrí fuzáč alpský (*Rosalia alpina*). Je to prioritný druh európskeho významu. V rokoch 2001 - 2004 sa uskutočnila séria zoologických výskumov s ťažiskom na výskum bezstavovcov. V rámci uvedených výskumov FRANC zistil, že niektoré druhy tu dosahujú najsevernejšiu a najvyššie položenú známu lokalitu výskytu v rámci Slovenska napr. *Carabus montivagus* (veľmi raritný druh, najsevernejšia doložená lokalita v rámci Európy), prípadne sa jedná o veľmivzácne nálezy v rámci Slovenska a zistené po dlhom období, počas ktorého nebol nikde na Slovensku zaznamenaný ich výskyt: *Cinetata gradata* (veľmi vzácny druh, štvrtý nález pre Slovensko), *Hylis* (= *Hypocoelus*) *cariniceps* (nanajvýš vzácny druh reliktného charakteru, v dostupnej literatúre nie sú k dispozícii ďalšie údaje), *Stagetus* (= *Theca*) *pilula* (Nesmierne vzácny panónsko-pontomediterránný druh reliktného charakteru, známy len z jediného historického nálezu: Banská Bystrica – Uľanka 16.05.1922 (ROUBAL, 1936). Je to druhý nález pre Slovensko po viac ako 80tich rokoch!). Zistil tiež výskyt druhu európskeho významu, chrobáka *Cucujus cinnaberinus*. Počas výskumov objavil LIŠKA nový druh blanokřídlavca (Hymenoptera) pre faunu Slovenska: *Harpactes formosus*. KRÍŽ zistil okrem iných druhov vzácny druh motýľa *Neptis rivularis*. TIBENSKÝ zistil výskyt druhu európskeho významu, motýľa ohniváčka veľkého (*Lycaena dispar*). GAVLAS okrem iných zistil zákonom chránený druh národného významu sedlovku bronzovú (*Ephippiger ephippiger*). NOVIKMEC, SVITOK a BITUŠÍK zistili 87 druhov makrozoobentosu na vybraných profiloch Bieleho potoka (k.ú. Pružina). HOLECOVÁ a HAVIAR zistili 139 druhov Coleoptera - Curculionoidea. Z obojživelníkov boli zaznamenané: salamandra škvrnitá - *Salamandra salamandra*, mlok bodkovaný - *Triturus vulgaris*, mlok horský - *Triturus alpestris*, kunka žltobruchá - *Bombina variegata*, ropucha bradavičnatá - *Bufo bufo*, ropucha zelená - *Bufo viridis* a rosníčka zelená - *Hyla arborea*. Z plazov boli zistené: jašterica bystrá - *Lacerta agilis*, jašterica živorodá - *Lacerta vivipara*, jašterica múrová - *Podarcis* (= *Lacerta*) *muralis*, slepúch lámavý - *Anguis fragilis*, užovka obojková - *Natrix natrix*, užovka hladká - *Coronella austriaca*, užovka stromová - *Elaphe longissima* a užovka fíkaná - *Natrix tessellata*. Na skalné biotopy je viazaný sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*). Strážovské vrchy sú jedným z pohorí, kde má optimálne podmienky a hustotu populácie. Výskyt orla skalného (*Aquila chrysaetos*) je veľmi ojedinelý. Z väčších cicavcov sa vyskytujú napr. vydra riečna (*Lutra lutra*), mačka lesná (*Felis silvestris*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vlk dravý (*Canis lupus*) a medveď hnedý (*Ursus arctos*). Každoročne monitorujeme početnosť veľkých šeliem (vlk, rys, medveď). Presnejšia metóda je dvojďňová metóda sčítovania stôp v zime na prvom čerstvom snehu (10.7.2015, http://www.sopsr.sk/strazovskevrchyweb/zoo_content.html#dravce).

2.3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Obec je plne elektrifikovaná. Rozvodná sieť plynu je v obci vybudovaná ma 86,82 %. Obyvatelia sú napojení na verejný vodovod (66,59 %). Obec má vybudovanú splaškovú kanalizáciu s ČOV (77,88 %). Dažďová kanalizačná sieť je riešená prostredníctvom rigolov popri ceste (cca. 30 %). Pokrytie mobilných operátorov je nasledovné T - com 80 %, Orange 90 %. Občania majú v súčasnosti možnosť pripojenia na Internet prostredníctvom G4, G5, DSL, a mobilných operátorov, WIFI, prípadne prostredníctvom mobilných operátorov.

Infraštruktúra	jednotka	súčasný stav	budúci stav
Pošta	ano/nie	áno/1	áno/1
Káblková televízia	ano/nie	nie	nie
Verejný vodovod	pokrytie v %	áno / 95,16 %	100
Vlastný zdroj pitnej vody	názov/výdatnosť	áno	áno
Verejná kanalizácia dažďová	pokrytie v %	áno / 40 %	áno/100%
Kanalizačná sieť pripojená na ČOV	pokrytie v %	áno / 66,56 %	áno/100%
Rozvodná sieť plynu	pokrytie v %	áno / 84,38 %	áno/90%
	DSL	áno / 100%	áno/100%
pripojenie na sieť internet	EDGE/UMTS/G3/G4	Áno	áno/100%
	Wi-Fi	Áno	áno
verejný internet	ano/nie	Áno	áno

verejný prístupový bod	ano/nie	Áno	áno
internetová kaviareň	ano/nie	Nie	nie
pokrytie signálom Orange	%	70 %	100 %
pokrytie signálom T- com	%	60 %	100 %
pokrytie signálom O2, 4ka	%	60 %	100 %
verejné studne	počet	nie	nie
pramene pitnej vody	počet/výdatnosť	áno	áno
vodojemy	počet/objem	áno	áno
priemyselná zóna - výrobná	počet firiem	nie	nie
priemyselná zóna - skladové hospodárstvo	skladová plocha v m3	nie	nie
skládky TKO	ano/nie	nie	nie
separovaný zber	ano/nie	áno	áno
zberný dvor pre separovaný zber	ano/nie	nie	áno
kompostoviško	ano/nie	nie	áno
cintorín	počet	1	1
dom smútku	počet	1	1
Zdroj: OcÚ Omšenie			

Zásobovanie pitnou vodou

Obec Omšenie je napojená na skupinový vodovod Trenčianske Teplice, zásobujúci obce Dolná Poruba, Omšenie, Trenčianska Teplá a mesto Trenčianske Teplice. Zdrojmi vody pre skupinový vodovod sú pramene medzi Dolnou Porubou a Trenčianskymi Teplicami, v k.ú. Dolná Poruba a k.ú. Omšenie. V riešenom území (k.ú. Omšenie) sa nachádzajú vodné zdroje s povoleným odberom Kráľovec I (14,6 l/s), Kráľovec II (0,9 l/s), Laštek I (6,6 l/s), Laštek II (1,7 l/s), Orňan (2,5 l/s). Na prívodnom potrubí z vodných zdrojov sú prerušovacie komory PK Laštek (386,80 / 385,70 m n.m.) a PK Kráľovec (403,50 / 402,60 m n.m.). Obec Omšenie je zásobovaná gravitačne z vodojemu (VDJ) Omšenie 2x250 m3 (386,80 / 383,50 m n.m.), kde je riešené aj chlórovanie. Do vodojemu sú privedené dve vetvy prírodného potrubia – DN 200 (z Dolnej Poruby) a DN 150 z vodných zdrojov v Omšeni. Z vodojemu vychádza zásobovacie potrubie obce Omšenie, ktoré je prepojené na prírodné potrubie pre vodojem Baračka Trenčianske Teplice 2x250 m3 (331 / 327 / 326 m n.m.). Z vodného zdroja Laštek I a II je riešený aj samostatný prívod vody PVC DN 200 do čerpacej stanice Priehrada. Vodovodná sieť má celkovú dĺžku 13,47 km a je z rúr rôznych dimenzií (DN 200 – DN 80) a materiálov (HDPE, liatina, oceľ, AC). Z verejného vodovodu je zásobovaných 100% domácností (ÚPN, 2018).

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 609 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 3 domy. Bez napojenia na verejný vodovod bolo 19 bytov.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	609	95,16
v dome - vlastná	3	0,47
mimo domu - z verejnej siete	2	0,31
mimo domu - vlastná	0	0,00
bez prípojky	19	2,97
nezistený	7	1,90
Domy spolu	640	
Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021		

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V obci Omšenie bola v rokoch 2014 a 2015 vybudovaná splašková kanalizácia s čistením odpadových vôd, ktorá pokrýva väčšinu zastavaného územia. Splašková kanalizácie je z rúr DN 300 (materiál PP) v

celkovej dĺžke 9,129 km. Ide o gravitačnú sieť odvádzajúcu odpadové vody z územia s vyústením do čerpacích staníc odpadových vôd 1-4, z ktorých sú odpadové vody prečerpávané výtlačnými vetvami DN 100 a DN 80 do nasledovného úseku gravitačnej siete. Odpadové vody sú prečerpávané do kanalizačnej siete mesta Trenčianske Teplice a následne do intenzifikovanej čistiarny odpadových vôd Trenčianska Teplá (ÚPN, 2018).

Až 426 domov bolo napojených na verejnú kanalizačnú sieť (66,56 %). Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 158 domov, čo predstavuje 24,69 % domov.

Domový fond - kanalizácia

typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	158	24,69
prípojka na kanalizačnú sieť	426	66,56
domáca čistička odpadových vôd	1	0,16
bez kanalizácie	48	7,50
nezistený	7	1,90
Domy spolu	640	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vodovodov a kanalizácií v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov: do priemeru DN 500 **1,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia, priemeru DN500 a viac **2,5 m** na obidve strany od pôdorysného okraja potrubia (navrhované potrubia)

Elektrická rozvodná sieť

Obec Omšenie je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete Západoslovenskej distribučnej, a. s. Kmeňové vedenie č. 473 je vedené po južnom okraji zastavaného územia v smere Trenčianske Teplice – Dolná Poruba. Z neho odbočujú vonkajšie elektrické vedenia prípojkami k 8 transformačným staniciam s celkovým výkonom 2000 kVA. Prípojky sú jednostranné, bez ďalšieho zokruhovania v sieti VN. Celkový výkon a priestorové rozmiestnenie transformačných staníc postačuje súčasným potrebám (ÚPN, 2018).

Ochranné pásma

- ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí:
 - od 1 kV do 35 kV vrátane: 1. pre vodiče bez izolácie 10 m, v súvislých lesných priesekoch 7 m,
 - pre vodiče so základnou izoláciou 4 m, v súvislých lesných priesekoch 2 m, 3. pre zavesené káblové vedenie 1 m
 - od 35 kV do 110 kV vrátane 15 m
 - od 220 kV do 400 kV vrátane 25 m
- v ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti 2 m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
 - uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
 - vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
 - vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
 - vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3 m vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia
- vlastník pozemku je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na tento účel umožniť prevádzkovateľovi udržiavať voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4 m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia (táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej z vonkajšej strany nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podporného bodu)
- ochranné pásmo zaveseného káblového vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča pri napätí od 35 kV do 110 kV vrátane je 2 m
- ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36 vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla:
 - 1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky
 - 3 m pri napätí nad 110 kV

- v ochrannom pásme vonkajšieho podzemného elektrického vedenia a nad týmto vedením je zakázané:
 - zriaďovať stavby, konštrukcie, skládky, vysádzať trvalé porasty a používať osobitne ťažné mechanizmy
 - vykonávať bez predchádzajúceho súhlasu prevádzkovateľa elektrického vedenia zemné práce a iné činnosti, ktoré by mohli ohroziť elektrické vedenie, spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky, prípadne sťažiť prístup k elektrickému vedeniu
- ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle zákona č. 656/2004 Z. z., § 36:
 - s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice
 - s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení
- v ochrannom pásme elektrickej stanice je zakázané vykonávať činnosti, pri ktorých je ohrozená bezpečnosť osôb, majetku a spoľahlivosť a bezpečnosť prevádzky elektrickej stanice (ÚPD M., 2008).

Zásobovanie plynom

V katastrálnom území obce sa v súčasnosti nachádza plynovodná distribučná sieť. Obec Omšenie je zemným plynom zásobovaná prostredníctvom regulačnej stanice v Trenčianskych Tepliciach (RS Trenčianske Teplice – sídlisko SNP 2,5 MPa/100 kPa, výkon 7200 m³/h). Prívod zemného plynu do regulačnej stanice je zabezpečený cez VTL pripojovací plynovod PR Trenčianske Teplice DN 150 PN 25. Samotným riešením územím vysokotlakový plynovod neprechádza. Distribučná sieť v obci Omšenie je strednotlaková s maximálnym prevádzkovým tlakom do 100 kPa a jedna vetva je nízkotlaková s maximálnym prevádzkovým tlakom do 2,1 kPa. Je budovaná z materiálu oceľ, PE. Potrubia sú vedené po okrajoch miestnych komunikácií a v zelených pásoch (ÚPN, 2018).

Celkovo 84,38 % domácností bolo napojených na rozvodnú sieť plynu.

Domový fond - zásobovanie plynom

plynoifikácia	počet	podiel (%)
áno	540	84,38
nie	93	14,53
nezistené	7	1,90
Domy spolu	640	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Zásobovanie teplom

Väčšina domácností, objekty podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti budú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu TUV aj naďalej využívať zemný plyn. Tento predpoklad vychádza zo skutočnosti, že zemný plyn má vysoké úžitkové vlastnosti a poskytuje spotrebiteľovi vysoký stupeň komfortu (doprava primárneho zdroja energie až k spotrebiteľu potrubím, nevyžaduje sa manipulácia a uskladnenie tuhej zložky vyhoreného paliva) porovnateľného s elektrickou energiou. Tiež možno predpokladať, že cena plynu a elektrickej energie prepočítaná na energetický ekvivalent bude aj v budúcnosti priaznivejšia pre plyn. Elektrická energia bude využívaná len ako doplnkový zdroj tepla pri varení, prípadne pre prípravu TUV. Výhľadovo je žiaduce, aby sa na celkovej výrobe tepla výraznejšou mierou podieľali alternatívne zdroje (aspoň podielom 20%). V súlade s princípmi udržateľného rozvoja je pasívne i aktívne využitie slnečnej energie kolektormi na budovách a energetické zhodnotenie obnoviteľných zdrojov energie, napr. drevo, slama, biomasa. Uplatnením týchto zdrojov energie by došlo k adekvátnemu zníženiu spotrebovaného plynu v obci. Ich implementáciu môže urýchliť rast cien zemného plynu a zavedenie opatrení na podporu obnoviteľných zdrojov zo strany štátu (ÚPN, 2018).

Miestny rozhlas

Rozhlasová ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu. Od budovy OU je rozvod vedený na betónových stĺpoch, na ktorých sú upevnené reproduktory. Vedenie miestneho rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s telefónnym vedením a vedením NN. Pôvodné rozvody sa ponechajú a pre nové zastavané časti sa vybuduje nové vedenie miestneho rozhlasu. Vedenie sa uloží v zemi a pre umiestnenie reproduktorov sa využijú osvetľovacie stožiare, alternatíva je bezdrôtový rozhlas.

Televízia

V obci je príjem televízneho signálu Slovenskej televízie zabezpečovaný televíznym prekrývačom DVB. Signál ku koncesionárom sa dostáva na kvalitnej digitálnej úrovni.

Telekomunikácie

Miestna telekomunikačná sieť je zabezpečená podzemným i vzdušným vedením. Obec spadá do primárnej oblasti PO Trenčín a sekundárnej oblasti SO Trenčín. Existujúce vzdušné vedenia by sa mali nahradiť zemnými vedeniami. Digitálna telefónna ústredňa je umiestnená pri budove obecného úradu / pošty. Miestna telekomunikačná sieť bude rozšírená na základe návrhu rozšírenia zastavaného územia o nové rozvojové lokality. Uvažuje sa so 100 % telefonizáciou obytného územia, t.j. s 1 telefónnou stanicou (TS) na 1 bytovú jednotku (ÚPN, 2018).

Ochranné pásma

ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle Zákona o elektronických komunikáciách č. 610/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov (ÚPD M.,2008).

Verejné osvetlenie

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev je vybudované výbojkovými svietidlami (125 W a 250 W), ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálné prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach

Ochrana pred povodňami a správa povodí

Zastavaným územím obce tečie tok Teplička. Tok má v rámci ú. Omšenie regulované koryto dimenzované na povodňové prietoky Q100. Ochrana zastavaného územia pred povodňami je dostatočná. Inundačné územie v riešenom území nie je vysledované. Okrem toku Teplička tu tečú len jej krátke prítoky. Na ochranu mesta Trenčianske Teplice pred povodňami bola vybudovaná vodná nádrž medzi Omšením a Trenčianskymi Teplicami. Nad zastavaným územím obce sa odporúča realizovať opatrenia na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny. Všetky križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“. Revitalizácia, úpravy vodných tokov musia byť v súlade s STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“. V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami je potrebné dodržiavať zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.

Ochranné pásma

- obojstranné ochranné pásmo pobrežných pozemkov v zmysle ustanovení §49 zákona č. 364/2004 o vodách: **10 m** od vzdušnej päty, respektíve brehovej čiary miestnych tokov z dôvodov vykonávania činnosti správcu toku. Do tohto územia nie je možné umiestňovať technickú infraštruktúru, žiadame pevné stavby ani súvislú vzrastlú zeleň. Toto územie nie je možné poľnohospodársky obhospodarovat'. Musí byť zachovaný prístup mechanizácie správcu vodného toku a povodia k pobrežným pozemkom z dôvodu údržby a kontroly. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodným tokom musia byť riešené podľa STN 73 6822 – Križovanie a súbehy vedení s vodnými tokmi a akékoľvek stavebné aktivity v ochrannom pásme tokov musia byť prerokované so správcou toku a povodia.

Pri návrhu investícií je potrebné rešpektovať ustanovenia § 49 zákona č. 364/2004 Z. z. vodách a vyhlášky č. 211/2005 Z. z.. Všetky prípadné križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť riešené podľa STN 73 6822 „Križovania a súbehy vedení s vodnými tokmi“. (ÚPD M.,2008).

Civilná ochrana obyvateľstva

V obci v súčasnosti nie sú vybudované nijaké väčšie špeciálne zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Väčšia časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory slúžia pre ukrytie obyvateľstva. V rámci navrhovaných rozvojových plôch určených pre obytnú výstavbu sa ukrytie obyvateľstva bude riešiť v pivničných priestoroch obytných objektov, príp. zariadení občianskej vybavenosti.

Požiarna ochrana

V obci Omšenie sa nachádza požiarna zbrojnica s primeraným vybavením, situovaná pri ceste III. triedy. Je tu organizovaný dobrovoľný hasičský zbor. Ulice v zastavanom území sú pokryté verejným vodovodom, na ktorom sú vybudované požiarné hydranty. Náhradným zdrojom požiarnej vody je tok Teplička, pretekajúci zastavaným územím po celej jeho dĺžke, ako aj neďaleká vodná nádrž. V prípade požiaru slúži profesionálna zásahová jednotka v Trenčíne. Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť, ktorá je navrhnutá na krytie požiarnej potreby. Odborné miesta budú zriadené a označené aj v

navrhovaných rozvojových plochách, v zmysle požiadaviek vyhlášky č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov. Pre zabezpečenie požadovanej dostupnosti z hľadiska výkonu požiarnych zásahov sú navrhované komunikácie v nových rozvojových plochách riešené zväčša ako priebežné (ÚPN, 2018).

Odvádzanie dažďových vôd

Väčšina dažďových vôd by sa mala zachytávať na súkromných pozemkoch a prípadne využívať na polievanie. Voda zadržaná v území prispeje k zachovaniu potrebnej vlhkosti, nevyhnutnej pre rast sídelnej vegetácie. V rozvojových plochách v rámci odvádzania dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku je potrebné realizovať opatrenia na zadržanie pridaného odtoku v území tak, aby odtok z daného územia nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou navrhovaných stavebných zámerov (retenčia dažďovej vody a jej využitie, retenčné nádrže, infiltrácia dažďových vôd a pod.). Dažďová kanalizačná sieť je riešená sporadicky prostredníctvom otvorených rigolov popri ceste a podzemných potrubí. Dažďové vody sú následne odvádzané do recipientu - toku Teplička. Odvod dažďovej vody z komunikácií sa odporúča riešiť vybudovaním sústavy otvorených, prípadne uzavretých rigolov na odvod dažďovej vody. V prípade potreby zriadenia väčších spevnených plôch (napr. odstavných a manipulačných plôch) by sa mali preferovať priepustné povrchy vytvorené zo zatravnovacích tvárnic alebo zámkovej dlažby. Pri odvádzaní vôd z povrchového odtoku zo zastavaného územia obce a z pozemných komunikácií pre motorové vozidlá, vrátane parkovísk a odstavných plôch, budú tieto vody prečistené zachytením plávajúcich látok, resp. osadením lapačov na zachytávanie ropných látok. Technické riešenie dažďových rigolov, ako aj výpočet dimenzie a množstva dažďových vôd, bude predmetom riešenia v podrobnejšej dokumentácii (ÚPN, 2018).

2.4. DOPRAVA

Modernizáciou a rozvojom dopravnej infraštruktúry v obci a jej okolí dochádza k vytváraniu vhodných podmienok na kvalitný život jej obyvateľov. Rovnako vzrastajú možnosti na príliv investícií, ktoré si nevyhnutne vyžadujú kvalitnú cestnú sieť. Z hľadiska environmentálneho dochádza prvotne k negatívnym účinkom (napr. záber pôdy), druhotne však, po jej uvedení do prevádzky, prispieva k znižovaniu negatívnych vplyvov dopravy na životné prostredie. Kvalitnejšie technické parametre ciest prispievajú k plynulosti dopravy, tie isté úseky sú prekonávané za kratší čas, čím sa skracuje jazdná doba.

Cestný dopravný systém sprostredkúva dopravné vzťahy, ktoré svojou úrovňou a dopravným významom presahujú sídelnú úroveň. Priemet týchto dopravných vzťahov do územia možno hodnotiť z pohľadu väzieb širšieho územia k sídlu.

Štátne cesty

Z hľadiska dopravnej dostupnosti má obec Omšenie výhodnú polohu v blízkosti exponovaného multimodálneho dopravného koridoru Trenčín – Žilina. Tento koridor tvorí diaľnica D1 Bratislava – Žilina, železničná trať I. kategórie č. 125 Bratislava – Žilina, cesta I. triedy č. I/61, paralelná cesta II. triedy č. II/507 a výhladovo aj vážska vodná cesta. Najbližšie napojenie na diaľnicu D1 je pri Dubnici nad Váhom. Zastavané územie samotnej obce sa rozkladá po oboch stranách cesty III. triedy č. III/1893. Zabezpečuje spojenie s obcou Dolná Poruba a s mestom Trenčianske Teplice, za ktorým sa napája na cestu II/516. Cesta III/1893 je v riešenom území upravená v kategórii C 6,5/60. Nebola zaradená do sčítania dopravy. Intenzita dopravy je nízka a tvorí ju výlučne cieľová doprava do obcí Omšenie a Dolná Poruba. Na základe TP07/2013 pre prognózovanie výhladových intenzít na cestnej sieti do roku 2040 sa v Trenčianskom kraji predpokladá do konca návrhového obdobia územného plánu obce Omšenie (t.j. do roku 2035) zvýšenie intenzít dopravy oproti roku 2010 na ceste III. triedy podľa koeficientu 1,17 pre ľahké vozidlá a podľa koeficientu 1,15 pre ťažké vozidlá. Potrebné je rešpektovať výhladové šírkové usporiadanie cesty III. triedy v zastavanom území je v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia (ÚPN, 2018).

Miestne komunikácie - Komunikácie obslužné tr. C2, C3 a D1

Kostru dopravnej siete obce Omšenie tvorí prieťah cesty III. triedy zastavaným územím obce. Pozdĺž tejto cesty sa zoskupuje väčšina obytnej zástavby i zariadení občianskej vybavenosti. Odpája sa z nej niekoľko miestnych komunikácií. Komunikácie tvoria čiastočne zokruhovanú sieť. Ide o komunikácie najnižšej funkčnej triedy (C3, D1). Väčšina komunikácií má po výstavbe kanalizácie nový asfaltový povrch. Vzhľadom na stiesnené priestorové pomery však majú zväčša nevyhovujúce šírkové parametre. Územie Kamenickej doliny je miestnou komunikáciou prístupné len z k.ú. Trenčianske Teplice cez ulicu Na Baračke. Existujúce miestne komunikácie funkčnej triedy C3 sa dobudujú, resp. rekonštruujú a upravujú v kategóriách MO 6/30, MOK 6/30, pokiaľ to umožňujú priestorové pomery. Ostatné komunikácie funkčnej triedy D1 predstavujú len kratšie úseky, ktoré budú prebudované v kategórii MOU 5/20, v stiesnených podmienkach je výnimočne prípustná kategória MOU 4/10 (ÚPN, 2018).

Hromadná doprava

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Zabezpečuje ju SAD Trenčín, a.s. na linkách:

Trenčín – Trenčianske Teplice – Omšenie – Dolná Poruba
Ilava – Dubnica nad Váhom – Trenčianske Teplice – Dolná Poruba

Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V obci Omšenie sú spolu štyri páry autobusových zastávok, ďalšia je na hranici s k.ú. Dolná Poruba. Vzhľadom na rozsah zastavaného územia a jeho navrhovaného rozšírenia je požiadavka dostupnosti zastávok do vzdialenosti 500 m splnená. Nové zastávky preto nenavrhujeme. Zastávky sú bez samostatných zastávkových pruhov a v stiesnených priestorových podmienkach nie je možné ich zriadiť (ÚPN, 2018).

Železničná doprava

Najbližšia železničná stanica pre osobnú dopravu je v súčasnosti v Trenčianskej Teplej na trati č. 125 Bratislava – Žilina. Doprava na úzkorozchodnej elektrickej železnici č. 130 Trenčianska Teplá – Trenčianske Teplice bola zrušená (ÚPN, 2018). V letnej turistickej sezóne je v prevádzke v obmedzenej miere.

Nemotoristická doprava

Chodníky sú vybudované v podstate pozdĺž celého prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce, väčšinou ako jednostranné. Pozdĺž miestnych komunikácií chodníky nie sú vybudované. V nových rozvojových plochách obytných ulíc sa vybudujú aspoň jednostranné chodníky so šírkou min. 1,5 m pozdĺž všetkých navrhovaných komunikácií funkčnej triedy C3. Chodníky sa vybudujú v súlade s STN 73 6110 (ÚPN, 2018). Chodníky pozdĺž III/1893 boli vybudované nové, ich rekonštrukcia bola ukončená v roku 2021.

Statická doprava

Plochy statickej dopravy s parkovaním s cca 34 stojiskami sa nachádzajú v centrálnom uzle obce (na námestí), kde slúžia viacerým zariadeniam občianskej vybavenosti. Menšie parkoviská sú ďalej pri športovom areáli, bytových domoch a cintoríne. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory komunikácií – rozšírenia asfaltovej plochy vozovky, prípadne zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách. S týmto riešením sa počíta aj v navrhovanej obytnej zástavbe. Parkoviská je potrebné budovať pre potreby prípadných nových zariadení občianskej vybavenosti a rekreácie. Takto vzniknuté nároky na statickú dopravu je potrebné riešiť v zmysle požiadaviek STN 73 6110 pre výhľadový stupeň automobilizácie 1:2,5 (ÚPN, 2018).

Cyklistická doprava.

Cyklistická doprava má v riešenom území potenciál plniť jednak funkciu lokálnej alternatívnej dopravy, ako aj z hľadiska rekreácie (cykloturistika, poznávací turistika).

Samostatné cyklistické chodníky v riešenom území nie sú vybudované. Navrhujeme vetvu regionálnej cyklistickej trasy Trenčianske Teplice – Homôlka, s pokračovaním do Valaskej Belej a Bojníc. V riešenom území bude viesť v línii cesty III. triedy. Okrem toho navrhujeme miestne cyklotrasy po

existujúcich poľných, lesných a miestnych komunikáciách. Jednu cyklotrasu navrhujeme z obce Omšenie južným smerom, s pokračovaním do k.ú. Krásna Ves / k.ú. Bobot. Ďalšia navrhovaná cyklotrasa vytvorí okruh z obce Omšenie cez Kamenickú dolinu do Trenčianskych Teplíc (ÚPN, 2018).

2.5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (v znení č. r1/c48/2003 Z. z., 525/2003 Z. z., 205/2004 Z. z., 364/2004 Z. z., 587/2004 Z. z., 15/2005 Z. z., 479/2005 Z. z., 24/2006 Z. z., 359/2007 Z. z., 454/2007 Z. z., 515/2008 Z. z., 117/2010 Z. z., 145/2010 Z. z., 408/2011 Z. z., 180/2013 Z. z., 207/2013 Z. z., 311/2013 Z. z., 506/2013 Z. z., 35/2014 Z. z., 198/2014 Z. z., 314/2014 Z. z., 324/2014 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 240/2017 Z. z., 177/2018 Z. z., 284/2018 Z. z., 310/2018 Z. z., 150/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 6/2022 Z. z., 377/2022 Z. z., 272/2023 Z. z., 127/2024 Z. z., 202/2024 Z. z., 335/2024 Z. z., 350/2024 Z. z., **26/2025 Z. z.**) legislatívnou formou zabezpečuje zachovanie rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvorenie podmienok na trvalé udržanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a udržanie ekologickej stability. Vymedzuje územnú a druhovú ochranu a ochranu drevín.

Ochrana prírody

Natura 2000 je názov sústavy chránených území členských krajín Európskej únie a hlavným cieľom jej vytvorenia je zachovanie prírodného dedičstva, ktoré je významné nielen pre príslušný členský štát, ale najmä pre EÚ ako celok. Táto sústava chránených území má zabezpečiť ochranu najvzácnejších a najviac ohrozených druhov voľne rastúcich rastlín, voľne žijúcich živočíchov a prírodných biotopov vyskytujúcich sa na území štátov Európskej únie a prostredníctvom ochrany týchto druhov a biotopov zabezpečiť zachovanie biologickej rôznorodosti v celej Európskej únii. Základom pre vytvorenie sústavy Natura 2000 sú dve právne normy EÚ:

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **79/409/EHS** o ochrane voľne žijúcich vtákov (známa tiež ako smernica o vtákoch - Birds Directive);

smernica Rady Európskych spoločenstiev č. **92/43/EHS** o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (známa tiež ako smernica o biotopoch - Habitats Directive).

Sústavu NATURA 2000 tvoria teda 2 typy území:

osobitne chránené územia (Special Protection Areas, SPA) - vyhlasované na základe smernice o vtákoch - v národnej legislatíve: chránené vtáčie územia;

osobitné územia ochrany (Special Areas of Conservation, SAC) - vyhlasované na základe smernice o biotopoch - v národnej legislatíve: územia európskeho významu - pred vyhlásením, po vyhlásení je územie zaradené v príslušnej národnej kategórii chránených území.

Tieto dve smernice predstavujú doposiaľ najkomplexnejšiu právnu normu na ochranu prírody vo svete.

Do katastra obce zasahuje lokalita NATURA 2000.

Názov	Strážovské vrchy
Kód územia	SKCHVU028
Kraj	Trenčiansky
Správca územia	CHKO Strážovské vrchy
Platnosť k	1.4.2012

Zakázané činnosti v CHVÚ:

- vykonávanie lesohospodárskej činnosti v blízkosti hniezda orla skalného, sokola sťahovavého, bociana čierneho, včelára lesného alebo na lokalitách výskytu tetraťa hlucháňa, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
 - odstraňovanie ojedinele stojacich suchých stromov alebo zlomov na lesných pozemkoch, ktoré nie sú zdrojom zvýšenej počtosti biotických škodlivých činiteľov, nepredstavujú potenciálne nebezpečenstvo z hľadiska bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a nebránia technologickému sprístupneniu porastu,
 - odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdných alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáčie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v ochranných lesoch, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
 - likvidácia alebo zmenšovanie rozlohy krovin alebo nelesnej drevinovej vegetácie, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
 - výrub alebo vykonávanie akýchkoľvek zásahov do drevín rastúcich mimo lesa od
- + marca do 30. júna,

- rozorávanie existujúcich trvalých trávnych porastov, okrem ich obnovy,
- mechanizované kosenie alebo mulčovanie existujúcich trvalých trávnych porastov alebo iných poľnohospodárskych plodín spôsobom od okrajov do stredu na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektára,
- rekultivácia lomu, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- pozemné aplikovanie pesticídov, mulčovanie alebo kosenie na pozemkoch dočasne nevyužívaných na rastlinnú výrobu od 1. marca do 30. júna okrem odstraňovania inváznych druhov rastlín alebo okrem činností vykonávaných podľa osobitných predpisov,
- aplikovanie rodenticídov na ornej pôde iným spôsobom ako vkladáním do nôr,
- aplikovanie rodenticídov na existujúcich trvalých trávnych porastoch,
- uplatňovanie hospodárskeho spôsobu na ploche obnovného prvkú väčšej ako 1 hektár v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2,
- vykonávanie úmyselnej obnovnej alebo výchovnej ťažby od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáčieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4,
- odstraňovanie alebo poškodzovanie hniezdnych alebo dutinových stromov druhov vtákov, pre ktoré je chránené vtáčie územie vyhlásené, na lesných pozemkoch v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 2, ak tak určí obvodný úrad životného prostredia,
- úmyselné znížovanie existujúceho drevinového zastúpenia jedle bielej pri výchove lesných porastov do rubnej doby lesného porastu v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- vykonanie úmyselnej obnovnej ťažby, pri ktorej sa na 1 hektár plochy obnovovaného lesného porastu ponechá menej ako päť existujúcich jedincov jedle bielej v rubnej dobe na prirodzené dozitie v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 3,
- uskutočňovanie horolezeckých alebo skalolezeckých výstupov v období od 1. marca do 30. júna v častiach chráneného vtáčieho územia uvedených v prílohách č. 2 a č. 4
- organizovanie športových, turistických alebo iných verejných prístupných aktivít a podujatí od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
- budovanie turistických chodníkov, cyklotrás, alebo táborísk od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5,
- vjazd alebo státie s motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, snežným skútrom v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č. 5 okrem motorového vozidla slúžiaceho na obhospodarovanie pozemku alebo patriaceho vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku alebo vozidiel stráže prírody alebo lesnej stráže (18.7.2015, http://www.sopsr.sk/natura/img/chvu/zakazane_cinnosti/SKCHVU028.doc).

Názov : Baské
Kód územia : SKUEV0274
Kraj : TRENČIANSKÝ KRAJ
Rozloha : 4032,55 ha
Správca územia : CHKO Ponitrie

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

5130 Porasty borievky obyčajnej, 6110* Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi*, 6190 Dealpínske travinnobylinné porasty, 6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápniťom podloží (*dôležité stanovišťa *Orchideaceae*), 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky, 7220* Penovcové prameniská, 7230 Slatiny s vysokým obsahom báz, 8160* Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa, 8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou, 8310 Nesprístupnené jaskynné útvary, 9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy, 9150 Vápnomilné bukové lesy, 9180* Lipovo-javorové sutinové lesy, 91H0* Teplomilné panónske dubové lesy, 91M0 Panónsko-balkánske cerové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

kunka žltobruchá *Bombina variegata*, fúzač alpský **Rosalia alpina*, rys ostrovid *Lynx lynx*, roháč obyčajný *Lucanus cervus*, spriaďač kostihojový **Callimorpha quadripunctaria*, podkovár malý *Rhinolophus hipposideros*, netopier veľkouchý *Myotis bechsteini*, uchaňa čierna *Barbastella barbastellus*, netopier obyčajný *Myotis myotis*, medveď hnedý **Ursus arctos*, podkovár veľký *Rhinolophus ferrumequinum*, poniklec prostredný **Pulsatilla subslavica*, rak riavový **Austropotamobius torrentium*, pimplík bruškátý *Vertigo moulinsiana*

Navrhované manažmentové opatrenia

Extenzívne prepásanie ovcami (so stádom s veľkosťou primeranou únosnosti pasienka), Kosenie a následné odstránenie biomasy 1 x ročne, Odstraňovanie sukcesných drevín, prípadne bylín a vyhrabávanie stariny, Zachovať alebo cielene obnoviť pôvodné druhové zloženie lesných porastov, Eliminovať zastúpenie nepôvodných druhov drevín tak aby sa zabránilo ich šíreniu na ďalšie lokality, Ponechávanie stromov a drevnej hmoty v porastoch (ojedinelé stojaci stromy, skupiny stromov a ležaniny), Zabezpečenie vhodných pobytových podmienok bioty, Ochrana, údržba a úprava priaznivého stavu súčasných a budovanie nových liahnísk pre obojživelníky, Zabezpečenie ochrany obojživelníkov v období migrácie (napr. budovanie migračných zábran, transfer jedincov na reprodukčné lokality), Pestovanie chránených druhov ex situ a posilňovanie populácií druhu v území (dosievanie), resp. transfer druhov

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany v chránenom území

Povrchové lomy vápencové, dolomitové, Skládky odpadu, vymedzenie lokalít a stálych trás skalolezectvo, Všetky penzióny a chaty, Zmeny rekreačných objektov na obytné, Zmeny poľnohospodárskych objektov na rekreačné (napr. senníky na chaty a pod.)

Činnosti, ktoré môžu mať negatívny vplyv na ciele ochrany mimo chráneného územia

Povrchové veľkokapacitné vápencové a dolomitové lomy, Povrchové malé vápencové a dolomitové lomy ak ide o ťažbu odstrelovaním (18.7.2015, <http://www.sopsr.sk/natura/index1.php?p=4&sec=5&kod=SKUEV0274>)

Názov: Omšenská Baba
Kód územia: SKUEV0811
Kraj: Trenčiansky kraj
Rozloha: 279,359 ha
Správca: Správa CHKO Biele Karpaty (na ploche 279,36 ha)
Katastrálne územia: Omšenie
Vyhlasovací predpis: Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 451/2023 Z. z., ktorým sa ustanovuje národný zoznam území európskeho významu

Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany

40A0 Xerothermné kroviny
6110 Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bazických substrátoch zväzu Alysso-Sedion albi
6190 Dealpínske travinnobylinné porasty
6210 Suchomilné travinnobylinné a krovinné porasty na vápnom podloží (*dôležité stanovišťa Orchideaceae)
6240 Subpanónske travinnobylinné porasty
6510 Nížinné a podhorské kosné lúky
7220 Penovcové prameniská
7230 Slatiny s vysokým obsahom báz
8210 Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou
9130 Bukové a jedľové kvetnaté lesy
9150 Vápnomilné bukové lesy
9180 Lipovo-javorové sutinové lesy

Druhy, ktoré sú predmetom ochrany

Bombina variegata
Eriogaster catax
Euplagia quadripunctaria
Pulsatilla subslavica
Tephrosia longifolia ssp. moravica
Vertigo angustior
Vertigo moulinsiana

prírodná rezervácia PR Žihľavník – na území PR platí 5. stupeň územnej ochrany. Bola vyhlásená v roku 1967 a jej celková výmera je 130,18 ha. Predmetom ochrany v krasovom území sú prirodzené zmiešané porasty buka lesného, javora horského a jedle bielej, niekde i s vtrúsenou mukyňou obyčajnou, dubom plstnatým a tisom obyčajným. Bylinný porast tvoria zubačka cibul'konosná, jelení jazyk celolistý a paprad'ovec laločnatý, astra zlatovlasá, poniklec obyčajný veľkokvetý, ostrovka vápnomilná, zvonovník hlavatý a iné. Chránené územie bolo zriadené pre ochranu xerothermných spoločenstiev, krasových foriem reliéfu a lesných spoločenstiev na vápencoch a dolomitoch.

národná prírodná pamiatka (NPP) Lánce – na území NPP platí 4. stupeň územnej ochrany. Vyhlásená bola v roku 1987 na ploche 3,0305 ha. Predmetom ochrany je terasa vápencového tufu s cennou vegetáciou a malakofaunou pre vedecké a výskumné ciele. Má významnú ekostabilizačnú funkciu.

chránená vodohospodárska oblasť (CHVO) Strážovské vrchy – celé riešené územie je súčasťou chránenej oblasti prirodzenej akumulácie vôd – CHVO Strážovské vrchy s celkovou výmerou 757 km²

Potrebné je rešpektovať aj ďalšie záujmové lokality ochrany prírody: navrhované územie európskeho významu SKUEV0811 Omšenská Baba, mokrad' Vodná nádrž Baračka, genofondovú lokalitu motýľov Žihľavník, krasové javy (jaskyne, závrty).

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne chránené stromy.

Návrh prvkov územného systému ekologickej stability (ÚSES)

Štrukturálnymi prvkami ÚSES sú biocentrá, biokoridory a interakčné prvky. V riešenom území je cieľom návrhu prvkov ÚSES miestneho významu posilniť pôsobenie regionálnych biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu. Základným prvkom ÚSES je biocentrum. Ide o kompaktné a ekologicky súvislé územie, ktoré je hostiteľom prirodzených alebo prírode blízkych spoločenstiev voľne žijúcich druhov rastlín a živočíchov. Podmienkou je, aby dané územie poskytovalo trvalé podmienky pre výživu, úkryt a rozmnožovanie živých organizmov a udržiavanie primeraného genetického zdravia svojich populácií. Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biocentier regionálneho významu:

RBč 34 Žihľavník-Baske – rozsiahle biocentrum regionálneho významu zasahuje do riešeného územia z juhu. Jej jadrom je PR Žihľavník / ÚEV Baske. Nachádza sa na zalesnených svahoch. Potenciálne sa navrhuje ako nadregionálne biocentrum.

RBč 35 Baba – takmer celé biocentrum regionálneho významu spadá do k.ú. Omšenie. Jadrom je PR Omšenská baba a rovnomenne navrhované ÚEV. Pokrýva zalesnený masív vrchu Baba.

RBč 20 Grófovec-Markovica-Ihrište – rozsiahle biocentrum regionálneho významu spadá z väčšej časti do k.ú. Nová Dubnica a len severným okrajom zasahuje do k.ú. Omšenie.

Biocentrá regionálneho a nadregionálneho významu predstavujú kostru ekologickej stability regiónu, na ktorú sa viažu prvky ekologickej stability miestneho významu. Nakoľko uvedené biocentrá regionálneho významu pokrývajú takmer značnú časť katastrálneho územia obce, prvky MÚSES sú navrhnuté len doplnkovo. Pri návrhu biocentier sa prihliada na minimálnu plochu biocentra, nevyhnutnú pre plnenie všetkých funkcií. Pre biocentrum lesného typu je minimálna plocha 3 ha a v prípade

biocentra stepného alebo mokrad'ového charakteru nemá plocha klesnúť pod 0,5 ha. Navrhujeme jedno biocentrum miestneho významu:

MBc1 Vodná nádrž Teplička – prevažne hydrické biocentrum miestneho významu predstavuje vodná plocha s príslušnými brehovými porastmi. Potrebné je vylúčiť výstavbu rekreačných objektov priamo na brehu vodnej nádrže. Biocentrum je napojené na biokoridor MBk1 Teplička.

Biokoridor predstavuje ekologicky hodnotný krajinný segment, ktorý na rozdiel od biocentra nemusí mať kompaktný tvar. Základnou funkciou biokoridoru je umožňovať migráciu živých organizmov medzi biocentrami, resp. ich šírenie z biocentier s ich nadpočetným výskytom do iných biocentier, kde je ich prítomnosť žiaduca.

Z ÚPN VÚC Trenčianskeho kraja a RÚSES okresu Trenčín bol prevzatý návrh biokoridorov regionálneho významu:

RBk Baske – Baba – biokoridor prepája biocentrá Baba a Baske východne od zastavaného územia obce Omšenie.

RBk Trubárka - Žihľavník-Baske – regionálny biokoridor vedie najprv po hranici k.ú. Omšenie, väčšina jeho trasy spadá do k.ú. Petrova Lehota a Trenčianske Teplice.

RBk Grófovec - Baba – regionálny biokoridor prechádza vrcholovou časťou vrchoviny, pričom do k.ú. Omšenie zasahuje len jeho južná časť.

Biokoridor miestneho významu musí mať šírku najmenej 15 m a dĺžku najviac 2000 m, pričom po uvedenom úseku musí byť biokoridor prerušený biocentrom najmenej miestneho významu, inak nemôže plniť funkciu biokoridoru.

Pre doplnenie kostry územného systému ekologickej stability sa navrhujú nasledujúce biokoridory:

MBk1 Teplička – prevažne hydrický biokoridor miestneho významu, kopíruje tok Tepličky. Tok tečie prevažne v upravenom koryte so slabo vyvinutými brehovými porastmi. Stresovým faktorom je prechod zastavaným územím obce Omšenie v dĺžke 2 km.

MBk2 Dolina – terestrický biokoridor miestneho významu prepája dolinu Tepličky s pramennou oblasťou potoka Machnáč cez terénne zníženie, pokrytú lúkami a pasienkami. Biokoridor je plne funkčný, nie je ovplyvnený žiadnymi stresovými faktormi. Súčasne zabezpečuje prepojenie RBc 34 Žihľavník-Baske a MBc1 Vodná nádrž Teplička, ako aj RBc 20 Grófovec-Markovica-Ihršte.

Interakčný prvok má nižšiu ekologickú hodnotu ako biocentrum alebo biokoridor. Jeho účelom v kultúrnej krajine je tlmieť negatívne pôsobenie devastáčnych činiteľov na ekologicky hodnotnejšie krajinné segmenty a na druhej strane prenášať ekologickú kvalitu z biocentier do okolitej krajiny s nižšou ekologickou stabilitou, resp. narušenej antropogénnou činnosťou. Pre plnenie uvedených funkcií sú navrhované interakčné prvky: remízky, zeleň na stržiach a v erózných ryhách, lesné porasty v kontakte s potenciálnymi biocentrami, trvalé trávne porasty s biotopmi európskeho významu a národného významu. Všetky prvky územného systému ekologickej stability sú vymedzené zakreslením vo výkrese ochrany prírody a tvorby krajiny (ÚPN, 2018).

V katastrálnom území obce Omšenie sa nachádza viacero záujmových lokalít ochrany prírody so stupňami ochrany 1 - 5 v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej ako „zákon“). Záujmy ochrany prírody a krajiny predstavujú nasledovné územia a druhy:

Územia národnej siete:

- Prírodná rezervácia (PR) Omšenská Baba
- Prírodná rezervácia (PR) Žihľavník
- Národná prírodná pamiatka (NPP) Lánce

Územia európskeho významu Natura 2000:

- SKUEV0811 Omšenská Baba
- SKUEV0274 Baské

Chránené vtáčie územia (CHVÚ):

- CHVÚ Strážovské vrchy

Mokrade:

- Vodná nádrž (VN) Baračka

Chránené biotopy

V častiach k. ú. Omšenie mimo území európskeho významu sa hojne vyskytujú chránené lúčne biotopy:

- Tr1 Suchomilné trávno-bylinné a krovinné porasty na vápnom substráte
- Lk1 nížinné a podhorské kosné lúky

Migračné koridory:

Migračné koridory obojživelníkov ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), skokan hnedý (*Rana temporaria*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*) sa nachádzajú v časti Baračka. Vedú k Labutiemu jazeru v parku (k. ú. Trenčianske Teplice) a k vodnej nádrži Baračka. Pozdĺž VN Baračka (od priehradného múru po začiatok zastavaného územia obce Omšenie) sa nachádza kolízny úsek masovej jarnej migrácie obojživelníkov, kde ŠOP SR zabezpečuje záchranné prenosy.

Starostlivosť o územie

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určujú sa zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno – historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie je v súčasnosti upravené zákonom č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (205/2023 Z.z., 272/2023 Z.z., **46/2024 Z.z.**). Územno - plánovacia dokumentácia je základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie v obci. Základným nástrojom územného plánovania je územný plán obce. Územný plán obce je výsledok formálneho plánovania a je územnoplánovacím dokumentom v zmysle zákona č. 200/2022 Z. z. (zákon o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).

V súčasnosti obec Omšenie má spracovaný územný plán z roku 2018. Zadanie na územný plán obce Omšenie bolo prerokované v zmysle §20 ods. 2, 3 a 4 zákona č. 50/1976 Zb. (Stavebný zákon) v znení neskorších predpisov. Následne bolo posúdené Okresným úradom Trenčín a schválilo ho obecné zastupiteľstvo v Omšeni uznesením č. 4/2017 zo dňa 15. 02. 2017 (ÚPN, 2018).

Ochrana ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 194/2018 Z.z. o ovzduší, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 137/2010 Z.z. (v znení zákona č. 318/2012 Z.z., zákona č. 180/2013 Z.z., zákona č. 350/2015 Z.z. a zákona č. 293/2017 Z.z.). V znení č. 146/2023 Z. z.(nepriamo), **190/2023 Z. z.(nepriamo)**). Vyhláška o zdrojoch znečistenia 410/2012 Z. z. v znení 98/2021.

Z hľadiska kvality ovzdušia nepatrí okres Trenčín ani riešené územie medzi mimoriadne zaťažené oblasti. Vo väčšine ukazovateľov produkcie znečisťujúcich látok došlo v posledných 20 rokoch k výraznému poklesu, najmä v prípade oxidu siričitého. Dôvodom tohto vývoja je ukončenie výroby prevádzok s najväčšou produkciou znečisťujúcich látok a pokračujúca plynofikácia energetických stacionárnych zdrojov. K nárastu došlo v prípade produkcie oxidu uhoľnatého. V obci Omšenie sa nachádza jeden stredný zdroj znečisťovania ovzdušia: plynová kotolňa Rehabilitačného strediska. Ďalšie stredné zdroje znečisťovania ovzdušia sú v okolitých sídlach: Dolná Poruba, Trenčianska Teplá, Trenčianske Teplice. Ako veľký zdroj znečisťovania ovzdušia je evidovaná Tepelno-energetická centrála v Trenčianskej Teplej.

Vďaka plynofikácii obce Omšenie je tu pomerne nízke znečistenie z lokálnych kúrenísk. Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy (teplotné inverzie v málo vetranej kotline) sa však exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia.

Produkcia v t na km² podľa územie, chemická zlúčenina a rok

Okres Trenčín	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	0,1	0,1	0,1	0	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,6
Oxid siričitý	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1
Oxid dusíka	1,5	1,4	1,3	1,2	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	2,4
Oxid uhoľnatý	4	6	4,7	3,3	3,8	5,3	4,7	4,1	5,6	6,3	10,2
<i>Tuhé emisie SR</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,1</i>	<i>0,6</i>
<i>Oxid siričitý SR</i>	<i>1,2</i>	<i>1,3</i>	<i>1,3</i>	<i>1,1</i>	<i>1</i>	<i>0,9</i>	<i>1,3</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,4</i>	<i>0,3</i>
<i>Oxid dusíka SR</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,6</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>1,2</i>
<i>Oxid uhoľnatý SR</i>	<i>2,3</i>	<i>2,6</i>	<i>2,9</i>	<i>2,8</i>	<i>2,8</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>3,1</i>	<i>2,9</i>	<i>5,7</i>

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Do ovzdušia sa z riešeného územia dostávajú: toxické oxidy dusíka (NOX), ktoré spôsobujú ochorenia dýchacích ciest, cyanózu srdca, majú aj karcinogénne účinky, toxický oxid siričitý (CO₂), ktorý narúša krvotvorbu, dráždi sliznice a oči, spôsobuje chronické ochorenia dýchacích ciest, popolčeky, ktoré zasahujú predovšetkým dýchacie cesty, pri niektorých druhoch popolčekov je zasiahnuté aj srdce a imunitný aparát (karcinogénne účinky), polietavý prach prevažne zo sekundárnej prašnosti spôsobuje ochorenia dýchacích ciest, rozľahlé plochy porastené burinnými spoločenstvami sú jedným zo zdrojov alergických ochorení slizníc. Ako už ale bolo spomenuté, oproti ostatným regiónom Slovenska je okres Trenčín jeden zo silne znečistených regiónov. Ako prezentuje nasledujúca tabuľka, k výraznému nárastu dochádza v prípade produkcie oxidu dusíka, uhoľnatého a tuhých emisií.

Produkcia v t podľa územie, chemická zlúčenina a rok

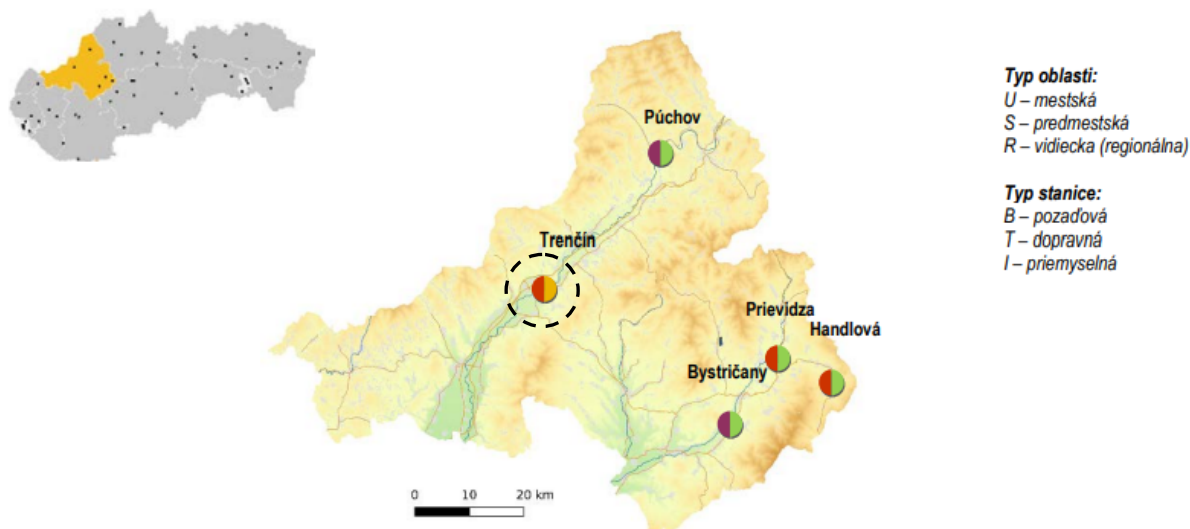
Okres Trenčín	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Tuhé emisie	79,3	48,7	45,4	30,5	41,5	46,8	46,7	43,3	42,7	70,5	433,3
Oxid siričitý	165,2	131,7	123,7	124,1	60,8	61,7	61,9	102,9	86,6	45,4	89,5
Oxid dusíka	980	961,5	872,3	839,3	860,3	858	868,8	852	897,4	880,7	1 601,50
Oxid uhoľnatý	2 727,60	4 057,70	3 150,10	2 260,50	2 547,80	3 549,60	3 174,10	2 786,70	3 784,80	4 253,00	6 876,60

Zdroj: <http://px-web.statistics.sk/PXWebSlovak/>

Vplyvom nepriaznivej klimageografickej polohy sa exhaláty hlavne v jesennom a zimnom období koncentrujú v prízemnej vrstve ovzdušia. Naopak koncentrácie poľetavého prachu sa zvyšujú pri normálnych klimatických situáciách a to už pri najmenších rýchlostiach vetra.

Kvalitu ovzdušia pre obec Omšenie sleduje monitorovacia stanica Trenčín. Stanica monitoruje dopravné hodnoty znečistenia v oblasti mestského typu.

Zóna Trenčiansky kraj								Merací program									
								Kontinuálne								Manuálne	
Okres	Kód Eol	Názov stanice	Typ		Zemepisná		Nadmorská výška [m]	PM ₁₀	PM _{2,5}	NO, NO ₂	SO ₂	O ₃	CO	Benzén	Hg	As, Cd, Ni, Pb	BaP
			oblasti	stanice	dĺžka	Šírka											
Prievidza	SK0013A	Bystričany, Rozvodňa SSE	S	B	18°30'51"	48°40'01"	261										
Prievidza	SK0027A	Handlová, Morovianska cesta	U	B	18°45'23"	48°43'59"	448										
Prievidza	SK0050A	Prievidza, Malonecpalská	U	B	18°37'41"	48°46'58"	276										
Trenčín	SK0047A	Trenčín, Hasičská	U	T	18°02'29"	48°53'47"	214										
Púchov	SK0066A	Púchov, 1.mája	S	B	18°19'31"	49°07'08"	262										
Spolu								5	5	3	5	1	2	1	0	2	3

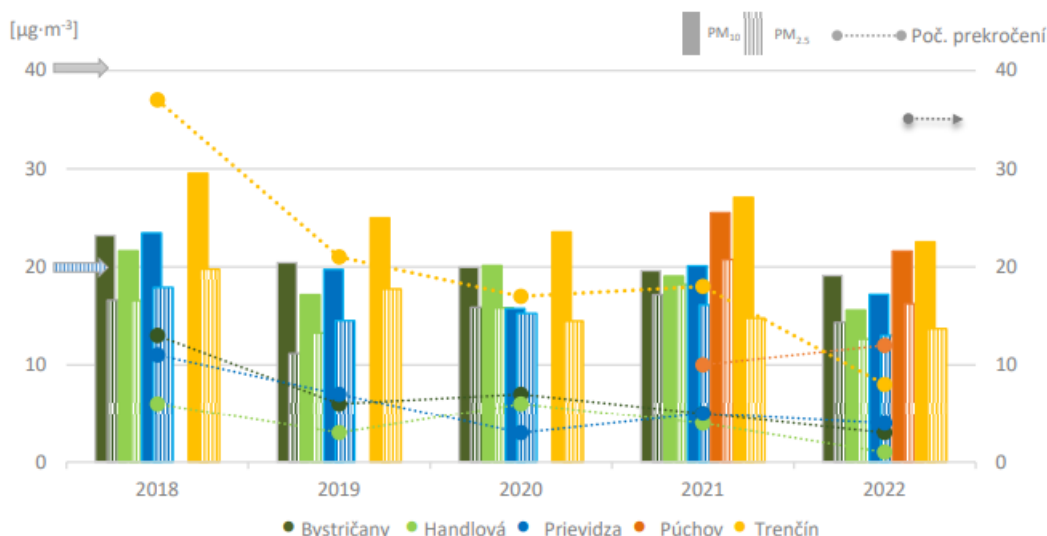
Obrázok: Monitorovacie stanice TN kraj

Zdroj: 15.4.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocnky/2022_Priloha_TN_v1.pdf

Automatické prístroje kontinuálneho monitoringu poskytujú priemerné hodinové koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5}, oxidov dusíka, oxidu siričitého, ozónu, oxidu uhoľnatého, benzénu a ortuti. Skúšobné laboratórium SHMÚ v rámci manuálneho monitoringu analyzuje ťažké kovy a polycyklické aromatické uhľovodíky, výsledkom sú priemerné 24-hodinové hodnoty.

Tuhé častice

Nasledujúci graf zobrazuje priemerné ročné koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5} a počet dní s priemernou dennou koncentráciou PM₁₀ nad 50 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ podľa výsledkov meraní na monitorovacích staniciach v zóne Trenčiansky kraj v roku 2022.

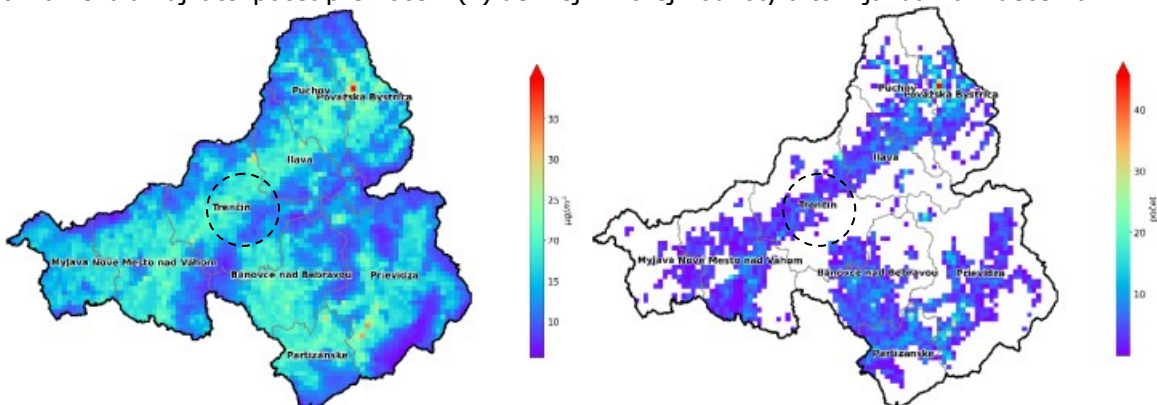

Obrázok: Priemerné ročné koncentrácie PM₁₀, PM_{2,5} a počet prekročení dennej limitnej hodnoty PM₁₀
Zdroj: 15.2.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_TN.pdf

Počet prekročení – zachytáva denné priemerné koncentrácie vyššie ako 50 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$; Šípky znázorňujú limitné hodnoty, modrá pruhovaná PM_{2,5} (priemerná ročná koncentrácia < 20 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$); šedá plná PM₁₀ (priemerná ročná koncentrácia < 40 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$); šedá bodkovaná vpravo počet prekročení (priemerná denná koncentrácia PM₁₀ 50 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ sa nesmie prekročiť viac než 35-krát za kalendárny rok).

Tuhé častice PM₁₀

Limitná hodnota pre priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ (40 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) v zóne Trenčiansky kraj nebola prekročená. Podobne limitnú hodnotu pre počet prekročení (35) priemernej dennej koncentrácie PM₁₀ nepresiahla žiadna stanica. Dopravná stanica Trenčín, Hasičská zaznamenala najvyššiu priemernú ročnú koncentráciu PM₁₀ 23 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ (medziročné zníženie o 4 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$) s počtom denných prekročení 8, predmestská pozadňová stanica v Púchove 22 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$ s počtom denných prekročení 10. Hodnoty koncentrácií na zvyšných mestských a predmestských pozadňových staniciach sa pohybovali na úrovni od 16 do 19 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$, čo predstavuje medziročné zlepšenie (zníženie koncentrácie) o 1 – 3 $\mu\text{g}\cdot\text{m}^{-3}$. Na obr. možno vidieť, že všetky prekročenia sú sústredené v chladných mesiacoch s potrebou vykurovania. Relatívne vysoké hodnoty namerané na monitorovacej stanici v Púchove, ktorá bola uvedená do prevádzky v roku 2021, sa potvrdili aj v roku 2022 – stanica mesačne zaznamenala najväčší počet prekročení (4) dennej limitnej hodnoty a to v januári a v decembri.

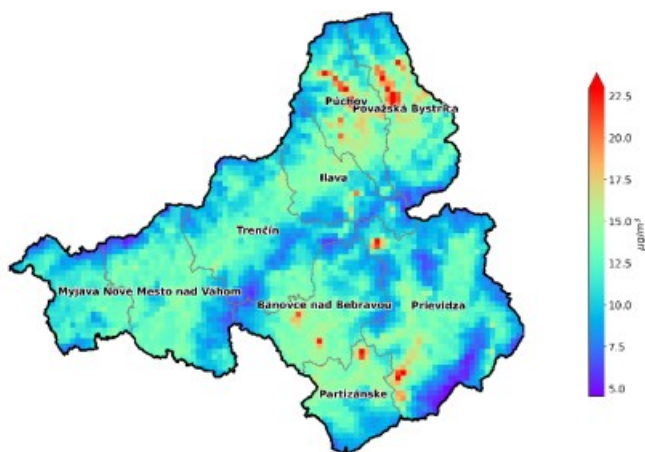

Obrázok: Priemerná ročná koncentrácia PM₁₀ (vľavo) a počet prekročení limitnej dennej hodnoty PM₁₀ (vpravo) v roku 2022.
Zdroj: 15.2.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_TN.pdf

Všetky mestské, resp. predmestské pozad'ové stanice v zóne majú podobné priemerné mesačné koncentrácie PM₁₀ a PM_{2,5}, okrem AMS v Púchove, ktorá v r. 2022 namerala vyššie znečistenie ovzdušia tuhými časticami (podobne ako v r. 2021). Hodnoty PM₁₀ sa na predmestskej pozad'ovej stanici v Púchove blížila hodnotám nameraným na dopravnej stanici v Trenčíne. V decembri dokonca priemerná mesačná koncentrácia PM₁₀ v Púchove ($32,7 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$) výraznejšie prekročila hodnotu nameranú v Trenčíne ($30,5 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$).

Tuhé častice PM_{2,5}

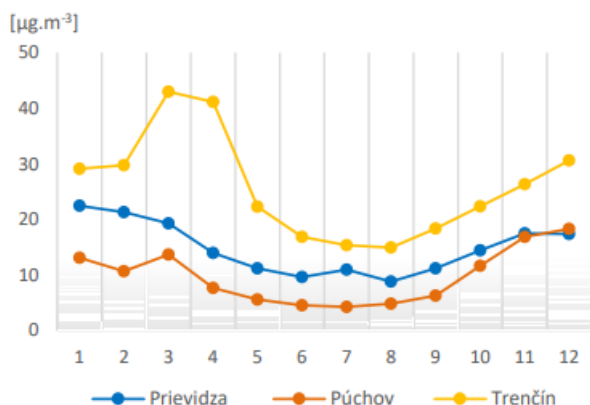
V porovnaní s PM₁₀ majú výrazne negatívnejší vplyv na ľudské zdravie jemné častice PM_{2,5}. Na obr. sú ich koncentrácie zobrazené prerušovanou čiarou. V Prievidzi, Bystricičanoch a Handlovej bola priemerná ročná koncentrácia PM_{2,5} $13 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$, $14 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$ a $13 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$ (rok predtým $16 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$, $17 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$ a $18 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$, medziročne teda prišlo v týchto lokalitách k významnému zlepšeniu). Vysoké koncentrácie PM_{2,5} sme zaznamenali v chladných mesiacoch roka. Spôsobuje to pravdepodobne vykurovanie domácností tuhým palivom, rovnako ako pri PM₁₀. Na všetkých staniciach v zóne bola priemerná ročná koncentrácia jemných častíc PM_{2,5} vyššia ako odporúčanie WHO ($5 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$). Takisto ich mesačné koncentrácie sa pohybovali nad $5 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$. A to aj v lete, keď bývajú najnižšie. Mapa na obr. zobrazuje priestorové rozloženie priemerných ročných koncentrácií PM_{2,5} podľa výstupu modelu RIO v kombinácii s IDW-R.

Obrázok: Priestorové rozloženie priemernej ročnej koncentrácie PM_{2,5} podľa výstupu modelu RIO, IDW-R.
Zdroj: 15.2.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_TN.pdf

Oxid dusičitý

Monitoring úrovne oxidu dusičitého v ovzduší prebieha na troch staniciach (Prievidza, Púchov a Trenčín). Priemerné mesačné hodnoty pre jednotlivé stanice zachytáva obr.. Hlavným zdrojom emisií NO₂ je cestná doprava. Najvyššie koncentrácie zaznamenávame na dopravnej stanici Trenčín, Hasičská. Priemerná ročná úroveň ($26 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$, čo predstavuje medziročný nárast koncentrácie o $3 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$) tu neprekročila limitnú hodnotou ($40 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$). V Prievidzi a Púchove si koncentrácie NO₂ celý rok udržiavajú relatívne konštantnú úroveň (v Trenčíne boli namerané vyššie hodnoty v marci a apríli), s nevýrazným minimom v letných mesiacoch. Je to zapríčinené lepšími rozptylovými podmienkami v lete. Priemerná ročná koncentrácia na mestskej pozad'ovej stanici v Prievidzi, mala hodnotu $15 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$, v Púchove $10 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$. Znečistenie ovzdušia touto látkou tu dosahovalo nižšie hodnoty než na ostatných staniciach zóny. Celkovo sú koncentrácie NO₂ v Trenčianskom kraji na relatívne nízkej úrovni. Priemerné ročné koncentrácie však nespĺňajú odporúčania WHO ($10 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$), ktoré sú výrazne prísnejšie než limity EÚ.

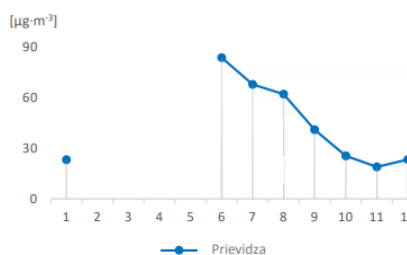
Obrázok: Priemerné mesačné koncentrácie NO2.

Zdroj: 15.2.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_TN.pdf

Hlavným zdrojom emisií NO2 je cestná doprava. Najvyššie koncentrácie z tohto dôvodu zaznamenávame na dopravnej stanici Trenčín, Arm. gen. L. Svobodu. Priemerná ročná úroveň ($33 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$) však ani tu neprekračuje limitnú hodnotu ($40 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$). Namerané hodnoty NO2 si celý rok udržiavajú relatívne konštantnú úroveň bez sezónnych výkyvov. Priemerné ročné koncentrácie na pozadových staniciach dosahovali hodnoty do $20 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$. Celkovo je znečistenie ovzdušia touto látkou v Trenčianskom kraji na relatívne nízkej úrovni. Na piatich staniciach boli priemerné koncentrácie NO2 v roku 2021 nižšie alebo rovné ako odporúčanie WHO ($10 \mu\text{g} \cdot \text{m}^{-3}$), ktoré je výrazne prísnejšie než limity EÚ.

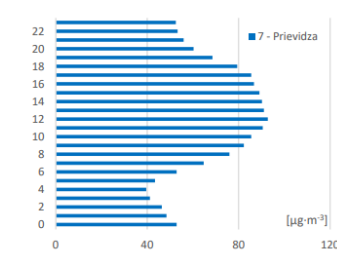
Ozón

Monitoring ozónu prebieha v tejto zóne na monitorovacej stanici v Prievidzi. Najvyššie koncentrácie prízemného ozónu sa vyskytujú spravidla v teplých mesiacoch s vysokou intenzitou slnečného svitu. Na obr. je znázornený tzv. denný chod koncentrácie O3: úroveň prítomného ozónu stúpa s východom slnka, vrchol dosahuje okolo poludnia a vo večerných hodinách postupne klesá na minimum, ktoré sa vyskytuje nadržanom. Veľké rozdiely v koncentráciách O3 zaznamenávame tiež v teplom a chladnom období.

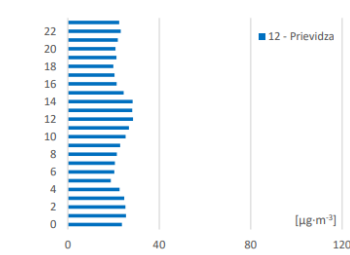

Priemerné mesačné koncentrácie O3.

Zdroj: 10.2.2024, https://www.shmu.sk/File/oko/rocenky/2022_Priloha_TN.pdf

Denný chod koncentrácie O3 v júli 2022.

Denný chod koncentrácie O3 v decembri 2022.

Hlukové pomery z dopravy

Hluk z dopravy na ceste III. triedy zasahuje obytné územie len minimálne, keďže cesta slúži len cieľovej doprave do obcí Omšenie a Dolná Poruba. Hodnoty hluku nepresahujú povolené hodnoty podľa vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ÚPN, 2018). V súvislosti s drevospracovateľskou spoločnosťou Drevoporez v Dolnej Porube jazdí po ceste č. III. triedy podstatné viac nákladných áut (kamiónov), ako v minulosti.

Odpadové hospodárstvo

Základným právnym predpisom pri predchádzaní vzniku odpadov a pri nakladaní s odpadmi je zákon NR SR č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2001 ((v znení č. 91/2016 Z. z., 313/2016 Z. z., 90/2017 Z. z., 90/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 106/2018 Z. z.,

177/2018 Z. z., 208/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 312/2018 Z. z., 302/2019 Z. z., 302/2019 Z. z., 364/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 460/2019 Z. z., 74/2020 Z. z., 218/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 285/2020 Z. z., 9/2021 Z. z., 46/2021 Z. z., 128/2021 Z. z., 216/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 372/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 430/2021 Z. z., 518/2021 Z. z., 230/2022 Z. z., 146/2023 Z. z., 146/2023 Z. z.). Jedným zo základných nástrojov stratégie hospodárenia s odpadmi je vypracovanie „Programov odpadového hospodárstva“. Program odpadového hospodárstva Slovenskej republiky vypracováva Ministerstvo životného prostredia a následne kraj a pôvodca odpadu. Obsah Programu odpadového hospodárstva obce na roky 2016 - 2020 je zostavený podľa požiadaviek § 2 až § 5 vyhlášky MŽP SR č. 310/2013 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch a zároveň zohľadňuje POH SR a POH Trenčianskeho kraja. Ciele a opatrenia POH SR a POH Trenčianskeho kraja sa budú realizovať obcou. Keďže obec spadala v minulosti pod povinnosť spracovať POH vzhľadom na jej veľkosť a objem produkovaného odpadu, mala spracovaný platný POH. Nová legislatíva už túto povinnosť nevyžaduje.

Odpadové hospodárstvo zahŕňa všetky činnosti zamerané na predchádzanie a obmedzovanie vzniku odpadov, znižovanie ich nebezpečnosti pre životné prostredie, ako aj na nakladanie s odpadmi v súlade s platnými zákonmi. Nakladanie s odpadmi je definované ako zber odpadov, preprava odpadov, zhodnocovanie odpadov a zneškodňovanie odpadov vrátane starostlivosti o miesto zneškodňovania.

Štatistické ukazovatele v oblasti nakladania s komunálnym odpadom prezentuje nasledujúca tabuľka.

Relatívne ukazovatele z oblasti nakladania s komunálnym odpadom v regióne											
	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Mn. komun. odpadu (kg/obyv.)	328,16	337,55	357,74	349,22	350,46	378,64	422,78	420,17	469,76	487,96	472,51
Mn. zhodn. kom. odp. (kg/obyv.)	53,78	72,44	71,95	71,81	77,69	105,4	155,22	181,01	212,41	247,51	246,07
Mn. znešk. kom. odp. (kg/obyv.)	274,36	264,71	277,7	272	272,54	273,25	267,56	239,06	252,61	234,28	219,88
% zhodnoc. kom. odpadu	16,39	21,46	20,11	20,56	22,17	27,84	36,71	43,08	45,22	50,72	52,08
% recyklácia	15,12	16,17	13,06	18,15	21,67	27,83	36,71	38,9	45,17	50,36	51,78
% miera skládkovania	83,6	77,26	73,01	77,89	77,76	72,16	63,29	56,9	53,77	48,01	46,52

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Zber a zneškodňovanie zmesového komunálneho odpadu je zabezpečovaný na regionálnu skládku odpadu. Obec má zavedený triedený zber odpadu pre väčšinu komodít. Drobný stavebný odpad sa zabezpečuje zberom do veľkých kontajnerov. V obci nie je zriadený zberný dvor. ŠGÚ DŠ eviduje v riešenom území dve skládky, situované južne nad obcou - jednu upravenú (prekrytú) a jednu bez prekrytia - pri rozvojových plochách č. 1 a č. 13. Prvá spomínaná je súčasne evidovaná environmentálna záťaž: TT (009) Omšenie - neriadená skládka TKO (EZ so strednou prioritou - K 35 - 65), registrovaná ako pravdepodobná environmentálna záťaž (A). Pre triedený zber a nakladanie s biologicky rozložiteľným odpadom navrhujeme rozvojovú plochu č. 17, oproti existujúcemu hospodárskemu dvoru. Depónie výkopovej zeminy odporúčame lokalizovať na parc. č. 3516/3, juhozápadne od zastavaného územia obce. V navrhovaných uliciach je potrebné rozmiestniť zberné nádoby na zber triedeného odpadu. Nakladanie s odpadmi na území obce musí byť v súlade so zákonom č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a s vyhláškou č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch. Ďalej odporúčame rozširovať triedený zber odpadu a odpad v maximálnej miere recyklovať, zvyšovať podiel zhodnocovaného odpadu a sortiment komodít v zmysle cieľov programov odpadového hospodárstva obce a kraja (ÚPN, 2018). Nádoby na triedený zber má samospráva rozmiestnené po obci, tieto však budú ku koncu roka stiahnuté, nakoľko od 01.01.2025 začne platiť nulová donášková vzdialenosť a zber separovaného odpadu s výnimkou skla sa bude realizovať len od rodinných domov.

Vibrácie

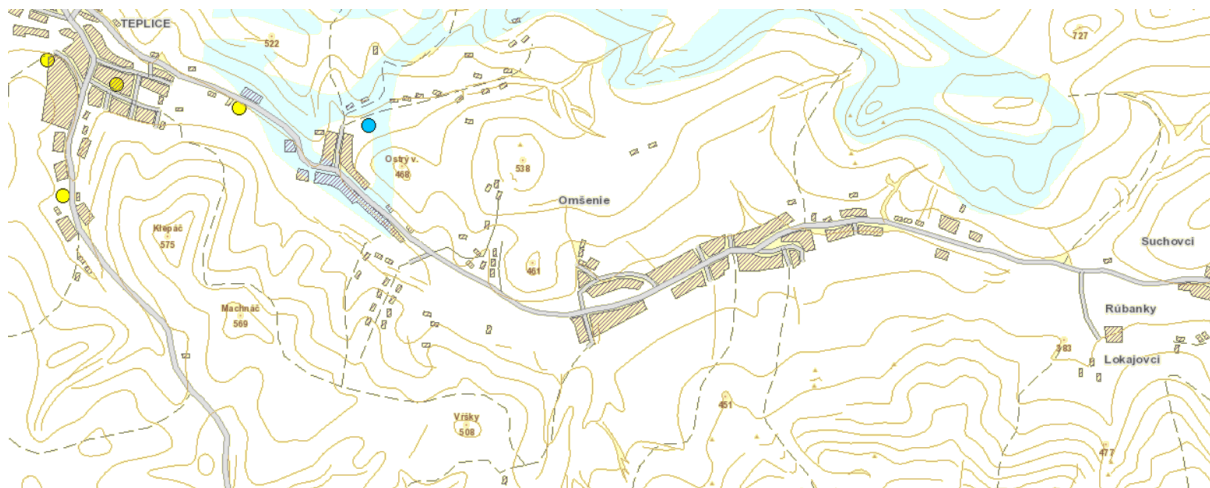
Z hľadiska trvalých zdrojov vibrácií, ktoré sa vyskytujú v záujmovom území rozlišujeme vibrácie z cestnej dopravy. Na území obce je hlavným zdrojom vibrácií automobilová premávka na ceste III. Z hľadiska intenzity dopravy v obci je táto environmentálna záťaž závislá najmä od intenzity a skladby dopravného prúdu. Potenciálnym zdrojom vibrácií pri realizácii rozvoja obce bude činnosť ťažkých stavebných mechanizmov, použitie stavebných technológií a preprava ťažkými nákladnými vozidlami. Výraznejší výskyt vibrácií počas intenzívnej výstavby významných dopravných stavebných objektov sa očakáva. Vplyv vibrácií na okolie v období výstavby možno vzhľadom na použitie bežných stavebných technológií považovať za významný. Zdrojom vibrácií na nízkej úrovni produkcie budú novo

navrhované miestne obslužné komunikácie, ktoré budú v prevažnej miere využívané osobnými motorovými vozidlami.

Radónové riziko

Podľa mapy Prognóza radónového rizika (Čížek, P., a kol., In: Atlas krajiny SR, 2002) sa riešené územie nachádza v oblasti so žiadnym radónovým rizikom. Postup stanovenia presnej objemovej aktivity radónu v pôdnom vzduchu, priepustnosti základových pôd riešeného územia ako bude potrebné vykonať v ďalších stupňoch projektovej prípravy.

Obrázok: radónové riziko v obci Omšenie

Zdroj: 10.5.2024, <https://apl.geology.sk/radio/>

Pôda

Kvalita pôdy patrí medzi najvýznamnejšie faktory využívania a rozvoja územia obce. Vzhľadom k veľmi dlhému času jej obnovy je potrebné v maximálnej miere zohľadňovať jej prirodzené vlastnosti. Rozsah pôdneho fondu je obmedzený, a práve preto musí byť v plnom rozsahu racionálne využívaný. Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd.

Degradácia pôdy eróziou

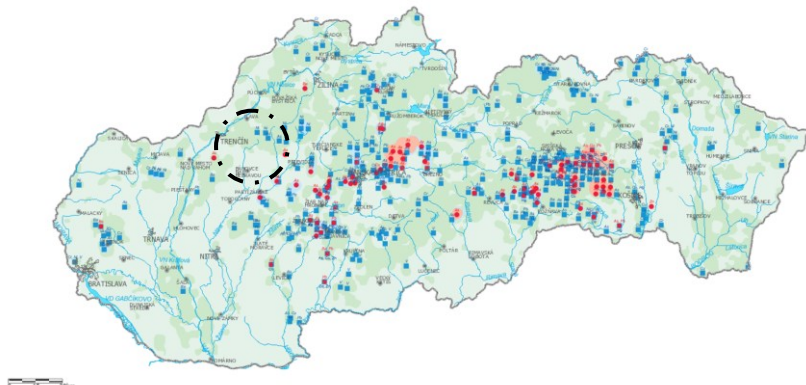
Vonkajšími faktormi mechanickej degradácie pôd sú vietor a zrážky podporované typom reliéfu a antropogénnou činnosťou. Reliéf v riešenom území je málo členitý, s ojedinělými prejavmi vodnej erózie. Erózia v menšom meradle sa môže prejavovať aj v blízkosti vodného toku Teplička, kde sú procesy zmyývania a akumulácie intenzívnejšie. Na druhej strane odkrytý terén s prevahou poľnohospodársky obrábanej ornej pôdy poskytuje ideálne podmienky pre veternú eróziu, najmä v mimovegetačnom období.

Hodnotené územie v okolí obce Omšenie tvoria prevažne plochy lúk a polí s poľnohospodárskou a priemyselnou činnosťou, ako aj so zastavanou plochou a tak sa predpokladá, že pôvodné horninové prostredie môže byť miestami znečistené priesakmi z poľnohospodárskej a priemyselnej výroby a intenzívnou dopravou (III). Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerne meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Legislatívna ochrana pôd na území je zabezpečená Zákom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z. z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (v znení č. 359/2007 Z. z., 219/2008 Z. z., 540/2008 Z. z., 396/2009 Z. z., 39/2013 Z. z. (nepriamo), 57/2013 Z. z., 34/2014 Z. z., 254/2015 Z. z., 177/2018 Z. z., 296/2021 Z. z.). Tento zákon ustanovuje ochranu vlastností a funkcií poľnohospodárskej pôdy a zabezpečenie jej trvalo udržateľného obhospodarovania a poľnohospodárskeho využívania, ochranu environmentálnych funkcií poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú: produkcia biomasy, filtrácia, neutralizácia a premena látok v prírode, udržiavanie ekologického a genetického potenciálu živých organizmov v prírode, ochranu výmery poľnohospodárskej pôdy pred neoprávnenými zábermi na nepoľnohospodárske použitie,

postup pri zmene druhu pozemku a postup pri odňatí poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársky účel a sankcie za porušenie povinností ustanovených týmto zákonom.

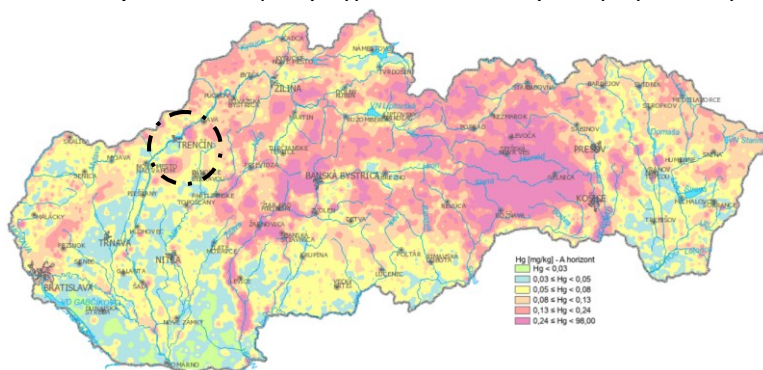
Kontaminácia pôd

Región v okolí obce Omšenie **patrí** spomedzi ostatných regiónov SR ku nekontaminovaným regiónom. Nasledujúci obrázok prezentuje región v porovnaní s ostatnými regiónmi Slovenska.

Obrázok: Kontaminácia pôd v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaskrajiny/>

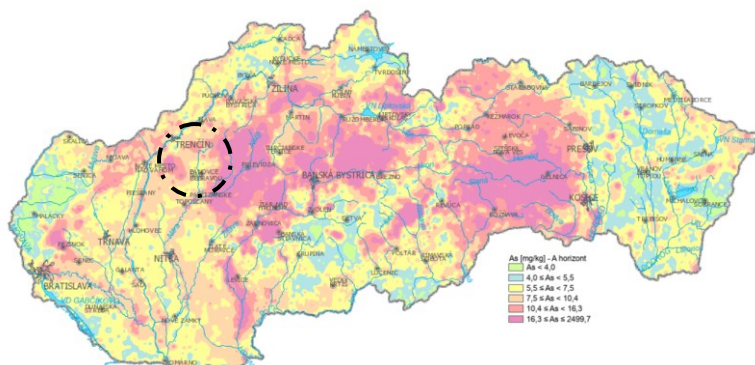
Svetová zdravotnícka organizácia identifikovala 10 chemických látok, ktoré vyvolávajú zásadné obavy z hľadiska verejného zdravia, a štyri z nich sú ťažké kovy: kadmium, ortuť, olovo a arzén. Ortuť sa v životnom prostredí vyskytuje prirodzene, vo všeobecnosti však býva bezpečne uchovaná v mineráloch a nepredstavuje žiadne významné riziko. Problém vzniká vplyvom ľudských činností, ktorých výsledkom je veľké množstvo ortuti uvoľnenej do životného prostredia a táto ortuť môže potom voľne cirkulovať tisíce rokov. Obavy vyvoláva hlavne ortuť vo vode a sedimentoch, pretože sa vyskytuje vo vysoko toxicknej forme a môže sa ľahko dostať do zvierat, a takto prejsť do ľudského potravinového reťazca. (15.10.2021, <https://www.eea.europa.eu/sk/articles/ortut-trvala-hrozba-pre-zivotne>).

Obrázok: Výskyt Ortuti v pôde - A horizont v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlasody/>

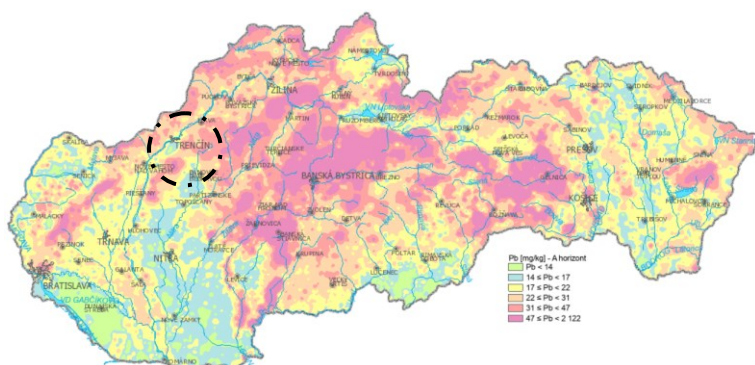
Zhľadiska zaťažnosti A horizontu je región slabo zaťažený. Okolie **obce Omšenie** patrí medzi stredne zaťažené oblasti s obsahom 0,03 až 0,13 mg / kg pôdy.

Nasledujúci obrázok prezentuje prítomnosť Arzénu v pôde - A - horizont v regióne. Väčšina územia spadá do oblasti s obsahom Arzénu do stredne zaťažených pôd od 5,5 do 16,3 mg / kg.

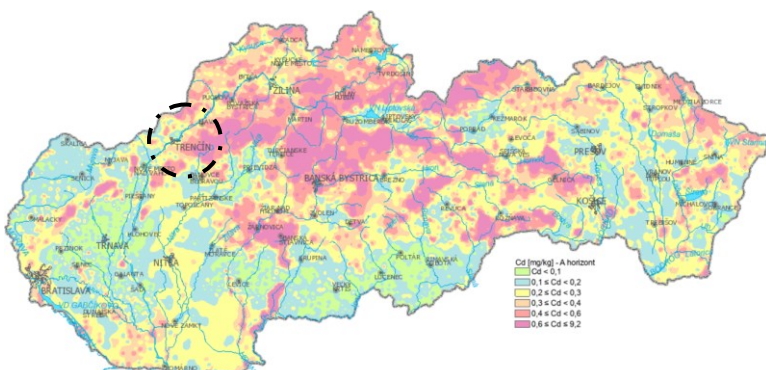
Obrázok: Výskyt Arzénu v pôde - A horizont v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspody/>

Ďalším dôležitým prvkom, ktorý môže mať negatívny vplyv na zdravie obyvateľstva je ortuť a olovo. Hlavne južné oblasti spadajú do skupiny s vyšším obsahom olova pod 17 až na 47 mg / kg pôdy.

Obrázok: Výskyt Olova v pôde - A horizont v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspody/>

Podľa monitoringu pôd na území SR možno zhodnotiť, že z hľadiska priestorovej diferenciácie obsahu Pb na území SR a v Omšeni zreteľne vidieť **prirodzené endogénne geochemické anomálie**, ktoré sa vyskytujú na mnohých miestach. Naproti tomu v severnej a severozápadnej časti SR, kde sa geochemické anomálie nevyskytujú môžeme konštatovať výraznú imisnú záťaž zo susedných krajín (LINKEŠ, et al., 1997). Stredne až silne zaťaženou oblasťou je **územie obce Omšenie** a jeho okolia smerom na sever a západ.

Obrázok: Výskyt Kadmia v pôde - A horizont v regióne
Zdroj: <http://apl.geology.sk/atlaspody/>

V prípade Kadmia sú viac zaťažené oblasti alokované severne od obce Omšenie. Výskyt Kadmia priamo v obci Omšenie je na úrovni 0,3 až 0,6 mg / kg.

Erózia pôdy

Erózia pôdy je rozrušovanie (lat. erode = hrýzt') povrchu pevnín vodou, ľadom a vetrom. V závislosti od podmienok sa prejavuje jednotlivo alebo v určitej kombinácii. Znamená odnos pôdnej hmoty (denudácia), jej premiestňovanie do iných polôh (transport) a ukladanie (akumulácia) vo forme nánosov alebo prekryvu (Bedrna, 2002).

Zastúpenie kategórií ohrozenosti vodnou eróziou v okrese Trenčín (% z poľnohospodárskej pôdy)

Okres	Kategória erózneho ohrozenia			
	žiadna až slabá erózia	stredná erózia	silná erózia	extrémna erózia
Trenčín okres	29,46	18,89	25,36	26,29
Trenčiansky kraj	29,53	19,64	24,95	25,88

Zdroj: 10.10.2023, http://www.podnemapyskportal/reg_pod_infoservis/vod/vod.aspx

Priame **okolie ako aj kataster obce** predstavuje územie stredne až silne ohrozené eróziou.

Správa povodí

Právna starostlivosť o vodu je vymedzená v zákone NR SR č. 184/2002 Z. z. o vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (vodný zákon) s účinnosťou od 1. júna 2002. Tento zákon vytvára podmienky na všestrannú ochranu povrchových vôd a podzemných vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých krajinných ekosystémov, na zlepšenie stavu povrchových vôd a na ich účelné a hospodárne využívanie. Katastrálnym územím obce Omšenie preteká vodný tok Teplička.

Predmetné územie k. ú. Omšenie sa nachádza v pásme hygienickej ochrany vodárenských zdrojov skupinového vodovodu Trenčianske Teplice, ktoré bolo vymedzené rozhodnutím Okresného národného výboru v Trenčíne č. j. PLVH 2446/1987-405 zo dňa 27.12.1988 a jeho zmenou vydanou Obvodným úradom životného prostredia v Trenčíne č. OUŽP/2007/01215-005 TSZ z 27. 12. 2007. Tieto rozhodnutia je potrebné rešpektovať, ako aj prílohu č. 1 k rozhodnutiu o ochranných pásmach vodárenských zdrojov skupinového vodovodu Trenčianske Teplice č. j. PLVH/2446/1987/405 zo dňa 27.12.1988.

2.6. OBYVATEĽSTVO

V obci žije viac ako 96,92 % obyvateľov so slovenskou národnosťou a 0,37 % obyvateľov s českou národnosťou. Celkovo viac ako 84,24 % obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckemu vierovyznaniu. Nasledujúca tabuľka prezentuje počet obyvateľov bývajúcich v obci Omšenie v roku 2023.

Bývajúce obyvateľstvo v obci Omšenie (rok 2023)

	spolu	ženy	0-14	65+	15-65
obec Omšenie	1836	920	274	375	1192

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2011,

V roku 2023 žilo v obci celkovo 1836 obyvateľov. V tomto roku žilo v obci 920 žien. Najväčšiu skupinu tvorili obyvatelia od 15 do 65 rokov - 1192. Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru obyvateľstva obce Omšenie podľa vierovyznania v roku 2021. Obec je podľa kritéria vierovyznania s dvomi dominantnými vierovyznaniami. K Evanjelickému vierovyznaniu sa hlásilo len 0,58 % obyvateľov. Pri 2,86 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 11,25 % obyvateľov.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Rímskokatolícka cirkev	1588	84,24
Evanjelická cirkev augsburského vyznania	11	0,58
Gréckokatolícka cirkev	6	0,32
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	1	0,05
iné	13	0,69
bez vyznania	212	11,25
nezistené	54	2,86
Spolu	1885	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96,92 %. Oficiálne žije v obci 0,16 % obyvateľov poľskej a 0,05 % maďarskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania			
Ukazovateľ	SODB 2021	%	
Slovenská	1827	96,92	
Maďarská	1	0,05	
Česká	7	0,37	
Nemecká	1	0,05	
Poľská	3	0,16	
Ostatné	1	0,05	
Nezistené	45	2,39	
Spolu	1885		

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obec/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Trenčín je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 107477 obyvateľov slovenskej národnosti. Vysoký podiel obyvateľov sa hlási k českej národnosti (1049). Postupne klesá počet obyvateľov českej a moravskej národnosti (50). Ostatné národnosti jú sledovanom období relatívne stabilné. Narástol počet obyvateľov ukrajinskej národnosti (100).

Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
ok. Trenčín	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	113662	113863	113945	114116	114381	114376	114670	114837	113516	113334	113225
Slovenská	102582	102942	103201	103521	103915	104043	104433	104670	107565	107528	107477
Maďarská	173	179	186	191	194	210	215	216	164	165	174
Rómska	50	50	50	50	50	49	48	48	38	37	35
Rusínska	40	40	39	40	40	40	41	40	35	35	32
Ukrajinská	31	35	37	40	44	43	52	69	83	89	100
Česká	1284	1289	1280	1293	1309	1312	1320	1328	1076	1054	1049
Nemecká	250	251	254	259	258	260	262	267	34	32	34
Poľská	66	68	69	72	74	75	79	82	57	59	60
Chorvátska	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	6
Srbská	0	0	0	0	0	0	0	0	18	18	21
Ruská	51	58	61	63	64	67	68	70	53	53	53
Židovská	7	7	7	7	7	7	7	7	10	10	10
Moravská	159	158	160	156	155	148	144	143	53	52	50
Bulharská	25	29	29	30	30	30	31	32	16	17	18
Sliezska	1	1	0	1	1	1	1	1	3	3	3
Grécka	3	3	3	3	4	4	5	5	7	7	7
Rumunská	60	60	62	63	68	74	78	82	11	14	14
Rakúska	36	39	41	45	45	46	49	51	11	12	14
Vietnamská	6	9	9	9	9	10	10	11	15	15	15
Albánska	0	0	0	0	0	0	0	0	5	6	6
Iná a nezistená	8838	8645	8457	8273	8114	7957	7827	7715	4183	4044	3963

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Demografia

Problémom a zároveň bariérou rozvoja prevažnej časti obcí je postupné znižovanie počtu obyvateľov. V prípade obce Omšenie bol zaznamenaný rovnako pokles počtu obyvateľov. Pokles však bol relatívne výrazný. Vývoj bol za posledných 10 rokov stabilizovaný.

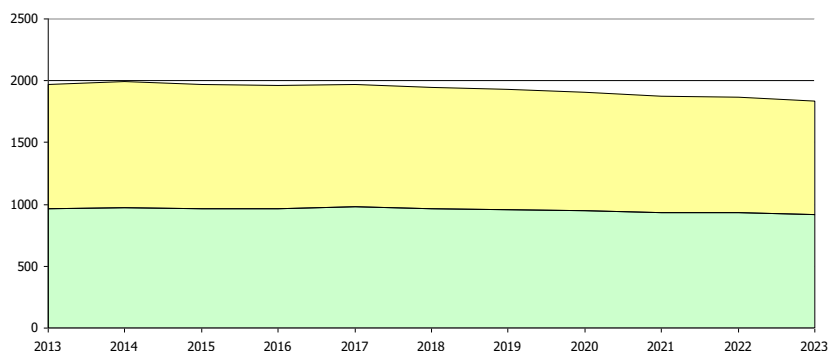
Stav obyvateľstva ku koncu obdobia (k 31.12.)											
o. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
k 1.1.	1979	1972	1996	1971	1963	1973	1946	1934	1885	1878	1869
k 30.6.	1976	1984	1984	1967	1968	1960	1940	1921	1882	1874	1853
k 31.12	1972	1996	1971	1963	1973	1946	1934	1907	1878	1869	1836
muži	964	972	962	965	978	965	960	950	933	934	916
ženy	1008	1024	1009	998	995	981	974	957	945	935	920
Index	-	1,012	0,987	0,996	1,005	0,986	0,994	0,986	0,985	0,995	0,982

Priemer Ix

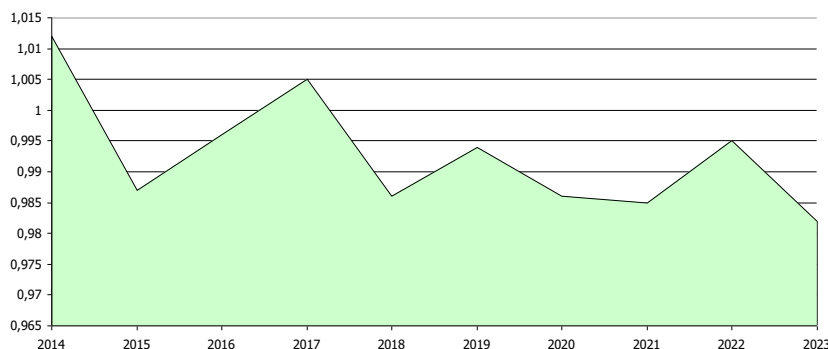
0,993

Zdroj: ŠÚSR, 2013-2023, DataCubes

Obrázok: Vývoj počtu mužov a žien

Zdroj: ŠÚSR, 2013-2023, DataCubes

Obrázok: Vývoj rastového indexu v obci

Zdroj: ŠÚSR, 2013-2023, DataCubes

Počas sledovaného obdobia počet obyvateľov klesol o 136 (-6,9 %). Priemerný index dosiahol hodnotu 0,993, čo predstavuje priemerný ročný pokles o 0,63 %. K najvyššiemu nárastu došlo v roku 2014, kedy vzrástol počet obyvateľov o 24 osôb. K roku s najnižším nárastom obyvateľstva patrila rok 2017, kedy vzrástol počet obyvateľov o 10. V roku 2023 bol zaznamenaný pokles o 33 obyvateľov. K úbytku došlo v každom ďalšom roku. V obci žije mierne väčší počet žien ako mužov.

Prirodzený prírastok obyvateľstva

Nasledujúca tabuľka prezentuje prirodzený prírastok/úbytok obyvateľstva v okrese Trenčín, ako aj prirodzený prírastok v obci Omšenie.

Prirodzený prírastok											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. Trenčín HMPP	-0,07	-0,03	-0,93	-0,41	0,04	-1,46	-0,17	-0,9	-3,55	-2,1	-2,75
prirodzený prírastok	-16	16	-10	2	9	-8	-1	-3	-9	-13	-16
hrubá miera pr. prí.	-8,1	8,06	-5,04	1,02	4,57	-4,08	-0,52	-1,56	-4,78	-6,94	-8,64

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Vývoj ukazovateľa hrubej miery prirodzeného prírastku obyvateľstva v okrese v sledovanom období vykazuje pozitívny ale hlavne negatívny trend. Počet živonarodených prekračuje v obci počet zomrelých obyvateľov len v roku 2014, 2016 a 2017 sledovaného obdobia. Najvyšší prirodzený prírastok bol zaznamenaný v roku 2014 a to 16 osôb.

Nasledujúca tabuľka prezentuje počet živonarodených (hrubá miera) v okrese a vývoj počtu narodených za obec Omšenie. Rastový trend v okrese bol evidovaný do roku 2020, kedy hrubá miera dosiahla 9,78. Do roku 2023 klesol tento počet na 7,75. V súčasnosti je v obci nerovnomerný trend. Najvyšší počet živonarodených bol evidovaný v roku 2014 a 2017 a to 30 a 27 osôb.

Počet živonarodených											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. TrenčínHM	9,15	9,24	8,94	9,02	9,8	9,16	9,72	9,78	9,44	8,94	7,75
narodení	11	30	21	17	27	15	21	15	20	18	8
živonarodení	11	30	21	17	27	15	21	15	20	18	8
hrubá miera živorod.	5,57	15,12	10,59	8,64	13,72	7,66	10,82	7,81	10,63	9,61	4,32

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Štatistika počtu potratov v okrese vykazuje podobné tendencie, ako v prípade obecnej štatistiky. Potratovosť v obci je na vyššej priemernej úrovni, ako je priemer okresu. V obci sa počas sledovaného obdobia vyskytol najväčší počet potratov v roku 2020 a 2023 (6 a 5).

Počet potratov											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. TrenčínHM	2,4	2,35	2,31	2,51	2,28	1,94	2,32	2,21	1,88	1,76	1,47
potratovosť	3	2	2	4	3	0	4	6	4	2	5
hrubá miera potratovosti	1,52	1,01	1,01	2,03	1,52	0	2,06	3,12	2,13	1,07	2,7
index potratovosti	27,27	6,67	9,52	23,53	11,11	0	19,05	40	20	11,11	62,5
ukončené tehotenstvá	14	32	23	21	30	15	25	21	24	20	13
hrubá miera uk. tehot.	7,09	16,13	11,6	10,68	15,24	7,66	12,89	10,93	12,76	10,68	7,02

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Počet zomretých v okrese vykazuje stabilný trend s trendom nárastu v posledných rokoch sledovaného obdobia. Počet kolíše okolo 10,29 osôb na 1000 obyvateľov. Najvyšší počet bol zaznamenaný v roku 2021.

V obci Omšenie možno sledovať rastúci aj klesajúci trend. V roku 2013 bolo evidovaných 13,67 zomretých na 1000 obyvateľov, v roku 2023 to bolo 12,96. V roku 2022 to bolo 16,55 zomretých na 1000 obyvateľov.

Počet zomretých											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. TrenčínHM	9,22	9,26	9,87	9,43	9,76	10,62	9,88	10,68	12,99	11,04	10,5
zomretí	27	14	31	15	18	23	22	18	29	31	24
hrubá miera úmrtnosti	13,67	7,06	15,63	7,63	9,15	11,74	11,34	9,37	15,41	16,55	12,96

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Migrácia obyvateľstva

Migrácia obyvateľstva t.j. rozdiel medzi prisťahovanými a vystáňovanými obyvateľmi vykazuje pozitívny vývoj. Rozhodujúci podiel na migrácii obyvateľstva v obci pripadá na občanov v produktívnom veku. V sledovanom období vykazoval migračný prírastok v obci pozitívny aj negatívny trend. V roku 2013, 2014, 2017, 2021 a 2022 presahoval počet prisťahovaných počet vystáňovaných. Najvyššia pozitívna bilancia bola zaznamenaná v roku 2013.

Saldo sťahovania											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. TrenčínHM	2,02	1,79	1,65	1,91	2,28	1,42	2,73	2,35	1,25	0,49	1,79
migračné saldo	9	8	-15	-10	1	-19	-11	-24	2	4	-17
hr. miera migr. salda	4,56	4,03	-7,56	-5,08	0,51	-9,7	-5,67	-12,5	1,06	2,14	-9,18

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Nasledujúca tabuľka prezentuje absolútne hodnoty migrujúcich za obec Omšenie. Najvyšší počet obyvateľov migruje mimo územia SR.

Migrácia obyvateľstva											
-----------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
prist'ahovaní	28	27	21	30	23	18	11	6	22	37	17
vyst'ahovaní	19	19	36	40	22	37	22	30	20	33	34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V sledovanom období počet vyst'ahovaných kolíše. Stúpajúca tendencia bola zaznamenaná hlavne v roku 2016 a 2023 - celkovo až 40 a 34 vyst'ahovaných. V roku 2013 počet vyst'ahovaných dosiahol hodnotu 19. Najväčší počet prist'ahovaných bol zaznamenaný v roku 2022, kedy sa do obce prist'ahovalo celkovo 37 obyvateľov. V roku 2023 sa do obce prist'ahovalo 17 osôb.

Celkový prírastok

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj celkového prírastku na 1000 obyvateľov v okrese, ktorý je súčtom prirodzeného a migračného prírastku a absolútne hodnoty za obec. Celkový prírastok vykázal v okrese v sledovanom období kladnú aj zápornú hodnotu.

Celkový prírastok (- úbytok)											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. TrenčínHM	1,95	1,77	0,72	1,5	2,32	-0,04	2,57	1,46	-2,3	-1,6	-0,96
celkový prírastok	-7	24	-25	-8	10	-27	-12	-27	-7	-9	-33
hrubá miera celk. pr.	-3,54	12,1	-12,6	-4,07	5,08	-13,78	-6,19	-14,06	-3,72	-4,8	-17,81

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Celkový prírastok v obci vykazuje nerovnomerný trend. K najvyššiemu prírastku došlo v roku 2014, kedy počet obyvateľov dosiahol hodnotu 24. K najnižšiemu celkovému prírastku v obci počas sledovaného obdobia došlo v roku 2017 - 10. K najvyššiemu celkovému úbytku došlo v roku 2023 - 33 obyvateľov.

Počet sobášov a rozvodov

Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu sobášov a rozvodov v okrese a sobášnosť a rozvodovosť v obci Omšenie. Na 1000 obyvateľov v okrese roku 2013 pripadalo 4,69. Do roku 2023 bol ich počet na hodnote 4,80.

Počet sobášov											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. Trenčín HM	4,69	4,74	5,27	5,55	6,1	5,68	5,35	4,57	4,87	5,37	4,8
sobášnosť	10	8	10	11	10	13	8	4	4	7	10
hrubá miera sobášnosti	5,06	4,03	5,04	5,59	5,08	6,63	4,12	2,08	2,13	3,74	5,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

V porovnaní s regionálnou štatistikou je sobášnosť v obci nižšia, ako v prípade okresu. Najvyšší počet sobášov sa uskutočnil v rokoch 2018 a 2016. V prípade rozvodovosti boli hodnoty pod úrovňou okresu. K najväčšiemu počtu rozvodov došlo v roku 2013 a to 6.

Počet rozvodov											
O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
okr. Trenčín HM	2,13	2,19	1,78	1,92	1,96	1,91	1,71	2,1	1,99	1,74	1,54
rozvodovosť	6	4	3	3	3	2	2	2	2	3	4
hrubá miera roz.	3,04	2,02	1,51	1,53	1,52	1,02	1,03	1,04	1,06	1,6	2,16

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Hustota obyvateľov

Nasledujúca tabuľka prezentuje hustotu obyvateľov na km². Hustota obyvateľstva v obci je pod úrovňou Slovenska. Z dlhodobého hľadiska dochádza v obci k poklesu hustoty obyvateľstva. V roku 2013 dosiahla hustota hodnotu 81,09 a do roku 2023 klesla na hodnotu 76,04. Nachádza sa na nad úrovňou hustoty vidieka (61,57).

Hustota obyvateľov na km² k 31.12. podľa územie a rok

O. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Mestá	406,74	405,9	405,13	400,79	399,84	399,06	398,27	394,81	392,06	389,2	386,88
vidiek	59,34	59,61	59,87	60,03	60,34	60,66	60,98	61,23	61,31	61,57	61,86
SR	110,4	110,51	110,61	110,75	110,93	111,08	111,23	111,33	110,98	110,78	110,67
okr. Trenčín	168,27	168,58	168,79	168,98	169,3	169,5	169,71	170,05	168,41	168,08	167,87
O. Omšenie	81,09	81,44	81,42	80,74	80,79	80,44	79,64	78,84	77,23	76,91	76,04

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Veková štruktúra obyvateľstva obce

Nasledujúca tabuľka predstavuje vývoj počtu obyvateľov podľa 5 ročných vekových skupín.

Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

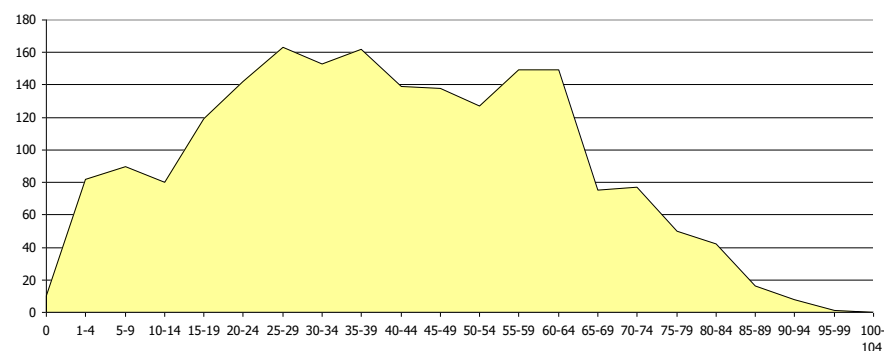
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Spolu	1972	1996	1971	1963	1973	1946	1934	1907	1878	1869	1836
0	10	29	21	17	26	15	21	15	19	20	9
1-4	82	70	77	83	76	85	76	74	74	76	78
5-9	90	102	98	94	98	89	89	90	99	99	99
10-14	80	76	76	79	83	87	97	92	85	93	88
15-19	119	104	98	90	94	84	79	77	79	82	83
20-24	142	146	137	121	113	117	100	93	87	90	85
25-29	163	159	163	154	139	129	130	120	114	112	111
30-34	153	151	147	160	158	151	148	145	127	111	111
35-39	162	166	162	164	165	151	145	141	144	139	128
40-44	139	145	150	150	161	164	165	162	162	159	144
45-49	138	138	131	130	122	138	140	148	147	155	158
50-54	127	130	139	144	149	135	130	124	121	113	128
55-59	149	149	142	131	123	123	125	137	136	139	124
60-64	149	145	139	143	143	147	150	139	128	114	115
65-69	75	83	98	107	129	137	137	131	130	134	132
70-74	77	75	73	71	67	71	74	87	96	110	117
75-79	50	58	57	56	56	60	59	56	57	56	61
80-84	42	42	43	48	40	34	41	42	42	41	43
85-89	16	20	16	15	24	20	20	24	25	16	16
90-94	8	7	4	6	6	7	6	7	5	9	5
95-99	1	1	0	0	1	2	2	3	1	1	1
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

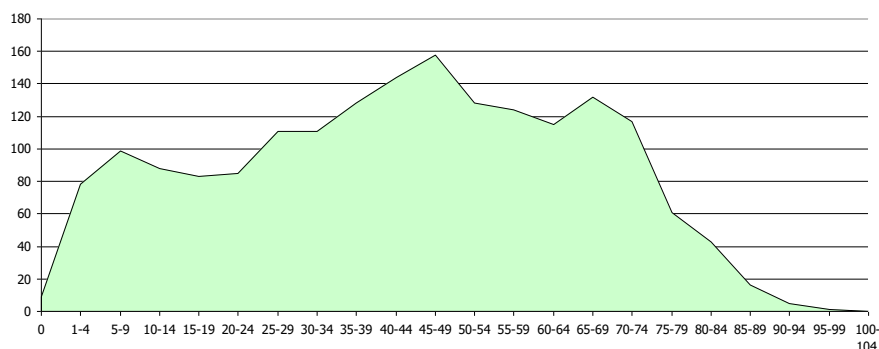
K najvyššiemu nárastu došlo vo vekových skupinách od 65 - 74. Sledovanie jednotlivých vekových skupín je dôležité z hľadiska formovania ponuky služieb a formovania infraštruktúry v obci Omšenie .

Veková štruktúra obyvateľstva

2013

2023

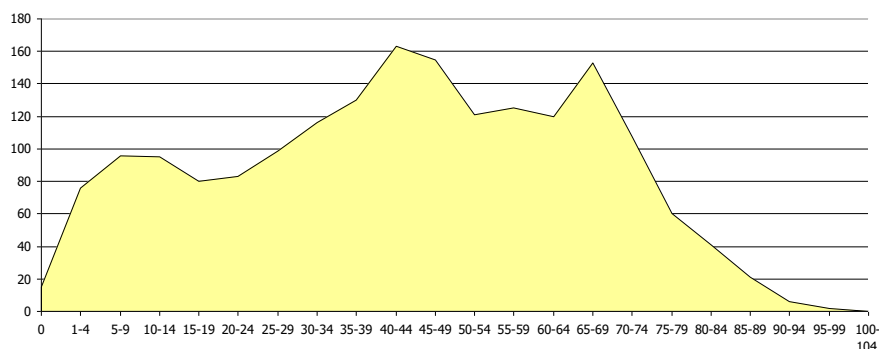
Prognózy

V prípade, že sa doterajší trend zachová, v nasledujúcich 11 rokoch by malo dôjsť k ďalšiemu poklesu počtu obyvateľov hlavne v poproduktívnom veku. Do roku 2034 by mal celkový počet obyvateľov klesnúť na 1764 obyvateľov. Vekové skupiny by mali mať rovnomerný vývoj. Intenzívnejší vývoj by mal pokračovať vo vekových skupinách od 65 do 74 ale aj 25 - 29.

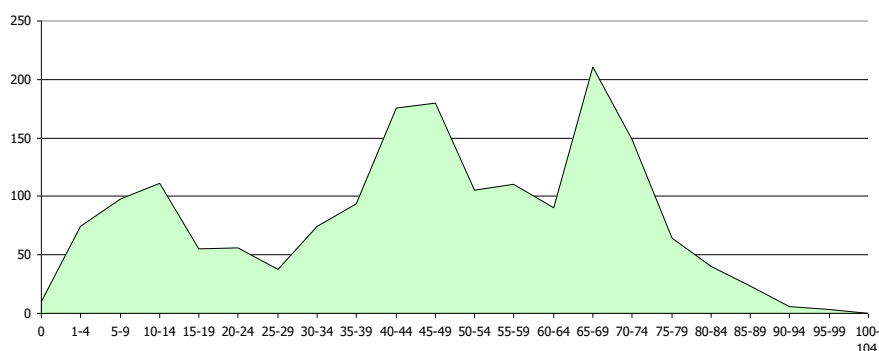
Počet obyvateľov ku koncu obdobia (31.12.)

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Spolu	1864	1854	1843	1834	1824	1814	1804	1794	1784	1774	1764
0	15	15	14	14	13	13	12	12	11	11	10
1-4	76	76	76	75	75	75	75	75	74	74	74
5-9	96	96	97	97	97	97	97	97	98	98	98
10-14	95	96	98	99	101	103	104	106	107	109	111
15-19	80	77	74	72	70	67	65	62	60	57	55
20-24	83	81	78	75	73	70	67	64	62	59	56
25-29	99	93	87	81	75	69	63	56	50	44	38
30-34	116	112	108	104	99	95	91	86	82	78	74
35-39	130	126	123	119	115	112	108	105	101	97	94
40-44	163	164	165	167	168	169	170	172	173	174	176
45-49	155	158	160	163	165	167	170	172	175	177	180
50-54	121	120	118	117	115	113	112	110	109	107	105
55-59	125	124	122	121	119	117	116	114	113	111	110
60-64	120	117	114	111	108	105	102	99	96	93	90
65-69	153	158	164	170	176	182	187	193	199	205	211
70-74	108	112	116	120	124	128	132	136	140	145	149
75-79	60	60	61	61	61	62	62	63	63	64	64
80-84	41	41	41	41	40	40	40	40	40	40	40
85-89	21	21	21	21	22	22	22	22	22	23	23
90-94	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
95-99	2	2	2	2	2	2	2	2	2	3	3
100-104	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Prognózovaná veková štruktúra obyvateľstva 2024

2034

Ďalšie demografické charakteristiky

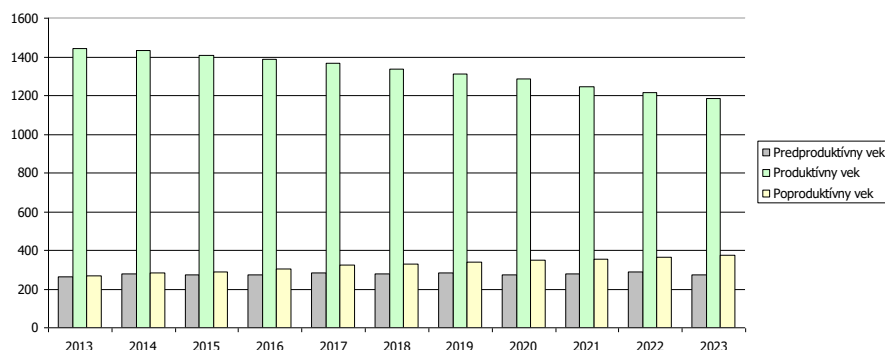
Nasledujúce tabuľky prezentujú vývoj počtu obyvateľov a predpokladaný vývoj podľa hlavných vekových skupín. Najväčší podiel pripadá na obyvateľov v produktívnom veku, najmenší podiel na obyvateľov v predproduktívnom veku. V skupine v poproduktívnom veku bol zaznamenaný výrazný nárast. Za 11 ročné obdobie vzrástol počet obyvateľov o 106. V skupine v predproduktívnom veku bol zaznamenaný nárast o 12 obyvateľov. Počet obyvateľov v produktívnom veku zaznamenal pokles o 254.

Obyvateľstvo podľa štruktúry základných vekových skupín

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Predproduktívny vek	262	277	272	273	283	276	283	271	277	288	274
Produktívny vek	1441	1433	1408	1387	1367	1339	1312	1286	1245	1214	1187
Poproduktívny vek	269	286	291	303	323	331	339	350	356	367	375

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

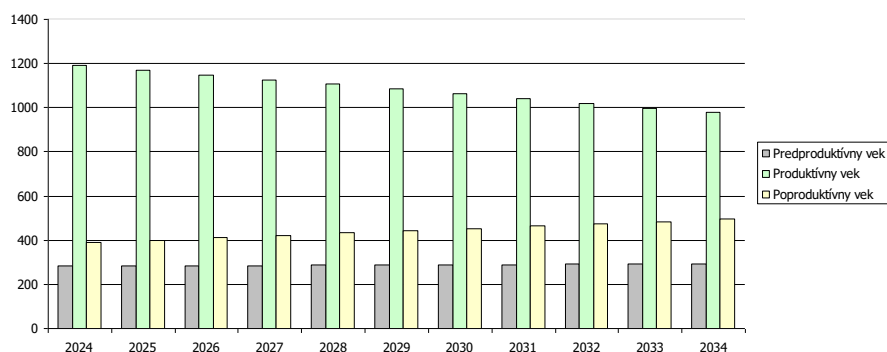
Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva v sledovanom období

Ako prezentuje graf, za uvedených 11 rokov došlo k nárastu vo vekových skupinách len predproduktívneho a poproduktívneho veku. Nasledujúca tabuľka prezentuje predpokladaný vývoj v hlavných vekových skupinách do roku 2034.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2034

Do roku 2034 sa predpokladá nárast obyvateľov vo vekovej skupine predproduktívneho a poproduktívneho veku. Vo vekovej skupine poproduktívneho veku sa predpokladá nárast o 105 obyvateľov.

Predpokladaný vývoj počtu obyvateľstva do roku 2034

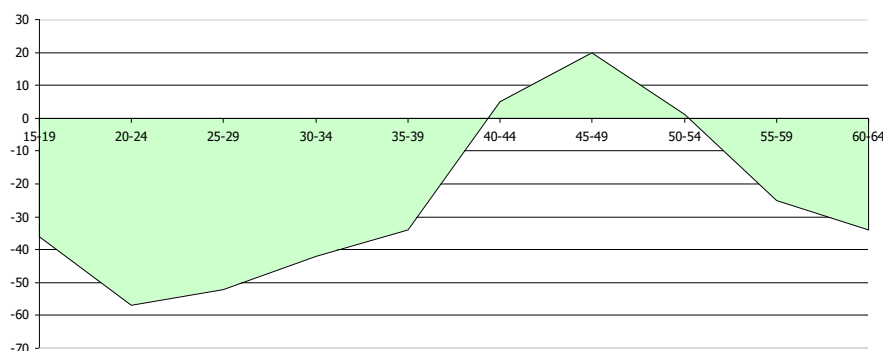
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
Predproduktívny vek	282	283	284	285	286	288	289	290	291	292	293
Produktívny vek	1192	1171	1148	1127	1106	1084	1063	1041	1020	998	977
Poproduktívny vek	390	400	411	421	432	442	453	463	474	484	495

Najviac ekonomicky činného obyvateľstva pripadá na vekovú skupinu od 45 a 49 rokov. Naopak najmenšiu skupinu ekonomicky aktívneho obyvateľstva tvoria obyvatelia od 15 do 24 rokov. Pokles v medzioročnom porovnaní 2013 až 2023 bol zaznamenaný v skupine 15 až 39 a 55 až 64 rokov.

Ekonomicky aktívne obyvateľstvo podľa štruktúry veku a pohlavia k 2013 a 2023

Vek	2013	2023	rozdiel 2023 -2013
15-19	119	83	-36
20-24	142	85	-57
25-29	163	111	-52
30-34	153	111	-42
35-39	162	128	-34
40-44	139	144	5
45-49	138	158	20
50-54	127	128	1
55-59	149	124	-25
60-64	149	115	-34

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Z ekonomického hľadiska daná štruktúra je vyhovujúca.

Národnostná štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k slovenskej národnosti – 96,92 %. Oficiálne žije v obci 0,16 % obyvateľov poľskej a 0,05 % maďarskej národnosti.

Bývajúce obyvateľstvo podľa náboženského vyznania

Ukazovateľ	SODB 2021	%
Slovenská	1827	96,92
Maďarská	1	0,05
Česká	7	0,37
Nemecká	1	0,05
Poľská	3	0,16
Ostatné	1	0,05
Nezistené	45	2,39
Spolu	1885	

Zdroj: http://www.sodbtn.sk/obce/obec_stat_vierovyznanie.php?kod_obce=543136

V okrese Trenčín je národnostná štruktúra podobná. Žije tu cca. 107477 obyvateľov slovenskej národnosti. Vysoký podiel obyvateľov sa hlási k českej národnosti (1049).

2.7. VZDELANIE A ZAMESTNANOSŤ

V obci majú najvyšší podiel vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva občania so stredným odborným vzdelaním - s maturitou - 25,78 % a s učňovským vzdelaním - 31,88 %. Obyvatelia bez školského vzdelania boli zastúpení 0,21 %.

Podrobná vzdelanostná štruktúra obyvateľov obce v roku 2012

dosiahnuté vzdelanie	počet	%
bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	194	10,29
základné	255	13,53
stredné odborné učňovské (bez maturity)	601	31,88
úplné stredné (s maturitou)	486	25,78
vyššie odborné vzdelanie	116	6,15
vysokoškolské	175	9,28
bez školského vzdelania (15+ rokov)	4	0,21
nezistené	54	2,86

Zdroj: statistics.sk, 10.2.2021

Z hľadiska uplatnenia sa obyvateľstva na trhu práce má uvedená vzdelanostná štruktúra vyhovujúci pomer. Z hľadiska ďalšieho vývoja je potrebné v obci ďalej zvyšovať počet obyvateľov so stredným odborným vzdelaním a úplným stredným vzdelaním.

Vývoj nezamestnanosti

Vývoj nezamestnanosti vo všeobecnosti zaznamenával až do roku 2019 klesajúci trend. V roku 2020 ovplyvnila nezamestnanosť pandemická situácia a opatrenia vlády SR. V roku 2023 bolo v obci 27 nezamestnaných.

Miera evidovanej nezamestnanosti v obci

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Nezamestnaná spolu	93	102	75	61	36	21	14	50	36	29	27
Nezamestnaní ženy	36	40	32	24	19	15	8	32	24	17	18
% miera nezamest.	6,5	7,1	5,3	4,4	2,6	1,6	1,1	3,9	2,9	2,4	2,3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Nezamestnanosť v obci mala za posledné 3 roky (od roku 2020) klesajúcu tendenciu. V roku 2013 bolo v obci Omšenie 93 nezamestnaných.

Relatívny počet evidovaných nezamestnaných obyvateľov v obci a regióne prezentuje nasledujúca tabuľka.

Miera evidovanej nezamestnanosti podľa územie, pohlavie a rok v %

2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

Slovenská republika	13,5	12,29	10,63	8,76	5,94	5,04	4,92	7,57	6,76	5,9	5,08
Kraj Trenčiansky	10,74	9,56	7,71	5,85	3,53	2,93	3,2	5,39	4,28	3,69	3,61
Okres Trenčín	8,79	7,82	6,22	4,46	2,45	1,88	1,93	4,25	3,12	2,48	-
Muži	7,74	7,13	5,54	3,98	2,17	1,47	1,54	3,63	2,52	1,97	-
Ženy	10,11	8,68	7,05	5,02	2,78	2,38	2,38	5,02	3,82	3,07	-

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Vyššia miera evidovanej nezamestnanosti bola takmer počas celého obdobia v prípade ženskej populácie. V roku 2023 dosiahla úroveň cca. 3 %. Najvyššia úroveň v prípade mužskej populácie sa dosiahla v roku 2013 (8,79 %). Najväčší počet nezamestnaných obyvateľov pripadal na skupinu vo veku od 35-49 a skupinu nad 50 rokov. V tejto skupine podiel mierne výrazne klesá. K zníženiu podielu dochádza v prípade skupiny od 15 do 24 rokov, kedy do roku 2023 klesol podiel na 162 osôb.

Počet uchádzačov o zamestnanie podľa veku v osobách

Okr. Trenčín	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
15-24	1033	860	603	390	198	121	130	291	176	147	162
25-34	1288	1168	962	713	435	327	329	617	446	322	322
35-49	1565	1444	1199	915	574	455	493	977	725	605	623
50 a viac	1341	1307	1109	853	513	445	401	750	609	509	480
spolu	5227	4779	3873	2871	1720	1348	1353	2635	1956	1 583	1 587

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa veku priamo v obci. Najviac obyvateľov spadalo do vekovej skupiny od 50 do 54 rokov.

Nezamestnaní podľa veku v apríli 2023

Omšenie	UoZ spolu	v tom										n/a
		do 20r.	20-24r.	25-29r.	30-34r.	35-39r.	40-44r.	45-49r.	50-54r.	55-59r.	60r. a viac	
Spolu	30	0	4	4	4	4	2	3	5	2	2	0
Ženy	18	0	4	1	2	3	0	2	4	1	1	0

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. V prípade regiónu ide hlavne o krátkodobú nezamestnanosť do 3 mesiacov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj nezamestnanosti znevýhodnených skupín. V prípade absolventov dochádza k výraznému poklesu počtu - 71. Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov klesol počet z 2025 na 287 osôb.

Uchádzači o zamestnanie znevýhodnení

Okr. Trenčín	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A	164	176	170	117	58	55	48	109	86	90	67
B	528	460	312	218	110	70	75	150	92	78	71
C	7	4	11	3	4	2	0	2	1	1	3
D	2 025	1 941	1 440	852	348	191	134	375	536	304	287

A - Počet uchádzačov o zamestnanie so ZP

B - Počet uchádzačov o zamestnanie – absolventi

C - Počet uchádzačov o zamestnanie – mladiství

D - Počet dlhodobo evidovaných uchádzačov o zamestnanie

Zdroj: DataCubes ŠÚ, 2013-2023

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru nezamestnaných podľa vzdelania v obci. Najviac nezamestnaných bolo vo vzdelanostnej skupine - vyššie sekundárne vzdelanie.

Štruktúra UoZ podľa najvyššieho dosiahnutého vzdelania (ISCED) november 2023

Omšenie	UoZ spolu		v tom									n/a
	0	1	2	3	4	5	6	7	8			
Spolu	30	0	0	1	28	0	0	0	1	0	0	
Ženy	18	0	0	0	17	0	0	0	1	0	0	

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

ISCED (The International Standard Classification of Education) - Medzinárodná štandardná klasifikácia vzdelávania

0	predprimárne vzdelanie
1	primárne vzdelanie
2	nižšie sekundárne vzdelanie
3	vyššie sekundárne vzdelanie
4	post sekundárne neterciárne vzdelanie
5	terciárne vzdelanie (nie VŠ)
6	terciárne vzdelanie (VŠ 1.stupeň)
7	terciárne vzdelanie (VŠ 2.stupeň)
8	terciárne vzdelanie (VŠ 3.stupeň)

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

Významným ukazovateľom na trhu práce je doba evidencie nezamestnaných obyvateľov. Tri najväčšie skupiny tvorili nezamestnaní s dĺžkou evidencie do 3 mesiacov, od 4 do 6 mesiacov, od 7 do 9 mesiacov a od 13 do 18 mesiacov.

Nezamestnaní podľa dĺžky evidencie v november 2023

Omšenie	UoZ spolu	v tom											
		do 3 m.	4 - 6 m.	7 - 9 m.	10 - 12 m.	13 - 18 m.	19 - 24 m.	25 - 30 m.	31 - 36 m.	37 - 42 m.	43 - 48 m.	nad 48 m.	
Spolu	30	15	5	4	1	4	0	0	0	0	0	1	
Ženy	18	10	2	2	1	2	0	0	0	0	0	1	

Zdroj: UPSVaR SR, DataCubes, 2023

Verejné služby zamestnanosti

Na zabezpečovanie práva občanov na zamestnanie je zriadený ÚPSVaR ako verejnoprávna inštitúcia, ktorý v rozsahu svojej pôsobnosti, ako jeden z viacerých subjektov v súčinnosti s reprezentatívnymi organizáciami zamestnancov a zamestnávateľov vykonáva politiku zamestnanosti. ÚPSVaR je hlavnou inštitúciou realizujúcou politiku trhu práce, čo je systém podpory a pomoci občanom pri ich začleňovaní na pracovné miesta na trhu práce formou sprostredkovania zamestnania, poskytovania poradenstva, prispôbovaním profesijnej štruktúry nezamestnaných a zamestnancov pomocou rekvalifikácií, podporovanie vytvárania nových pracovných miest zamestnávateľmi pomocou poskytovania príspevkov v rámci aktívnej politiky trhu práce a poskytovaním podpory v nezamestnanosti. Pri poskytovaní verejných služieb zamestnanosti obec spolupracuje s ÚPSVaR v Trenčíne, pri vytváraní dočasných pracovných miest, ktoré sú nevyhnutným predpokladom zachovania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaných. Obec spolupracuje rovnako aj pri realizácii aktívnej politiky trhu práce (APTP), v rámci ktorej sa pomocou nástrojov APTP predovšetkým podporuje vytváranie nových pracovných miest zamestnávateľmi, ako aj obcou samotnou. Obec v oblasti aktívnej politiky zamestnanosti dočasne zamestnáva nezamestnaných občanov v rámci aktivačných prác a malých obecných služieb. V prevažnej miere výkon týchto pracovných činností zahŕňa údržbu verejných priestranstiev.

Štruktúra zamestnanosti

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru pracujúcich podľa jednotlivých odvetví národného hospodárstva. Najväčšie zastúpenie majú v regióne priemysel (25,9 %), verejná správa a vzdelávanie. Silne zastúpené je v obchode (10,6 %). Od roku 2013 sa podiel priemyslu na zamestnaní mierne znížil. Najvýraznejší pokles nastal v prípade obchodu.

Štruktúra zamestnanosti podľa NACE v %

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Poľnohospodárstvo, lesníctvo...	2,1	2,0	2,1	2,2	1,8	1,9	2,4	2,5	2,2	2,4	2,2
Priemysel spolu	28,0	27,8	29,6	35,4	35,3	30,2	28,5	27,1	28,3	25,9	25,9
Ťažba a dobývanie	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Priemyselná výroba	26,0	25,7	28,2	33,3	32,9	28,4	26,7	25,3	26,5	24,4	24,4
Dodávka elektriny, plynu, ...	0,6	0,8	0,7	0,9	1,1	0,7	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6
Dodávka vody; čistenie a ..	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1	1,1	1,0	0,9
Stavebníctvo	3,7	3,3	3,1	2,5	2,5	2,0	2,0	2,6	3,3	3,5	3,9

Veľkoobchod a maloob...	18,9	18,4	16,5	17,0	14,6	13,0	16,1	15,4	12,8	12,3	10,6
Doprava a skladovanie	7,1	7,1	6,6	5,8	5,8	6,1	6,1	5,6	6,4	5,3	5,3
Ubytovacie a stravovacie s...	2,0	1,6	1,5	1,2	1,8	1,2	1,1	2,3	1,0	2,2	1,8
Informácie a komunikácia	1,3	1,6	1,5	1,1	0,9	1,2	1,4	1,7	1,7	1,8	1,8
Finančné a poisťovacie či...	1,4	1,3	1,2	1,1	1,0	0,8	0,9	0,9	0,8	0,8	0,7
Činnosti v oblasti nehnute..	0,8	0,7	0,7	0,7	1,2	2,5	1,7	2,5	2,5	3,9	4,3
Odborné, vedecké a tech...	1,2	1,3	1,8	1,9	1,8	5,9	3,5	4,0	3,1	5,0	5,0
Administratívne a podpo...	2,9	3,8	4,1	3,7	5,7	2,4	2,2	4,4	4,1	4,6	4,6
Verejná správa a obrana; ...	9,5	9,1	9,3	8,7	8,9	9,3	10,1	9,9	11,6	9,1	9,3
Vzdelávanie	8,9	9,4	9,7	7,8	7,4	9,5	10,3	8,4	8,5	8,2	8,2
Zdravotníctvo a sociálna ...	7,3	8,0	8,4	7,5	7,4	9,2	9,2	9,4	9,0	9,5	9,5
Umenie, zábava a rekreácia	2,6	2,2	1,8	1,2	1,3	2,1	2,0	1,3	2,5	3,7	4,8
Ostatné činnosti	0,4	0,4	0,2	0,4	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Obyvatelia sú prevažne zamestnaní v krajskom meste Trenčín. Pracovné príležitosti sa priamo v obci nachádzajú v obchode a školstve. Pracovné príležitosti poskytuje aj obec v organizáciách v jej zriaďovateľskej pôsobnosti.

2.8. BÝVANIE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru bytového fondu podľa obdobia výstavby. Najviac bytov bolo vybudovaných v období 1961 - 1980 a 1919 až 1945. Najmenej bytov bolo vybudovaných medzi 2001 a neskôr.

Domový fond podľa obdobia výstavby		
obdobie výstavby	počet	podiel (%)
do roku 1919	49	7,66
1919 - 1945	112	17,50
1946 - 1960	106	16,56
1961 - 1980	246	38,44
1981 - 2000	71	11,90
2001 - 2010	20	3,13
2011 - 2015	12	1,88
2016 a neskôr	17	2,66
nezistené	7	1,90
Domy spolu	640	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Najväčší podiel domového fondu tvorili rodinné domy - 611 (95,47 %) a ostatné budovy - 12 (1,88 %) v roku 2021.

Domový fond podľa typu budovy		
typ budovy	počet	podiel (%)
rodinný dom	611	95,47
bytový dom	6	0,94
polyfunkčná budova	0	0,00
ostatné budovy na bývanie	12	1,88
neskolaudovaný rodinný dom	1	0,16
núdzový objekt neurčený na bývanie	1	0,16
inštitucionálne alebo kolektívne zariadenia	1	0,16
ostatné	8	1,25
nezistený	0	0,00

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Z hľadiska počtu obytných miestností boli v obci Omšenie najviac zastúpené byty s počtom obytných miestností 3 a následne s 4 obytnými miestnosťami. Okolo 14,71 % tvorili byty s 2 a 12,79 % byty 5 obytnými miestnosťami. Byty s 1 obytňou miestnosťou boli zastúpené v počte 56.

Štruktúra bytového fondu		
počet miestností	počet	podiel (%)
1 obytná miestnosť	56	8,24
2 obytné miestnosti	100	14,71
3 obytné miestnosti	244	35,88
4 obytné miestnosti	135	19,85
5 obytných miestností	87	12,79
6 a viac obytných miestností	51	7,5
Nezistené	7	1,3
Byty spolu	680	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

V obci nachádzajú dve bytové jednotky, ktoré sú určené na sociálne nájomné bývanie. Jedna má 19 bytov, druhá 9 bytov. Okrem toho sa v obci nachádzajú 3 staršie bytové domy (bytovky) so 4 bytmi.

Vybavenosť bytov a iné charakteristiky

Nasledujúca tabuľka prezentuje vybavenosť bytov a domácností. Z hľadiska zásobovania pitnou vodou bolo 609 bytov zásobovaných z verejnej vodovodnej siete. Vlastný zdroj pitnej vody mali 3 domy. Bez pripojenia na vodovod sa v obci byty nachádzali v počte 19.

Domový fond - vodovod		
typ vodovodu	počet	podiel (%)
v dome - z verejnej siete	609	95,16
v dome - vlastná	3	0,47
mimo domu - z verejnej siete	2	0,31
mimo domu - vlastná	0	0,00
bez prípojky	19	2,97
nezistený	7	1,90
Domy spolu	640	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Celkovo 426 domov bolo napojených na verejnú kanalizačnú sieť. Vybudovaný septik, prípadne žumpu malo 158 domov.

Domový fond - kanalizácia		
typ kanalizácie	počet	podiel (%)
septik, žumpa	158	24,69
prípojka na kanalizačnú sieť	426	66,56
domáca čistička odpadových vôd	1	0,16
bez kanalizácie	48	7,5
nezistený	7	1,9
Domy spolu	640	

Zdroj: Štatistický úrad SR, SOBD 2021

Základným zámerom obce v oblasti bývania je zabezpečiť rozvoj bývania vo všetkých jeho zložkách. Stratégiu rozvoja bývania je potrebné založiť na usmerňovaní a zosúladiení verejných a súkromných aktivít, finančných, územných a ľudských zdrojov. Vychádzať je nutné pri tom zo schváleného Programu rozvoja bývania, Ministerstvom výstavby a regionálneho rozvoja SR vydaných Smerníc na poskytovanie dotácií na obstaranie nájomných bytov, na odstraňovanie systémových porúch bytových domov, zo schváleného zákona NR SR č. 607/2003 o Štátnom fonde rozvoja bývania, v znení neskorších úprav a k nemu schválených predpisov. Súčasťou obytných štruktúr je aj občianska

vybavenosť, väčšinou jestvujúca. V návrhu sa predpokladá budovanie nových zariadení občianskej vybavenosti. V súvislosti s návrhom novej zástavby sa nepredpokladajú žiadne veľkoplošné asanácie. Strategickým cieľom bytovej výstavby by malo byť - dosiahnuť bežný európsky štandard. Bývanie pre mladé rodiny, obyvateľov žijúcich pod hranicou sociálneho minima a prestárlych občanov by malo byť porovnateľné so sociálnou výstavbou v krajinách EÚ.

2.9. PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY A INŠTITÚCIE

V obci sa odporúča rozvíjať výrobu a služby hlavne v týchto smeroch:

- rozvoj malých podnikov
- rozvoj cestovného ruchu a turizmu
- rozvoj terciárnej sféry (služby, obchod)

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru podnikateľských osôb – fyzické osoby podľa právnej formy. Najväčší počet je zastúpený živnostenskými podnikaniami. Do roku 2023 bol ich počet 129.

Fyzické osoby - podnikatelia											
o. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fyz. osoby – podnik.	155	149	145	142	140	138	141	122	128	131	134
Živnostníci	151	144	140	137	134	132	134	119	124	126	129

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Celkovo je v obci činných 44 právnických osôb. Z celkového počtu bolo 32 ziskových a 12 neziskových subjektov.

Právnické osoby v obci											
o. Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Právnické osoby spolu	25	31	25	27	29	28	30	38	39	42	44
Práv. osoby ziskové	14	20	22	24	22	19	20	27	29	31	32
Práv. osoby neziskové	11	11	3	3	7	9	10	11	10	11	12

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes

Pol'nohospodárska výroba

Z hľadiska poľnohospodárskeho pôdneho fondu a poľnohospodárskej výroby patrí riešené územie do administratívnej jednotky Omšenie, ktorá je začlenená do okresu Trenčín, kraj Trenčiansky. Celková výmera poľnohospodárskej pôdy je 823,1 ha, z čoho orná pôda zaberá 223,8 ha. Trvalé trávnaté porasty majú zastúpenie – 565,9 ha. Celkový podiel poľnohospodárskej pôdy na celkovej výmere mierne klesá. Podiel na celkovej výmere má poľnohospodárska pôda 33,8 %.

Výmera poľnohospodárskej pôdy v obci Omšenie											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
% z celkovej výmery	33,9	33,9	33,9	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8	33,8
Pol'n. pôda - spolu	825,0	824,8	824,6	824,5	824,3	824,2	823,9	823,8	823,6	823,4	823,1
- orná pôda	224,7	224,6	224,4	224,4	224,3	224,2	224,1	224,1	224,0	223,9	223,8
- záhrada	31,9	32,0	31,9	31,8	31,8	31,8	31,7	31,6	31,5	31,4	31,2
- ovocný sad	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1	2,1
- trvalý trávny porast	566,2	566,2	566,2	566,1	566,1	566,1	566,0	566,0	565,9	565,9	565,9

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Pol'nohospodárstvo je dôležitým hospodárskym odvetvím v riešenom území. Pol'nohospodárstvo vytvára dobrú základňu pre rozvoj spracovateľského priemyslu i pre rozvoj iných druhov činnosti. Rozhodujúcim determinantom, ktorý ovplyvňuje využiteľnosť krajinskej štruktúry územia, ako aj celý výrobný proces poľnohospodárskej výroby, je poľnohospodárska pôda, jej pôdno-agronomické a agrotechnické vlastnosti a vklady spoločnosti na zachovanie a zvýšenie pôdnej úrodnosti. V posledných rokoch sa v katstri obce nepeštuje nič, lúky a pozemky kvalifikované ako orná pôda sa

kosia a spásajú sa. Poľnohospodárke družstvo v obci obmedzilo svoju činnosť na minimum, okrem kosenia a zberania sena.

Rastlinná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje hektárovú úrodu v regióne. Najvyššiu hektárovú úrodu majú zemiaky.

Hektárová úroda podľa hospodárske rastliny											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Zrniny spolu	3,6	5,7	4,7	5,7	4,6	4,7	5,1	5,5	5,1	5,2	5,5
Obilniny	3,6	5,7	4,7	5,8	4,7	4,7	5,2	5,5	5,1	5,2	5,6
Olejníny	2,7	3,5	2,4	3,3	3,0	2,7	2,9	2,9	2,6	2,5	3,2
Zemiaky	17,0	15,2	18,3	25,1	12,3	22,6	24,1	23,5	23,4	23,8	25,5
Cukrová repa	69,5	68,7	63,6	57,2	51,9	66,3	57,9	70,1	66,2	57,0	55,8
Viacročné krmo.	5,3	4,0	3,9	4,7	4,0	4,6	3,9	5,2	5,0	3,9	6,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Živočišná výroba

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru a počty hospodárskych zvierat v okrese Trenčín. Z hľadiska živočišnej výroby sa okres zameriava hlavne na chov hovädzieho dobytku, hydiny a ošípaných.

Intenzita chovu hospodárskych zvierat											
Ok. Trenčín	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
A	40,6	38,4	35,0	35,2	35,0	34,2	33,4	33,9	38,0	39,2	38,7
B	15,6	15,7	14,3	14,9	15,4	15,4	15,8	15,7	16,8	17,1	17,0
C	13,4	13,7	14,6	13,5	15,2	14,3	10,8	11,6	11,5	12,2	10,1
D	72,1	75,1	57,8	56,2	52,8	51,2	28,3	21,2	17,6	17,4	15,0
E	2017,0	1578,1	2195,9	2216,6	2457,8	2264,6	2211,2	2235,2	2214,3	2193,3	2172,4
F	1478,8	1497,5	1571,7	1565,0	1590,6	1593,0	1534,1	1548,1	1539,1	1530,0	1521,0

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

A - Hovädzí dobytok (na 100 ha poľ. p.), B - Kravy (100 ha p. p.), C - Ovce (na 100 ha poľnohospodárskej pôdy), D - Ošípané (na 100 ha or. pôdy), E - Hydina (na 100 ha or. pôdy), F - Sliepky (na 100 ha or. pôdy).

Komerčné služby

Vzhľadom na veľkosť obce je na jej území pomerne rozvinutá sieť maloobchodov, ktorá v konkurencii dosiahla slušné proporčné rozloženie. Postupne sa zlepšila kultúra predaja, skladovacích priestorov ale aj služieb. Dôležitým prvkom je však solventnosť zákazníka, ktorá sa ešte zďaleka nepriblížila k hranici 100 % zamestnanosti.

Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti sú tu tri maloobchodné predajne - dve COOP Jednota a individuálny súkromný predajca a dve pohostinstvá. Pošta je v budove obecného úradu (ÚPN, 2018).

Finančníctvo

Finančné služby v obci zabezpečuje poštový úrad cez Poštovú banku a. s.. Ostatné finančné služby v iných bankách sú dostupné v krajskom meste Trenčín. Poist'ovacie služby nie sú v obci zabezpečené. Tieto služby zabezpečujú pobočky viacerých poisťovní v krajskom meste Trenčín.

Výroba

Výrobné funkcie nie sú výraznejšou mierou zastúpené. Dominantnú výrobnú aktivitu predstavuje primárny sektor – poľnohospodárska výroba (v obmedzenom rozsahu) a lesné hospodárstvo. Riešené územie patrí do pšenično-zemiakársko-jačmennej oblasti. Hospodársky dvor poľnohospodárskeho podniku je situovaný za obcou, smerom na Dolnú Porubu. Prevádzkuje ho Žihlavič, s.r.o. a v súčasnosti je tu chov 392 oviec (t.j. 58,8 VDJ). Stavebno-technicky je väčšina objektov v nevyhovujúcom stave, odporúčame preto rekonštrukciu celého areálu. Sekundárny sektor reprezentujú len remeselné a stavebné profesie živnostníkov. Z hľadiska tvorby HDP a pracovných príležitostí majú len minimálny význam (ÚPN, 2018).

2.10. ŠKOLSTVO A VZDELANIE

Na základe zákona č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky s účinnosťou od 1. 7. 2002 prešli materské školy, základné školy a základné umelecké školy do zriaďovateľskej pôsobnosti obcí a miest. V súčasnosti sa spoločenské a sociálne zmeny odzrkadlili aj v potrebách kapacít, ako aj racionalizačných opatreniach vzhľadom k ekonomike prevádzkovania týchto zariadení. Boli zredukované počty zariadení i v centre regiónu a záujmovom území.

História školy

Prvá overená správa o drevenej škole s učiteľským bytom pochádza z roku 1611, aj keď je pravdepodobné, že vzdelávanie v obci je viazané na existenciu farnosti v rokoch 1332- 1337. Ďalšia história školstva v Omšeni sa viaže na hornú školu prerobenú po roku 1833 zo salajkárne v strede obce a dolnú dvojtriednu školskú budovu, ktorá bola postavená v roku 1875. V medzivojnovom a povojnovom období žiaci 1. – 5.ročníka navštevovali školy v Omšeni, a starší žiaci dochádzali do Trenčianskych Teplíc do tzv. „meštianky“. V roku 1948 bola zavedená povinná deväťročná školská dochádzka, skrátaná v roku 1953 na osemročnú. Do Trenčianskych Teplíc dochádzalo autobusom 91 žiakov 6. – 8.ročníka a preto sa v roku 1957 začala u nás výstavba plnoorganizovanej osemročnej strednej školy. Z kroniky školy: V júli 1959 sa stavebné práce na novej Osemročnej strednej škole v Omšeni chýlili ku koncu. Po brigádnikom vyčistení školy bola v dňoch 31.VII. – 1.VIII. prevedená kolaudácia. Celkovo boli práce na škole prevedené k spokojnosti odberateľa, zistené boli menšie závady, ktoré boli ešte v auguste odstránené. Slávnostné odovzdanie školy do užívania bolo prevedené 15. augusta 1959. Nová budova dnešnej základnej školy bola odovzdaná do užívania 15. augusta 1959 a po schválení nového školského zákona 15. decembra 1959 bola školská dochádzka opäť predĺžená na deväť rokov a zmenil sa názov školy na Základnú deväťročnú školu v Omšeni. V zmysle zákona č.63/1978 Zb. sa zaviedla v roku 1978 základná škola s ročníkmi 1. – 4. na 1. stupni a 5. – 8. na 2.stupni a 31.augusta 1984 zanikla základná deväťročná škola. Od 1. septembra 1990 sa opäť zriadili postupne deviate ročníky základnej školy a v súlade s úpravou školského zákona sa v školskom roku 1999/2000 dochádzka v základnej škole zvýšila opäť o jeden rok na deväť. Dňa 30.5.1986 bola daná do užívania novopostavená telocvičňa. V súčasnosti je základná škola plnoorganizovaná s deviatimi ročníkmi. Mimoškolskú činnosť poskytujú žiakom záujmové útvary turistické, športové, kreatívne, poznávacie: Zvedavko, Športový krúžok, Šikovniček, Poznávaco-turistický, Krúžok anglického jazyka. Od roku 2019 obnovila škola vydávanie školského časopisu Omšenáček a tým nadviazala na školské časopisy vydávané v minulosti: TREND, či Rapotáčik spod Žihľavníka. Zriadené je aj jedno oddelenie školského klubu detí s raňajšou a popoludňajšou prevádzkou. V budove základnej školy využíva priestory na svoju činnosť Súkromná základná umelecká škola. História materskej školy siaha do roku 1963, kedy v priestoroch bývalej hornej školy (v strede obce) bola 1. októbra roku 1963 zriadená materská škola pre 25 detí. Keďže detí pribúdalo, a v tejto budove bola zároveň školská jedáleň, obecny úrad rozhodol o postavení novej budovy MŠ s dvomi triedami, školskou kuchyňou a jedálňou, ktorá bola 5. februára 1973 daná do užívania. Od 1.9.2012 sa Základná škola Omšenie zlúčila s materskou školou v Omšeni do jedného subjektu pod názvom Základná škola s materskou školou, Omšenie 629 (15.5.2024, <https://zsomsenie.edupage.org/a/dokumenty-skoly>).

Materská škola

Materská škola je dvojtriedna. Poskytuje celodennú výchovnú starostlivosť a vzdelávaciu činnosť deťom vo veku od dvoch do šiestich rokov. Materská škola poskytuje deťom aj možnosť poldenného pobytu. V budove na poschodí sú dve triedy, ktoré slúžia ako herne, aj spálne. V triedach sa denne skladajú a rozkladajú ležadlá na odpočinok detí. Ďalej sú tu sociálne zariadenia, kancelária a skladové priestory. Na prízemí sú dve šatne, miestnosť pre zamestnancov a vedúcu školskej jedálne. Triedy sú vybavené funkčným detským nábytkom, didaktickými a digitálnymi pomôckami, dostatkom hračiek, ako aj telovýchovným náradím a náčiním. V predškolskej triede sú vytvorené centrá aktivít: literárno – dramatické, počítačové, výtvarno – pracovné, grafomotorické, matematicko – logické. Centrá aktivít sú vybavené pomôckami a materiálom podľa zamerania. Každé centrum je označené piktogramom. V tejto triede sa nachádza aj interaktívna tabuľa s prístupom na internet a množstvom interaktívnych pomôcok. Súčasťou materskej školy je aj kuchyňa a školská jedáleň pre zamestnancov a žiakov základnej školy. K materskej škole patrí rozľahlý školský dvor. Pozostáva z trávinatej plochy, pieskoviska, detského ihriska, workoutových zariadení a niekoľkých hracích prvkov. Služí na realizáciu pohybových a športových činností. Okolie budovy je vysadené ihličnatými a listnatými stromami. Obec podala projekt na rozšírenie priestorov MŠ z FP EÚ, čaká na vyjadrenie/schválenie riadiaceho orgánu (dec. 2024).

Materská škola je rozdelená do 2 tried v ktorých vyučujú 3 učiteľky. V roku 2023 bolo evidovaných v materskej škole 48 detí.

Nasledujúca tabuľka prezentuje vývoj počtu detí v materskej škole od roku 2013 do roku 2023.

Materská škola	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
MŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

MŠ spolu - deti	47	44	42	45	48	48	48	47	48	48	48
MŠ - štátne - triedy	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
MŠ - štátne - učitelia	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Predprimárne vzdelávanie sa uskutočňuje podľa Štátneho vzdelávacieho programu ISCED O a následne podľa nášho Školského vzdelávacieho programu „SLNIEČKO.“ Materská škola podporuje osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno – emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej, estetickej, rozvíja schopnosti a zručnosti a utvára predpoklady pre ďalšie vzdelávanie. Pedagogovia vyvážené rozvíjajú u detí perceptive – motorickú, kognitívnu a sociálno – emocionálnu oblasť. Pedagogický prístup sa opiera o pozitívnu výchovu, založenú na láske a dôvere k dieťaťu. Naším cieľom je cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť dieťaťa, zodpovedne ho pripraviť na vstup do základnej školy a na ďalší život v spoločnosti v súlade s jeho individuálnymi osobitosťami. Dieťa v materskej škole absolvuje predprimárne vzdelávanie, ktoré končí spravidla dovŕšením šiesteho roku. Po ukončení vzdelávania dostane „Osvedčenie o absolvovaní predprimárneho vzdelávania“ (20.5.2024, <https://zsomsenie.edupage.org/a/matrska-skola?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQxJnN1YnBhZ2U9MQ%3D%3D>).

Základné školstvo

Základná škola s materskou školou sídli v 2 budovách a využíva športovú halu – telocvičňu, multifunkčné ihrisko a novovybudovanú verejnú športovú zónu vedľa športovej haly.

Budova základnej školy sa nachádza v centre obce má 10 učební, školskú dielňu, cvičnú školskú kuchynku a 2 počítačové učebne. Budova materskej školy spolu so školskou jedálňou sa nachádza oproti základnej škole za hlavnou cestou vo vzdialenosti cca 300 m. Od vzniku právnej subjektivity prešla škola rozsiahlou rekonštrukciou. Budovy majú obnovenú strechu a fasádu, vymenené plastové okná, v obidvoch budovách sa prešlo na vykurovanie plynom a bolo zavedené plynové kúrenie aj v telocvični. Budovy sú pripojené na verejnú kanalizáciu. Triedy sú vybavené novým školským nábytkom, zrekonštruovali sa toalety, aj priestor vestibulu so vstupným schodišťom vrátane bezbariérového prístupu. Vznikli postupne počítačové triedy v priestoroch pôvodného školníckeho bytu, kde do r.2004 bola umiestnená školská knižnica a v suteréne - v bývalej kuchynke, ktorá sa presťahovala do vynovených priestorov po uhlovej kotolni. V bývalej špeciálnej triede bola tiež počítačová trieda, ale po umiestnení ŠKD sa zastaralé počítačové vybavenie vyraduje a obnovuje sa IKT v ostatných učebniach. Spolu máme v triedach 5 interaktívnych tabúl a v troch učebniach dataprojektory s počítačmi. Priestory v bývalom riaditeľskom byte sa prenajali súkromnej ZUŠ (15.5.2024, <https://zsomsenie.edupage.org/a/dokumenty-skoly>). Obec ako zriaďovateľ požiadala MŠ SR o FP na rekonštrukciu nevyhovujúceho stavu elektrickej inštalácie v budove ZŠ, ktorá sa bude musieť v priebehu nasledujúcich rokov zrealizovať.

V škole je celkovo 9 tried. Vyučuje 14 učiteľov. V roku 2023 školy navštevovalo cca. 116 žiakov.

Základná škola	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ZŠ spolu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
ZŠ spolu - deti	143	139	140	142	143	145	136	134	125	127	116
ZŠ - štátne - triedy	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
ZŠ - štátne - učitelia	14	14	14	15	14	14	13	13	14	14	14

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2023

Školský klub detí (ŠKD)

Školský klub detí zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania. Vhodné striedanie školskej práce a oddychu, relaxácie, hier, vychádzok, športových činností prispieva k odstráneniu únavy. Prostredníctvom ŠKD sa deťom rozvíjajú rozmanité záujmy. Deti v ŠKD majú k dispozícii všetky priestory a športový areál školy rovnako ako žiaci školy.

Obsah výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube je konkretizovaný do týchto okruhov: Odpočinková a rekreačná činnosť (vrátane TOV= tematické výchovné oblasti), príprava na vyučovanie. Aktivity ŠKD sú zamerané na komplexný rozvoj osobnosti dieťaťa. Pri ich výbere sú zohľadnené individuálne dispozície dieťaťa a jeho osobné záujmy. Krúžková činnosť: na škole pracujú

krúžky podľa záujmu detí a možností školy (15.5.2024, <https://zsomsenie.edupage.org/a/skolsky-klub-deti?eqa=dGV4dD10ZXh0L3RleHQxNCZzdWJwYWdlPTA%3D>).

Stravovanie zabezpečuje školská jedáleň. V roku 2023/2024 bolo v jedálni 108 stravníkov. Kapacita jedálne predstavuje 40 miest pri stoloch.

Základná škola											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Jedálne	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kapacita	40	40	40	40	40	50	60	60	60	60	40
Stravníci	70	65	76	74	89	89	118	106	74	90	90

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Záujmové vzdelávanie

Súkromná základná umelecká škola, 629, Omšenie, vznikla 1. 9. 2006, kedy bola na základe rozhodnutia ministerstva školstva zaradená do siete škôl. Škola poskytuje umelecké vzdelanie deťom v obciach Omšenie, Dolná Poruba a v mestskej časti Opatová – Trenčín. Škola má zriadené 3 odbory: hudobný, výtvarný a tanečný. V hudobnom odbore ponúka vyučovanie na nástrojoch: zobcová a priečna flauta, klarinet, saxofón, trúbka, klavír, keyboard, spev, akordeón, heligónka, bicie nástroje, gitara (15.5.2024, <https://www.szusomsenie.sk/o-skole/>).

2.11. SOCIÁLNA SFÉRA

Zákon o sociálnych službách vymedzuje **sociálnu službu** ako „odbornú činnosť, obslužnú činnosť alebo ďalšiu činnosť alebo súbor týchto činností, zamerané na:

- prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti,
- zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby,
- riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny,
- prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny“.

Pod **nepriaznivou sociálnou situáciou** sa rozumie ohrozenie osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy z nasledujúcich dôvodov:

- a) nemá zabezpečené podmienky na uspokojenie základných životných potrieb,
- b) pre svoje životné návyky, spôsob života, závislosť od návykových látok,
- c) pre ohrozenie jej vývoja z dôvodu jej zdravotného postihnutia,
- d) pre ťažké zdravotné postihnutie alebo nepriaznivý zdravotný stav,
- e) z dôvodu, že dovŕšila vek potrebný na nárok na starobný dôchodok,
- f) pre výkon opatrovania osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
- g) pre ohrozenie správaním iných osôb, alebo ak sa stala obeťou správania iných osôb,
- h) pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite.

Sociálne služby sa poskytujú v zariadeniach sociálnych služieb, ktorých zriaďovateľmi je obec, VÚC, fyzické a právnické osoby, a ostatné orgány miestnej štátnej správy a samosprávy. Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (Zákon č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (... 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z., 218/2021 Z. z., 218/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 484/2021 Z. z., 92/2022 Z. z., 101/2022 Z. z.) a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 276/2017 Z. z., 276/2017 Z. z., 289/2017 Z. z., 292/2017 Z. z., 56/2018 Z. z., 87/2018 Z. z., 106/2018 Z. z., 112/2018 Z. z., 157/2018 Z. z., 170/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 177/2018 Z. z.,

216/2018 Z. z., 9/2019 Z. z., 30/2019 Z. z., 139/2019 Z. z., 221/2019 Z. z., 356/2019 Z. z., 371/2019 Z. z., 390/2019 Z. z., 476/2019 Z. z., 6/2020 Z. z., 73/2020 Z. z., 198/2020 Z. z., 279/2020 Z. z., 75/2021 Z. z., 261/2021 Z. z., 500/2021 Z. z.) vymedzuje paletu poskytovaných sociálnych služieb obyvateľom obce Omšenie. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku zariadení sociálnych služieb v okrse a obci Omšenie.

Sociálne služby zabezpečuje aj Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. Úrad práce poskytuje finančné prostriedky na kompenzáciu a na preklopenie zdravotných ťažkostí.

Občania Omšenia žiadajú hlavne o tieto sociálne služby, pretože sú finančne kompenzované štátom (rôzne príspevky na kompenzáciu miery funkčných porúch - opatrovanie, asistenčné služby, príspevky na hygienu, na prepravu a pod.). V rámci týchto sociálnych služieb vydáva obec Omšenie potvrdenie, že občanovi nie je poskytovaná žiadna sociálna služba prostredníctvom obce. Nasledujúca tabuľka prezentuje ponuku sociálnych služieb v okrese a následne v obci Omšenie.

Sociálne zariadenia podľa typ ukazovateľa, rok a územie												
Okres Trenčín	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	
Počet zariadení	26	28	30	27	24	27	29	31	28	28	28	
P.m. k 31.12 spolu	1 198	1 299	1 208	1 122	1 010	1 090	1 049	1 119	1 090	1 090	1 090	
P.m. v zar. pre seniorov	275	343	337	283	349	343	300	340	324	324	324	
P.m. v d. soc. služ. pre PDO	455	526	407	415	448	460	478	487	474	474	474	
P.m. v detských domovoch	21	21	15	14	11	12	11	26	30	30	30	

Zdroj: ŠÚ SR, DataCubes, 2022

Obecný úrad v spolupráci s vedením Základnej školy a školskej jedálne v obci zabezpečuje stravovanie aj pre starých, chorých a nevládných občanov. Príprava a rozvoz stravy pre uvedených občanov prešli už vo veľkej miere na miestne pohostinstvo Krmelec a čiastočne ho zastrešuje aj reštaurácia Pod Babou.

Opatrovateľská služba §41 zákona 448/2008

Opatrovateľská služba je sociálna služba poskytovaná fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej II podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008 a je odkázaná na pomoc pri úkonoch sebaobsluhy, úkonoch starostlivosti o svoju domácnosť a základných sociálnych aktivitách podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Opatrovateľskou službou sa poskytujú úkony podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Rozsah úkonov na základe sociálnej posudkovej činnosti určuje obec v hodinách alebo podľa jednotlivých úkonov podľa prílohy č. 4 zákona 448/2008. Minimálny rozsah úkonov sebaobsluhy nesmie byť nižší, ako je minimálny rozsah zodpovedajúci stupňu odkázanosti fyzickej osoby posúdený podľa prílohy č. 3 zákona 448/2008, ak sa poskytovateľ sociálnej služby s prijímateľom sociálnej služby na návrh prijímateľa sociálnej služby nedohodne inak v zmluve o poskytovaní sociálnej služby.

Opatrovateľskú službu nemožno poskytovať fyzickej osobe, ktorej sa poskytuje celoročná pobytová sociálna služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, ak tento zákon neustanovuje inak, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu podľa osobitného predpisu, ktorej je nariadená karanténa pre podozrenie z nákazy prenosnou chorobou a pri ochorení touto nákazou. Ustanovenie odseku 3 písm. b) sa nepoužije, ak fyzickej osobe vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje ústavná zdravotná starostlivosť v zdravotníckom zariadení, vykonávajúcej opatrovanie sa poskytuje odľahčovacia služba, ktorá je opatrovaná fyzickou osobou, ktorej sa poskytuje peňažný príspevok na opatrovanie podľa osobitného predpisu, sa poskytuje opatrovateľská služba v rozsahu najviac osem hodín mesačne (10.12.2022, <https://www.POSK.sk/socialne-sluzby>).

Do budúcnosti plánuje obec Omšenie pristupovať k poskytovaniu sociálnych služieb **integrovaným spôsobom**. V rámci budovania Centra integrovanej zdravotnej starostlivosti plánuje rozširovať aj sociálne služby:

Sociálne služby CIZS

Vzhľadom na charakter CIZS je odporúčané integrovanie poskytovania služieb a vykonávania činností spojených predovšetkým s ťažkým zdravotným postihnutím, nepriaznivým zdravotným stavom a dôchodkovým vekom, a to najmä:

odborná činnosť špecializované sociálne poradenstvo prednostne v oblastiach týkajúcich sa ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu a dôchodkového veku (poradňa sociálneho poradenstva - miestnosť pre poskytovanie sociálnych služieb vo forme:

- individuálnych intervencií/kancelária - s potrebou zabezpečiť minimálne jedného sociálneho pracovníka poskytujúceho špecializované sociálne poradenstvo);
- sociálna služba denné centrum, kde sa bude vykonávať predovšetkým základné sociálne poradenstvo, záujmová činnosť, vzdelávacie a preventívne aktivity a pod. (miestnosť pre poskytovanie sociálnych služieb vo forme skupinových aktivít/spoločenská miestnosť - s potrebou zabezpečiť minimálne jednu osobu pre prevádzku centra).

V rámci poradne sociálneho poradenstva je okrem toho možné poskytovať ďalšie súvisiace sociálne služby a vykonávať súvisiace odborné a ďalšie činnosti. Uvedené činnosti zabezpečuje obec cez zamestnanca obce, ktorý má túto oblasť na starosti.

Ako príklady oprávnených činností uvádzame službu včasnej intervencie, sprostredkovanie tlmočenia, sprostredkovanie osobnej asistencie, požičiavanie pomôcok.

Trendy

Sociálne služby pomáhajú v kritických situáciách jednotlivcom, rodinám alebo určitým skupinám občanov zvládnuť starostlivosť o seba alebo o domácnosť a podporujú tak pozitívnu spoločenskú atmosféru v komunite. Význam sociálnych služieb nie je dôležitý len vzhľadom na množstvo ľudí, ktoré ich potrebuje, ale hlavne preto, že bez ich pôsobenia by časť občanov nemala možnosť podieľať sa na spoločenskom živote, nebolo by možné uplatnenie ich ľudských a občianskych práv a dochádzalo by k ich sociálnemu vylúčeniu. Programové vyhlásenie vlády (ďalej len PVV) na roky 2010-2014 z augusta 2010 s hlavným odkazom Občianska zodpovednosť a spolupráca. V sociálnej oblasti sa vláda sústreďuje na podporu životnej úrovne obyvateľstva, a to aj v komplikovanej situácii prebiehajúcej hospodárskej krízy. Vláda SR nebude kopírovať sociálno-ekonomický model žiadnej inej krajiny, ale bude hľadať inšpiráciu v tých krajinách, ktoré dokázali v konkrétnych oblastiach rýchle a dlhodobé udržateľné úspechy. Vláda SR považuje za kľúčové vytvárať podmienky na zvyšovanie kvality života ľudí. Systém sociálnych služieb na Slovensku neprešiel po roku 1990 radikálnou zmenou. Politika všetkých doterajších vlád sa orientovala prevažne na udržanie prevádzky existujúcich pobytových zariadení bez toho, aby od nich požadovala vyššiu kvalitu poskytovaných služieb, efektívnejšie hospodárenie s verejnými zdrojmi, či väčšiu samostatnosť. Vyhlásený program humanizácie služieb v praxi znamenal len znižovanie kapacity zariadení, čo ešte viac zvýšilo napätie medzi ponukou a dopytom. Mnohé zariadenia nedosahujú základné priestorové normy ani po znížení kapacity. Jediným transformačným prvkom v systéme sociálnych služieb je zrušenie monopolu štátu na ich poskytovanie. Súkromní poskytovatelia sociálnych služieb v oveľa väčšej miere ako verejní študujú skúsenosti a nové trendy v krajinách Európskej únie. Súkromní poskytovatelia služieb však v súčasnosti ešte nezabezpečujú taký podiel služieb, aby výrazne ovplyvňovali a menili charakter celého systému. Vyššia dynamika rastu súkromných služieb sa nedosahuje aj kvôli vysokej organizačnej roztrieštenosti súkromných poskytovateľov. Budovanie sietí služieb jedným zriaďovateľom postupuje pomaly. Sociálne služby pre seniorov sú v každej krajine dôležitou časťou systému sociálnej ochrany a ročne sa vynakladá na systém značná časť finančných prostriedkov. Sociálne služby je možné poskytovať v domácom prostredí formou opatrovateľskej služby, resp. v zariadeniach pre seniorov. V niektorých krajinách sú služby decentralizované, v niektorých sú pod kuratelou štátu. Všetky krajiny prešli transformáciou v tejto oblasti (11.6.2012, http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261). Medzi hlavné trendy v poskytovaní patria:

deinštitucionalizácia sociálnych služieb,
postupné znižovanie kapacity zariadení sociálnych služieb,
prevádzkovanie zariadení s nízkou kapacitou (zariadenia rodinného typu, zariadenia s kapacitou nižšou než 40 miest),
transformácia veľkokapacitných zariadení na zariadenia s nižšou kapacitou,
podpora terénnych a ambulantných sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadeniach s týždenným pobytom.
individualizácia poskytovania sociálnych služieb na základe osobných potrieb príjemcov,
vymedzenie práv príjemcu a povinností prevádzkovateľa
legitimizácia práv sociálnych služieb a formulovanie podmienok, ktoré majú kvalitné služby spĺňať (i keď nie sú známe podmienky hodnotenia kvality sociálnych služieb)
rozšírenie spektra poskytovaných sociálnych služieb
koncepčný prístup k plánovaniu a stratégii rozvoja sociálnych služieb, komunitnom rozvoji komunitného plánu a rozvoji terénnych sociálnych služieb ako nástroja poskytovania sociálnych služieb v obci (14.6.2012, <http://www.shr.sk/pages/casopishumanita/archiv/humanitaplus/P200905.pdf>).

Podpora zotrvania klienta v prirodzenom prostredí rozvojom terénnych sociálnych služieb

Dôvodom stanovenia tejto priority je skutočnosť, že terénne sociálne služby sú podľa dostupných štatistických údajov nedostatočne rozvinuté a na celom území Slovenska ide o sociálne služby, ktoré sú nedostatkové alebo úplne chýbajú. Rozvoj tejto formy sociálnej služby je v súlade s požiadavkami a princípmi uplatňovanými v ES v rámci modernizácie sociálnych služieb. V rámci tejto priority je nevyhnutné sa osobitne zamerať na terénnu sociálnu službu pre osoby odkázané na pomoc inej osoby, ktorej poskytovanie podľa dostupných údajov klesá aj napriek zvyšujúcemu sa dopytu po tejto sociálnej službe. Aj napriek tomu, že občan, ktorý o túto sociálnu službu požiada a splní hmotnoprávne podmienky poskytovania opatrovateľskej služby, jeho nárok často nie je uspokojený. Nemenej dôležité je zamerať sa na rozvoj tých terénnych programov a sociálnych služieb, ktorých cieľom je sociálna inklúzia znevýhodnených osôb z dôvodu nezabezpečenia základných životných potrieb.

Rozvoj ambulantných sociálnych služieb a pobytových sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom

Zámerom stanovenia tejto priority je postupná deinštitucionalizácia sociálnych služieb, s prihliadnutím na potreby a schopnosti klienta, s cieľom poskytovať mu sociálne služby v jeho rodinnom alebo komunitnom prostredí. Poskytovanie ambulantných

sociálnych služieb a sociálnych služieb v zariadení s týždenným pobytom umožňuje rozvíjať rodinné a spoločenské vzťahy klienta a primerane jeho individuálnych schopností a možností aj jeho zaradenie sa do spoločenského a pracovného života.

Zvýšenie kvality a humanizácia poskytovaných sociálnych služieb prostredníctvom rekonštrukcie, rozširovania, modernizácie a budovania zariadení sociálnych služieb

Požiadavka humanizácie a modernizácie sociálnych služieb SR reaguje na trendy uplatňované EÚ v tejto oblasti, ktorých cieľom je zabezpečiť pre klientov kvalitné sociálne služby. V praxi to znamená zabezpečenie prístupnosti k sociálnym službám, a to aj z hľadiska prostredia, v ktorom sa sociálne služby poskytujú. Táto povinnosť vyplýva poskytovateľom sociálnych služieb aj priamo zo zákona o sociálnych službách a má umožniť prijímateľom sociálnych služieb prístup k fyzickému prostrediu, priestorom a budovám, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a zabezpečiť minimálne požiadavky a štandardy bývania. Ide najmä o odstránenie architektonických bariér v priestoroch a budovách, v ktorých sa poskytujú sociálne služby a to v interiéroch, rovnako aj v exteriéroch a zabezpečenie ich materiálno technickej vybavenosti, najneskôr do 31. 12. 2013.

Vzdelávanie zamestnancov v oblasti sociálnych služieb

Jedným z cieľov novej právnej úpravy poskytovania sociálnych služieb je zabezpečiť ich profesionálny výkon a teda aj zvýšiť kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Jedným zo základných predpokladov dosiahnutia tohto cieľa je vzdelávanie zamestnancov sociálnych služieb v rámci potreby splnenia kvalifikačných predpokladov pre výkon sociálnej služby a zároveň ich ďalšie vzdelávanie a prehľbovanie kvalifikácie.

2.12. ZDRAVOTNÍCTVO

Zdravotné stredisko sa v obci v súčasnosti nenachádza. Zariadenie základnej zdravotnej starostlivosti navštevujú obyvatelia v meste Trenčianske Teplice a využívajú aj zdravotnícke zariadenia vyššieho významu v Trenčíne (ÚPN, 2018).

V obci sa nachádza aj Liečebno – rehabilitačné stredisko Zboru väzenskej a justičnej stráže v Omšeni a Otvorené oddelenie so sídlom v LRS. Hlavným poslaním Liečebno-rehabilitačného strediska je poskytovať príslušníkom Zboru väzenskej a justičnej stráže preventívnu rehabilitáciu, kúpeľnú starostlivosť, rodinné rekreácie a zabezpečovať služobné akcie. Komplexná liečebno-preventívna starostlivosť je zabezpečená tímom vedeným lekárom balneológom a skúsenými fyzioterapeutmi s pestrú škálou terapie.

Do budúca chce obec Omšenie pristupovať k poskytovaniu **zdravotníckej starostlivosti integrovaným spôsobom. Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti (CIZS)** predstavuje koordinovaný súbor služieb, procesov, ľudských zdrojov, technológií a infraštruktúry, prostredníctvom ktorých je poskytovaná integrovaná starostlivosť občanom v definovanej spádovej oblasti. V CIZS je integrovaným spôsobom zabezpečovaná a poskytovaná predovšetkým všeobecná ambulantná zdravotná starostlivosť, špecializovaná zdravotná starostlivosť a prípadne i iná špecializovaná starostlivosť, služby podpory zdravia alebo sociálne služby. Pod integráciou zdravotnej starostlivosti sa na účely CIZS rozumie fyzická koncentrácia poskytovateľov všeobecnej, špecializovanej a inej špecializovanej zdravotnej starostlivosti, ktorí spolu zabezpečia efektívny komplexný manažment pacienta tak, aby sa minimalizovala cesta pacienta medzi jednotlivými poskytovateľmi, zabezpečila sa komplexnosť služieb na komunitnom princípe so súčasným maximalizovaním bezpečnosti pacienta v procese poskytovania zdravotnej starostlivosti a súvisiacich služieb.

Povinné služby

CIZS je povinné integrovať nasledovné zložky všeobecnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti:

- všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre dospelých;
- všeobecnú ambulantnú zdravotnú starostlivosť pre deti a dospelých;
- špecializovanú gynekologickú ambulantnú zdravotnú starostlivosť.

Minimálne personálne zabezpečenie

Minimálne povinné personálne zabezpečenie poskytovania všeobecnej a špecializovanej zdravotnej starostlivosti v CIZS má nasledovný rozsah:

- 1 lekár poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých dostupný v CIZS v rozsahu ekvivalentu plného pracovného úväzku;
- lekári poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre dospelých dostupní v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu polovičného pracovného úväzku;
- 1 lekár poskytujúci všeobecnú ambulantnú starostlivosť pre deti a dospelých dostupný v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu polovičného pracovného úväzku;
- 1 lekár poskytujúci špecializovanú ambulantnú starostlivosť v odbore gynekológia-pôrodnictvo dostupný v CIZS v rozsahu minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,2 pracovného úväzku.

Fakultatívne služby

Poskytovanie fakultatívnych služieb v CIZS je v rámci schvaľovacieho procesu bodovo zvýhodnené a výdavky s nimi spojené sú v zadanom rozsahu oprávnené, ich neprítomnosť však nie je vylučujúcim kritériom realizácie projektu.

Špecializovaná zdravotná starostlivosť

CIZS môže integrovať aj iné druhy ambulantnej zdravotnej starostlivosti, ako tie, ktoré sú vyššie špecifikované ako povinné. V rámci fakultatívnych zložiek môže CIZS integrovať:

- špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú zdravotnú starostlivosť;
- inú špecializovanú ambulantnú zdravotnú starostlivosť.

V prípade integrácie aj nepovinných zložiek ambulantnej zdravotnej starostlivosti sa pri vyhodnocovaní projektov bude bodovo zvýhodňovať personálne zabezpečenie nepovinných zložiek, a to od nasledovnej minimálnej dostupnosti personálu:

- 1 lekár poskytujúci špecializovanú zubno-lekársku ambulantnú starostlivosť minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,1 pracovného úväzku a/alebo
- 2 lekári poskytujúci špecializovanú inú ambulantnú starostlivosť minimálne v rozsahu ekvivalentu 0,1 pracovného úväzku na lekára.

Ďalšie činnosti poskytovania zdravotnej starostlivosti alebo služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti CIZS môžu byť integrované aj nasledovné druhy zdravotnej starostlivosti alebo služby súvisiace s poskytovaním zdravotnej starostlivosti:

- agentúra domácej ošetrovateľskej starostlivosti (miestnosť, kde sídli alebo miestnosť, ktorú využíva, príp. bez potreby miestnosti; služba je koordinovaná poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, ktorý ju má zazmluvnenú s príslušnou zdravotnou poisťovňou);
- ošetrovateľské pracovisko (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený na ošetrovateľské pracovisko pre odbory biologického materiálu s cieľom diagnostiky a liečby s maximálnymi rozmermi neprevyšujúcimi minimálny rozmer ambulancie stanovený v oddiele 1 bode 1 výnosu MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- stacionár (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený pre stacionár v súlade výnosom MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- liečebná rehabilitácia (v CIZS môže byť vyčlenený priestor určený pre rehabilitácie v súlade výnosom MZ SR z 10. septembra 2008 č. 09812/2008-OL o minimálnych požiadavkách na personálne zabezpečenie a materiálno-technické vybavenie jednotlivých druhov zdravotníckych zariadení);
- zariadenie pre prax sestier a lekárov pripravujúcich sa na špecializačnú skúšku v príslušnom špecializačnom odbore (akreditované i neakreditované špecializované výučbové zariadenie verejnej vysokej školy: pracovisko poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý má s verejnou vysokou školou uzavretú zmluvu o praktickej výučbe v zmysle § 35 zákona o vysokých školách, a to v odbore ošetrovateľstvo, resp. v klinických špecializačných odboroch pre sestry a lekárov pripravujúcich sa na atestáciu);
- komunitný pracovník v oblasti zdravotnej výchovy (miestnosť, kde sídli komunitný pracovník v oblasti zdravotnej výchovy, príp. bez potreby miestnosti s dokladovaním spolupráce);
- okrem vyššie uvedených v odôvodnených prípadoch i ďalšie súvisiace činnosti alebo služby ako sú napríklad logopéd, resp. psychológ.

2.13. ŠPORT

Obec a jej okolie poskytuje široké možnosti športového, rekreačného a kultúrneho využívania nielen pre vlastných obyvateľov, ale hlavne tvorí potenciál rekreácie, hlavne krátkodobej pre obyvateľov miest Trenčín a Trenčianske Teplice, ako aj pre širší región. Priamo v obci je pomerne dostatočne vybudovaná športová infraštruktúra. V obci sa nachádza futbalové ihrisko, dve viacúčelové ihriská a jedna verejná športová zóna. Výstavba viacúčelového ihriska s umelým trávnikom v areáli TJ bola v r. 2009 realizovaná vďaka finančnej podpore predsedu vlády SR na základe poskytnutej dotácie z rozpočtovej rezervy predsedu vlády SR. V obci je činný DHZ a TJ Žihlavičania Omšenie.

DHZ

Prvá ustanovujúca schôdza DHZ Omšenie sa konala 29. júna 1929. Nakoľko bola v obci len hlásna služba, z iniciatívy vtedajšieho richtára Michala Marčeka, notára Čorbu, občana Jozefa Bajzika a Štefana Koštha z Trenčianskych Teplíc vznikol Dobrovoľný hasičský zbor v Omšeni. Mal 25 mladých mužov. Bola zakúpená ručná striekačka a asi 150 m hadíc, ktoré boli uložené v drevenej šope pred farou. Nakoľko bolo uskladnenie techniky nepostačujúce obec postavila murovanú zbrojnicu pri kostole a zakúpila rovnosaty pre hasičov. Z techniky sa používali: ručná striekačka, hasičské auto Peugeot, Tatra 805, Avia v súčasnosti Cas 25 Š706, PS 12 a PS 8. Od roku 1950 má DHZ Omšenie aj svoj praporek. V roku 1963 sa dobrovoľní hasiči rozhodli pre výstavbu novej hasičskej zbrojnice, ktorá bola ukončená v roku 1966 a svojmu účelu slúži dodnes. V súčasnosti je nás 39 a máme zriadenú zásahovú jednotku, kde je 10 členov, ktorí sa zúčastňujú prípravy a starajú sa o pridelenú techniku. Za DHZ Omšenie máme aj jeden dievčenský kolektív a kolektív mladých hasičov (Plameniáci), ktorí reprezentujú obec na rôznych súťažiach v hasičskom športe (18.7.2015, <http://dhzomshenie.webnode.sk/o-nas/>).

Štatistiky

Najpopulárnejším športom dospelých Európanov je cyklistika, ktorú uprednostňujú Maďari, Slováci, Chorváti, Estónci, Lotyš a Litovčania. Ďalšou obľúbenou športovou disciplínou je beh (Slovinsko – 45 %). Najobľúbenejším tímovým športom je futbal. Na Slovensku patrí medzi najrozšírenejšie športy rýchla chôdza – 47 % a bicyklovanie 22 %. Spomedzi športov detí najviac

oblubujú futbal – 16 – 25 %), po ňom nasledujú basketbal, tanec a plávanie – 16 – 19 %). Ak športujú s deťmi aj rodičia, európske deti zvyčajne trávajú voľný čas cyklistikou (47 % – Slovensko) a hrami hier, ako je naháňka a schovávačka, ale aj tímovými hrami, napríklad futbalom alebo volejbalom (Slovensko – 47 %) a plávaním (Slovensko – 34 %) (12.6.2012, <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov/>). Nasledujúca tabuľka prezentuje vekovú štruktúru pravidelne športujúcich podľa pohlavia. Podporu športu je potrebné cielene smerovať podľa vývoja jednotlivých vekových skupín obyvateľov.

Veková štruktúra pravidelne športujúcich				
	ženy		muži	priemer
15-24	52		45	49
25-39	36		43	40
40-54	39		39	39
55-69	38		36	37
70+	18		48	33

Zdroj: 10.6.2012, http://ec.europa.eu/public_opinion/archives/ebs/ebs_334_fact_sk_en.pdf

Ako prezentuje predchádzajúca tabuľka, najsilnejšie skupiny pravidelne športujúcich sú od 15 do 24 a 25 do 39 rokov. Špeciálnu skupinu tvoria muži nad 70 rokov, ktorým je potrebné venovať patričnú pozornosť.

2.14. KULTÚRA

V obci nie je dostatočne budovaná kultúrna infraštruktúra. Obec nemá k dispozícii vlastný kultúrny dom. Obec každoročne organizuje (niekoľko) menších, prípadne väčších kultúrnych podujatí. Po rekonštrukcii a rozšírení priestorov kultúrno-spoločenskej miestnosti táto nahrádza funkciu kultúrneho domu.

V októbri 1960 vyšlo prvé číslo miestnych novín pod názvom Iskry spod Žihlavníka, ktoré vychádzali do augusta 1984. V roku 1986 sa pracovníci miestneho osvetového strediska pokúsili obnoviť vydávanie novín v Omšeni. Vyšlo jedno číslo s názvom Iskry spod Žihlavníka- Spravodajca. Od roku 1995 vydáva obec noviny pod názvom Omšenské noviny. Tie vychádzajú štvrtročne. Kultúrny dom v Omšeni bol postavený v roku 1938 na cirkevnom pozemku a bol vlastníctvom rímskokatolíckej cirkvi. V kultúrnom dome sa nekonajú žiadne kultúrno-spoločenské akcie. Obec na tieto účely využíva kultúrnu miestnosť (1. Poschodie Obchodného domu v centre obce). Budova Kultúrneho domu je vo vlastníctve, a teda aj správe Rímsko-katolíckej cirkvi, ktorá budovu v súčasnosti prenajíma len predajcom na predajné akcie. Podľa zápisníc v Štátnom okresnom archíve v Trenčíne bola Obecná knižnica v Omšeni založená v roku 1921, keď sa obec stala členom Matice slovenskej. V roku 1954 navštevovalo knižnicu 78 čitateľov, v roku 1956 to bolo 120 čitateľov. V súčasnosti knižnica eviduje 9120 kníh, 420 čitateľov a odoberá 7 druhov časopisov a novín. Pôvodné omšenské domy boli z dreva. Domy boli štítové, s dvoma oknami smerom na ulicu. Na omšenských domoch neboli ornamenty, ozdobou okien bol vystupujúci murovaný rámik "grnyca". Neskôr sa stavali aj domy s komínom (www.omsenie.sk, 20.7.2015).

Cirkev v obci

Väčšina obyvateľov Omšenia je dnes rímskokatolíckeho vyznania. V Omšeni sa nachádzajú dve kaplnky. Jedna z nich je baroková kaplnka. Stojí mimo obce na pravej strane cesty smerom do Trenčianskych Teplíc. Bola postavená v roku 1794. Stojí tu aj rímskokatolícky kostol Narodenia Panny Márie, pôvodne románska stavba z 13. storočia.

Obecná knižnica

Podľa zápisníc v Štátnom archíve v Trenčíne bola Obecná knižnica v Omšeni založená v roku 1921, keď sa Omšenie stalo členom Matice slovenskej. Pri tejto príležitosti darovala Matica obci 40 kníh. Boli to prvé knihy pre knižnicu a tak bol založený jej základ. V roku 1922 obec dala na knihy 750 korún. Nákup kníh najsôr zabezpečovala obec, neskôr sám knihovník. Prvou knihovničkou bola učiteľka Helena Oravíková. Za každú knižku sa vyberal poplatok 20 halierov, na výlohy spojené s vypožičiavaním kníh, hlavne na svetlo v zime, keď bola skoro tma. V obecnej kronike sa však činnosť knižnice v Omšeni datuje od roku 1947. Vtedy mala knižnica 438 knižničných jednotiek, z toho bolo 204 brožúr. Výpožičky sa neevidovali. V roku 1951 bola knižnica umiestnená v dolnej škole, kde sa už začalo s vypožičiavaním. O dva roky neskôr sa urobila prvá inventarizácia a v knižnici sa uskutočnila aj prvá beseda o Kalinčiakovej Reštaurácii. V roku 1954 bolo už v knižnici rušno, navštevovalo ju 78 čitateľov a zaevidovalo sa 983 výpožičiek. Knižnicu začali navštevovať už i dospelí. Od roku 1956 bola už knižnica otvorená pravidelne každý piatok. Evidovaných bolo 120 čitateľov 2387 výpožičiek. Miestnosť knižnice slúžila aj ako klubová miestnosť, preto v roku 1968 Krajská knižnica knižnicu v Omšeni zatvorila. Pravidelná činnosť sa začala po dostavaní prístavby kultúrneho domu 5.septembra 1977. Zariadenie a knižný fond dodala Krajská ľudová knižnica v Trenčíne. Prvou knihovničkou bola Anna Znášiková na pol úväzok, dovtedy pracovali v knižnici iba dobrovoľné knihovníčky, učiteľky zo ZŠ. Neskôr pracovala v knižnici pani Božena Hlocká z Trenč.Teplic. V roku 1985 na miesto knihovničky nastúpila pani Margita Púčeková, ktorá tam pracuje dodnes. Nadriadeným orgánom bola v tom období Krajská knižnica v Trenčíne, ktorá v roku 1987 na základe dobrých ukazovateľov činnosti a doporučení vtedajšieho predsedu MNV p. Bajzika, nariadila otvorenie knižnice na plný úväzok. V roku

1988 sa knižnica zapojila do okresnej a neskôr i do krajskej súťaže „Budujeme vzornú ľudovú knižnicu“, za čo jej bolo udelené Čestné uznanie za úspešnú prácu s knihou, v Trenčíne a v Bratislave (18.6.2015, <http://omsenie.sk/index.php/kultura/obecna-kniznica>).

Folklorná skupina Dolina

Folklorná skupina v Omšeni začala svoju činnosť v roku 1969 autentickým programom Omšenská svadba. Skupinu založila p. Jozefína Volkmerová, ktorá bola zároveň scenáristkou, choreografkou, režisérkou a vedúcou skupiny. Doplnila šatník FS tradičným ľudovým odevom: ušila kroje pre deti a ženské čepce; dala vyrobiť dodnes používané mužské klobúčiky a nakúpila materiál na výrobu kabaníc, haleny (dnes nezvestnej) a súkenných nohavíc (tieto časti odevu zhotovil Štefan Marček bývajúci u Malov, prezývaný "Poštár"). Tento odev sa zachoval až po súčasnosť. V obci, kde spievanie a tanec oddávna tvorili súčasť sviatkov a obradov, nebol problém v tom čase nájsť viac ako 30 nadšených a ochotných členov. Zameriavali sa na interpretáciu, piesní, tancov a obradovej kultúry z Omšenia. Za svojho pôsobenia získali viacero ocenení okresnej a krajskej úrovne. Po odsťahovaní sa p. J. Volkmerovej do Trenčianskych Teplíc v roku 1982 sa činnosť FS prerušila. Folklorná skupina Dolina pracuje pri Miestnom odbore Matice slovenskej (18.6.2015, <http://omsenie.sk/index.php/kultura/fs-dolina>).

Kultúrne pamiatky

Až do roku 1802 stál v dedinke Omšenie románsky kostolík z prvej polovice 13. storočia zasvätený (Narodeniu) Panny Márie. Po ďalšej prestavbe v roku 1927 z neho zostala stáť iba veža. O jej románskom pôvode svedčia dodnes združené okná so stredovým stĺpikom bez hlavice. Pôvodný kostolík mal podobu jednoloďovej stavby s východnou apsidou a západnou predstavanou vežou. V roku 1802 bola apsida kvôli zväčšeniu kapacity zbúraná a nahradila ju nová obdĺžniková loď. Orientácia kostola sa tak zmenila a z románskej lode sa stala svätyňa. V roku 1927 bol kostol opäť prestavaný, pričom k východnému priečeliu lode z roku 1802 bola pristavaná polygonálne presbytérium. Tým sa orientácia kostola vrátila do pôvodnému stavu. V súčasnosti dopĺňajú toto presbytérium zo severnej i južnej strany symetrické pristavby sakristií, čo pri pohľade z východu vytvára zdanie trojloďovej baziliky (18.7.2015, <http://www.apsida.sk/c/5946/omsenie>).

Na území obce Omšenie sa nachádza nehnuteľná národná kultúrna pamiatka evidovaná v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), ktorú je potrebné zachovať a chrániť:

kostol Narodenia Panny Márie, románsky z 1. polovice 13. storočia, s obdĺžnikovým pôdorysom s polygonálnym záverom (č. ÚZPF 1291/1)

V bezprostrednom okolí nehnuteľnej kultúrnej pamiatky podľa § 27 ods. 2 zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov (základná ochrana kultúrnej pamiatky) nemožno vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorá by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnej pamiatky. Bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky je priestor v okruhu desiatich metrov od nehnuteľnej kultúrnej pamiatky; desať metrov sa počíta od obvodového plášťa stavby, ak nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou je stavba, alebo od hranice pozemku, ak je nehnuteľnou kultúrnou pamiatkou aj pozemok.

Nachádzajú sa tu aj ďalšie architektonické pamiatky a solitéry s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné zachovať a chrániť:

kaplnka baroková z 2. polovice 18. storočia, pri ceste na Trenčianske Teplice
kaplnka, pri ceste na Dolnú Porubu
pomník obetí II. svetovej vojny
ľudové hlinené domy s výškou pod sedlovou strechou z konca 19. storočia

V obci sa ojedinele nachádzajú objekty z pôvodnej zástavby, ktoré je potrebné zachovať, ak nie sú staticky závažne narušené. Pri obnove, dostavbe a novej výstavbe je potrebné rešpektovať pôvodnú urbanistickú štruktúru a zohľadniť mierku pôvodnej štruktúry zástavby, ako aj typickú panorámu zástavby s dominantou kostola (ÚPN, 2018).

Rešpektovať stanovisko Krajského pamiatkového úradu Trenčín č. Z-PUSR-007681/2025 zo dňa 04.02.2025 - v zmysle § 27 ods. 2 zákona Národnej rady SR č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov nemožno v bezprostrednom okolí kultúrnej pamiatky (Kostol Narodenia Panny Márie v k. ú. Omšenie) vykonávať stavebnú činnosť ani inú činnosť, ktorý by mohla ohroziť pamiatkové hodnoty kultúrnych pamiatok.

Verejná knižnica

Obecná knižnica je verejná knižnica, ktorá poskytuje služby širokej verejnosti. Jej hlavnou úlohou je: utvárať a sprístupňovať univerzálny knižničný fond, poskytovať základné knižnično-informačné služby. Knižný fond tvorí viac ako 10932 knižných jednotiek, ktoré sú rozdelené na: odbornú literatúru pre dospelých, krásnu literatúru pre dospelých, odbornú literatúru pre deti, krásnu literatúru pre deti. Pri Obecnej knižnici je zriadená čítareň, v ktorej si čitatelia počas výpožičných hodín knižnice môžu čítať knihy a časopisy a diskutovať o nich s ostatnými čitateľmi.

Verejná knižnica

obec Omšenie	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet zariadení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počet knižných jednotiek	9 916	9 763	9 740	9 883	10 042	10 191	10 426	10 503	10 816	10 932	10 932

Zdroj: ŠÚ SR, 2022

Štatistiky

Celkové využívanie klasických kultúrnych statkov monitoring meria frekvenciami návštev a nákupov počas roka. Z hľadiska využívania kultúrnych hodnôt sú na prvých dvoch miestach literatúra a film. Knihu si raz za mesiac kúpilo vo všetkých sledovaných rokoch 7,8 % obyvateľov, raz za pol roka temer 30 % obyvateľov a raz za rok viac ako 40 % obyvateľov. Návštevnosť filmových predstavení býva vyrovnaná; mierne vzrastá. Výsledky monitorovania poukazujú aj na dlhodobý vyrovnaný záujem o divadelné predstavenia. Počet pravidelných návštevníkov, ktorí navštevujú divadlo raz za mesiac, ale aj počet tých, ktorí navštívili divadlo raz za pol roka, je dlhodobý stabilný. Systematicky rastie návštevnosť koncertov vážnej a populárnej hudby. Existuje aj málopočetná skupina pravidelných návštevníkov (3 - 4 % respondentov), ktorí navštevujú koncerty každý mesiac. Pritom sa dlhodobý zvyšuje počet tých, ktorí navštívili koncert raz za pol roka alebo jedenkrát za rok. Je to zrejme vyvolané rastúcim záujmom o koncerty populárnej a alternatívnej hudby. Segment prezentovania zbierok a ochrany kultúrneho dedičstva v monitoringoch reprezentujú výtvarné a iné umenia, ľudové a tradičné umenie a múzejníctvo. V tomto segmente u nás prevažujú príležitostné a sezónne formy spotreby, ktoré možno v monitoringu posudzovať len množstvom návštev za rok. Návšteva folklórnych podujatí a múzeí je okrem toho pre väčšinu našich občanov charakteristickou dovolenkovou kultúrnou aktivitou, ktorá priamo súvisí s dynamikou cestovného ruchu (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

Trendy

Komplex opatrení na podporu súkromnej voľby domácností by mal v budúcnosti:

- stimulovať lepšie „previazanie“ súkromných výdavkov domácností s verejnými zdrojmi podpory kultúry. Určitá časť tejto podpory kultúrnych zariadení ponúkajúca svoje aktivity pre verejnosť musí byť variabilná, závislá od toho, či vyvolala odozvu, ktorá sa prejavuje vo veľkosti návštevnosti ap. Akými metódami to prepočítať je iná otázka: či u divadiel napr. podľa počtu obsadenosti ponúkaných miest, počtu repríz ap. Pokračovať by sa malo sofistikovanejšie s experimentom „kultúrnych poukazov“
- zefektívniť systém dlhodobiejšieho viazania subjektu stimulovaného trhového dopytu (cieľových skupín súčasných i budúcich „spotrebiteľov“ kultúry so stimulovanou trhovou ponukou kultúrnych inštitúcií
- rozšíriť systém permanentiek
- rozšíriť systém kultúrnych poukazov aj pre zamestnancov súkromných a verejných inštitúcií (a dotáciami ich kryť zo sociálneho fondu a u firiem aj z iných zdrojov)
- uplatňovať bonusové body na cenu vstupenky, za ktoré návštevník po určitom počte dostane bezplatnú (alebo výrazne zľavnenú) vstupenku
- last minute zľavy na očakávanú nevyužitú ponuku
- zaviesť výrazne diferencované ceny na dopoludňajšie a popoludňajšie predstavenia (s prioritou pre dôchodcov a deti aj so sprievodom)
- zlepšiť využívanie stykov s podnikovým svetom ekonomiky pri podpore ich firemnej identity aj návštevou kultúrnych zariadení
- podporiť „umelecké školenie“ detí mimo školy ako budúcich aktívnych subjektov trhového dopytu zavedením odpočítateľnej položky z daňového základu domácnosti za tieto výdavky
- radikálne zlepšiť celý systém marketingu verejných kultúrnych inštitúcií (vo väzbe na odporúčanie č. 1 a č. 3)
- radikálne zlepšiť strategický manažment kultúrnych inštitúcií (v prepojení na prognózovanie ich vývoja, na manažment rizika podmienok ich ekonomického vývoja atď.)
- významne zlepšiť systém školskej a mimoškolskej výchovy mládeže ku kultúre (12.6.2012, <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b5295544adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>).

2.15. UBYTOVACIE ZARIADENIA

V obci sa nachádzajú dve nové komerčné ubytovacie zariadenia s kapacitou do 50 lôžok. Špecializované Liečebno-rehabilitačné stredisko ponúka ubytovanie v 42 dvojľôžkových izbách s možnosťou poskytnutia prístelky. Všetky izby disponujú kúpeľňou so sprchou, WC, televízorom, rádiom, chladničkou, majú terasu alebo balkón. Kapacita strediska je 84 lôžok. Celková kapacita strediska vrátane všetkých apartmánov je 96 lôžok. V stredisku je k dispozícii 6 apartmánov.

2.16. STRAVOVACIE A REŠTAURAČNÉ SLUŽBY

V súčasnosti sa nachádzajú tri plnohodnotné stravovacie zariadenia, Reštaurácia pod Babou, pohostinstvo Krmelec a Pizzéria u Trokana. V obci sa nachádza "Pohostinstvo Krmelec" a „Pohostinstvo u Kohúta“. Hostinec u Trokana už neexistuje, namiesto neho je v prevádzke novovybudovaná Pizzéria u Trokana.

2.17. CESTOVNÝ RUCH

Okolie Trenčianskych Teplíc predstavuje významné rekreačné územie. Neďaleký kúpeľný park v Trenčianskych Tepliciach poskytuje príležitosti pasívneho i aktívneho oddychu (tenis, minigolf, detské ihrisko). Blízkosť kúpeľného mesta je výhodou z hľadiska ponuky kúpeľných, gastronomických, športových či kultúrnych služieb. Rekreačné aktivity v samotnom riešenom území sa viažu na vodnú nádrž, ktorá sa využíva na športový rybolov. Okolo nádrže sú rekreačné chaty, vytvárajúce viaceré zoskupenia. Neďaleko je špecializované liečebno-rehabilitačné stredisko Zboru väzenskej a justičnej stráže s kapacitou 96 lôžok, ako aj detašované pracovisko Justičnej akadémie s možnosťou ubytovania a s kapacitou 50 lôžok, s prednáškovými miestnosťami a s relaxačnou časťou. Vodnú nádrž s okolím odporúčame naďalej využívať pre rekreačné aktivity, športový rybolov, prípadne iné vodné športy, pikniky, pričom nepredpokladáme ďalšie obostavanie vodnej plochy chatkami a rekreačnými zariadeniami. Existujúce chatové osady nenavrhujeme ďalej nerozširovať, odporúčame však ich intenzifikáciu v hraniciach existujúcich priestorových celkov a za podmienky dodržania maximálnej intenzity zástavby (podielu zastavanosti). Pre výstavbu chatiek bolo ďalej určených niekoľko voľných prieluk v existujúcej zástavbe chatiek (ÚPN, 2018).

Najvyhládavanejšími turistickými cieľmi v okolí sú chránené územie Omšenská Baba (668 m), Žihľavník/Baske (955 m), Vápeč (956 m), Homôľka (906 m), Kráľovec (557) či Klepáč (575) s východiskovými bodmi z Omšenia, Dolnej Poruby či Trenčianskych Teplíc. Priamo pod objektom detašovaného pracoviska sa nachádza vodná nádrž Omšenská priehrada s vhodnými podmienkami pre rybolov. Neďaleký kúpeľný park ponúka možnosť pasívneho i aktívneho oddychu (tenis, minigolf, detské ihrisko). Blízkosť kúpeľného mesta tiež umožňuje využitie bohatej ponuky kúpeľných, gastronomických, športových či kultúrnych služieb.

Kúpeľné služby

Trenčianske Teplice patria medzi naše najstaršie a najznámejšie kúpele zamerané predovšetkým na liečbu chorôb pohybového a nervového ústrojenstva. Návštevníkom ponúkajú paletu kúpeľných procedúr od minerálnych kúpeľov v termálnej vode, cez rôzne druhy masáží, vodoliečbu, elektroliečbu až po bahenné, parafínové či suché zábaly a množstvo iných procedúr. Skalolezectvo - Skalné steny vhodné na skalolezectvo ležia severovýchodne od Trenčianskych Teplíc na konci Kamenickej doliny. Nazývajú sa Kamenné vráta. Južná stena pravej skaly je vysoká 40 m a široká 150 m. Je na nej vyznačených približne 30 výstupných ciest. Poľovačka - Cieľová oblasť je obľúbeným poľovníckym revírom, poľovať je možno v okolitých lesoch na jelene, srny, diviaky, muflóny, daniele či líšky. Rybolov - Vodná nádrž Omšenská priehrada ponúka možnosti rybolovu rýb ako: sumec, lieň, kapor, štika a i. Jazdecko - Jazdecký klub Žihľavník v Omšeni ponúka jazdy na koči, na saniach, v konibuse, či jazdy v sedle - jazdenie v jazdiarni, westernové jazdednie, vodenie apod. (17.6.2015, <http://www.ja-sr.sk/node/80>).

Lesnícky náučný chodník

Trasa lesníckeho náučného chodníka začína od mostíka pri retenčnej nádrži Kamenického potoka v miestnej časti Baračka. Leží v nadmorskej výške 280 až 420 metrov s prevýšením 140 m. Na trase je 10 zastávok. Každá z nich prináša ucelenú informáciu s úmyslom oboznámiť návštevníka s prírodou. Dozvieme sa mnoho zaujímavého o lese, jeho funkciách, o rozdieloch medzi parkom a lesom, o stromoch, lesných cestách a lesnej zveri. Trasa má dĺžku 4 km.

Baske

Pre náročnejších navrhujeme výstup na vrchol Baske (955 m n. m). Na Baske odporúčame trasu priamo z obce Omšenie po modrej značke. Výstup trvá 2,5 – 3 hod. Pod vrcholom Baske sa nachádza turistická chata, v súčasnosti je otvorená len za prítomnosti chatára. Každoročne sa tu koná zimný turistický zraz. Výstup na Baske je krásnym zážitkom.

Omšenská Baba

Omšenská Baba bola za chránené územie vyhlásená v roku 1967. Ako východiskový bod odporúčame obec Omšenie. Aj keď vrchol v minulosti niekoľkokrát vyhorel, stále láka svojou jedinečnou faunou a flórou.

Ďalšie nenárodné prechádzky: Pomník amerických letcov v Kamenickej doline, Lurdska jaskyňa na Partizánskej ulici, Heinrichov prameň od Parkhotela na Baračke, (18.7.2015, <http://turista.teplice.sk/pruvodce/17612/>).

Trendy v cestovnom ruchu

Európska komisia cestovného ruchu (ETC) označila za hlavné faktory ovplyvňujúce rozvoj CR demografiu, zdravie, uvedomelosť a vzdelávanie, voľný čas, cestovné skúsenosti, životný štýl, informačné technológie, dopravu, trvalo udržateľný rozvoj a

bezpečnosť. Počet starších ľudí v Európe neustále rastie. Mnoho seniorov odchádza do predčasného dôchodku, má vyššie disponibilné príjmy, teší sa lepšiemu zdraviu. To má za následok rýchlejšiu rast dopytu tejto kategórie ľudí po cestovnom ruchu. Zdravotné povedomie návštevníkov je čoraz väčšie a ovplyvňuje najmä voľbu cieľového miesta a životný režim počas dovolenky. Čoraz populárnejšou je dovolenka spojená so vzdelávaním. Pri plánovaní dovolenky má významnú rolu história, umenie a kultúrne podujatia. Súčasná spoločnosť kladie zvýšené nároky na ľudí a ich denný režim, čo sa prejavuje v raste nárokov na voľný čas a možnosti oddychu. Rastie aj pragmatickosť návštevníkov v CR, ich sebaistota, požiadavky a znalosť vlastných práv, čo súvisí s predchádzajúcimi skúsenosťami. Rastie podiel kritických názorov na kvalitu a dôraz sa kladie na pomer kvality a ceny. Rastie význam internetu, ktorý umožňuje nielen vizuálnu prezentáciu, ale aj priamy nákup produktov cestovného ruchu. V dopravných službách sa do popredia dostáva záujem o cestovanie železnicou, a najmä vysokorýchlostnými vlakmi. Rastie aj sieť nízkotarifných leteckých spoločností, zatiaľ čo cestné siete sa stávajú preťažené a klesá podiel klasického cestovania. Medzi populáciou naďalej rastie environmentálne povedomie, čo ovplyvňuje rast záujmu o cieľové miesta rozvíjajúce na základe trvalej udržateľnosti. Aktuálne trendy v cestovnom ruchu – rast záujmu o kvalitu, luxus, pohodlie a bezpečie, – záujem o relax, uvoľnenie, aktívnu dovolenku, pobyty wellness a pobyty v kúpeľoch, – dopyt po produktoch pre jednu osobu, – rast záujmu o krátkodobé pobyty v zahraničí, – individuálne organizovaná dovolenka zameraná na kultúru, umenie a históriu (rast záujmu o strednú a východnú Európu), – potreba ponuky cenovo dostupných produktov, – spokojnosť zákazníkov sa prejavuje v ich opätovnom návrate, – rast záujmu o osobnejší prístup v poskytovaní služieb (malé rodinné podniky), – úzka špecializácia poskytovateľov služieb na produkt pre vybranú cieľovú skupinu, – trend „späť k začiatkom“, ktorý súvisí s preferenciami tráviť jednoduchšiu dovolenku (ubytovanie v hoteli nahradiť ubytovaním v bungalove, resp. stane), – nezáujem o sprostredkovanú organizáciu dovolenky oproti zvýšenému záujmu o priame rezervovanie a nákup služieb prostredníctvom internetu (12.6.2012, <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>).

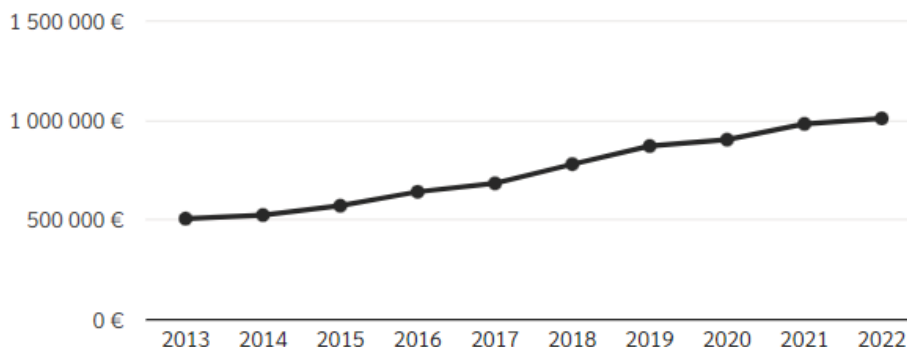
2.18. REKAPITULÁCIA ROZPOČTU OBCE

Nasledujúca tabuľka prezentuje štruktúru príjmov a výdavkov obce.

Spolu za rok 2022

Ekonomická klasifikácia

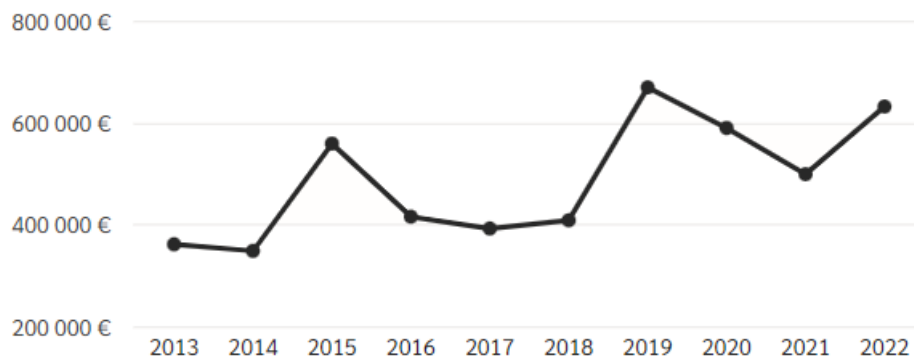
Spolu	2 103 375 €		
názov	suma	podiel z celku /podiel v rámci skupiny	priemer obcí
Daňové príjmy	1 010 585 €	48 %	43 %
Dane z príjmov a kapitálo..	924 909 €	92 %	84 %
Dane za tovary a služby	55 650 €	6 %	6 %
Dane z majetku	30 026 €	3 %	10 %

Obrázok: Vývoj daňových príjmov v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

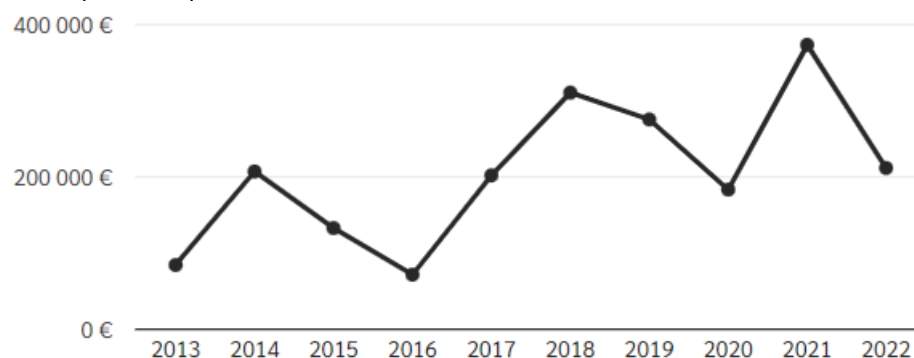
Granty a transfery	633 040 €	30 %	34 %
Tuzemské bežné granty ...	633 040 €	100 %	99 %

Obrázok: Vývoj grantov a transferov v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Príjmy z transakcií s fin...	211 678 €	10 %	10 %
Z ostatných finančných ...	211 678 €	100 %	100 %

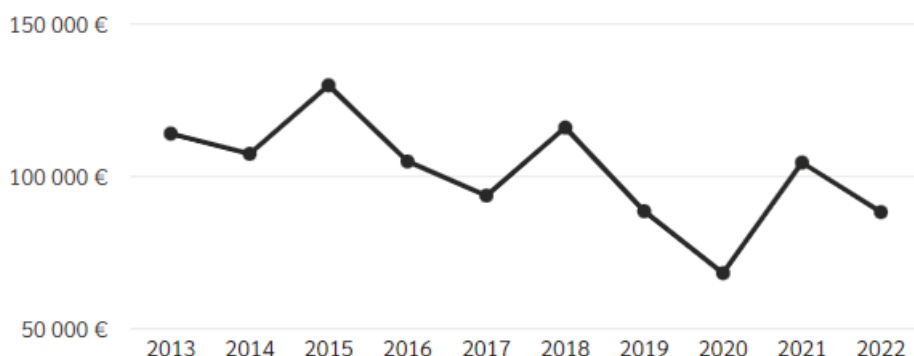

Obrázok: Vývoj príjmov z transakcií ...v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Prijaté úvery, pôžičky ...	159 806 €	8 %	4 %
Tuzemské úvery, pôžičky ...	159 806 €	100 %	100 %

Nedaňové príjmy	88 266 €	4 %	9 %
Administratívne poplatky ...	40 807 €	46 %	53 %
Príjmy z podnikania a z ...	38 506 €	44 %	28 %
Iné nedaňové príjmy	8 697 €	10 %	6 %
Kapitálové príjmy	254 €	0 %	13 %
Úroky z tuzemských ...	3 €	0 %	0 %

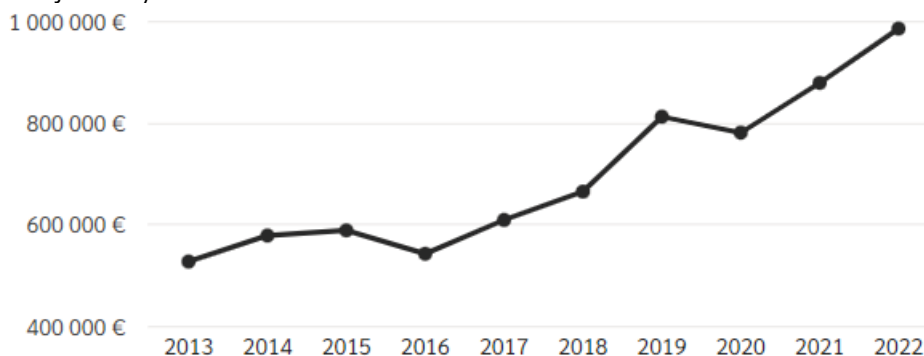
Obrázok: Vývoj nedaňových príjmov v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Spolu	1 922 785 €		
názov	suma	podiel z celku /podiel v rámci skupiny	priemer obcí

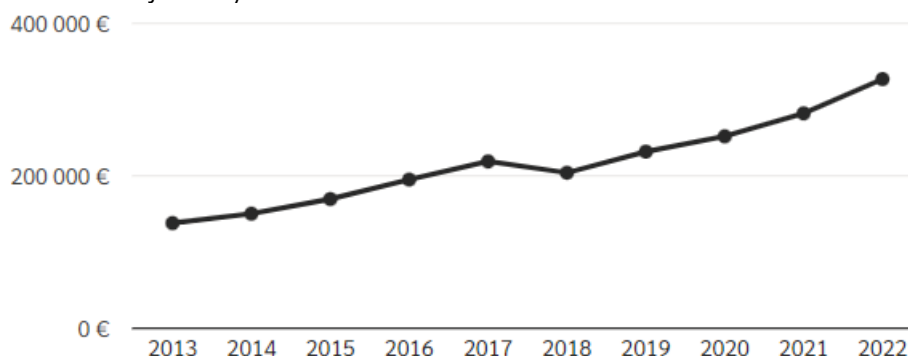

Vzdelávanie	986 394 €	51 %	43 %
Sekundárne vzdelávanie	524 941 €	53 %	27 %
Vzdelávanie nedefinované...	227 540 €	23 %	7 %
Predprimárne a primárne ...	139 050 €	14 %	54 %
Vedľajšie služby v školstve	94 864 €	10 %	13 %

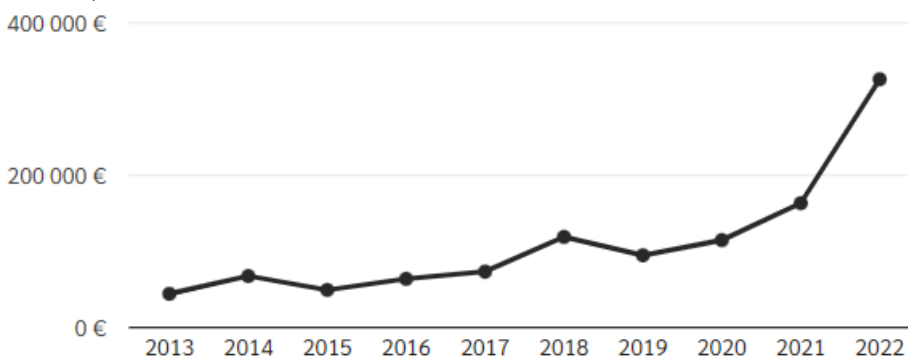
Obrázok: Vývoj výdavkov na vzdelávanie v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Všeobecné verejné služby	326 748 €	17 %	26 %
Výkonné a zákonod...	281 625 €	86 %	89 %
Transakcie verejného dlhu	42 053 €	13 %	9 %
Všeobecné verejné služby	3 070 €	1 %	1 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na všeobecné verejné služby v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Rekreácia, kultúra a náboženské služby	325 905 €	17 %	5 %
Kultúrne služby	267 731 €	82 %	48 %
Rekreačné a športové služby	38 518 €	12 %	32 %
Náboženské a iné spol...	14 147 €	4 %	14 %
Vysielacie a vydavateľské ...	5 509 €	2 %	3 %
Rekreácia, kultúra a nábo...	0 €	0 %	2 %

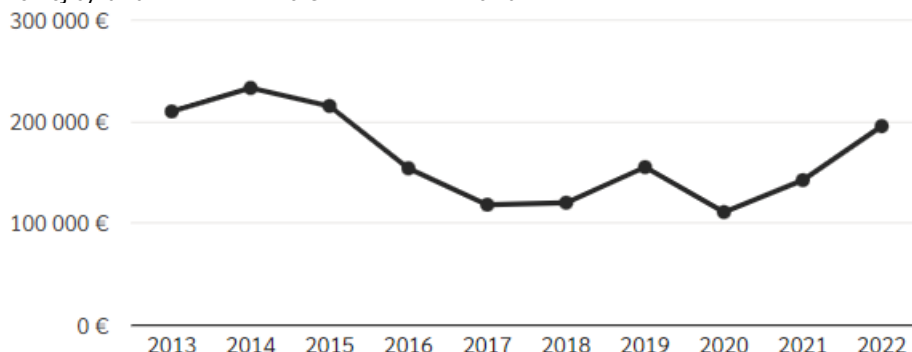

Obrázok: Vývoj výdavkov na rekreáciu ... v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Bývanie a občianska ...	195 742 €	10 %	9 %
--------------------------------	------------------	-------------	------------

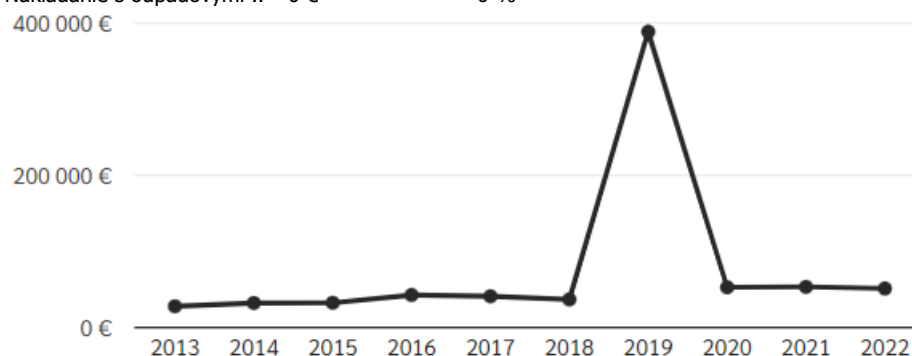
Rozvoj obcí	147 555 €	75 %	53 %
Verejné osvetlenie	31 070 €	16 %	13 %
Bývanie a občianska	17 117 €	9 %	10 %
Rozvoj bývania	0 €	0 %	14 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bývanie ... v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

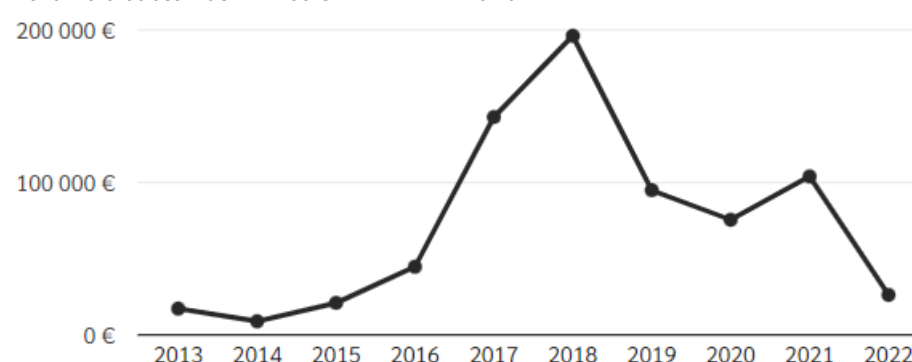
Ochrana životného ...	51 227 €	3 %	6 %
Nakladanie s odpadmi	51 227 €	100 %	59 %
Nakladanie s odpadovými ..	0 €	0 %	33 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na ochranu živ. v obci Omšenie

Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

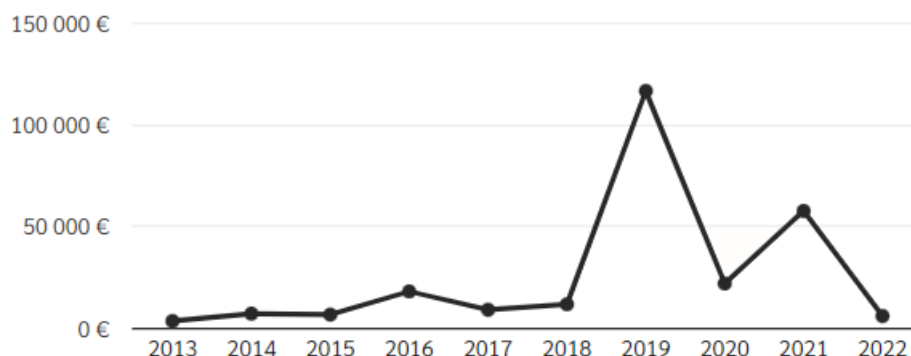
Ekonomická oblasť	26 241 €	1 %	5 %
Doprava	26 161 €	100 %	66 %
Ekonomická oblasť inde...	80 €	0 %	1 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na ekonomickú oblasť v obci Omšenie

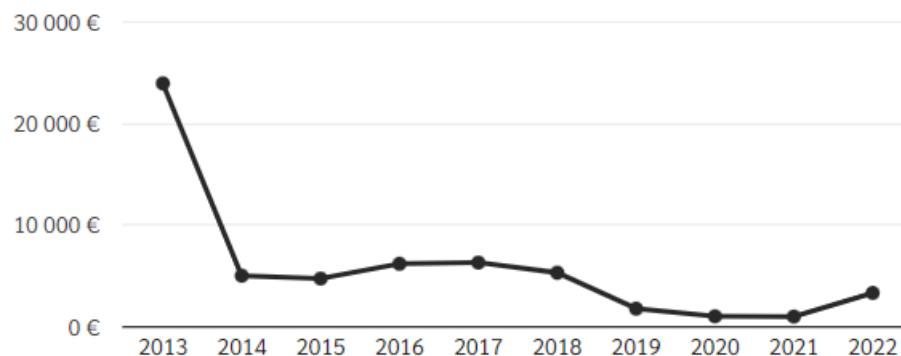
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Verejný poriadok a ...	6 180 €	0 %	1 %
Ochrana pred požiarmi	6 180 €	100 %	65 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na bezpečnosť ... v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Sociálne zabezpečenie	3 340 €	0 %	4 %
Staroba	1 860 €	56 %	52 %
Rodina a deti	880 €	26 %	8 %
Sociálne zabezpečenie inde ..	600 €	18 %	5 %
Sociálna pomoc občanom ...	0 €	0 %	27 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na sociálne zabezpečenie v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

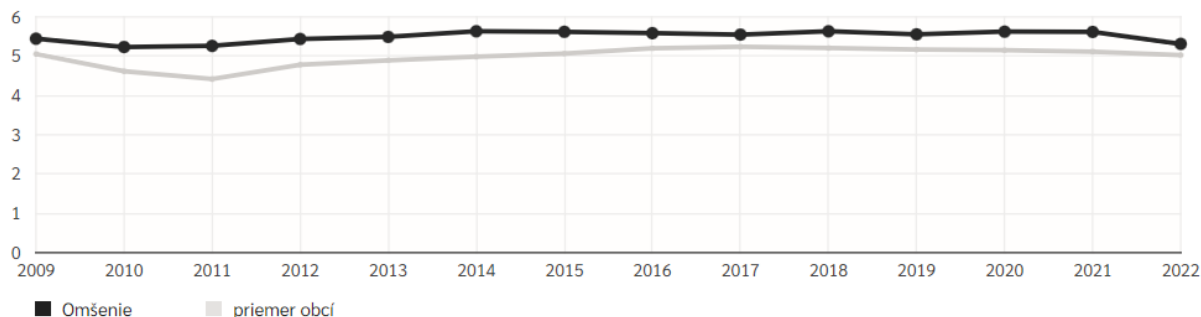
Obrana	624 €	0 %	0 %
Civilná ochrana	624 €	100 %	100 %
Zdravotníctvo	385 €	0 %	0 %
Ochrana, podpora a ...	385 €	100 %	8 %

Obrázok: Vývoj výdavkov na zdravotníctvo ... v obci Omšenie
Zdroj: 20.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Finančné zdravie obce Omšenie

Celkové skóre finančného zdravia obce Omšenie sa počíta ako vážený priemer zo skóre, ktoré dosiahla každá z jeho piatich zložiek - Celkový dlh, Dlhová služba, Bilancia bežného účtu, Závazky po lehote splatnosti a Závazky aspoň 60 dní po splatnosti. Tieto zložky majú váhu postupne 30 %, 10 %, 30 %, 15 % a 15 %. Obec Omšenie dosiahla skóre **5,3**.

Obrázok Vývoj finančného zdravia obce Omšenie
Zdroj: 22.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

Obrázok Aktuálny stav finančného zdravia obce Omšenie
Zdroj: 22.12.2023, <http://www.hospodarenieobci.sk/>

2.19. SAMOSPRÁVA

Vzťah samospráva – občan si vyžaduje vypracovať projekt klientskeho prístupu riešiaci ako, vzťah zamestnancov úradu, tak aj poslancov ku občanom a návštevníkom obce.

Obec Omšenie je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky, ktorý svoje samosprávne kompetencie vykonáva samostatne (zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení).

Manažment a správa obce

Súčasná zariadenia verejnej správy a administratívy reprezentuje obecný úrad. Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce Omšenie. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostky obce, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Obecné zastupiteľstvo má 7 poslancov.

Nasledujúca tabuľka prezentuje príslušnosť obyvateľov k jednotlivým úradom špecializovanej štátnej správy.

Príslušnosť k obyvateľom k úradom ŠŠS

Sídlo matričného úradu	Trenčianske Teplice
Sídlo pracoviska daňového úradu	Trenčín
Sídlo pracoviska Obvodného oddelenia policajného zboru	Trenčín
Sídlo Okresného súdu	Trenčín
Sídlo Okresného riaditeľstva Hasičského a záchranného zboru	Trenčín
Sídlo pracoviska obvodného úradu	Trenčín
Sídlo Územnej vojenskej správy	Trenčín
Sídlo územného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny	Trenčín
Sídlo Obvodného úradu životného prostredia	Trenčín
ŠÚ SR	

2.20 BEZPEČNOSŤ

Obecná polícia

Legislatívne postavenie obecnej polície vychádza zo zákona SNR č. 564/1991Zb o obecnej polícii v znení neskorších predpisov, ktorý charakterizuje obecnú políciu ako poriadkový útvar pôsobiaci pri zabezpečovaní obecných vecí verejného poriadku, ochrany životného prostredia v obci a plnení úloh vyplývajúcich zo všeobecne záväzných nariadení obce, z uznesení obecného zastupiteľstva a z rozhodnutí starostu obce. V súčasnosti obec nemá zriadenú obecnú políciu a s jej zriadením sa neuvažuje (bez štátnej podpory).

Štátna polícia

Policajný zbor Slovenskej republiky spolupôsobí pri ochrane základných práv a slobôd, najmä pri ochrane života, zdravia, osobnej slobody, bezpečnosti osôb a pri ochrane majetku, odhaľuje trestné činy a zisťuje ich páchatel'ov, spolupôsobí pri odhaľovaní daňových únikov, nezákonných finančných

operácií a legalizácie príjmov z trestnej činnosti, vykonáva vyšetrovanie o trestných činoch a skrátene vyšetrovanie o trestných činoch. V susednom kúpeľnom meste je zriadené obvodné oddelenie PZ (OO PZ Trenčianske Teplice M.R.Štefánika 4, 914 51 Trenčianske Teplice), pod pôsobnosť ktorého spadá aj obec mesto Trenčianske Teplice a obce Bobot, Dolná Poruba, Horňany, Motešice, Omšenie, Petrova Lehota, Trenčianska Teplá.

Monitorovacie a kamerové systémy

V obci v súčasnosti sú inštalované kamerové systémy. Sú nainštalované na problematických miestach a verejných priestranstvách, ktoré sú najviac exponované. Zatiaľ je v obci len jeden kamerový systém. V dohľadnej dobe sa uvažuje s inštaláciou ďalšieho. Rozšírenie existujúceho už nie je z kapacitných dôvodov možné.

2.21. IDENTIFIKÁCIA HLAVNÝCH VONKAJŠÍCH FAKTOROV ROZVOJA ÚZEMIA A ANALÝZA VPLYVU VONKAJŠIEHO PROSTREDIA NA VÝVOJ SITUÁCIE V ÚZEMÍ

Obec Omšenie je súčasťou Vyššieho územného celku Trenčín. Táto časť identifikuje hlavné faktory vonkajšieho prostredia, ktoré priamo alebo nepriamo ovplyvňujú vývoj samotnej obce. Trenčiansky kraj je ostatný vidiecky, konkurencieschopný, rýchlorastúci, priemyselný región SR s perspektívou konkurencieschopného regiónu na úrovni SR, s vysokou atraktivitou a pozíciou pre investorov, s dlhodobou podpriemernou mierou nezamestnanosti, ale mimo centra rozvojových aktivít EÚ a s možnosťou cezhraničnej spolupráce s Českou republikou. Na základe ekonomickej štruktúry sa TSK považuje za priemyselný región. Má dlhú tradíciu najmä v oblasti chemického (gumárenského), textilného a strojárského priemyslu (stále v procese reštrukturalizácie). V regióne sa rozvíjajú aj progresívne odvetvia, ako je napríklad elektrotechnická výroba, kde smerujú aj významné zahraničné investície a dodávky pre automobilový priemysel. V kraji sú 4 priemyselné parky s prevahou strojárského priemyslu. Z hospodárskeho hľadiska má kraj dve výrazne odlišné oblasti oddelené Považským Inovcom, a to Považie a Ponitrie. Na Hornej Nitre je najvýznamnejšia banícka oblasť Slovenska, na Považí dominuje strojárstvo a textilný priemysel. V súčasnosti sa radí medzi ekonomicky najsilnejšie kraje Slovenska. Je tiež mimoriadne aktívny v oblasti podnikania MSP. TSK nepatrí medzi najnavštevovanejšie kraje SR, a to aj napriek tradícii kúpeľníctva. Má nízku ubytovaciu kapacitu a dosiahol jednu z najnižších návštevností (8,1 %) po TTK a Trenčianskom kraji. Celkom možno očakávať, že TSK má šancu si aj vďaka novým PZI udržať pozíciu pomerne hospodársky a sociálne stabilného regiónu a bude sa pomaly približovať k úrovni priemeru EÚ 27. V priemyselnej výrobe bude viac dominovať strojársky a možno elektrotechnický priemysel, prostredníctvom inovácií aj pozícia chemického priemyslu by mohla byť udržateľná, ohrozená je pozícia textilného priemyslu a baníctva.

Inovačný potenciál regiónu by sa mal v budúcnosti zamerať na inovácie v elektrotechnickom priemysle a chemickom, a predovšetkým v oblasti lesného hospodárstva, poľnohospodárstva a pod. TSK disponuje veľmi dobre rozvinutým systémom cestnej a železničnej dopravy. Kraj križuje medzinárodne významná železničná trať spájajúca Maďarsko/Rakúsko - Bratislavu - Trenčín - Košice - Poľsko. Región je tiež napojený aj na železničnú sieť Českej republiky (Trenčín - Brno). Krajom prechádza aj významný cestný koridor Bratislava - Trenčín - Žilina. Najvýznamnejší je diaľničný ťah D1, vybudovaný po Považskú Bystricu. Krajom prechádza viac ako pätina (80,3 km) diaľničných ťahov Slovenska. Prírodné zdroje TSK sú bohaté a rôznorodé, veľký význam majú zdroje minerálnych vôd využívaných najmä v kúpeľníctve (NSRR, 2012, s.64-68).

Charakteristika špecifických stránok regiónu

V porovnaní s regiónmi vyspelých krajín EÚ a regiónmi SR možno konštatovať, že TSK využíva iba čiastočne svoj rozvojový potenciál. Najvýraznejšie rezervy sa nachádzajú v nedostatočnej úrovni využívania inovačného potenciálu najmä v chemickom, strojárskom a elektrotechnickom priemysle a IKT. V porovnaní so svetovými trendmi zvyšovania kvality verejných služieb cestou informatizácie a s vývojom v okolitých krajinách je úroveň informatizácie TSK nízka. Za najväčší rozvojový potenciál regiónu TSK možno považovať:

- výhodnú geografickú polohu medzi rýchlorastúcimi regiónmi SR,
- priemyselnú tradíciu a dobrú exportnú výkonnosť, diverzifikovanú odvetvovú infraštruktúru s vybudovanou energetickou sieťou,
- dostatok kvalifikovanej pracovnej sily,
- vysoký podiel malého a stredného podnikania v rámci hospodárskej štruktúry, vysoký stupeň flexibility malého a stredného podnikania,

- vysoká odborná úroveň pracovníkov vo všetkých oblastiach poľnohospodárstva, lesníctva a potravinárskeho priemyslu,
- existencia konkurencieschopných výrobkov (poľnohospodárstvo).

Konkurenčná výhoda

Konkurenčná výhoda TSK je tvorená priemyselnou tradíciou, výhodnou geografickou polohou, nadregionálnymi väzbami, dostatkom kvalifikovanej pracovnej sily a konkurencieschopným poľnohospodárstvom a predpokladom pre rozvoj vysoko sofistikovaných služieb podporujúcich aj rozhodujúce priemyselné odvetvia.

Strategické ciele:

1. zvyšovať produktivitu a konkurencieschopnosť priemyslu a služieb,
2. rozvíjať ľudské zdroje a zvyšovať ich adaptabilitu a vytvárať dostatok nových pracovných miest v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou,
3. zvyšovať efektivitu poľnohospodárskej produkcie a kvalitu života vidieckej populácie,
4. rozvíjať nové ekologicky orientované služby a MSP,
5. vybudovať rýchlostnú komunikáciu R2,
6. využiť geotermálne pramene pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva.

Očakávané dopady:

- zvýšenie využívania regionálnych zdrojov a vnútorného potenciálu regiónu,
- rast zamestnanosti v sektore služieb,
- vznik nových väzieb medzi sektormi, odvetvami na regionálnej i medzinárodnej úrovni,
- rozvoj vidieka,
- zhodnotenie potenciálu v oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,
- zlepšenie kvality životného prostredia,
- zlepšenie dopravnej infraštruktúry s prepojením celého regiónu západ - východ (stredné Považie - horná Nitra),
- zlepšenie kapacít cestovného ruchu a tradičného kúpeľníctva (NSRR, 2012, s.64-68).

2.22. EX-POST HODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEHO PHRSR

Obec v predchádzajúcom období realizovala niekoľko väčších a menších projektov zameraných hlavne na rekonštrukcie miestnych komunikácií, investície na obecnom úrade, materskej škole, základnej škole (kultúrno-spoločenskej miestnosti), námestí, športovej infraštruktúre, v rámci obecného cintorína, či verejnom osvetlení. Obec realizovala investície v oblasti výstavby kanalizačnej siete a ČOV. Obec sa spolupodieľala alikvótnou čiastkou na vybudovaní kanalizačnej siete, hlavný investor bola TVK a.s. Obec čiastočne zabezpečila rozvoj verejných priestranstiev.

2023

2022

2021

2020

2019

2018

2017

2016

2015

3 SWOT ANALÝZY

Nasledujúca SWOT analýza sa zameriava na silné, slabé stránky, príležitosti a riziká prioritných rozvojových oblastí. Na ich základe budú formulované hlavné rozvojové ciele.

Analýza SWOT

Sledovať a vyhodnocovať vývojové trendy v regióne v neustále sa meniacom vonkajšom prostredí, identifikovať trend sociálno-ekonomického rozvoja, alebo smer vývoja ako príležitosť alebo hrozbu, je v súčasnosti pre obec Omšenie nevyhnutnosť. To, čo sa na prvý pohľad zdá ako príležitosť, ňou vo vzťahu k zdrojom obce, kultúre, ľudským zdrojom, životnému prostrediu a hospodárstvu, uplatňovanej stratégii vôbec nemusí byť.

Nástrojom pre celkovú analýzu vonkajších a vnútorných činiteľov je SWOT analýza. Predstavuje kombináciu dvoch analýz, S - W a O - T. Účelom SWOT analýzy je posúdenie vnútorných predpokladov podniku k uskutočneniu určitého rozvojového zámeru a podrobenie rozboru i vonkajších príležitostí a obmedzení určované potrebami obyvateľov a subjektov v rámci obce. Na jej základe môže obec prikrčiť k formulácii špecifických cieľov.

Schéma SWOT analýzy:

	S - silné stránky	W - slabé stránky
	1. 2. ... 10.	1. 2. ... 10.
O - príležitosti	1. 2. ... 10. Stratégia SO	1. 2. ... 10. Stratégia WO
T - hrozby	1. 2. ... 10. Stratégia ST	1. 2. ... 10. Stratégia WT

SO – využiť silné stránky na získanie konkurenčnej výhody

WO – prekonať slabiny využitím príležitostí

SW – využiť silné stránky na čelenie hrozbám

WT – minimalizovať náklady a čeliť hrozbám

Analýza príležitostí a rizík - O-T

O – T analýza umožňuje rozlíšiť atraktívne príležitosti v obci, ktorá skrýva potenciál územia a ktoré môžu obci priniesť výhody pri dosahovaní vyváženého rastu. Súčasne tiež nabáda k zamysleniu nad problémami, s ktorými bude obec riešiť v rámci Integrovannej stratégie.

Znamená to teda, že obec musí sledovať významné sily makroprostredia (demografické, ekonomické, technologické, politické, legislatívne, sociálne a kultúrne) a tiež tých účastníkov mikroprostredia, ktorí ovplyvňujú jej schopnosť dosiahnuť v regióne prospech (neziskové organizácie, orgány miestnych samospráv, podnikateľské subjekty, miestni aktéri a verejnosť).

Príležitosti sú posudzované z hľadiska ich atraktívnosti a pravdepodobnosti úspechu. Pravdepodobnosť, že obec dosiahne úspech pri ekonomickom raste, nezávisí len od jej konkurenčnej sily, oproti konkurenčným regiónom, ale aj od toho či je táto sila v porovnaní s konkurenciou väčšia.

V rámci analýzy SWOT sa obec koncentruje na identifikáciu potenciálnych príležitostí – existencia stabilného hospodárskeho prostredia, kvalitné životné prostredie, prírodný potenciál, historicko-kultúrne hodnoty, rozvinutá sieť inštitúcií verejných služieb, objekty cestovného ruchu..

Kvadrant 1 pozostáva z príležitosti ponúkajúcich najvyšší úžitok pre obec, preto by sa mal manažment obce sústrediť na tieto aktivity. Naopak, príležitosti v kvadrante 4 sú buď príliš malé, alebo ich obec nebude vedieť dostatočne využiť. Príležitosti v kvadrante 2 a 3 sú zaujímavé len v prípade, že existuje možnosť zvýšenia ich atraktívnosti alebo pravdepodobnosti úspechu.

Matica príležitostí

Matica rizík

Atraktivnosť	vysoká nízka	Pravdepodobnosť úspechu		Vážnosť	vysoká nízka	Pravdepodobnosť nastatia	
		vysoká	nízka			vysoká	nízka
		1	2			1	2
		3	4			3	4

Riziká sú klasifikované z hľadiska ich vážnosti a pravdepodobnosti výskytu. Pri analýze okolia z hľadiska možných hrozieb je potrebné zamerať sa na potenciálne hrozby. Riziká z 1. kvadrantu môžu obec vážne zraniť, preto treba pripraviť plán strategických aktivít, keďže pravdepodobnosť ohrozenia je vysoká. Riziká v 2. a 3. kvadrante treba podrobiť dôkladnému skúmaniu v prípade, ak sa stávajú kritickými, netreba však zostavenie plánu eventuality alternatív. Riziká v 4. kvadrante sú malé a väčšinou ich možno ignorovať. Spojením hlavných príležitostí a rizík, ktoré ovplyvňujú rozvoj obce, sa stratégovia snažia zistiť mieru celkovej atraktívnosti trhu. Existujú štyri možnosti:

- *Ideálny rozvoj*, ktorý sa vyznačuje mnohými príležitosťami, ale iba niekoľkými (ak vôbec nejakými) rizikami.
- *Špekulatívny rozvoj*, vyznačujúce sa vysokými príležitosťami i vysokými rizikami.
- *Zrelý rozvoj*, vyznačuje sa nízkymi príležitosťami i nízkymi rizikami.
- *Problémový rozvoj*, má nízke príležitosti, ale vysoké riziká.

Externé prostredie vytvára nielen príležitosti, ale prezentuje aj sériu rizík. Riziko je výzva, poukazuje na nevýhodný trend vývoja vo vonkajšom prostredí, ktorý v prípade pasívnej reakcie zo strany podniku ohrozí jeho trhovú pozíciu.

Analýza silných a slabých stránok – S-W analýza

Hodnotenie vplyvu vonkajších činiteľov, vykonávané so zámerom stanoviť ciele obce, musí byť doplnené rozborom vnútorných činiteľov. Viaceré regióny dnes aj poznajú príležitosti, ktoré im potenciál ponúka, avšak chýba im schopnosť ich využiť. Na základe analýzy silných a slabých stránok vie obec stanoviť, čo je z hľadiska súčasnej a očakávanej situácie rozumné konať. Za dôležité znaky konkurenčnej sily obce sa považuje – kvalitné ľudské zdroje, rozvinuté podnikateľské prostredie, dobrý prírodný potenciál, výhodná poloha a dopravná dostupnosť, a iné.. Za dôležité znaky konkurenčnej slabosti sa považuje – strácanie pozície voči konkurenčným regiónom, nedostatok finančných zdrojov na rozvoj, klesajúca demografická krivka, vysoká nezamestnanosť, zlý technický stav základnej infraštruktúry atď. Pri hodnotení silných a slabých stránok je potrebné každý faktor odstupňovať podľa dôležitosti (rozhodujúca silná stránka, marginálna silná stránka, neutrály faktor, rozhodujúca slabá stránka, marginálna slabá stránka) a podľa intenzity jeho vplyvu - výkonu (vysoký, stredný, nízky). Výsledok spojenia stupňa výkonu a dôležitosti predstavuje štyri možné alternatívy:

Matica výkonu a dôležitosti
Výkon

Dôležitosť	vysoká nízka	Výkon	
		vysoký	nízky
		1 Sústreďiť snahu	2 Udržať snahu
		3 Nízka priorita	4 Možné nadmerné investovanie

Kvadrant 1 pozostáva z oblastí, ktoré sú dôležité, ale v ktorých obec momentálne vykazuje slabý výkon, preto sa musí sústreďiť na posilnenie týchto oblastí. *Kvadrant 2* pozostáva z oblastí, v ktorých je síce mesto úspešné, ale do budúcnosti si musí túto úspešnosť udržať. *Kvadrant 3* tvoria oblasti, ktoré nie sú dôležité, zdokonalenia v tomto kvadrante majú nízku prioritu. V *kvadrante 4* nie sú dôležité oblasti, pričom rozvoj a snaha sú zbytočne silné. Na základe tejto analýzy je zrejmé, že silné stránky sa nemusia vždy pretransformovať do konkurenčnej výhody obce. Dôvodov, prečo je to tak, je niekoľko, pričom najčastejšími obyvateľmi vnímaná nízka dôležitosť poskytovaných služieb a bodov rozvoja. Identifikácia silných miest obce je možná len na základe porovnania s ich hlavnými konkurentmi v regióne. Ani sústredenie sa na prekonanie všetkých slabých stránok nemusí priniesť očakávaný efekt, pretože náklady potrebné na ich transformovanie do silnej stránky sa nemusia vrátiť. Pozornosť treba venovať príležitostiam, v ktorých má obec najviac silných stránok, alebo oblastiam, v ktorých sa vzhľadom na veľkú príležitosť a potenciálnu návratnosť investícií ukazuje efektívne vytvorenie nových silných stránok. Príklady z praxe uvádzajú, že i málo rozvinutý región má popri slabých miestach aj silné miesta, ktoré pokiaľ dokáže správne identifikovať a využiť, vytvárajú

predpoklady pre trvalý a vyrovnaný sociálno-ekonomický rozvoj. Nasledujúce grafy prezentujú pohľad obyvateľov a poslancov na silné a slabé stránky obce Omšenie a kvalitu života v obci.

3.1 HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Silné stránky	Slabé stránky
- poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 33,8 % katastra obce, - celkovo 32 podnikateľských subjektov – právnické osoby, - zastúpených 129 slobodných povolaní, - 5 samostatne hospodáriaci roľníci, - celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 134 v roku 2023, - narastajúci počet podnikateľských subjektov právnických osôb, - existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, - rozvinutá sieť maloobchodu, - rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, - rýchla dostupnosť krajského mesta Trenčín, - existencia prevádzok predajní zmiešaného tovaru, - existencia servisných prevádzok a opravovní, - v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s.,	- nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, - veľký počet obyvateľov bez pracovných návykov,
Príležitosti	Ohrozenia
- podpora malých podnikateľov v oblasti služieb, - využitie polohového potenciálu obce Omšenie s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Trenčín po ceste III. triedy, - orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie, využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu, - preferovanie a profilovanie hospodárskej základne pre rozvoj malého a stredného podnikania s orientáciou na rozvoj tradičných foriem výroby, - skvalitnenie prostredia obšlužných a prevádzkových areálov (prípadne nové prevádzky) - vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU, - rozvoj environmentálne vhodných technológií, - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom podnikaní a službách,	- zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre Omšenie (lesníctvo, poľnohospodárstvo, výroba), - tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie), - pomalá a nákladná výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry, - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu, - veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EU, - nedostatok investičného kapitálu, - neochota investorov o regiónu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13	Stratégia WO 9
T hrozby	Stratégia ST 7	Stratégia WT 9

V oblasti hospodárstva dochádza k prevahe silných stránok. Je nevyhnutné zabezpečiť využitie silných stránok na elimináciu slabých stránok. Riešenie môže byť využitím potenciálu existujúcej infraštruktúry a plôch pre možný rozvoj výrobných zón.

3. 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Silné stránky	Slabé stránky
- prechádzajúca cesta III. triedy prepájajúca obec s Trenčianskymi Teplicami a krajským mestom Trenčín, - rýchle napojenie na cestu D1, - dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom	- prechádzajúca železničná trať so železničnou zastávkou až v obci Trenčianska Teplá, - nedostatok spojov do krajského mesta Trenčín v ranných hodinách,

- území obce, - vybudovaný jednostranný chodník pozdĺž cesty III. triedy, - dostatočné pokrytie zastávkami SAD - 5, - až 30 vybudovaných parkovacích miest v centrálnej zóne obce, - dostatok parkovacích miest pre potreby športovej infraštruktúry – 20,	- absencia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach (OcÚ) - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nevhodné riešenie parkovania pri obecnom úrade, - nedostatočná zimná údržba, - zlý technický stav cesty III. triedy, - nevyhovujúci stav lesných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú vybudované, - nevhodné parkovanie na verejných priestranstvách, - nedobudované chodníky pozdĺž hlavnej ulice, - nedostatočná informatika a nečitateľné značenie, - nedostatočné parkovacie plochy pri obecnom cintoríne,
Príležitosti	Ohrozenia
- revitalizácia verejných komunikačných priestorov, - vybudovanie chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej cesty III. tr., - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - zvyšujúce sa náklady na údržbu a opravy cestnej infraštruktúry, - oneskorená výstavba a modernizácia cestnej siete, - zhoršenie dopravnej obsluhy, - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 15 7	Stratégia WO 5
T hrozby	Stratégia ST 8	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO - kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.3 TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, - existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., - pokrytie územia káblovou televíziou – 30 %, - vybudovaný verejný vodovod v správe - Západoslovenská vodárenská prechádzková spoločnosť, a.s. z roku 1985 (95,16 % pokrytie), - vybudovaný vodojem 2x250 m³, - obec Omšenie je napojená na el. energiu zo vzdušných VN 22 kV, - dostatočný počet vybudovaných transformátorových staníc, - možnosť dostavy plôch IBV v západnej časti obce, - vybudovaný cintorín s dostatočnou kapacitou, - hasičská zbrojnica dostupná v centre obce s činným DHZ,	- v katastrálnom území sa nenachádza vodný zdroj, resp. záchranné zariadenie, - zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - nedostatočné osvetlenie obce, - vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry,

- dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, T - mobile - 100 %, O2 – 100 %, - vybudovaná rozvodná sieť plynu (84,38 %), - nedostatočná intenzita osvetlenia obce,	- prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,
Príležitosti	Ohrozenia
- rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce, - kompletná rekonštrukcia vzdušnej elektrickej rozvodnej siete, - rekonštrukcia a dostavba vodovodnej siete, - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojek do nových častí IBV, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov, - rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13	12 Stratégia WO 7
T hrozby	Stratégia ST 6	5 Stratégia WT 7

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia SO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.4 ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, - realizovaná výstavba kanalizačnej siete, - zberný dvor pre separovaný zber,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (24,69 %), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácnosti, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,
Príležitosti	Ohrozenia
- napojenie domácností na splaškovú kanalizačnú sieť, - výstavba obecného kompostoviska, - obstaranie potrebných mechanizmov, - zabezpečiť efektívny separovaný zber v celej obci, - možnosti materiálového, resp. energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov, - dôsledné plnenie kvalitne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby,	- ohrozená kvalita povrchových vôd potoka, - znečistenie korýt odpadom, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia alokovaných v meste Trenčín, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - nárast množstva vyvázaných odpadov, pretrvávajúce vykurovanie hlavne tuhými palivami, - nárast množstva vyvázaných odpadov, - nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi, - neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok,

- možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle,	
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 5	Stratégia WO 7 6 11
T hrozby	Stratégia ST 3	Stratégia WT 10

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využitie stratégie WT – čeliť hrozbám využitím silných stránok a príležitostí. Silnou stránkou je, že likvidácia odpadových vôd sa realizuje prostredníctvom verejnej splaškovej kanalizácie a tieto sú odvádzané do čističky odpadových vôd v Trenčianskej Tepeli.

3.5 ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Silné stránky	Slabé stránky
- kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, - zabezpečený odvoz TKO, - relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, - kompletná plynofikácia obce, - priemyselná výroba v obci nie je zastúpená, - vybudované prícestné jarky na odvod dažďovej vody, - Žihlavičská Baska – prírodná rezervácia s piatym stupňom územnej ochrany, - Omšenská baba – prírodná rezervácia s piatym stupňom územnej ochrany, - obec je súčasťou chránených území NATURA 2000, - prechádzajúci hydrokorydor Teplička, - vybudovaná vodná nádrž Teplička, - zregulované koryto potoka Teplička v centrálnej časti obce, - kanalizačná sieť (66,56 %),	- nedobudovaná kanalizačná sieť s napojením na ČOV Trenčianske Teplice, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - znečistená vodná nádrž v spodnej časti obce, - potreba čistenia koryta potoka Teplička, - nevybudované protipovodňové opatrenia v hornej časti obce, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Trenčín, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - nedostatok zelene pozdĺž korýt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov potoka najmä v extraviláne obce, kde už v súčasnosti dochádza k vymieľaniu brehov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútrosídlová doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy,
Príležitosti	Ohrozenia
- napojenie domácností na splaškovú kanalizačnú sieť, - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - regulácia korýt miestnych potokov a revitalizácia ich okolia, - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje vody, - zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia,	- zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku hospodárskej činnosti v regióne Trenčianskych Teplíc, - ohrozená kvalita podzemných a povrchových vôd, - zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva, - znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia, - dopady na zdravotný stav obyvateľov, - zníženie biodiverzity, - hrozba zníženia kvality životného prostredia v dôsledku výstavby z hľadiska kvantity a kvality - nadmerná zástavba výšková, plošná, nevhodná funkčná skladba plôch

	- tlak na životné prostredie a pôvodnú krajinu, urbanizácia krajiny, - radikalizácia zmien v životnom prostredí na miestnej a globálnej úrovni (povodne, veterné smršte, otepľovanie, klimatické zmeny,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13	15 Stratégia WO 6
T hrozby	Stratégia ST 10	Stratégia WT 10

V prípade životného prostredia prevládajú slabé stránky nad silnými. Je to dôsledok existencie záťažových prevádzok v Trenčianskom kraji. Odporúča sa využitie stratégie SO – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. Silnou stránkou je, že likvidácia odpadových vôd sa realizuje prostredníctvom verejnej splaškovej kanalizácie a tieto sú odvádzané do čističky odpadových vôd v Trenčianskej Tepłej.

3.6 SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Silné stránky	Slabé stránky
- zabezpečená opatrovateľská služba, - stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, - funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, - stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť - uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce - pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia...), - zabezpečené stravovanie v spolupráci s jedálňou základnej školy, - Špecializované Liečebno-rehabilitačné stredisko, - všeobecný lekár v obci 1x týždenne,	- absencia domova sociálnych služieb, - absencia ambulancie praktického lekára pre dospelých, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - absencia detského lekára, - absencia stomatologickej ambulancie, - nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladzovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
Príležitosti	Ohrozenia
- možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva, - výstavba nájomného bytového domu, - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby, - rozšírenie aktívnych opatrení na trhu práce na podporu vzdelávania a prípravy pre trh práce a na podporu zamestnávania v atypických formách pracovných vzťahov, najmä pre rodičov počas materskej dovolenky a rodičovskej dovolenky, - podpora rozvoja sociálnych služieb, a iných opatrení, Projektov a programov na podporu sociálneho začleňovania ohrozených skupín podľa ich špecifických potrieb, - dôrazné uplatňovanie princípu subsidiarity, - možnosti získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii, - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva, - zhoršovanie zdravotného stavu stredného veku, - rast počtu srdcovo-cievnych chorôb, - rast nádorových ochorení tráviaceho traktu, - vysoký výskyt alergických ochorení, - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť, - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily, - nízky záujem zamestnávateľov o prijímanie uchádzačov o zamestnanie na podporované pracovné miesta, - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest, - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby, - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí,

	- zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta,
--	--

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11	Stratégia WO
T hrozby	9 Stratégia ST 13	7 Stratégia WT

V tomto prípade prevládajú slabé stránky a ohrozenia nad silnými stránkami a príležitosťami. Odporúča sa využiť stratégiu ST – kde sa obec môže zamerať len na minimalizovanie nákladov súvisiacich s poskytovaním sociálnych služieb a čeliť hrozbám, ktoré sú s týmito službami spojené. Odporúča sa obci zabezpečovať nevyhnutné sociálne služby pre obyvateľov a ostatné služby ponechať poskytovateľom v meste Trenčín.

3.7 ŠKOLSTVO A ŠPORT

Silné stránky	Slabé stránky
- fungujúca materská škola s kapacitou 48 detí, - dostatočná kapacita materskej školy, - existencia základnej školy, - vybudovaná školská telocvičňa, - existencia OZ Poza školu, - existencia súkromnej základnej umeleckej školy s kapacitou 140 detí, - vybudované 2 multifunkčné ihriská, - existujúce 3 futbalové areály, - dostatok priestorov pre pohybové aktivity detí, - činný športový klub TJ Zihlavník Omšenie, - vybudované detské ihrisko, - činný dobrovoľný hasičský zbor, - existencia poľovného a rybárskeho revíru,	- potrebné dovybavenie materskej a základnej školy, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - zníženie energetickej náročnosti budov, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky, - nedobudované detské ihrisko pred základnou školou, - devastovanie ihriska pri ZŠ, chýba ihrisko pre basketbal, športovisko pre atletiku, - umiestnenie zberného dvora v tesnej blízkosti školy - kvalifikovanosť učiteľov – fyzika, chémia, informatika, dejepis
Príležitosti	Ohrozenia
- modernizácia infraštruktúry vzdelávania v obci, - dobudovanie a vybavenie športových, športovo-rekreačných a oddychových plôch v obci Omšenie, - skvalitnenie existujúcich areálov a doplnenie nových areálov pre potreby obyvateľov obce, najmä so zameraním na deti a mládež, - vytváranie územných a priestorových podmienok pre realizáciu rozličných športových, rekreačných a oddychových aktivít, - rekonštrukcia infraštruktúry vzdelávania, - zefektívnenie spolupráce s krajským mestom na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- vplyv nežiadúcich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...), - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov, - nedostatočné materiálne zabezpečenie a podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov, - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže, - nedostatok finančných prostriedkov na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov, - nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily, - nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti		

		9	
	Stratégia SO	2	Stratégia WO
	13	6	7
T hrozby	Stratégia ST	7	Stratégia WT

V oblasti vzdelávania je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie SO – čeliť hrozbám využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti športu podporovať rekonštrukciu starej a výstavbu športovej infraštruktúry v obci. Je potrebné podporovať organizovanú športovú činnosť.

3.8 KULTÚRA

Silné stránky	Slabé stránky
- obecná knižnica s bohatou históriou, - bohatý kultúrno-spoločenský život, - románsky kostolík z prvej polovice 13. storočia zasvätený (Narodeniu) Panny Márie v roku 1927 prebudovaný,	- nevybudovaný kultúrny dom, - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - nedostatočná modernizácia služieb obecnej knižnice,
Príležitosti	Ohrozenia
- lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít obce, - rekonštrukcia budovy domu kultúry, dovybavenie interiérov, - rekonštrukcia kultúrnych pamiatok, - rozvoj sponzorovania kultúry, - obnova zanikajúcich tradícií, - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o obci, jej kultúrnom dedičstve a tradícií, - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU,	- zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC, - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre, - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice katastrálneho územia obce, - neuskutočnená rekonštrukcia kultúrneho domu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 3	Stratégia WO 5 8
T hrozby	Stratégia ST 2	Stratégia WT 5

V oblasti kultúry je situácia vyrovnaná. Odporúča sa využitie stratégie WT – prekonať slabiny využitím príležitostí a minimalizovať náklady súvisiace so slabými stránkami. V oblasti kultúry podporovať výstavbu kultúrnej infraštruktúry a organizovanú kultúrnu činnosť.

3.9 PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Silné stránky	Slabé stránky
- podhorské prostredie a horstvo ponúka široké možnosti turistického využitia, - možnosti využitia ponuky pre cykloturistiku, - pravidelne organizované kultúrne podujatia, - možnosť rozvoja oddychového cestovného ruchu, - blízkosť kúpeľného mesta Trenčianske Teplice, - chránené územie Omšenská Baba, Žihľavník/Baske, - existencia vodnej nádrže na toku Teplička, - neďaleký kúpeľný park ponúka možnosť pasívneho i aktívneho oddychu (tenis, minigolf, detské ihrisko)	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál okolitých lesov vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúropoznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec, - málo ubytovacích kapacít, - absencia cyklotrás, - absencia kvalitnej reštaurácie,
Príležitosti	Ohrozenia
- dobré možnosti (existencia lesných ciest) pre budovanie cyklistických a rekreačných trás, - dobrá poloha Omšenie v rámci regionálnych štruktúr, - dobrá poloha Omšenie vo väzbe na prírodné turistické, rekreačné lokality, - zavádzanie nových produktov cestovného ruchu v súvislosti s agroturistikou, - iniciatíva spoločenských, kultúrnych, športových,... organizácií, - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu, - rozvoj agroturistických aktivít so zameraním na vzdelávacie a zážitkové pobyty,	- pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít, - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície), - nevypočítateľné správanie neprispôsobivých skupín obyvateľov, - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného ruchu, - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu, - tlak na parkovacie plochy, - negatívne dôsledky v oblasti verejného poriadku,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 11 4	Stratégia WO 7
T hrozby	8 Stratégia ST 1 7	Stratégia WT

Obec disponuje veľkým rozvojovým potenciálom v oblasti cestovného ruchu. V súčasnosti však nie je plne využívaný. Odporúča sa využiť stratégiu SO a využiť silné stránky, ako kultúrno-historický potenciál, prírodný potenciál na získanie konkurenčnej výhody.

3.10 ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Silné stránky	Slabé stránky
- existencia verejného rozhlasu, - dostatok priestorov pre administratívu, - budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - absencia komplexného kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a šandardizácie dokumentov vo verejnej správe,

	- absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
Príležitosti	Ohrozenia
- inštalácia informačných tabúl v priestore celej obce, - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,	- malá miera podpory miest a obcí zo strany štátu, - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - nedostatočná kvalita právneho rámca výkonu činností verejnej správy, - zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností verejnej správy vo vzťahu k externému, ako aj internému prostrediu,

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO 13 8 Stratégia WO	5
T hrozby	3 Stratégia ST 2 Stratégia WT	5

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

3.11 INFORMATIZÁCIA OBCE

Silné stránky	Slabé stránky
- postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, - obecný občasník a rozhlas, - vlastné webové stránky všetkých organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,	- vypádanie signálu na niektorých uliciach, - nedostatočná kvalita internetového pripojenia prostredníctvom Slovak Telekom, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,
Príležitosti	Ohrozenia

- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ, - zvýšenie počítačovej gramotnosti, - zníženie cien využívania Internetu, - rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí, - vytváranie a sprístupňovanie verejného digitálneho obsahu, - zrušenie princípu miestnej kompetencie pri vydávaní dokumentov a poskytovaní služieb verejnou správou, - e-government je príležitosťou prelomovú modernizáciu interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu VS, ako aj zvýšenie podielu a záujmu verejnosti na správe vecí verejných, - vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení, - rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia,	- nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov, - nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk, - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiaми alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT, - nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách, - rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
---	---

Schéma SWOT analýzy:

	S silné stránky	W slabé stránky
O príležitosti	Stratégia SO	Stratégia WO
T hrozby	Stratégia ST	Stratégia WT

V oblasti technickej infraštruktúry výrazne prevládajú slabé stránky nad silnými. Odporúča sa využiť stratégia WO a WT – kde musí obec prekonať slabiny využitím príležitostí, hlavne možnosťou využitia čerpania nenávratných finančných prostriedkov národných ako aj nadnárodných.

Koordinácia a syntéza výsledkov SWOT

Zostavenie analýzy SWOT je zložitý proces, ktorý si vyžaduje systematický prístup pri identifikácii a analýze bezprostredných (často i skrytých) vonkajších a vnútorných faktorov. Výstižnosť väčšiny faktorov je zložitá vyjadriť prostredníctvom jednoduchých formulácií. Pri zaradovaní jednotlivých faktorov do základných zložiek SWOT analýzy je potrebné zodpovedne posudzovať ich lokálne a mikroregionálne podmienenú situáciu a relatívny podiel na regionálnom rozvoji. V tomto zmysle ide hlavne o nerovnováhu medzi obcou Omšenie a ostatnými obcami v okolí.

Naopak medzi slabé stránky obce Omšenie patrí nepriaznivý demografický vývoj obyvateľstva, nedobudovaný vzdelávací systém zahŕňajúci možnosti vzdelávania v rámci celoživotného vzdelávania, vzhľadom na alokáciu obce, nesúlad vzdelanostnej štruktúry s potrebami trhu práce. V oblasti podnikateľského sektora ide hlavne o dobudovania službotvorného sektora. V oblasti technickej infraštruktúry ide potrebu dobudovania inžinierskych sietí v oblasti odpadového hospodárstva, dostavbu a rekonštrukciu cestnej siete, ktorá sa nachádza na niektorých miestach v havarijnom stave.

Ohrozenia obce Omšenie vyplývajú z okolitého prostredia, tendencií a skutočností, ktoré nemôže manažment obce ovplyvniť.

3.12 PROBLÉMOVÁ ANALÝZA – HLAVNÉ ODVETVOVÉ DISPARITY A VYMEDZENIE CIEĽOVÝCH SKUPÍN SO SÚSTREDENOU PODPOROU OBCE OMŠENIE .

Identifikácia odvetvových disparít a nadväzujúce vymedzenie cieľových skupín je v súlade so zadáním z vypracovanej analýzy SWOT ako aj analýzy zdrojov obce Omšenie . Dôležitým východiskovým rámcom pre vymedzenie cieľových skupín so sústredenou podporou obce Omšenie a stanovenie

relevantných opatrení, ktoré by mali riešiť existujúce nerovnosti a rozdiely, sú vybrané strategické a koncepčné dokumenty spracované na národnej (Partnerská dohoda), regionálnej (PHSR TNSK) úrovni, ako aj vo vzťahu k štátnym legislatívnym normám zaväzujúcim obec Omšenie poskytovať svojim obyvateľom balík verejných služieb.

Na odvetvové (odborové a sektorové) disparity treba pozerieť ako na nerovnosti, neodôvodnené rozdiely, či nehody medzi potenciálom a jeho súčasným využitím. Ich identifikácia vychádza z porovnania zistených silných a slabých stránok, ktoré sú uvedené vo SWOT analýze. Pôsobenie silných stránok obce Omšenie je oslabované negatívnymi vplyvmi jej slabých stránok. Silné stránky sú potenciálom, ktorý je možné využiť pre budúci rozvoj, je ale nutné zlepšiť alebo odstrániť príslušné slabé stránky tak, aby mohli byť silné naplno využité.

Nasledujúci prehľad je usporiadaný práve týmto spôsobom, kedy proti silným stránkam obce sú vždy postavené relevantné slabé stránky, ktoré majú v danom problémovom okruhu opačný vplyv. Vybrané sú práve tie, ktoré z hľadiska budúceho vývoja možno považovať za najzávažnejšie a kde je viacmenej možné predpokladať aspoň dielčie riešenie. Obec Omšenie je súčasťou vyššieho územného celku Trenčín. Národná stratégia regionálneho rozvoja definovala pre tento kraj nasledovné disparity, ktoré by mali byť zohľadnené v PHRSR obce Omšenie :

Hlavné disparity TNK:

v pôdohospodárstve

- dlhodobá ekonomická nestabilita veľkej časti poľnohospodárskych podnikov;
- nedostatočná spolupráca a koordinácia v poľnohospodárstve a lesnom hospodárstve;

v priemysle

- inovačné a technologické zaostávanie spôsobuje zvyšujúcu energetickú a surovinovú náročnosť výroby najmä v strojárskom priemysle;
- nedostatočná spolupráca existujúcich VŠ s podnikateľskou sférou v oblasti vedy, výskumu a inovácií;

- pokles v ťažbe uhlia, problémy súvisiace s útlmovým programom, nedokončená reštrukturalizácia významných odvetví priemyslu;
- nedostatočné využitie existujúcich výrobných kapacít, vrátane výskumu a vývoja;
- pretrvávajúca vysoká koncentrácia v odvetviach strojárkeho priemyslu so zameraním na špeciálnu výrobu;
- nízka úroveň inovácie produktov a zaostávanie v exportnej výkonnosti;

v službách

- zníženie konkurencieschopnosti malého a stredného podnikania v dôsledku veľkej expanzie nadnárodných spoločností, ale aj často pre absentujúcu kvalitu poskytovaných služieb a produktov;
- nedostatočná kvalita verejných služieb občanom a podnikateľskej sfére, podporné služby sa koncentrujú len vo väčších mestách (Trenčín, Prievidza);

v technickej infraštruktúre

- nedostatočné kapacity a telekomunikačná infraštruktúra;
- nedostatočná kvalita ciest II. a III. triedy má často za následok dopravné nehody a nezaujímajú investorov z titulu dopravy;
- značné ekologické zaťaženie krajiny (chemický priemysel, ťažba uhlia);

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nevyhovujúca demografická štruktúra, vysoký podiel obyvateľstva v poproduktívnom veku;
- nedostatočné prepojenie vzdelávacieho systému s podnikateľskou sférou;
- značný odlev pracovných síl do zahraničia z titulu blízkosti hraníc, pričom za vysokokvalifikované pracovné sily nie sú náhrady;
- nerovnomerná sieť zariadení sociálnych služieb v jednotlivých okresoch kraja;
- chýbajúci ucelený systém celoživotného vzdelávania.

Hlavné faktory rozvoja TNK:

v pôdohospodárstve

- dobrý produkčný pôdohospodársky potenciál v oblasti lesníctva, pestovania obilnín a zemiakov;

v priemysle

- rozvinutá diverzifikovaná štruktúra priemyslu;
- vysoký podiel zahraničného kapitálu v podnikoch;
- možnosť posilňovania exportu;
- budovanie vedecko-technologických parkov;

v službách

- využitie geotermálnych prameňov za splnenia príslušných zákonných podmienok (zákon č. 538/2005 Z. z.) pre ďalší rozvoj tradičného kúpeľníctva;
- disponibilný potenciál pre regionálnu ekonomiku na báze informačných technológií;

v technickej infraštruktúre

- zábery týkajúce sa splavnenia Váhu, ekologizácia dopravy;
- možnosti využitia kombinovanej dopravy;
- polohový potenciál kraja, logistické väzby minimálne na úrovni západ - východ;

v sociálno-spoločenskej infraštruktúre

- nízka miera nezamestnanosti v posledných rokoch;

- nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily;
- dobré pokrytie územia lokálnou občianskou infraštruktúrou v školstve, zdravotníctve, sociálnych službách a kultúre;
- vysoký podiel vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva vytvára predpoklady pre možnosti využívania nových technológií a obnoviteľných zdrojov energií v súlade s ekologickými princípmi na základe využitia ľudského a ekonomického potenciálu;
- posilnenie systému celoživotného vzdelávania a cieľenej rekvalifikácie (NSRR, 2013, s.66-67).

Nasledujúce tabuľky prezentujú hlavné faktory rozvoja a hlavné disparity rozvoja obce Omšenie v jednotlivých politikách.

Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ poľnohospodárska pôda zaberajúca cca. 33,8 % katastra obce, + celkovo 32 podnikateľských subjektov – právnické osoby, + zastúpených 129 slobodných povolání, + 5 samostatne hospodáriaci roľníci, + celkový počet fyzických osôb podnikateľov – 134 v roku 2023, + narastajúci počet podnikateľských subjektov právnických osôb, + existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní, + rozvinutá sieť maloobchodu, + rozvinutá sieť ostatných komerčných služieb, + rýchla dostupnosť krajského mesta Trenčín, + existencia prevádzok predajní zmiešaného tovaru, + existencia servisných prevádzok a opravovní, + v obci zastúpené finančné inštitúcie – Poštová banka, a.s.,	- nedostatok výrobných zariadení v obci má vplyv na ponuku pracovných príležitostí, - nízke možnosti zamestnania v obci, - stagnácia podnikateľskej sféry, nerozvíjajúce sa MaSP, - nezáujem mladých ľudí o podnikanie, - nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce, - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života, - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve, - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra obyvateľstva, - veľký počet obyvateľov bez pracovných návykov,

Doprava a komunikácie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ prechádzajúca cesta III. triedy prepájajúca obec s Trenčianskymi Teplicami a krajským mestom Trenčín, + rýchle napojenie na cestu D1, + dostatočne vybudovaná cestná sieť v zastavanom území obce, + vybudovaný jednostranný chodník pozdĺž cesty III. triedy, + dostatočné pokrytie zastávkami SAD - 5, + až 30 vybudovaných parkovacích miest v centrálnej zóne obce, + dostatok parkovacích miest pre potreby športovej infraštruktúry – 20,	- prechádzajúca železničná trať so železničnou zastávkou až v obci Trenčianska Teplá, - nedostatok spojov do krajského mesta Trenčín v ranných hodinách, - absencia prechodov pre chodcov na frekventovaných miestach (OcÚ) - nevyhovujúce dopravné značenie v celom priestore obce, - nevhodné riešenie parkovania pri obecnom úrade, - nedostatočná zimná údržba, - zlý technický stav cesty III. triedy, - nevyhovujúci stav lesných ciest, - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - cyklistické cestičky v obci nie sú vybudované, - nevhodné parkovanie na verejných priestranstvách, - nedobudované chodníky pozdĺž hlavnej ulice, - nedostatočná informatika a nečitateľné značenie, - nedostatočné parkovacie plochy pri obecnom cintoríne,

Technická infraštruktúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ vybudovaná sieť miestneho rozhlasu, + existencia prevádzky Slovenskej pošty, a.s., + pokrytie územia káblovou televíziou – 30 %, + vybudovaný verejný vodovod v správe - Západoslovenská vodárenská prechádzková spoločnosť, a.s. z roku 1985 (95,16 % pokrytie), + vybudovaný vodojem 2x250 m³, + obec Omšenie je napojená na el. energiu zo vzdušných VN 22 kV, + dostatočný počet vybudovaných transformátorových staníc,	- v katastrálnom území sa nenachádza vodný zdroj, resp. záchytné zariadenie, - zlý technický stav budovy domu smútku, - zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie, - potrebná rekonštrukcia vodovodnej siete, - negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nevyhovujúci technický stav miestneho rozhlasu, - nedostatočné osvetlenie obce,

+ možnosť dostavby plôch IBV v západnej časti obce, + vybudovaný cintorín s dostatočnou kapacitou, + hasičská zbrojnica dostupná v centre obce s činným DHZ, + dobré pokrytie signálom mobilných operátorov - Orange - 100 %, T - mobile - 100 %, O2 – 100 %, + vybudovaná rozvodná sieť plynu (84,38 %), + nedostatočná intenzita osvetlenia obce,	- vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia, - v obci nie sú toho času žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie, - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry, - prevaha nadzemných vedení nad podzemnými-obmedzenia ochranných pásiem,
--	--

Odpadové hospodárstvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + v obci je vybudovaný systém separovaného zberu odpadu základných druhov, + realizovaná výstavba kanalizačnej siete, + zberný dvor pre separovaný zber,	- nedobudovaná splašková kanalizačná sieť (24,69 %), - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu, - nedostatok odpadových nádob na zmiešaný komunálny odpad a separovaný zber, - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti ŽP, - obci sa nenachádza kompostáreň na biologicky rozložiteľných odpadov, - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností, - čierne skládky ako finančné bremeno obce,

Životné prostredie

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO a DSO, + zabezpečený odvoz TKO, + relatívne stabilný objem produkovaného odpadu, + kompletná plynofikácia obce, + priemyselná výroba v obci nie je zastúpená, + vybudované prícestné jarky na odvod dažďovej vody, + Žihlavičská Baske – prírodná rezervácia s piatym stupňom územnej ochrany, + Omšenská baba – prírodná rezervácia s piatym stupňom územnej ochrany, + obec je súčasťou chránených území NATURA 2000, + prechádzajúci hydrokorydor Teplička, + vybudovaná vodná nádrž Teplička, + zregulované koryto potoka Teplička v centrálnej časti obce, + kanalizačná sieť (66,56 %),	- nedobudovaná kanalizačná sieť s napojením na ČOV, - nevyhovujúci technický stav tepelného hospodárstva, - znečistená vodná nádrž v spodnej časti obce, - potreba čistenia koryta potoka Teplička, - nevybudované protipovodňové opatrenia v hornej časti obce, - čistotu ovzdušia nepriaznivo ovplyvňuje dosah produkcie exhalátov z výroby v okresnom meste Trenčín, - malé zdroje znečistenia ovzdušia - bodové zdroje z lokálnych kúrenísk, - nepriaznivé podmienky pre rozptyl exhalátov, - prejazd poľnohospodárskych strojov po miestnych komunikáciách, - spaľovanie rastlinného odpadu na vlastných pozemkoch obyvateľov, - nedostatok zelene pozdĺž koryt vodných tokov, - nedostatočná starostlivosť o verejnú zeleň, - potrebné čistenie a spevnenie dna a brehov potoka najmä v extraviláne obce, kde už v súčasnosti dochádza k vymieľaniu brehov, - zdrojom negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie územia obce je zdrojová a cieľová vnútrosídlová doprava, - lesy postihnuté exhalátmi – vysoké imisné zaťaženie a nesprávne hospodárske postupy,

Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ zabezpečená opatrovateľská služba, + stavebno-technický stav bytového fondu je prevažne dobrý a vyhovujúci, + funkcia osobitného príjemcu sociálnych dávok, + stretnutia dôchodcov, intenzívna klubová činnosť + uvítanie do života novorodencov obce, príspevok obce	- absencia domova sociálnych služieb, - absencia ambulancie praktického lekára pre dospelých, - v súčasnosti stagnujúca bytová výstavba, - nedostatok bytov pre mladé rodiny s deťmi, - absencia detského lekára, - absencia stomatologickej ambulancie,

+ pomoc v krízových situáciách (živelná pohroma, rodinná tragédia....), + zabezpečené stravovanie v spolupráci s jedálňou základnej školy, + Špecializované Liečebno-rehabilitačné stredisko, + všeobecný lekár v obci 1x týždenne,	- nedostatočná podpora osobnej starostlivosti o deti pri zosúladovaní pracovného a rodinného života, - nedostatok a opotrebovanosť priestorov pre mládež a dorast, na voľnočasové aktivity - nedoriešená sociálna sieť, - zastaralosť a opotrebovanosť bytového fondu, - nedostatok zdrojov na skvalitňovanie sociálneho zázemia,
--	---

Školstvo a šport

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ fungujúca materská škola s kapacitou 48 detí, + dostatočná kapacita materskej školy, + existencia základnej školy, + vybudovaná školská telocvičňa, + existencia OZ Poza školu, + existencia súkromnej základnej umeleckej školy s kapacitou 140 detí, + vybudované 2 multifunkčné ihriská, + existujúce 3 futbalové areály, + dostatok priestorov pre pohybové aktivity detí, + činný športový klub TJ Žihľavník Omšenie, + vybudované detské ihrisko, + činný dobrovoľný hasičský zbor, + existencia poľovného a rybárskeho revíru,	- potrebné dovybavenie materskej a základnej školy, - nevyhnutná revitalizácia vonkajších priestorov materskej školy, - zníženie energetickej náročnosti budov, - nedostatočný záujem detí a mládeže o šport a pohyb, - nedobudované cyklistické cestičky, - nedobudované detské ihrisko pred základnou školou, - devastovanie ihriska pri ZŠ, chýba ihrisko pre basketbal, športovisko pre atletiku, - umiestnenie zberného dvora v tesnej blízkosti školy - kvalifikovanosť učiteľov – fyzika, chémia, informatika, dejepis

Kultúra

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ obecná knižnica s bohatou históriou, + bohatý kultúrno-spoločenský život, + románsky kostolík z prvej polovice 13. storočia zasvätený (Narodeniu) Panny Márie v roku 1927 prebudovaný,	- nevybudovaný kultúrny dom, - nedostatočne rozvinutá cezhraničná spolupráca, - nedostatočná modernizácia služieb obecnej knižnice,

Propagácia a cestovný ruch

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ podhorské prostredie a horstvo ponúka široké možnosti turistického využitia, + možnosti využitia ponuky pre cykloturistiku, + pravidelne organizované kultúrne podujatia, + možnosť rozvoja oddychového cestovného ruchu, + blízkosť kúpeľného mesta Trenčianske Teplice, + chránené územie Omšenská Baba, Žihľavník/Baske, + existencia vodnej nádrže na toku Teplica, + neďaleký kúpeľný park ponúka možnosť pasívneho i aktívneho oddychu (tenis, minigolf, detské ihrisko)	- nedostatočná propagácia goodwillu a CR obce, - nedostatočné využitie tradície, - nedostatočne využité prírodných hodnôt pre potreby cestovného ruchu, - nedostatočná propagácia obce z hľadiska cestovného ruchu, - chýbajúce rekreačné trasy v poľnohospodárskej krajine, - nevyužitý potenciál okolitých lesov vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu, - nedostatočne využitý potenciál pre rozvoj kultúrnopoznávacieho cestovného ruchu, - problémom je úprava verejných komunikačných priestorov, nevyužívané, opustené objekty, areály a zariadenia, chýbajúce pešie väzby na obec, - málo ubytovacích kapacít, - absencia cyklotrás, - absencia kvalitnej reštaurácie,

Administratíva a bezpečnosť

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
-----------------	------------------

+ existencia verejného rozhlasu, + dostatok priestorov pre administratívu, + budova obecného úradu v dostupného v centre obce,	- negatívny stav nehnuteľného majetku obce, - nevybudovaný bezbariérový prístup do obecného úradu, - nevyhovujúci technický stav budovy obecného úradu, - absencia kamerového systému, - zvyšujúca sa drobná kriminalita – krádeže, vandalizmus, - v obci ani v súčasnosti nie sú vybudované nijaké zariadenia v súvislosti s civilnou ochranou, - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry samosprávy, - nedostupný kvalitný digitálny systém prenosu dát, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby,
--	---

Informatizácia obce

Faktory rozvoja	Hlavné disparity
+ postupne zavádzané služby eGovernmentu a elektronizácia služieb štátnej správy a samosprávy + dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnom úrade, + relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia, + obecný občasník a rozhlas, + vlastné webové stránky všetkých organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,	- vypadávanie signálu na niektorých uliciach ako napr. ul. Partizánska, - nedostatočná kvalita internetového pripojenia prostredníctvom Slovak Telekom, - nedostatok regionálneho digitálneho obsahu a nízke konkurenčné prostredie z dôvodu vysokej ceny za PC , nízkej výkonnosti e-služieb, - nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe, - absencia koncepčného a systematického formovania právneho rámca podpory aplikácie IT v procesoch výkonu činností verejnej správy, - nízky podiel e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou a nízka efektívnosť ostatných služieb verejnej správy, - nízka efektívnosť, bezpečnosť a interoperabilita ISVS, - nedostupný kvalitný digitálny obsah, - fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov, - pomaly zavádzané základné služby eGovernmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby, - chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť k domom,

Vo vyššie uvedenom kontexte je potrebné sledovať i potenciálne rozvojové príležitosti a hrozby, indukované hierarchicky vyššími faktormi sociálne - ekonomického rozvoja. Na základe uskutočnených analýz je možné za najväčšie hrozby pokladať hlavne:

1. Znižovanie konkurencieschopnosti obce v dôsledku trvalej stagnácie v rozvoji spolupráce podnikateľskej sféry s orgánmi miestnej samosprávy – Public Private Partnership.
2. Nedostatok externých finančných prostriedkov potrebných na zabezpečenie kvalitných verejných služieb.
3. Podcenenie významu kvalitatívneho rozvoja ľudských zdrojov ako pre ekonomický, tak aj pre sociálny rozvoj obce Omšenie .
4. Podcenenie významu informačných technológií ako základného prvku ekonomického rozvoja a rozvoja ľudských zdrojov v obci.

Jedným z nutných predpokladov úspešnej implementácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja je návaznosť na existujúcu sústavu strategických a rozvojových dokumentov. Tento fakt sa premietol z časti aj do výberu opatrení a cieľových skupín, na ktoré sa má zamerať podpora z verejných zdrojov, hlavne z dôvodu efektívneho vynakladania finančných prostriedkov, odstránenia duplicit, možných protichodných účinkov opatrení atď.. Z tohto dôvodu je prirodzeným rámcom Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja, ako aj Partnerskej dohody, ale aj platná legislatíva v oblasti zabezpečovania verejných služieb. Komparáciou výsledkov vyššie uvedenej selekcie odvetvových disparít a PHSR TNSK je možné zistiť, že niektoré opatrenia v rámci tohto dokumentu pokrývajú kritické oblasti zistené v problémovej analýze. Preto je nutné v súlade s vyššie uvedenými skutočnosťami zamerať sa na odstránenie týchto disparít v relevantných cieľových oblastiach a relevantných skupín.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj
Cieľová skupina
podnikateľské subjekty v priemysle, obchode a výrobných službách
obce
investori
2. Technická infraštruktúra
Cieľová skupina
obce,
obyvatelia obce,
podnikateľské subjekty,
mimovládne subjekty,
3. Životné prostredie

Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, podnikateľské subjekty,	
4. Sociálna oblasť a zdravotníctvo	
Cieľová skupina	
nezamestnaní, sociálne odkázaní, zdravotne a duševne postihnutí, obyvatelia v dôchodkovom veku, mladí ľudia, rizikové skupiny obyvateľstva,	
5. Školstvo a šport	
Cieľová skupina	
deti predškolského veku, žiaci v rámci povinnej školskej dochádzky, nezamestnaní, obyvatelia v dôchodkovom veku, športovci organizovaní v rámci športových hnutí, pasívna športová verejnosť, obyvatelia v produktívnom veku,	
6. Kultúra	
Cieľová skupina	
obyvateľstvo podnikateľské subjekty návštevníci obce,	
7. Cestovný ruch a public relation	
Cieľová skupina	
obec, VÚC, obyvatelia obce, návštevníci obce, súkromný podnikateľský sektor,	
9. Administratíva a bezpečnosť	
Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,	
10. Informatizácia obce	
Cieľová skupina	
obec, obyvatelia obce, súkromný podnikateľský sektor,	

**Strategická časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Omšenie
2024 - 2033**

4 VÍZIA A POSLANIE OBCE OMŠENIE

Vízia

V posledných desiatich rokoch obec realizovala množstvo investičných aktivít, ktorými sa podarilo výrazne zvýšiť kvalitu života v obci a zlepšiť všetky parametre chranu životného prostredia. Obec komplexne dobudovala systém odvádzania a čistenia odpadových vôd vo všetkých svojich okrajových lokalitách, dobudovala sa ČOV v Trencianskej Teplej, modernizovala a rozšírila podmienky na separovanie odpadu. Motivovala obyvateľov obce spôsobom, že sa separovanie odpadu stalo prirodzenou súčasťou ich života.

Obec zabezpečila modernizáciu a výstavbu infraštruktúry potrebnej na poskytovanie kvalitných verejných služieb. Boli vybudované a sprevádzkované nové zariadenia sociálnych služieb. V obci funguje nové zariadenie DD, denný sacionár, či denné centrum. Pre obyvateľov je k dispozícii komunitné centrum.

V oblasti vzdelávania obec modernizovala a povinnej školskej dochádzky. Dobudovala a zmodernizovala športovú infraštruktúru (futbalový štadión). V oblasti kultúry sa podarilo zrekonštruovať a rozšíriť priestory kultúrno-spoločenskej miestnosti.

Obec Omšenie je v súčasnosti obcou, ktorá vyvážene zabezpečuje podmienky pre harmonický život všetkých kategórií svojich obyvateľov. Obec sa stala príjemným sídlom zabezpečujúcim komplexné sociálne služby pre svojich obyvateľov, ako aj okolitých obcí okresu Trenčín. Vyvážene a ohľaduplne využíva svoje prírodné bohatstvo za účelom jeho ekonomického a ekologického zvelaďovania. V súvislosti s rozvojom cestovného ruchu sa snaží čo najlepšie prezentovať svoje kultúrne tradície a zvyklosti v duchu rozvoja kultúrneho povedomia nielen vo svojom regióne, ale aj za hranicami Slovenskej republiky. Do šírenia kultúrnych hodnôt sa zapájajú kultúrne spolky orientujúce sa na prezentáciu tradičných remesiel, kultúrnych tradícií a zvyklostí. Z hospodárskeho hľadiska obec vytvorila priaznivé podmienky na rozvoj tradičných výrobných a nevýrobných odvetví, pre ktorých rozvoj má obec najväčší potenciál – výroba, lesné hospodárstvo a drobné výrobné ekologické prevádzky. V oblasti cestovného ruchu obec vytvorila podmienky na rozvoj ubytovacích a stravovacích služieb. V oblasti propagácie sa obec zameriava na prezentáciu vlastných kultúrno – historických hodnôt a kultúrnej identity typickej pre túto oblasť stredného Považia. V súvislosti s rozvojom sa bude snažiť propagovať existujúce prírodné hodnoty (Strážovské vrchy, Baske, Omšenská Baba, atď.).

Poslanie

Poslanie je komplexná a všeobecná definícia objasňujúca mandát obce Omšenie. Poslanie opisuje a prezentuje základné služby (produkty), ktoré poskytuje a identifikuje hlavných „zákazníkov“, t.j. jej obyvateľov, miestnych podnikateľov, záujmové združenia a pod.. Poslanie vyjadruje základný dôvod existencie obce Omšenie a odpovedá na tri otázky: Čo obec robí? Prečo to robí? Pre koho to robí? Predpokladom pre zabezpečovanie kvalitných služieb obyvateľom obce, podnikateľom či návštevníkom a celkový plynulý chod samosprávy a jej orgánov je dôsledný denný operatívny manažment a realizácia profesionálnych interných služieb. Tieto zahŕňajú celú škálu aktivít počnúc obstarávaniami tovarov, služieb a prác, cez interné právne poradenstvo a zastupovanie obce pri súdnych sporoch až po udržiavanie počítačovej siete, zálohovanie dát či aktualizovanie a zverejňovanie informácií, ktoré slúžia aj obyvateľom obce. Samospráva obce Omšenie disponuje aj nemalým majetkom – budovami, pozemkami, bytovými a nebytovými priestormi. Efektívne spravovanie aktív takéhoto rozsahu a zabezpečovanie jeho maximálnej výnosnosti je možné len za predpokladu existencie prehľadnej a aktuálnej evidencie, ktorá slúži vedeniu obce a poslancom obecného zastupiteľstva. Významnú úlohu zohráva aj odborné vzdelávanie zamestnancov úradu s cieľom zabezpečiť ich ďalší profesionálny rast, vedúci k zvýšeniu kvality samosprávou poskytovaných služieb. Medzi významné činnosti - a to najmä z pohľadu obyvateľov obce – patrí administrovanie zasadnutí orgánov obce. Práve tieto authority rozhodujú o všetkých dôležitých zmenách, ktoré sa premietajú do života obyvateľov, napr. prostredníctvom všeobecne záväzných nariadení. Jedným zo základných predpokladov rozvoja obce je dodržiavanie zákonosti a pravidiel miestnej samosprávy, ochrana života a osobného majetku občanov, ale aj životného prostredia. V súlade s poslaním obce Omšenie všetky tieto úlohy realizuje štátna polícia. K dosiahnutiu zámeru - vybudovať bezpečnú obec - polícia vykonáva všeobecnú

prevenciu kriminality, aktívnu ochranu verejného poriadku, života, zdravia občanov a majetku. Súčasťou bezpečnostnej politiky obce je aj výkon ochrany pred požiarmi a civilnej ochrany obyvateľov.

1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Základnou úlohou samosprávy je rozvoj územia obce a zvyšovanie kvality života jeho obyvateľov. Všeobecne uznávaným nástrojom pre miestnu hospodársku politiku je rozvoj výrobných zón. Obec Omšenie v súlade s touto filozofiou skvalitňuje zóny, ktoré poskytujú kapacitu pre podnikateľské subjekty. Ich rozlohu plánuje rozširovať v obmedzenej miere v súlade s územným plánom obce.

2. Doprava a komunikácie

Príprava Projektovej dokumentácie pre cestné stavby, pravidelná oprava a stavebná údržba pozemných komunikácií, letná a zimná údržba či rekonštrukcia vybraných miestnych komunikácií, to všetko zahŕňajú kompetencie obce v oblasti pozemných komunikácií.

3. Technická infraštruktúra

Významným prvkom kvality života v obci je funkčný systém zásobovania pitnou vodou, energiami. Dôležitou úlohou samosprávy je v tomto kontexte realizácia novej výstavby verejného osvetlenia, prevádzkovanie už vybudovaného verejného osvetlenia a samozrejme priebežné opravy a údržba existujúcich svetelných bodov. Okrem toho zabezpečuje rozvoj komplexnej infraštruktúry zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry smeruje hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne obytné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

3. Odpadové hospodárstvo

Obec vykonáva úlohy, ktoré jej vyplývajú z programu odpadového hospodárstva a všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých a platných v Slovenskej republike. V oblasti odpadového hospodárstva ide najmä o zber a prepravu komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, zabezpečovanie zberných nádob zodpovedajúcich systému zberu komunálneho odpadu, zabezpečovanie priestoru, kde môžu obyvatelia obce odovzdávať oddelené zložky komunálnych odpadov či zabezpečovanie zberu a prepravy objemných odpadov. Obec zároveň vykonáva priestupkové konanie v odpadovom hospodárstve a zabezpečuje výstavbu a údržbu infraštruktúry pre odpadové vody.

4. Životné prostredie

Udržiavanie a zveľaďovanie obce neznamená len ochranu a údržbu existujúcej verejnej zelene, ale aj zabránenie ďalšiemu znižovaniu podielu zelených plôch v zastavanom území obce, ich rozdrobovaniu a zmysluplné riadenie výstavby a využívania územia. V súlade s touto filozofiou obec každoročne zabezpečuje ošetrovanie a udržiavanie zelene - drevín, trávnikov, kvetinových záhonov. Súčasťou prostredia, v ktorom obyvatelia žijú, sú aj verejné priestranstvá, chodníky, miestne komunikácie, námestie, ktoré je obcou pravidelne čistené, ale aj športové ihriská obce – Omšenie so zabezpečením pravidelnej údržby a obnovy. K ďalším činnostiam, ktoré sa podieľajú na vytváraní atraktívneho a zdravého prostredia patrí aj prevádzka či správa cintorínov.

5. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Činnosť samosprávy - vzhľadom na existujúce kompetencie - je v oblasti sociálnej politiky veľmi rozsiahla. Pre zachovanie rovnakých podmienok a šancí pre všetkých žiakov obec zabezpečuje prenos štátnych dotácií (na stravu, motivačný príspevok a školské pomôcky) pre školopovinné deti zo sociálne slabších rodín. Nástrojom pre podporu demografie v obci môže byť jednorazový finančný príspevok pre každé novonarodené dieťa s trvalým pobytom na území obce. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky. Pôsobnosť z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku sociálnej pomoci prešla zákonom č. 416/2001 Z. z. hlavne v oblasti poskytovania opatrovateľskej služby a starostlivosti o seniorov, v oblasti vzdelávania, športu a ostatných verejných služieb. Poskytované sociálne služby sú regulované celým radom zákonov a usmernení – počnúc ústavou Slovenskej republiky, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 36/2005 Z. z. o rodine (v zmysle 297/2005 Z.z., 615/2006 Z.z. - nález Ústavného súdu SR 201/2008 Z.z., 217/2010 Z.z., 290/2011 Z.z. - nález Ústavného súdu SR, 125/2013 Z.z.), zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách (v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č.

50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z., zákona č. 376/2014 Z. z., zákona č. 40/2017 Z.z., zákona č. 331/2017 Z.z., zákona č. 351/2017 Z.z., 156/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 289/2018 Z. z., 221/2019 Z. z., 280/2019 Z. z., 66/2020 Z. z., 89/2020 Z. z.) a novela zákona NR SR č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele (330/2007 Z. z. v znení zákona 643/2007 Z. z., zákona 215/2008 Z. z., zákona 448/2008 Z. z., zákona 466/2008 Z. z., zákona 317/2009 Z. z., zákona 180/2011 Z. z., zákona 417/2013 Z. z., zákona 185/2014 Z. z., zákona 219/2014 Z. z., zákona 310/2014 Z. z., zákona 131/2015 Z. z. a zákona 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), (a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 317/2009 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 332/2010 Z. z., zákona č. 551/2010 Z. z., zákona č. 50/2012 Z. z., zákona č. 185/2012 Z. z., zákona č. 413/2012 Z. z., zákona č. 485/2013 Z. z., zákona č. 185/2014 Z. z., zákona č. 219/2014 Z. z. a zákona č. 376/2014 Z. z.), zákonom č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (v znení zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi (183/2014 Z. z., 308/2014 Z. z., 140/2015 Z. z., 140/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 125/2016 Z. z., 81/2017 Z. z., 42/2019 Z. z., 223/2019 Z. z., 231/2019 Z. z., 221/2019 Z. z.) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 183/2014 Z. z.), zákonom č.305/2005 Z. z. o sociálnej ochrane detí a sociálnej kuratele končiac ((v znení č. 330/2007 Z. z., 643/2007 Z. z., 215/2008 Z. z., 448/2008 Z. z.(nepriamo), 466/2008 Z. z., 317/2009 Z. z., 180/2011 Z. z., 417/2013 Z. z.(nepriamo), 185/2014 Z. z., 219/2014 Z. z., 310/2014 Z. z., 131/2015 Z. z., 175/2015 Z. z., 378/2015 Z. z., 91/2016 Z. z., 125/2016 Z. z., 351/2017 Z. z., 61/2018 Z. z., 177/2018 Z. z., 231/2019 Z. z., 89/2020 Z. z.), Občianskym zákonníkom či mnohými Všeobecne záväznými nariadeniami obce.

V zmysle zákona 369/1990 Zb. o obecnom zriadení podľa § 3 obyvatelia obce majú právo požadovať súčinnosť obce pri ochrane osoby, rodiny a majetku v obci, pomoci v čase náhlej núdze (toto právo občana má i ústavnú oporu - čl. 16, 18 a 21 Ústavy SR) a podľa § 4 ods. 3 písm. j) má obec povinnosť vypracovať koncepcie rozvoja v jednotlivých oblastiach života. Omšenie považuje pomoc a podporu pre svojich obyvateľov za jednu zo svojich prirodzených priorít.

6. Školstvo a šport

Školstvo

Obec Omšenie v súčasnosti je zriaďovateľom predškolského zariadenia a plnoorganizovanej základnej školy.

Šport

Obec vytvára podmienky na zmysluplné trávenie voľného času detí, mládeže a obyvateľov obce, ako najvhodnejšiu prevenciu proti drogám a civilizačným chorobám. V rámci tejto filozofie samospráva organizuje alebo podporuje celý rad rekreačných a športových aktivít. Súčasťou politiky obce je subvencovanie športových klubov a telovýchovných organizácií prostredníctvom dotácií z rozpočtu obce. Mandát na podporu rekreačného a výkonnostného športu v obci vyplýva zo zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, Všeobecne záväzného nariadenia o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce Omšenie či koncepčných a strategických dokumentov prijatých obecným zastupiteľstvom. Vytváranie vhodného prostredia pre rekreačný a výkonnostný šport z peňazí daňovníkov, je jednou z ciest tvorby a prezentácie dobrého mena obce. Vhodné podmienky pre šport a ponuka verejných športovísk sú súčasťou konkurenčného boja miest o lepšie podmienky pre život. Prínosy z financovania a podpory športu na území obce sa prejavujú vo forme zdravšieho života obyvateľov, zvýšeného záujmu o bývanie v obci, v náraste členských základní podporovaných športov.

7. Kultúra

Obec Omšenie v súlade so svojim zámerom každoročne organizuje kultúrne podujatia. Obec zabezpečuje opravy a údržbu kultúrnych pamiatok na území obce. Súčasťou kultúrnej politiky je aj dotovanie činnosti záujmových združení či jednotlivcov. Snahou obce je udržiavať kultúru a kultúrne dedičstvo v obci. Rámec pre činnosť a aktivity samosprávy obce je v oblasti kultúry tvorený najmä zákonom č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení, zákonom č. 416/2001 Z. z. o prechode niektorých pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky, zákonom č. 61/2000 Z. z. o

osvetovej činnosti, zákonom č. 4/1958 Zb. o ľudovej umeleckej výrobe a umeleckých remeslách a zákonom č. 96/1991 Zb. o verejných kultúrnych podujatiach.

8. Propagácia a cestovný ruch

V oblasti cestovného ruchu plní najmä úlohy: spolupracuje s miestnymi podnikateľmi a úradmi štátnej správy a okolitými obcami v oblasti cestovného ruchu, spolupracuje s príslušnou komisiou, pripravuje analýzy turistickej aktivity obce a infraštruktúry cestovného ruchu z hľadiska historických pamiatok a iných historických objektov, ubytovacích, stravovacích a ostatných služieb, spolupracuje na príprave vydávania a zabezpečenia propagačných materiálov pre obec, pripravuje návrhy na riešenie rozvoja cestovného ruchu a spolupracuje so všetkými dotknutými orgánmi a organizáciami pri ich realizácii, spolupracuje pri vytváraní systému tvorby finančných zdrojov na podporu rozvoja cestovného ruchu v obci, ako aj pri zachovávaní historického, architektonického a kultúrneho dedičstva, rieši podnety, návrhy a v spolupráci s hlavným kontrolárom aj sťažnosti občanov a organizácií týkajúce sa CR, zabezpečuje styk samosprávy s inštitúciami a organizáciami, ako aj agentúrami poskytujúcimi služby, informácie, podporu a poradenstvo v CR, podieľa sa na koordinačnej činnosti pri realizácii úloh súvisiacich s ekonomickým a sociálnym rozvojom spravovaného územia, podieľa sa na tvorbe koncepcie rozvoja na úseku cestovného ruchu na území obce, koordinuje a zabezpečuje úlohy súvisiace s činnosťou obce v spolupráci s partnerskými obcami.

9. Administratíva a bezpečnosť

Obec vytvára podmienky na efektívnu prácu obecného úradu, vytvára vyhovujúce podmienky na poskytovanie verejných služieb, estetizáciu a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytvára vhodné technické a pracovné podmienky na obecnom úrade. Vytvára podmienky na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

10. Informatizácia obce

Zabezpečuje technické podmienky pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožňuje obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvára vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožňuje obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

5 FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

STRATEGICKÝ CIEĽ

Strategický cieľ PHRSR ako aj dielčie ciele v rámci jednotlivých politík vychádzajú z §3 Ciele podpory regionálneho rozvoja zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov, kde je hlavným cieľom podpory regionálneho rozvoja odstraňovať alebo zmiernovať nežiaduce rozdiely v úrovni hospodárskeho rozvoja, sociálneho rozvoja a územného rozvoja regiónov a zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj regiónov, zvyšovať ekonomickú výkonnosť, konkurencieschopnosť regiónov a rozvoj inovácií v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja, zvyšovať zamestnanosť a životnú úroveň obyvateľov v regiónoch pri zabezpečení trvalo udržateľného rozvoja.

Podpora regionálneho rozvoja podľa odseku 1 je zameraná najmä na komplexné využívanie vnútorného rozvojového potenciálu územia - prírodných, kultúrnych, materiálnych, finančných, ľudských a inštitucionálnych zdrojov, podporu zavádzania nových technológií a inovácií pri rešpektovaní vnútorných špecifik regiónu, rozvoj informatizácie a digitalizácie v regióne, rozvoj hospodárstva a podnikateľského prostredia v regióne s cieľom zvýšiť jeho produktivitu, optimalizovať štruktúru hospodárstva, vytvárať nové pracovné miesta a stabilizovať ohrozené pracovné miesta, rozvoj ľudských zdrojov vrátane zvyšovania vzdelanostnej úrovne, kvalifikácie a zlepšovania prípravy detí a mladých dospelých na trh práce, predchádzanie sociálneho vylúčenia a zmiernovanie jeho negatívnych dôsledkov, podporu rovnosti príležitostí na trhu práce a podporu znevýhodnených komunit, realizáciu verejných prác podporujúcich rozvoj regiónu, zlepšenie a rozvoj sociálnej infraštruktúry regiónu, zlepšenie dopravnej a technickej vybavenosti regiónu, inžinierskych stavieb, rozvoj cestovného ruchu, medzištátnu, cezhraničnú a medziregionálnu spoluprácu v oblasti regionálneho rozvoja v záujme trvalo udržateľného rozvoja regiónu, zachovanie identity a rozvoj kultúry a starostlivosť o kultúrne dedičstvo regiónov a sídiel, rozvoj pôdohospodárstva a rozvoj

vidieka, rozvoj vidieckych oblastí a zvyšovanie kvality života na vidieku, realizáciu opatrení na ochranu, udržiavanie a zveľadovanie životného prostredia a na obmedzovanie vplyvov poškodzujúcich životné prostredie a zlepšenie environmentálnej infraštruktúry regiónu, ochranu prírody, efektívne využívanie prírodných zdrojov regiónu a využívanie alternatívnych zdrojov energie, rozvoj občianskej vybavenosti a rozvoj služieb v regióne) zvyšovanie dostupnosti a kvality bývania, budovanie a posilňovanie štruktúr občianskej spoločnosti, rozvoj prosociálneho správania obyvateľstva, rozvoj telesnej kultúry, športu a turistiky, ochranu, podporu a rozvoj verejného zdravia, atď. Na základe analýzy súčasnej situácie a predpokladov ďalšieho rozvoja sa navrhuje pre obec Omšenie nasledovný strategický cieľ:

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Omšenie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti drobnej výroby, poľnohospodárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia (Natura 2000, vodné toky/plochy, lesy, ...) a jeho zveľadovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrno historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Formulácia strategického cieľa vychádza z predpokladu, že budú vytvorené podmienky pre stabilizáciu, rozvoj a adaptáciu ekonomicky aktívnych a výkonných subjektov. Zvyšovanie výkonnosti hospodárstva na udržateľnej úrovni v dlhodobom horizonte a rast jeho konkurencieschopnosti je považované za prioritu. Zároveň však musia byť vytvorené také podmienky, aby sa nezvyšovali výdavky verejných prostriedkov, ale aby nastala ich konsolidácia za účelom podpory nových rozvojových projektov. Navrhovaná stratégia vychádza zo strategických prístupov v rámci regionálneho rozvoja, ktoré sú postavené na:

- aktivizácii nedostatočne využívaného potenciálu a podpore hospodárskeho rozvoja obce a okolia,
- rozšírení a zvýšení podielu aktivít na úrovni partnerstva,
- aktivizácii nástrojov riadenia verejných výdavkov za účelom ich zníženia.

Súbežne je však potrebné venovať pozornosť aj rozvíjaniu ľudských zdrojov. Hlavným zámerom stratégie v tejto oblasti je zapojenie viacerých subjektov a postup riešenia danej problematiky v rámci partnerstva. V oblasti vybavenia územia dopravnou infraštruktúrou sa stratégia orientuje hlavne na vybudovanie prepojenia regiónu tak, aby bola zabezpečená napojenosť na dopravné koridory v dostatočnom čase a kvalite. Okrem zlepšenia dopravnej obslužnosti sa pozornosť venuje aj rozvoju informačnej spoločnosti. Stratégia v oblasti životného prostredia je zameraná na zlepšenie situácie zavádzaním nových ekologických metód výroby energie, novým prístupom občanov k ochrane životného prostredia. Stratégia je založená na eliminácii kľúčových disparít, ktoré sú bariérou rozvoja a na využití pozitívnych výhod, ktoré poskytujú príležitosti pre dlhodobý rast. To je možné uskutočniť len na úrovni partnerstva spoluprácou verejného a súkromného sektora a integrovaným prístupom k riešeniu ekonomických, sociálnych a environmentálnych aspektov. Na dosiahnutie strategického cieľa budú podporovať globálne ciele podľa jednotlivých kľúčových odvetví. Uvedené ciele plne korešpondujú s hlavnými cieľmi definovanými v PHRSR Trenčianskeho samosprávneho kraja a podporujú jeho naplnenie.

FORMULÁCIA A NÁVRH STRATÉGIE

Strategický plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce pre uvažované obdobie predstavuje rozsiahly komplex analýz a opatrení. V každom období niektoré opatrenia podmieňujú realizovanie iných. Niektoré sa musia považovať za dôležitejšie pre havarijný stav predmetnej veci, niektoré sú ešte prednostnejšie z hľadiska potrieb a záujmu tej alebo onej skupiny obyvateľov. Limitujúci faktor – dostatok finančných prostriedkov nemôže byť dôvodom pre neurčenie strategického cieľa. Už tým že je definovaný napomôže smerovaniu rozvoja. Spracovatelia, vychádzajúc z prieskumu a analýzy existujúceho stavu, pri zachovaní princípov všeobecného konsenzu a vzájomnej vyváženosti, považujú za prioritné rozvojové oblasti (Osi) nasledovné (vychádzajúce z princípov programového rozpočtovania, prenesených a originálnych kompetencií obce definovaných zákonom č. 416/2001 Z. z., ekonomickou a funkčnou klasifikáciou (COFOG) a cieľov podpory regionálneho rozvoja v zmysle zákona č. 309/2014 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja): Pre obec Omšenie je nevyhnutné, aby v súlade s celoeurópskou stratégiou do roku 2030 naplnila kľúčové ciele:

-
Pre programové obdobie 2021 – 2027 sa stanovilo päť osobitných cieľov politiky súdržnosti EÚ:

1. Inteligentnejšia Európa
2. Ekologickejšia, nízkohľíková Európa
3. Prepojenejšia Európa
4. Sociálnejšia Európa
5. Európa bližšie k občanom

Pri realizácii stratégie bude zároveň kladený dôraz na rešpektovanie princípov udržateľného rozvoja a podporu synergie medzi ekonomickým, sociálnym a environmentálnym prostredím. Pri formulácii stratégie Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Omšenie na roky 2024 - 2033 boli zohľadnené priority Slovenskej republiky formulované v dokumente Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021 - 2027. Udržateľný rozvoj sa chápe v kontexte rozvoja sídelného prostredia obce Omšenie. Vo vytvorení systému ktorý by priebežne vyhodnocoval kvalitu sídelného prostredia, identifikoval jeho narušenia a inicioval ich nápravu. Významným faktorom zabezpečenia a zlepšenia kvality sídelného prostredia budú aj dopravné projekty vytvárajúce predpoklady inteligentného a inkluzívneho rastu. Udržateľný rast sa zakladá na: ochrane životného prostredia, znížení emisií a zachovaní biologickej rozmanitosti; zavedení efektívnych inteligentných rozvodov elektrickej energie využívajúcich informačné a telekomunikačné technológie; využívaní sietí pokrývajúcich celú EÚ s cieľom poskytnúť podnikom (hlavne malým výrobným spoločnostiam) ďalšiu konkurenčnú výhodu; zlepšení podnikateľského prostredia, a to najmä pre MSP; dobre informovaných spotrebiteľoch. Inkluzívny rast predstavuje rast založený na efektívnom využívaní vnútorných zdrojov regiónu: ľudských, prírodných, kapitálových. Významným faktorom inkluzívneho rastu je spokojnosť obyvateľov a ich ochota podieľať sa na ňom. Úzko s tým súvisí rozvoj športu, voľnočasových aktivít, aktívneho trávenia voľného času, relaxu, zábavy, kultúry, umenia. Sú to aktivity, ktoré podporujú kreativnosť a ktoré by boli zohľadňovali potreby všetkých vekových kategórií a boli im súčasne dostupné.

„Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Omšenie, po ekonomickej, sociálnej, kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do ekologicky nezávadných prevádzok v oblasti výroby, poľnohospodárstva, potravinárstva, cestovného ruchu, malej ekologickej výroby, pre ktoré má ideálne rozvojové predpoklady. Zabezpečiť ochranu životného prostredia a jeho zveľaďovanie hlavne v podobe rozvoja a kultivácie oddychových zón v obci, obnovy kultúrne historických pamiatok a športovo – rekreačných areálov a cykloturistických trás.“

Prioritná os. PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.
 Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu a poľnohospodárstva.
 Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.
 Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Prioritná os. PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie
 Podprogram 2.2. Doprava

Prioritná os. PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Prioritná os. PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Prioritná os. PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo
 Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami
 Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia
 Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Prioritná os. PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby
 Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby
 Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Prioritná os. PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie
 Podprogram 7.2. Šport

Prioritná os. PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra
 Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie
 Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Prioritná os. PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce
 Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.
 Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Prioritná os. PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva
 Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Prioritná os. PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.
 Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

PO 1. Hospodárstvo a vedecko-technický rozvoj

Priority v oblasti rozvoja hospodárstva a vedecko-technického rozvoja spadajú predovšetkým do vytvárania pozitívnych predpokladov na rozvoj podnikateľských aktivít. Ide o vymedzenie priemyselných zón v obci, príprava pozemkov a zabezpečenie technickej infraštruktúry.

Podprogram 1.1.

Cieľ 1.1

Opatrenie 1.1.1

Opatrenie 1.1.2

Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.

Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.

Podprogram 1.2.

Cieľ 1.2

Opatrenie 1.2.1

Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Podpora tradičných odvetví.

Podprogram 1.3.

Cieľ 1.3

Opatrenie 1.3.1

Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.

Podprogram 1.4.

Cieľ 1.4

Opatrenie 1.4.1

Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.

PO 2. Doprava a komunikácie

Výstavba a údržba miestnych komunikácií v správe obce ako aj riešenie technického stavu štátnych komunikácií v správe vyššieho územného celku. Zabezpečiť pravidelné a vyhovujúce spojenie obyvateľov obce s regionálnymi centrami prostredníctvom verejnej dopravy.

Podprogram 2.1.

Cieľ 2.1

Opatrenie 2.1.1

Opatrenie 2.1.2

Opatrenie 2.1.3

Opatrenie 2.1.4

Opatrenie 2.1.5

Opatrenie 2.1.6

Komunikácie

Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.

Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.

Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.

Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.

Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.

Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.

Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.

Podprogram 2.2.

Cieľ 2.2

Opatrenie 2.2.1

Doprava

Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).

PO 3. Technická infraštruktúra

Rozvoj a udržiavanie technickej infraštruktúry je nevyhnutné z hľadiska prílevu investícií v oblasti priemyslu a rozvoja cestovného ruchu, ako aj udržiavania požadovanej životnej úrovne obyvateľstva. Ide hlavne o zabezpečenie infraštruktúry do oblastí, ktoré sú potenciálne najvhodnejšie na rozvoj obce.

Cieľ 3

Opatrenie 3.1

Opatrenie 3.2

Opatrenie 3.3

Opatrenie 3.4

Opatrenie 3.5

Opatrenie 3.6

Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.

Rozšírenie verejného osvetlenia.

Revitalizácia pietnych miest v obci.

Zásobovanie pitnou vodou.

Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.

Zníženie energetickej náročnosti budov.

PO 4. Odpadové hospodárstvo

Rozvoj a výstavba infraštruktúry odpadového hospodárstva. Údržba kanalizačnej siete, výstavba a prevádzka zberného dvora pre separovaný zber ako aj obecného kompostoviska.

Cieľ 4

Opatrenie 4.1

Opatrenie 4.2

Opatrenie 4.3

Opatrenie 4.4

Opatrenie 4.5

Opatrenie 4.6

Opatrenie 4.7

Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.

Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.

Rekultivácia čiernych skládok.

Zberný dvor a obecné kompostovisko.

Vybudovanie prístreškov a ohrád pre umiestňovanie domového odpadu, umiestnenie malých smetných košov vo verejných komunikačných priestoroch.

Údržba a výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.

Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.

PO 5. Životné prostredie

Trvalo udržované životné prostredie je významným ukazovateľom kvality života. Dlhodobé udržiavanie, ale aj skvalitňovanie prírodného prostredia, je spoločným cieľom všetkých obyvateľov obce. Monitorovaná kvalita vody a ovzdušia. Optimalizácia nakladania s odpadmi. Informovanosť obyvateľov o životnom prostredí. Propagácia chránených území.

Podprogram 5.1.

Cieľ 5.1

Opatrenie 5.1.1

Informovanosť a poradenstvo

Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva

Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.

Podprogram 5.2.

Cieľ 5.2

Opatrenie 5.2.1

Opatrenie 5.2.2

Opatrenie 5.2.3

Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.

Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.

Revitalizácia protizáplavových opatrení.

Revitalizácia a úprava koryt vodných tokov.

Podprogram 5.3.

Cieľ 5.3

Opatrenie 5.3..1

Ochrana ovzdušia

Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.

Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.

Podprogram 5.4.

Cieľ 5.4

Opatrenie 5.4.1

Opatrenie 5.4.2

Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.

Realizácia protieróznych opatrení.

Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.

PO 6. Sociálna oblasť a zdravotníctvo

Pokračujúci trend rastu podielu seniorov na počte obyvateľov musí byť sprevádzaný podmienkami, ktoré umožnia dôstojnejšie prežitie zvyšku života. Veková skladba obyvateľov je sprevádzaná väčším výskytom špecifických chorôb.

Podprogram 6.1.

Cieľ 6.1

Opatrenie 6.1.1

Opatrenie 6.1.2

Opatrenie 6.1.3

Sociálne služby

Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Obyvatelia v dôchodkovom veku.

Mladé rodiny s deťmi.

Marginalizované skupiny.

Podprogram 6.2.

Cieľ 6.2

Opatrenie 6.2.1

Opatrenie 6.2.2

Zdravotnícke služby

Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Podpora poradenskej činnosti.

Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Podprogram 6.3.

Cieľ 6.3

Opatrenie 6.3.1

Opatrenie 6.3.2

Opatrenie 6.3.3

Služby zamestnanosti

Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.

Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávanie individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.

Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.

PO 7. Školstvo a šport

Údržba a rozvoj predškolského vzdelávania a základného vzdelávania v obci. Údržba a skvalitnenie športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.1.

Cieľ 7.1

Opatrenie 7.1.1

Opatrenie 7.1.2

Opatrenie 7.1.3

Opatrenie 7.1.4

Opatrenie 7.1.5

Vzdelávanie

Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.

Podpora záujmovej činnosti.

Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.

Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2.

Cieľ 7.2.

Opatrenie 7.2.1

Opatrenie 7.2.2

Šport

Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.

Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, krúžky.

PO 8. Kultúra

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami ale aj miestnymi kultúrnymi spolkami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je prvoradá povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce, a tým aj na cestovný ruch. Kultúrne tradície budú šírené aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce.

Podprogram 8.1.

Cieľ 8.1

Opatrenie 8.1.1

Opatrenie 8.1.2

Opatrenie 8.1.3

Kultúrna infraštruktúra

Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.

Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.

Podpora kultúrnych podujatí v obci.

Podprogram 8.2.

Cieľ 8.2

Opatrenie 8.2.1

Organizačné zabezpečenie

Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.

Podprogram 8.3.

Cieľ 8.3

Opatrenie 8.3.1

Opatrenie 8.3.2

Propagácia v oblasti kultúry

Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.

Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.

PO 9. Propagácia a cestovný ruch

V rámci rozvoja cestovného ruchu je potrebné spracovať koncepciu regionálnej spolupráce s okolitými turistickými lokalitami a domácimi a zahraničnými cestovnými kancelárkami. Nevyhnutnou je taktiež propagácia obce a to najmä prostredníctvom www - stránky. Potrebné je sústrediť sa na propagáciu hlavne podujatí, atď..

Podprogram 9.1.

Cieľ 9.1

Opatrenie 9.1.1

Opatrenie 9.1.2

Propagácia obce

Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Aktualizácia www stránky obce.

Podpora budovania informačných tabúl v obci.

Podprogram 9.2.

Cieľ 9.2

Opatrenie 9.2.1

Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.

Podprogram 9.3.

Cieľ 9.3

Opatrenie 9.3.1

Opatrenie 9.3.2

Cestovný ruch.

Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.

Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.

PO 10. Administratíva a bezpečnosť

V rámci administratívneho zabezpečenia chodu samosprávy vytvárať vhodné podmienky na efektívny chod úradu. Vytvoriť vhodné pracovné prostredie a technické zabezpečenie.

Podprogram 10.1.

Cieľ 10.1

Opatrenie 10.1.1

Administratíva

Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Modernizácia Obecného úradu.

Podprogram 10.2.

Cieľ 10.2

Opatrenie 10.2.1

Bezpečnosť

Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Bezpečnosť.

PO 11. Informatizácia obce

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-gov, e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1.

Cieľ 11.1

Opatrenie 11.1.1

Opatrenie 11.1.2

Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.

Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.

Podprogram 11.2.

Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.

Uvedené prioritné osi – programy je možné rozčleniť z hľadiska funkcie medzi 3 základné prioritné oblasti. Hospodárska v sebe zahŕňa oblasti, ktoré vytvárajú predpoklady na rozvoj a fungovanie verejného a súkromného sektora – základná technická infraštruktúra spadajúca do odvetví technickej infraštruktúry a odvetví spoločenských potrieb. Oblasť zahŕňa podnikateľské prostredie ako aj cestovný ruch.

Sociálna oblasť zahŕňa odvetvia rozvoja človeka – všetky súčasti verejného sektora, ktoré majú priamy vplyv na rozvoj a kultiváciu fyzickej a duševnej stránky ľudských zdrojov v obci.

Environmentálna oblasť zahŕňa problematiku zneškodňovania odpadov, ako aj starostlivosť a ochranu jednotlivých zložiek životného prostredia.

Prioritná oblasť		
Hospodárska	Sociálna	Environmentálna
Prioritná os: PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ	Prioritná os: PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO	Prioritná os: PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO
Prioritná os: PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	Prioritná os: PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	Prioritná os: PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE
Prioritná os: PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	Prioritná os: PROGRAM 8. KULTÚRA	
Prioritná os: PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH		
Prioritná os: PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ		
Prioritná os: PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE		

**Programová časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Omšenie
2024 - 2033**

5.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer

Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí. Z uvedeného dôvodu sa plánuje intenzifikácia existujúcich výrobných zón, ktoré by významným spôsobom pozitívne ovplyvnili zamestnanosť a ekonomickú stabilitu v obci.

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.1.1 Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.
Aktivita Tvorba podmienok.

Opatrenie 1.1.2 Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.
Aktivita Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - kaderníctvo, krajčírstvo, oprava obuvi, opravárenské služby,
Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.
Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.
Podpora zriaďovania reštauračných služieb.

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva..

Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.
----------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.2.1 Podpora tradičných odvetví.
Aktivita Vypracovanie technickej dokumentácie.
Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..
Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.
Podpora rozvoja ekologickej výroby.
Podpora rozšírenie výrobných zón v lokalite pri poľnohospodárskom podniku.
Revitalizácia pôvodných ciest pre potreby presunu dobytky (kravy, kone).
Rekonštrukcia a revitalizácia hospodárskeho dvora na východnom okraji obce.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.3.1 Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.
Aktivita Modernizácia technológie v podnikoch výroby.

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.
----------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 1.4.1 Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.
Aktivita Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba elektronabíjacej stanice.
Inštalácia slnečných kolektorov (solár, fotovoltika) na zvyšných budovách a objektoch vo vlastníctve obce (budova na futbalovom ihrisku, športová hala, hasičská zbrojnica, dom smútku, spoločenská miestnosť nad Jednotou).

5.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer

Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obslužnosť obce Omšenie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.1.1 Aktivita	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia miestnych komunikácií. Dostavba miestnych komunikácií.
Opatrenie 2.1.2 Aktivita	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci. Rekonštrukcia a stabilizácia cesty III./1893 triedy.
Opatrenie 2.1.3 Aktivita	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba cyklotrasy Trenčianske Teplice - Homôlka - Valaská Belá - Dolná Poruba. Výstavba cyklotrasy cez Kamenickú dolinu do Omšenia smerom na juh. Vyznačiť miestne cyklistické trasy s prepojením do Kamenickej doliny a do k.ú. Krásna Ves / k.ú. Bobot.
Opatrenie 2.1.4 Aktivita	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba parkoviska pre potreby miestneho cintorína.
Opatrenie 2.1.5 Aktivita	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách. Vypracovanie technickej dokumentácie. Osvetlenie a modernizácia prechodov pre chodcov. Dobudovať a rekonštruovať chodníky pre chodcov pozdĺž celého prieťahu cesty III. triedy zastavaným územím obce v minimálnej šírke 2 m (cca. 500 m). Vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C3.
Opatrenie 2.1.6 Aktivita	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok. Vypracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia 9 mostov cez vodný tok Teplička.
Opatrenie 2.1.7 Aktivita	Úprava dopravnej infraštruktúry. Osadenie spomaľovačov. Obstaranie techniky na realizáciu letnej a zimnej údržby.

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 2.2.1 Aktivita	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...). Vypracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia autobusových zastávok.
-----------------------------	--

5.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický zámer

Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.

Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.
--------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 3.1 Aktivita	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba plôch IBV v lokalite Hurtovske. Výstavba plôch IBV v lokalite Pod hájovňou. Výstavba plôch HBV v lokalite nad Bytovým domom č. 705. Dostavba plôch IBV na Hornom konci obce. Dostavba plôch IBV na Dolnom konci obce. Dostavba plôch IBV - Ulica - smer Malová. Dostavba plôch IBV - Ulica pri ihrisku. Dostavba plôch IBV - U Tvrdého.
Opatrenie 3.2 Aktivita	Rozšírenie verejného osvetlenia. Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu. Modernizácia verejného osvetlenia v obci. Inštalácia moderných inteligentných systémov do verejného osvetlenia. Využitie OZE - fotovoltiky pri verejnom osvetlení. Osvetlenie prechodu pre chodcov na ceste (autobusové zastávky). Vybudovanie prechodov pre chodcov a značenia.
Opatrenie 3.3 Aktivita	Revitalizácia pietnych miest v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia areálu obecného cintorína. Osadenie lavičiek a revitalizácia zelene obecného cintorína. Rekonštrukcia domu smútku.

	Rekonštrukcia oplatenia cintorína.
Opatrenie 3.4 Aktivita	Zásobovanie pitnou vodou. Spracovanie technickej dokumentácie. Dostavba a rekonštrukcia vodovodnej siete v obci.
Opatrenie 3.5 Aktivita	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete. Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.
Opatrenie 3.6 Aktivita	Zníženie energetickej náročnosti budov. Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.

5.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer

Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.

Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 4.1 Aktivita	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov. Zvýšiť environmentálne povedomie ľuďí. Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu. Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.
Opatrenie 4.2 Aktivita	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci. Ekonomicky motivovať obyvateľstvo. Výstavba kontajnerových stojísk. Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.
Opatrenie 4.3 Aktivita	Rekultivácia čiernych skládok. Rekultivovať environmentálnu záťaž TT (009) Omšenie – neriadená skládka TKO.
Opatrenie 4.4 Aktivita	Zberný dvor a obecné kompostovisko. Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov). Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.
Opatrenie 4.5 Aktivita	Údržba a výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd. Dostavba kanalizanej siete do okrajových častí obce (Kamenická dolina).
Opatrenie 4.6 Aktivita	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.

5.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer

Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.1.1 Aktivita	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou. Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci. Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 5.2.1 Aktivita	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach. Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.

Opatrenie 5.2.2 Aktivity	Revitalizácia protizáplavových opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia protiovodňových opatrení na vodnom toku Teplička a jej prítokoch, resp. bystrinných tokoch. Výsadba vodomilnej zelene v hydrických koridoroch. Výsadba protierozívnej zelene na zadržanie vody v území a pod..
Opatrenie 5.2.3 Aktivity	Revitalizácia koryt vodných tokov. Vypracovanie technickej dokumentácie. Revitalizácia koryta toku Teplička a jej prítokoch (bystrinných tokoch spadajúcich pod SVP š.p.). Rekultivácia okolia VN Baračka.

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.
----------	---

Opatrenia podprogramu: Opatrenie 5.3..1 Aktivity	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti. Obmedziť spaľovanie fosílnych palív. Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.
--	---

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
----------	--

Opatrenia podprogramu: Opatrenie 5.4.1 Aktivity	Realizácia protierozných opatrení. Spracovanie technickej dokumentácie. Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieroznej krovinevej vegetácie.
Opatrenie 5.4.2 Aktivity	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci. Spracovanie technickej dokumentácie. Výstavba oddychovej zóny za budovou obecného úradu v bývalej školskej záhrade. Výstavba oddychovej zóny v ochrannom pásme cintorína. Výstavba oddychovej zóny pri športovom areáli. Výstavba oddychovej zóny v areáli pri MŠ. Výstavba oddychovej zóny v lokalite Malová. Výsadba estetickéj zelene na svahu za športovou halou. Výsadba estetickéj zelene pozdĺž koryta toku Teplička. Rekultivácia a dostavba oddychovej zóny pri „studničke“.

5.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer

Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.
----------	--

Opatrenia podprogramu: Opatrenie 6.1.1 Aktivity	Obyvatelia v dôchodkovom veku. Poskytovanie služby SOS hodínok. Poskytovanie služby rozvozu obedov obyvateľov v seniorskom veku. Zriadenie denného stacionára. Poskytovanie opatrovateľskej služby. Podporné služby osamelým seniorom. Výstavba zariadenia Domova dôchodcov.
Opatrenie 6.1.2 Aktivity	Mladé rodiny s deťmi. Podpora mladých rodín s deťmi. Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa. Výstavba komunitného centra. Výstavba núdzového bývania.

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.
----------	--

Opatrenia podprogramu: Opatrenie 6.2.1 Aktivity	Podpora poradenskej činnosti. Zabezpečenie personálnych kapacít. Zabezpečenie priestorov.
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.

Aktivita Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých 2 x týždenne.
Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dorast 2 x týždenne.

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.
Aktivita	Finančné a personálne zabezpečenie.
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovania individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.
Aktivita	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb. Personálne zabezpečenie poradenstva.

5.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer

Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej a základnej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Dostavba kapacít materskej školy. Modernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.
Aktivita	Vypracovanie technickej dokumentácie. Výstavba vonkajšej záhrady a tried v prírode. Výstavba envirotried a vonkajších priestorov. Rekonštrukcia elektroinštalácie v budovách ZŠ. Zníženie energetickej náročnosti (zateplenie stropov v budove ZŠ).
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.
Aktivita	Podpora zriadenia CVČ.
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Modernizácia vybavenia školskej jedálne.
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.
Aktivita	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.
Opatrenia podprogramu:	
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.
Aktivita	Spracovanie technickej dokumentácie. Rekonštrukcia a revitalizácia futbalového areálu. Výstavba viacúčelového ihriska. Výstavba detského ihriska. Zníženie energetickej náročnosti budovy športovej haly (výmena okien, vonkajšie zateplenie, fasáda, dozateplenie povalovej časti, osadenie slnečných kolektorov (solárnych panelov) na strechu ŠH). Modernizácia vybavenia školskej telocvične. Výstavba dopravného ihriska. Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného ihriska. Výstavba „Tarzanie“ – lezecká dráha pre deti. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Hurtové. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Ulica pri ihrisku.

	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite U Marčekov. Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Pri hájovni.
Opatrenie 7.2.2 Aktivity	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky. Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.

5.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer

Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektmi. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Prieběžná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.1.1 Aktivity	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia. Vypracovanie technickej dokumentácie. Obstaranie vybavenia kultúrno-spoločenskej miestnosti.
Opatrenie 8.1.2 Aktivity	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok. Zriadenie domu ľudových tradícií.
Opatrenie 8.1.3 Aktivity	Podpora kultúrnych podujatí v obci. Vypracovanie technickej dokumentácie. Podpora činnosti OZ FSK Dolina Omšenie a FSK Žihľavník. Zriadenie priestorov pre stretávanie sa v suteréne Obchodného domu. Zriadenie skladu rekvizít v suteréne Obchodného domu. Výstavba otvoreného amfiteátra. Výbudovanie cezhraničného partnerstva. Zavedenie pravidelnej kultúrnej akcie. Organizovanie fašiangov v spolupráci s Mikroregiónom Teplička.

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.
----------	---

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.2.1 Aktivity	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.
-----------------------------	--

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.
----------	--

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 8.3.1 Aktivity	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme. Personálne a finančné zabezpečenie. Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.
Opatrenie 8.3.2 Aktivity	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky. Priebežná aktualizácia www stránky.

5.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer

Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa obec stala vyhľadávaným miestom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky. Využiť prírodný potenciál, ktorý ponúka blízke aj širšie okolie obce.

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.
----------	------------------------------------

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.1.1 Aktivity	Aktualizácia www stránky obce. Finančné zabezpečenie. Obsahová analýza www stránky.
-----------------------------	---

Priebežná aktualizácia www stránky.

Opatrenie 9.1.2 Podpora budovania informačných tabúl' v obci.
Aktivity Inštalácia multimediálnej (viacúčelovej) elektronickej dotykovej informačnej tabule prepojenej s webovou stránkou, ale aj inými externými systémami (cestovné poriadky SAD, ŽSR a p.).

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Výstavba kongresového a rekreačného zariadenia s kapacitou 220 návštevníkov, 60 lôžok (nad VN Baračka).
Výstavba náučných chodníkov mimo chránených území v okolí obce (prepojenie na zelenú turistickú trasu).
Výstavba náučných chodníkov mimo chránených území - hospodársky dvor.
Dostavba infraštruktúry cestovného ruchu v lokalite vodnej nádrže.

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 9.3.1 Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.
Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.
Aktivity Zabezpečenie personálnych kapacít.

5.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer

Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecných úradoch. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.1.1 Modernizácia Obecného úradu.
Aktivity Spracovanie technickej dokumentácie.
Rekonštrukcia a zateplenie budovy OcÚ.
Výstavba bezbariérového prístupu do obecného úradu.

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2 Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 10.2.1 Bezpečnosť.
Aktivity Výstavba kamerového systému na miestnom cintoríne.
Inštalácia merania rýchlosti v centrálnej časti a na koncových častiach obce.
Inštalácia kamerového systému v priestore fary a kostola.
Inštalácia interiérového kamerového systému v budovách ZŠ a MŠ.
Rekonštrukcia obecného rozhlasu.
Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.

5.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer

Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronicke služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services,...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1 Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.1.1 Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.
Aktivity Technické zabezpečenie IS.
Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.
Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.
Výstavba verejného prístupového bodu.
Výstavba optickej siete.

Opatrenie 11.1.2 Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.
Aktivity Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2 Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.

Opatrenia podprogramu:

Opatrenie 11.2.1 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.
Aktivity Realizácia kurzov v oblasti nových SW pre pracovníkov miestnej samosprávy.

Opatrenie 11.2.2 Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.
Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.

Opatrenie 11.2.3 Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.
Aktivity Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.

6 MERATEĽNÉ INDIKÁTORY

Monitorovanie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Omšenie sa vykonáva na základe súboru indikátorov priradených k jednotlivým cieľom a opatreniam (ktoré môžu byť priebežne konkretizované). Indikátory podporujú oprávnenosť verejných výdavkov na jednotlivé opatrenia a zároveň preukazujú ekonomickú účinnosť realizovaných verejných výdavkov. Indikátory budú zároveň základným faktorom pri tvorbe kritérií na čerpanie finančnej podpory z regionálneho rozvojového fondu.

6.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.

Cieľ 1.1 Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Počet revitalizovaných podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	0	20
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Počet nových podnikateľských subjektov	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Celková predajná plocha	výsledok	m ²	podn. subjekt	0	1000

Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.

Cieľ 1.2 Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	5
		Nárast pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárast tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	7	20

	Počet podporených projektov	výstup	počet	podn. subjekt	0	5
	Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,0 mil.

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.

Cieľ 1.3 Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	podn. subjekt	0	10
		Nárust pridanej hodnoty	dopad	%	podn. subjekt	5	15
		Nárust tržieb	výsledok	%	podn. subjekt	5	20
		Výdavky na inovácie	výsledok	€	podn. subjekt	0	1,0 mil..

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.

Cieľ 1.4 Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.	Objem preinvestovaných prostriedkov	výsledok	€	obec Omšenie	0	500 tis.
		Objem vyprodukovanej elektrickej energie	výsledok	kWp	obec Omšenie	0	300
		Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Omšenie	0	0

6.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Podprogram 2.1. Komunikácie

Cieľ 2.1 Rozvoj dopravnej infraštruktúry

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. Triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Omšenie	0	1,5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Omšenie	0	0,5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.	Dĺžka rekonštruovaných a novovybudovaných ciest III. triedy a miestnych komunikácií	výstup	km	obec Omšenie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Omšenie	0	1,0
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	-	1836
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.	Dĺžka vybudovaných cyklotrás	výstup	km	obec Omšenie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	15000
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.	Počet novovybudovaných parkovacích miest	výstup	počet	obec Omšenie	0	100
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.	Dĺžka rekonštruovaných chodníkov	výstup	km	obec Omšenie	0	5
		Dĺžka novovybudovaných chodníkov	výstup	km	obec Omšenie	0	2
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0

Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.	Počet zrekonštruovaných/výbudovaných mostov	výstup	počet	obec Omšenie	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.	Počet novovýbudovaných dopravných technických zariadení	výsledok	počet	obec Omšenie	0	10
		Dĺžka novovýbudovaných komunikácií	výstup	km	obec Omšenie	0	0

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2 Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).	Počet zrekonštruovaných zastávok SAD	výstup	počet	obec Omšenie	0	3
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0

6.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Cieľ 3 Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách.	Celková nová plocha pre IBV	výsledok	ha	obec Omšenie	0	5
		Počet nových obyvateľov obce	dopad	osoby	obec Omšenie	0	150
Opatrenie 3.2	Rekonštrukcia a rozšírenie verejného osvetlenia.	Počet inštalovaných svietidiel	výsledok	počet	obec Omšenie	0	100
		Zvýšenie pokrytia územia verejným osvetlením	dopad	%	obec Omšenie	95	100
		Počet podporených Projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Omšenie	0	5
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.	Plocha zrekonštruovaného cintorína	výstup	m ²	obec Omšenie	0	10000
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Omšenie	0	200
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Omšenie	90	99
		Dĺžka vybudovanej vodovodnej siete	výsledok	km	obec Omšenie	0	3
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.	Zvýšenie kapacity v %	dopad	%	obec Omšenie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.	Zníženie energetickej náročnosti v %	dopad	%	obec Omšenie	0	30
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836

6.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Cieľ 4 Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacvrstvových obalov nebezpečných odpadov.	Produkcia komunálneho odpadu	ŠÚ SR	tony	obec Omšenie	0	100
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	tony	obec Omšenie	0	90
		Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Omšenie	0	50
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	%	obec Omšenie	0	5
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.	Objem separovaného odpadu.	dopad	tony	obec Omšenie	0	70
		Znižovanie objemu produkovaného odpadu	dopad	tony	obec Omšenie	0	30
		Zneškodnený komunálny odpad	MŽP SR	kontextový	obec Omšenie	0	90
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.	Plocha rekultivovanej skládky KO, čiernych skládok.	výsledok	m ²	obec Omšenie	0	5000
Opatrenie 4.4	Výstavba a dovybavenie obecného kompostoviska a zberného dvora.	Objem uskladneného odpadu v tonách,	dopad	tony	obec Omšenie	0	10
		Počet vybudovaných kompostovísk	Výsledok	počet	obec	0	1

		a zberných dvorov			Omšenie		
Opatrenie 4.5	Údržba a výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.	Dĺžka novovybudovanej splaškovej kanalizácie	výsledok	km	obec Omšenie	0	3
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.	Dĺžka novovybudovanej dažďovej kanalizácie	výsledok	km	obec Omšenie	0	5

6.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo

Cieľ 5.1	Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva
----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.	Počet vypracovaných koncepcií	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836

Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami

Cieľ 5.2	Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.
----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitatívnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.	Percento obyvateľov zásobovaných vodou z verejných vodovodov	kontextový	%	obec Omšenie	90	99
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.	Dĺžka upravených korýt	výsledok	km	obec Omšenie	0	1
		Počet vytvorených poldrov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
		Počet vytvorených protizáplavových hrádí	výsledok	počet	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia a úprava korýt vodných tokov.	Dĺžka zrekonštruovaných korýt tokov	výsledok	km	obec Omšenie	0	1
		Zvýšenie prietoku korýt vodných tokov	dopad	%	obec Omšenie	0	30

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia

Cieľ 5.3	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce
----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.	Počet domácností s vykurovaním alternatívnymi zdrojmi energie	výsledok	%	obec Omšenie	0	30

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia

Cieľ 5.4	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.
----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protierózných opatrení.	Celková plocha s realizovanými opatreniami	výstup	ha	obec Omšenie	0	5
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1836
		Počet vysadených nových krovin a stromov,	výsledok	počet	obec Omšenie	0	500
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.	Plocha zrekonštruovaných OZ	výsledok	m ²	obec Omšenie	0	2500
		Počet vysadených krov a drevín	výsledok	počet	obec Omšenie	0	100

6.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Podprogram 6.1. Sociálne služby

Cieľ 6.1 Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	200
		Počet podporených Projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	5
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	350
		Počet podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	5
		Počet vytvorených pracovných miest	výsledku	počet	obec Omšenie	0	0

Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby

Cieľ 6.2 Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	10
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Omšenie	0	5
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	1836

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti

Cieľ 6.3 Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.	počet úspešných absolventov programov ČZV podporených z projektov OPV	výstup	absolútny počet	obec Omšenie	0	2
		produktivita práce ako dôsledok rozvoja ľudského kapitálu	vplyv	%	obec Omšenie	20	75
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	2
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
		Zníženie nezamestnanosti	dopad	%	obec Omšenie	0	10
		Počet novozaložených podnikateľských subjektov	dopad	%	obec Omšenie	0	1

6.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Podprogram 7.1. Vzdelávanie

Cieľ 7.1 Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.1.1	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Omšenie	0	0
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Omšenie	0	200
		Počet vzdelávacích miestností	výsledku	počet	obec Omšenie	0	10
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	50
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení	Plocha zrekonštruovaných externých priestorov	výsledku	ha	obec Omšenie	0	5

	povinné školskej dochádzky.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	120
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.	Výmera zrekonštruovaných a novovybudovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Omšenie	0	0
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	170
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Omšenie	0	1
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Omšenie	0	500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	690	170
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	Výmera vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Omšenie	0	5000
		Výmera zrekonštruovaných priestorov v m ²	výstupu	m ²	obec Omšenie	0	1500
		Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	170

Podprogram 7.2. Šport

Cieľ 7.2. Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 7.2.1	Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry.	Počet vybudovaných ihrísk	výsledku	počet	obec Omšenie	0	10
		Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Omšenie	0	50
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	350
Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.	Počet organizovaných športových podujatí	výsledku	počet	obec Omšenie	0	20
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	350

6.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra

Cieľ 8.1 Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.1.1	Výstavba multifunkčného kultúrneho zariadenia.	Výmera zrekonštruovaných/vybudovaných priestorov v m ²	výstup	m ²	obec Omšenie	0	1000
		Zníženie koeficientu prestupu tepla,	dopad	%	obec Omšenie	0	30
		Plocha zrekonštruovanej strešnej krytiny,	výstup	m ²	obec Omšenie	0	0
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.	Počet vybudovaných/zrekonštruovaných kultúrnych objektov	výstup	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet užívateľov	dopad	počet	obec Omšenie	0	1836
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.	Počet vybudovaných objektov	výstup	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet organizovaných podujatí	dopad	počet	obec Omšenie	0	20

Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie

Cieľ 8.2 Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledku	počet	obec Omšenie	0	50

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry

Cieľ 8.3 Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
-----------	-------	----------------------	-----	----------------	---------------	---------------	-----------------

Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.	Počet spracovaných reklamných informačných letákov, multimediálnych prezentácií	výsledku	počet	obec Omšenie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	5000
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internetne prostredníctvom www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Omšenie	0	15000
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Omšenie	0	5000
		Počet propagovaných kultúrnych podujatí	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1

6.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Podprogram 9.1. Propagácia obce

Cieľ 9.1 Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.1.1	Zriadenie www stránky obce.	Počet nových prístupov na www stránku	výsledok	počet	obec Omšenie	0	5000
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obce.	Počet nových inštalovaných tabúl	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	dopad	počet	obec Omšenie	0	5000

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.

Cieľ 9.2 Budovanie relaxačno – rekreačného zázemia obce.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.2.1	Podpora vytvárania nových atrakcií v obci.	Počet vytvorených nových pracovných miest	dopad	počet	obec Omšenie	0	0
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	5000
		Tržby z predaja služieb	dopad	€	obec Omšenie	0	0

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.

Cieľ 9.3 Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 9.3.1	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.	Počet uzatvorených dohôd	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	2
		Počet nových propagačných materiálov	výsledok	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	5000
Opatrenie 9.3.2	Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.	Počet nových atrakcií obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	2
		Objem získaných prostriedkov	výstup	mil. €	obec Omšenie	0	-
		Počet nových návštevníkov obce	výsledok	počet	obec Omšenie	0	5000
		Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	1000

6.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Podprogram 10.1. Administratíva

Cieľ 10.1 Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.1.1	Modernizácia Obecného úradu.	Počet podporených projektov, prostredníctvom ktorých boli vytvorené podmienky na poskytovanie nových služieb verejnej infraštruktúry	dopadu	počet	obec Omšenie	0	10

Podprogram 10.2. Bezpečnosť

Cieľ 10.2	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť	Počet nainštalovaných kamier	výsledok	počet	obec Omšenie	0	15
		Zníženie kriminality	dopad	%	obec Omšenie	0	30
		Pokrytie územia	dopad	%	obec Omšenie	0	60

6.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.

Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.
-----------	--

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.	% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	20	40
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Omšenie	10	20
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.	on-line dostupnosť 20 základných verejných služieb	dopad	%	obec Omšenie	5	30
		Počet potrebných dokumentov pri vybavení agendy spojenej s vybranou životnou udalosťou	výsledok	Počet	obec Omšenie	3	1
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	5	30
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	10	20
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Omšenie	20	40

Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.

Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.
-----------	---

Opatrenia	Názov	Merateľné indikátory	Typ	Merná jednotka	Inform. zdroj	Vých. hodnota	Cieľová hodnota
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.	Počet užívateľov podporených Projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	1
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
		% pracovníkov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Omšenie	50	100
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	100
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Omšenie	10	20
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.	Počet užívateľov podporených projektov	výsledku	počet	obec Omšenie	0	5
		Počet podporených projektov	výstupu	počet	obec Omšenie	0	1
		Podiel transakčných typov služieb na celkovom počte základných verejných e-služieb	dopad	%	obec Omšenie	5	30
		% obyvateľov, ktorí využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	10	20
		% podnikov, ktoré využili internet v priebehu posledných 3 mesiacov na interakciu s verejnými inštitúciami	dopad	%	obec Omšenie	20	40
		% obyvateľov ovládajúcich 5 zo 6 základných IT zručností	dopad	%	obec Omšenie	10	20

**Realizačná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Omšenie
2024 - 2033**

Realizačná časť je zameraná na popis postupov inštitucionálneho zabezpečenia formou partnerstva a organizačné zabezpečenie realizácie programu rozvoja obce, systém monitorovania a hodnotenia plnenia programu rozvoja obce s ustanovením merateľných ukazovateľov, vecný a časový harmonogram realizácie programu rozvoja obce formou akčných plánov.

7 INŠTITUCIONÁLNE A ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE REALIZÁCIE PHRSR OBCE OMŠENIE

Obecný úrad zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj, sociálny rozvoj a územný rozvoj prostredníctvom PHRSR a Akčných plánov. Obecný úrad v súčinnosti s poslancami OZ a zriadenými komisiami pripravuje vízie, stratégie, iniciuje aktivity strategického rozvoja obce, vykonáva stratégiu regionálneho rozvoja, vypracováva program hospodárskeho a sociálneho rozvoja, koordinuje spoluprácu na jeho vypracovaní, spolupracuje s externým prostredím, vedie databázy kontaktov, vedie prehľad o organizáciách tretieho sektora, pomáha a vytvára podmienky na ich činnosť. Úrad analyzuje potreby, ktoré sa plánujú prefinancovať z príspevkov na projekty, sleduje výzvy na predkladanie žiadostí, legislatívu, pravidlá, pri príprave spolupracuje s vecnými útvarmi a externým prostredím, vytvára podmienky pre realizáciu projektov, monitoruje priebeh realizácie projektov, zúčastňuje sa na kontrole práce na projektoch, kontroluje práce na realizácii projektov a hodnotí ukončené projekty, sleduje legislatívu a pravidlá pre čerpanie fondov EÚ a grantov, komunikuje s riadiacim orgánom, monitoruje realizáciu projektov.

Koordinácia efektívnej a účinnej implementácie PHRSR obce bude zabezpečená prostredníctvom príslušných komisií OZ.

Obecné zastupiteľstvo kontroluje dosahovanie stanovených cieľov PHRSR obce Omšenie . Pravidelne sleduje a hodnotí výsledky implementácie PHRSR. Orgány a inštitúcie štátnej správy všetkých oblastí spoločensko-ekonomického a kultúrneho života, ktoré realizáciou svojich rozvojových aktivít prispievajú k napĺňaniu cieľov PHRSR obce a vstupujú do partnerstiev územnej spolupráce. Podnikateľské subjekty, združenia podnikateľských subjektov, zamestnávateľia – koordinujúce aktivity na napĺňanie cieľov PHRSR a vstupujúce do partnerstiev na mimosektorovej báze, podnikateľský subjekt – samospráva – tretí sektor. Záujmové spolky a združenia, občianske združenia – realizujúci svoje rozvojové aktivity v koordinácii s obcou Omšenie , v súlade s opatreniami a aktivitami PHRSR obce Omšenie , podporujúcimi vyvážený regionálny rozvoj územia obce. Ostatní socio-ekonomickí partneri – podieľajúcich sa na realizovaní akčných plánov v súlade s PHRSR obce Omšenie na roky 2024 - 2033.

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie akčných plánov obce Omšenie

Implementácia PHRSR obce Omšenie sa bude realizovať aj prostredníctvom konkrétnych Akčných plánov. Akčné plány PHRSR by mali byť priamo napojené na rozpočet obce a zároveň reflektujú kompetencie obce.

Návrh systému riadenia a implementácie akčných plánov PHRSR obce Omšenie je nasledovný:

- Obecné zastupiteľstvo monitoruje implementáciu akčných plánov obce Omšenie . Posudzuje a schvaľuje návrhy na zmenu a doplnenie akčných plánov.
- Realizáciu konkrétnych projektov Akčného plánu obce Omšenie budú zabezpečovať pracovníci úradu a starosta obce.
- Kontrolným orgánom budú poverené jednotlivé komisie Obecného zastupiteľstva obce Omšenie .

Realizácia vyžaduje pravidelnú systematickú prácu skupín odborníkov a pracovníkov samosprávy. Na tento účel sa doporučuje zriadiť nasledovné orgány s prepojením na vlastné ľudské zdroje:

Výbor pre PHRSR

Poradný orgán zložený zo starostu a poslancov obecného zastupiteľstva. Úlohou výboru bude v intervale minimálne dva krát do roka posúdiť Správu o realizácii PHRSR a stav finančného čerpania prostriedkov, dopadovú analýzu PHRSR, plán na ďalšie obdobie a navrhovať stratégiu rozvoja a doplnenie úloh a opatrení, ktoré neboli uvedené v PHRSR.

Komisia strategického rozvoja

Výkonný útvar, zabezpečujúci plánovanie a realizáciu úloh PHRSR. Úlohou útvaru bude: vypracovávať Opatrenia, koordinovať Opatrenia, monitorovať realizáciu Projektov, vypracovávať dopadové analýzy Projektov, spolupracovať s inými partnermi doma a v zahraničí na realizácii Projektov, vyhľadávať potenciálne zdroje a partnerstvá na realizáciu úloh PHRSR, dohliadať nad ekonomickým čerpaním Projektových prostriedkov, zbierať podklady o Projektoch v rámci PHRSR realizovaných inými subjektami, viesť aktuálnu analýzu demografie a štruktúry ekonomických charakteristík obce, sledovať podnikateľskú klímu a vzájomný vzťah odvetví v obci, poskytovať asistenciu podnikom vytváraním všestranných komunikačných kanálov, atď.

Koordinátor pre stratégiu

Bude mať za úlohu: fungovať ako výkonný tajomník, koordinovať realizáciu PHRSR, predkladať správy, podieľať sa na určovaní priorít realizácie PHRSR, koordinovať stretnutia, podnety, požiadavky predstaviteľov rozhodujúcich odvetví na území obce, zaznamenávať dôležité trendy v hospodárstve majúce dopad na vývoj obce, podieľať sa na budovaní verejno-súkromných partnerstiev, zúčastňovať sa na dôležitých domácich a zahraničných stretnutiach, konferenciách, zameraných na rozvoj obce.

Vlastní zamestnanci

Do realizácie PHRSR budú zapojení aj ostatní zamestnanci.

7.1 SYSTÉM MONITOROVANIA A HODNOTENIA PLNENIA PHRSR

Medzi kľúčové činnosti a procesy nevyhnutné pre správne zabezpečenie implementácie PHRSR patria aj monitorovanie a hodnotenie na úrovni programu i jednotlivých projektov. Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2024 - 2033 je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Jednotné a správne porozumenie nového výsledkovo orientovaného prístupu k politike súdržnosti EÚ je kľúčovým faktorom efektívnej prípravy a realizácie programového obdobia 2024 - 2033. Premenu plánovaných vstupov, výstupov a výsledkov na skutočné vstupy, výstupy a dosiahnuté výsledky prostredníctvom výberu a implementácie projektov možno pozorovať v reálnom čase pomocou monitorovacích mechanizmov. Monitorovanie, ktorého dominantným nástrojom sú merateľné ukazovatele, je teda zamerané predovšetkým na sledovanie efektivity implementačných a riadiacich mechanizmov programu a na dosahovanie cieľov programu. Na rozdiel od vstupov a výstupov, skutočne dosiahnutý výsledok je okrem realizácie programu daný aj externými faktormi mimo dosahu programu. Externé faktory môžu mať na dosahovanie výsledku minimálny alebo výraznejší vplyv. Práve preto je pri tvorbe programu kľúčové identifikovať pokiaľ možno všetky faktory, ktoré môžu ovplyvniť dosahovanie zvoleného výsledku a rozhodnúť, ktoré z nich budú predmetom programu. Z tohto dôvodu je určenie celkového skutočne dosiahnutého výsledku t.j. reálneho dopadu (dosahu) programu na zmenu sociálno-ekonomickej reality možné len na základe vykonania hodnotenia dopadov.

Dopady nebudú merané prostredníctvom ukazovateľov, ale vhodne zvolenými metódami hodnotenia. Hodnotenie vychádza z údajov získaných na základe monitorovania, kombinuje ich s ďalšími údajmi a poskytuje pridanú hodnotu pre proces učenia, zdokonaľovania a zvyšovania transparentnosti verejných politík tým, že analyzuje unikátnu špecifickú situáciu hodnoteného programu. Hľadá súvislosti, ktoré nie sú evidentné a dopady, ktoré neboli plánované, poskytuje relevantné dôkazy. Stanovenie vhodných výstupových a najmä výsledkových merateľných ukazovateľov je kľúčové, aby bolo možné merať a späťne vyhodnotiť dosahovanie plánovanej zmeny sociálno-ekonomickej reality. Výstupové merateľné ukazovatele pre všetky prioritné osi PHRSR je potrebné definovať v závislosti od plánovaných aktivít a projektov, ktoré prispievajú k dosahovaniu plánovaného výsledku. Zvoliť by mali len tie merateľné ukazovatele, ktoré vystihujú podstatu výstupov priorít a prioritných osí PHRSR. Cieľové hodnoty predstavujú kvalifikovaný odhad, ktorý môže byť v prípade potreby upravený na základe vývoja implementácie. Pri stanovovaní cieľových hodnôt je vhodné vychádzať zo skúseností s implementáciou podobných projektov v minulosti, z dostupných cenníkov, prípadne smerných ukazovateľov (tzv. benchmarkov).

Monitoring

Významným predpokladom pre úspešné napĺňanie cieľov PHRSR obce Omšenie je posilnenie postavenia miestnej samosprávy pri implementácii samotného programu. Zároveň je potrebné, aby miestna samospráva aktívne iniciovala vznik partnerstiev (spolupráce) s významnými socioekonomickými aktérmi pôsobiacimi na území obce. Úlohou miestnej samosprávy je pravidelné monitorovanie a vyhodnocovanie plnenia PHRSR obce Omšenie. Hlavným cieľom monitorovania je pravidelné sledovanie realizácie cieľov Programu a projektov s využitím systému merateľných ukazovateľov. Výstupy z monitorovania zabezpečujú pre obec Omšenie vstupy pre rozhodovanie pre účely zlepšenia implementácie PHRSR, vypracovávanie priebežných správ a záverečnej správy o

vykonávaní PHRSR a podklady pre rozhodovanie obecného zastupiteľstva obce Omšenie (napr. v súvislosti s prípadnou revíziou PHRSR). Monitorovanie a hodnotenie zabezpečujú všetky subjekty zúčastnené na riadení PHRSR v rozsahu zadefinovaných úloh a zodpovedností (definované v PHRSR obce Omšenie). V súvislosti s implementáciou PHRSR je monitorovanie na úrovni individuálnych projektov zabezpečované, v rámci príslušných opatrení, zodpovednými projektovými manažermi (projektový manažér, poverený zástupca zodpovedný za realizáciu projektu).

Monitorovanie na úrovni cieľov a prioritných osí PHRSR ako celku bude zabezpečovať OcÚ Omšenie. Údaje získané v procese monitorovania predstavujú významný zdroj informácií pre riadenie PHRSR a pre prijímanie rozhodnutí OcÚ Omšenie a Obecného zastupiteľstva. Zároveň sú využívané v procese hodnotenia PHRSR, resp. jeho rôznych aspektov. Monitorovanie (a následne hodnotenie) prebieha na základe systému merateľných ukazovateľov.

Ciele PHRSR sa definujú a následne kvantifikujú v procese programovania prostredníctvom sústavy merateľných ukazovateľov. Ukazovatele sú záväzné pre všetky subjekty a sú súčasťou PHRSR obce Omšenie. Napĺňanie zadefinovaných ukazovateľov predstavuje najdôležitejší nástroj pre monitorovanie a hodnotenie napĺňania cieľov PHRSR. Rámcové merateľné ukazovatele PHRSR sú uvedené na konci programovej časti PHRSR obce Omšenie na roky 2024 - 2033. Monitorovanie začína na najnižšom stupni – na úrovni projektu. Pre potreby monitorovania je projekt základnou jednotkou, ktorá je analyzovaná prostredníctvom relevantných zozbieraných údajov.

Hodnotenie

V súlade so systémom riadenia, definovaným v PHRSR, hodnotenie predstavuje proces, ktorý systematicky skúma prínos z realizácie PHRSR a jeho súlad s cieľmi stanovenými v PHRSR a analyzuje účinnosť realizačných procesov a vhodnosť nastavenia jednotlivých opatrení a skupiny aktivít a pripravuje odporúčania na zvýšenie ich efektívnosti. Počas programového obdobia (roky 2024 - 2033) sa odporúča vykonávať priebežné hodnotenia a po ukončení programového obdobia, tzv. následné hodnotenie. Výsledky sa zverejňujú podľa platných predpisov o prístupe k informáciám. Proces hodnotenia z hľadiska jeho vykonávania je rozdelený na interné a externé hodnotenie. Pri internom hodnotení je v procese hodnotenia realizovaný vlastnými (internými) kapacitami subjektu zodpovedného za administratívne zabezpečenie realizácie PHRSR, naopak na externom hodnotení sa podieľa externý subjekt (iná právnická alebo fyzická osoba).

Priebežné hodnotenie

Proces priebežného hodnotenia má formu série hodnotení, ktorých cieľom je kontinuálne počas implementácie Programu skúmať rozsah, do akého sa využili prostriedky, skúmať efektívnosť a účinnosť programovania a sociálno-ekonomický dopad. Zároveň identifikuje faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu implementácie Programu vrátane udržateľnosti a identifikovania vhodných postupov. Hodnotenie sa vykonáva systematicky a priebežne počas celého trvania Programu až po predloženie Záverečnej správy Programu. Priebežné hodnotenia sa odporúča vykonávať raz ročne. Hodnotiace obdobie je obdobie od 1. januára do 31. decembra príslušného roka. Správu z hodnotenie predkladá OcÚ obecnému zastupiteľstvu obce Omšenie najneskôr do 6 mesiacov po uplynutí príslušného hodnotiaceho obdobia. Základnými podkladmi pre prípravu hodnotenia sú monitorovacie správy projektov realizovaných v rámci príslušného PHRSR a priebežné správy o implementovaní PHRSR predkladané Obecnému zastupiteľstvu obce Omšenie. Výsledky hodnotenia sú podkladom pre rozhodnutia OcÚ a Obecné zastupiteľstvo obce Omšenie pri riadení realizácie PHRSR s účelom dosiahnuť žiaduci pokrok smerom k naplneniu hlavných ekonomických, sociálnych a environmentálnych cieľov.

Následné hodnotenie

Následné hodnotenie skúma rozsah, v akom sa využili zdroje, účinnosť a efektívnosť programovania a sociálno-ekonomický vplyv. Následné hodnotenie určí faktory, ktoré prispeli k úspechu alebo neúspechu vykonávania PHRSR a určí osvedčené postupy. Výstupom následného hodnotenia je Záverečná správa o hodnotení PHRSR obce Omšenie. Hodnotiace obdobie pri následnom hodnotení predstavuje obdobie celej realizácie PHRSR (tzv. programové obdobie. Programové obdobie začína dňom schválenia Programu príslušným monitorovacím výborom a končí 31.12.2032. Vypracovanie Záverečnej správy zabezpečí OcÚ Omšenie, ktorý ju do 6 mesiacov od ukončenia programového obdobia predkladá obecnému zastupiteľstvu.

Formulár č. R 5 - Plán hodnotenia a monitorovania

Plán priebežných hodnotení PHRSR na programové obdobie 2024 - 2033		
Typ hodnotenia	Vykonat' prvýkrát	Dôvod vykonania/ periodicita
Strategické hodnotenie	v roku 2029	podľa rozhodnutia obce/koordinátora PHRSR a vzniknutej spoločenskej potreby.
Operatívne hodnotenie		
Tematické hodnotenie časti PHRSR	v roku 2024, 2026, 2028, 2031	téma hodnotenia identifikovaná ako riziková časť vo výročnej monitorovacej správe za predchádzajúci kalendárny rok
Ad hoc mimoriadne hodnotenie	podľa potreby	pri značnom odklone od stanovených cieľov a doľahnutých hodnôt ukazovateľov pri návrhu na revíziu PHRSR
Ad hoc hodnotenie celého PHRSR alebo jeho časti	na konci programovacieho obdobia	na základe rozhodnutia starostu/primátora, kontrolného orgánu obce/mesta, podnetu poslancov; na základe protokolu NKÚ SR, správy auditu ...

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

7.2 KOMUNIKAČNÝ PLÁN

Obec bude priebežne informovať o realizácii PHRSR prostredníctvom verejných zasadnutí OZ, ako aj prostredníctvom vlastnej www stránky. Na stránke sa budú priebežne publikovať schválené monitorovacie správy, ktoré boli schválené obecným zastupiteľstvom. V prípravnej fáze monitorovacej správy budú môcť zúčastnené strany pripomienkovať predkladaný materiál. Zodpovedný za pravidelné informovanie bude OcÚ Omšenie .

Formulár č. R 1 - Komunikačný plán pre fázu realizácie PHRSR

P. č.	Časový rámec	Miesto konania	Cieľová skupina	Forma	Téma, ciele	Vstupné údaje	Výstupy
1.	01/2025	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
2.	01/2026	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
3.	01/2027	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
4.	01/2028	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
5.	01/2029	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
6.	01/2030	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
7.	01/2031	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ

8.	01/2032	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ
9.	01/2033	OcÚ	poslanci, obyvatelia, neziskové a podnikateľské subjekty	verejné prerokovanie	Prepojenie PHRSR a rozpočtovania, hodnotenie plnenia za predchádzajúci rok	Hodnotiaca a monitorovacia správa plnenia PHRSR, rozpočet na príslušný rok, Výročná správa obce, Záverečný účet	Monitorovacia správa, Uznesenie OZ, Záverečná hodnotiaca správa

Zdroj: Príloha k metodike PHRSR, 2014, s.25.

8 AKČNÝ PLÁN

Akčný plán je konkrétny a záväzný harmonogram činností súvisiacich s rozvojom obce v jednotlivých oblastiach sociálno-ekonomického rozvoja, vychádza zo stratégie, je jej logickou súčasťou a realizuje sa prostredníctvom konkrétnych nosných a podporných projektov. Akčný plán obsahuje záväzky týkajúce sa plnenia jednotlivých úloh ako aj zoznam inštitúcií zodpovedných za ich plnenie, predpokladané zdroje financovania, predpokladané objemy rozpočtov, dopad na rozpočet relevantného subjektu, ako aj stav momentálnej pripravenosti projektov. Súčasťou akčného plánu je predpokladaný časový harmonogram. Predpokladané rozpočty v pláne sú uvedené v **tis. €**.

8.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Strategický zámer						
Zlepšiť podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít, s dôrazom na zvýšenie úrovne zamestnanosti a úrovne a kvality služieb pre obyvateľov obce. V oblasti priemyslu je potrebné okrem zachovania stabilných prvkov výroby všetkými možnými opatreniami podporovať vytváranie nových pracovných príležitostí.						
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.						
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.					
Opatrenie 1.1.1	Zakladanie a revitalizácia malých a stredných podnikov s majetkovou účasťou obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba podmienok.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	súkromný sektor	stredný	podnikateľské subjekty, obec
Opatrenie 1.1.2	Podpora rozvoja obchodných a komerčných služieb v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - kaderníctvo, krajčírstvo, oprava obuvi, opravárenské služby,	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja maloobchodných prevádzok - domáce potreby, ovocie - zelenina.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora zriadenia maloobchodných predajní potravinárskeho tovaru.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	odpora zriaďovania reštauračných služieb.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, hospodárstva a poľnohospodárstva.						
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.					
Opatrenie 1.2.1	Podpora tradičných odvetví.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Využitie existujúcej infraštruktúry na rozvoj výrobných prevádzok, remeselná výroba, atď..	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia objektov poľnohospodárskej výroby.	300	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Podpora rozvoja ekologickej výroby.	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

	Podpora rozšírenie výrobných zón v lokalite pri poľnohospodárskom podniku.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Revitalizácia pôvodných ciest pre potreby presunu dobytky (kravy, kone).	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty
	Rekonštrukcia a revitalizácia hospodárskeho dvora na východnom okraji obce.	podľa potreby	podnikateľské subjekty, úvery,	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.						
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.					
Opatrenie 1.3.1	Zavádzanie nových technológií do súčasných výrobných prevádzok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Modernizácia technológie v podnikoch výroby.	200	podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy, ŠF EÚ	súkromný sektor	žiadny	podnikateľské subjekty

Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.						
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.					
Opatrenie 1.4.1	Podpora výstavby zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Výstavba elektronábijacej stanice.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Inštalácia slnečných kolektorov (solár, fotovoltaika) na zvyšných budovách a objektoch vo vlastníctve obce (budova na futbalovom ihrisku, športová hala, hasičská zbrojnica, dom smútku, spoločenská miestnosť nad Jednotou).	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 1.1. Podpora malého a stredného podnikania zo strany obce.										
Cieľ 1.1										
Opatrenie 1.1.1										
Opatrenie 1.1.2										
Podprogram 1.2. Podpora tradičných odvetví priemyslu, lesného hospodárstva a poľnohospodárstva..										
Cieľ 1.2										
Opatrenie 1.2.1										
Podprogram 1.3. Podpora inovačných aktivít v podnikoch.										
Cieľ 1.3										
Opatrenie 1.3.1										
Podprogram 1.4. Energetická efektívnosť a progresívne technológie vo výrobe.										
Cieľ 1.4										
Opatrenie 1.4.1										

8.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Strategický zámer						
Podpora investičných aktivít so zameraním na modernizáciu a budovanie regionálnych komunikácií (ciest III. triedy) zaisťujúcich dopravnú obsluhu obce Omšenie. Zámerom je zabezpečiť také prepojenie osídlenia, ktoré umožní efektívny pohyb ľudí a tovaru, modernizáciu dopravných subsystémov zabezpečujúcich bezpečné a hygienicky vyhovujúce dopravné trasy. Cieľom investícií do tohto typu dopravnej infraštruktúry je odstránenie identifikovaných nedostatkov v cestnej sieti s ohľadom environmentálny a bezpečnostný aspekt.						
Podprogram 2.1. Komunikácie						
Cieľ 2.1	Zabezpečiť výstavbu a rekonštrukciu miestnych a štátnych komunikácií.					
Opatrenie 2.1.1	Výstavba a rekonštrukcia miestnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Rekonštrukcia miestnych komunikácií.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba miestnych komunikácií.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 2.1.2	Výstavba a rekonštrukcia štátnych komunikácií v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a stabilizácia cesty III./1893 triedy.	podľa potreby	VÚC TNSK, ŠF EÚ	verejný sektor	žiadny	VÚC TNSK,
Opatrenie 2.1.3	Výstavba cyklotrás na prepojenie sídiel regiónu.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba cyklotrasy Trenčianske Teplice - Homôlka - Valaská Belá - Dolná Poruba.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba cyklotrasy cez Kamenickú dolinu do Omšenia smerom na juh.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Vyznačiť miestne cyklistické trasy s prepojením do Kamenickej doliny a do k.ú. Krásna Ves / k.ú. Bobot.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 2.1.4	Dostavba parkovísk pre potreby občianskej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba parkoviska pre potreby miestneho cintorína.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 2.1.5	Dostavba a rekonštrukcia chodníkov popri miestnych komunikáciách.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Osvetlenie a modernizácia prechodov pre chodcov.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dobudovať a rekonštruovať chodníky pre chodcov pozdĺž celého prietahu cesty III. triedy zastavaným územím obce v minimálnej šírke 2 m (cca. 500 m).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Vybudovať chodníky pozdĺž navrhovaných miestnych komunikácií funkčnej triedy C3.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 2.1.6	Rekonštrukcia/výstavba mostov a lávok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	TNSK, rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie, TNSK
	Rekonstrukcia 9 mostov cez vodný tok Teplička.	Podľa potreby	TNSK, rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie, TNSK
Opatrenie 2.1.7	Úprava dopravnej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Osadenie spomaľovačov.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Obstaranie techniky na realizáciu letnej a zimnej údržby.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie

Podprogram 2.2. Doprava

Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.					
Opatrenie 2.2.1	Riešenie zastávok SAD ako prvkov drobnej architektúry (prístrešky, lavičky, sedenia, informačné tabule, smetné koše, zeleň,...).					
		Predpokladaný	Zdroje	Realizácia	Dopad na	Oprávnení

		rozpočet	financovania		rozpočet	žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Modernizácia autobusových zastávok.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 2.1. Komunikácie										
Cieľ 2.1										
Opatrenie 2.1.1										
Opatrenie 2.1.2										
Opatrenie 2.1.3										
Opatrenie 2.1.4										
Opatrenie 2.1.5										
Opatrenie 2.1.6										
Opatrenie 2.1.7										
Podprogram 2.2. Doprava										
Cieľ 2.2										
Opatrenie 2.2.1										

8.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Strategický záměr						
Rozvoj komplexnej infraštruktúry podporujúcej rozvoj obce a zohľadňujúcej rast kvality života obyvateľov obce a životného prostredia. Rozvoj infraštruktúry bude smerovať hlavne k jej rozšíreniu na potenciálne priemyselné zóny v obci, IBV, ako aj na rekonštrukciu súčasnej infraštruktúry - vodovodnej, elektrickej, komunikačnej.						
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.					
Opatrenie 3.1	Výstavba inžinierskych sietí v nových lokalitách IBV.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba plôch IBV v lokalite Hurtovske.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba plôch IBV v lokalite Pod hájovňou.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba plôch HBV v lokalite nad Bytovým domom č. 705.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba plôch IBV na Hornom konci obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba plôch IBV na Dolnom konci obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba plôch IBV - Ulica - smer Malová.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba plôch IBV - Ulica pri ihrisku.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba plôch IBV - U Tvrdého.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 3.2	Rozšírenie verejného osvetlenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadateľa
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie a príprava projektového spisu.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Modernizácia verejného osvetlenia v obci.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Inštalácia moderných inteligentných systémov do verejného osvetlenia.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Využitie OZE - fotovoltiky pri verejnom osvetlení.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Osvetlenie prechodu pre chodcov na ceste (autobusové zastávky).	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Vybudovanie prechodov pre chodcov a značenia.	2	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 3.3	Revitalizácia pietnych miest v obci.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Revitalizácia areálu obecného cintorína.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Osadenie lavičiek a revitalizácia zelene obecného cintorína.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia domu smútku.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia oplatenia cintorína.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 3.4	Zásobovanie pitnou vodou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Omšenie
	Dostavba a rekonštrukcia vodovodnej siete v obci.	500	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Omšenie
Opatrenie 3.5	Zvýšenie kapacity elektrickej a plynovej rozvodnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšenie kapacity elektrickej rozvodnej siete.	podľa potreby	rozpočet ZSE, a.s., ŠF EÚ	verejný sektor / súkromný sektor	žiadny	ZSE, a.s.,
Opatrenie 3.6	Zníženie energetickej náročnosti budov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zateplenie verejných budov a budov vo vlastníctve obce.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Cieľ 3										
Opatrenie 3.1										
Opatrenie 3.2										
Opatrenie 3.3										
Opatrenie 3.4										
Opatrenie 3.5										
Opatrenie 3.6										

8.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Strategický zámer						
Vytvorenie efektívneho a spoľahlivého systému odvádzania a zneškodňovania odpadov produkovaných subjektmi. Zabezpečiť výstavbu/dostavbu splaškovej a dažďovej kanalizačnej siete. Vytvoriť podmienky na odvoz a likvidáciu TKO a nebezpečného odpadu, vytvorenie podmienok na efektívnu separáciu odpadu v obci.						
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom					
Opatrenie 4.1	V súlade s prijatými koncepciami zabezpečiť permanentné znižovanie podielu skladovanej časti odpadov, k čomu organizovať mobilné zbery textílií, kovového odpadu, viacrstvových obalov nebezpečných odpadov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zvýšiť enviromentálne povedomie ľudí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie
	Pokračovať v poskytovaní veľkoobjemových kontajnerov na zber objemného odpadu.	1/rok	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie
	Pokračovať v zbere nebezpečných odpadov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 4.2	Zabezpečiť separáciu komunálneho odpadu v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Ekonomicke motivovať obyvateľstvo.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie

	Výstavba kontajnerových stojísk.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR, ŠF EÚ	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie
	Doplnenie zberných nádob na kuchynský odpad.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 4.3	Rekultivácia čiernych skládok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekultivovať environmentálnu záťaž TT (009) Omšenie – neriadená skládka TKO.	1000	rozpočet obce, MŽP SR	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 4.4	Zberný dvor a obecné kompostovisko.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba zberného dvora pre separovaný zber (bez zberu kovov).	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Obstaranie mechanizácie pre zberný dvor.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 4.5	Údržba a výstavba zariadení na odvádzanie odpadových vôd.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Dostavba kanalizácie siete do okrajových častí obce (Kamenická dolina).	500	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Omšenie
Opatrenie 4.6	Výstavba dažďovej kanalizačnej siete.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Revitalizácia odvodňovacích kanálov na zber povrchovej vody.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Cieľ 4										
Opatrenie 4.1										
Opatrenie 4.2										
Opatrenie 4.3										
Opatrenie 4.4										
Opatrenie 4.5										
Opatrenie 4.6										

8.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategický zámer						
Strategickým zámerom obce je nielen zachovanie existujúceho dobrého stavu životného prostredia a zvyšovania jeho kvality, ale aj eliminácia slabých stránok, neustála osвета, výchova a informovanosť o stave životného prostredia.						
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo						
Cieľ 5.1. Zabezpečiť účinný systém informovanosti a poradenstva						
Opatrenie 5.1.1	Spracovať koncepciu zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti ŽP. Trvale preferovať poradenstvo a prevenciu pred represiou.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie koncepcie pre ochranu životného prostredia v obci.	podľa potreby	rozpočet obce, MŽP SR	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Prezentácia a šírenie osvety v oblasti životného prostredia.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami						
Cieľ 5.2 Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie vôd, ochranu pred povodňami.						
Opatrenie 5.2.1	Zabezpečiť dostatok kvalitnej pitnej vody, minimalizovať straty vo vodovodných sieťach.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Údržba a dostavba existujúcej vodovodnej siete.	podľa potreby	ZVS, a.s., rozpočet obce, ŠF EÚ,	verejný sektor	vysoký	ZVS, a.s., obec Omšenie
Opatrenie 5.2.2	Revitalizácia protizáplavových opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Revitalizácia protivodňových opatrení na vodnom toku Teplička a jej prítokoch, resp. bystrinných tokoch.	1000	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výsadba vodomilnej zelene v hydrických koridoroch.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výsadba protierózivnej zelene na zadržanie vody v území a pod..	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, podnikateľské subjekty, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 5.2.3	Revitalizácia koryt vodných tokov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	stredný	obec Omšenie
	Revitalizácia koryta toku Teplička a jej prítokoch (bystrinných tokoch spadajúcich pod SVP š.p.).	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekultivácia okolia VN Baračka.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŽP SR, MPH SR, úvery, iné grantové schémy	verejný a súkromný sektor	vysoký	obec Omšenie

Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia						
Cieľ 5.3.	Zabezpečiť účinnú ochranu ovzdušia pred malými a strednými zdrojmi znečistenia nachádzajúcimi sa v katastrálnom území obce.					
Opatrenie 5.3.1	Zabezpečiť zníženie produkovaných emisií hlavným zdrojom znečistenia – domácnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Stav pripravenosti	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Obmedziť spaľovaniu fosílnych palív.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia
	Prechod na alternatívne zdroje vykurovania.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, súkromné subjekty	verejný a súkromný sektor	nízky	obec, obyvatelia

Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia						
Cieľ 5.4.	Realizácia účinných opatrení v oblasti ostatných zložiek životného prostredia.					
Opatrenie 5.4.1	Realizácia protieróznych opatrení.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Na rizikových lokalitách vysadiť pásy protieróznej krovinovej vegetácie.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 5.4.2	Výstavba a revitalizácia oddychových zón v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba oddychovej zóny za budovou obecného úradu v bývalej školskej záhrade.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba oddychovej zóny v ochrannom pásme cintorína.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba oddychovej zóny pri športovom areáli.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba oddychovej zóny v areáli pri MŠ.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba oddychovej zóny v lokalite Malová.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výsadba estetické zelene na svahu za športovou halou.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	Výsadba estetickej zelene pozdĺž koryta toku Teplička.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekultivácia a dostavba oddychovej zóny pri „studničke“.	25	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 5.1. Informovanosť a poradenstvo										
Cieľ 5.1.										
Opatrenie 5.1.1										
Podprogram 5.2. Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami										
Cieľ 5.2										
Opatrenie 5.2.1										
Opatrenie 5.2.2										
Opatrenie 5.2.3										
Podprogram 5.3. Ochrana ovzdušia										
Cieľ 5.3.										
Opatrenie 5.3.1										
Podprogram 5.4. Ochrana a rozvoj ostatných zložiek životného prostredia										
Cieľ 5.4.										
Opatrenie 5.4.1										
Opatrenie 5.4.2										

8.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategický zámer						
Neustále rozvíjať širokú paletu sociálnych a zdravotných služieb poskytovaných v obci. Dbáť o ich dostupnosť, kvalitu a vzájomnú vyváženosť za účelom dosiahnutia dôstojných podmienok života všetkých kategórií obyvateľov obce.						
Podprogram 6.1. Sociálne služby						
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					
Opatrenie 6.1.1	Obyvatelia v dôchodkovom veku.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Poskytovanie služby SOS hodínok.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Poskytovanie služby rozvoju obedov obyvateľov v seniorskom veku.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zriadenie denného stacionára.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Poskytovanie opatrovateľskej služby.	30	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Podporné služby osamelým seniorom.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba zariadenia Domova dôchodcov.	1500	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 6.1.2	Mladé rodiny s deťmi.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora mladých rodín s deťmi.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba zariadenia starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba komunitného centra.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba núdzového bývania.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby						
Cieľ 6.2.	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru zdravotníckych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.					

Opatrenie 6.2.1	Podpora poradenskej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Zabezpečenie priestorov.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 6.2.2	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre dospelých 2 x týždenne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Podpora zriadenia ambulancie praktického lekára pre deti a dospelých 2 x týždenne.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti						
Cieľ 6.3	Zlepšenie zamestnanosti a sociálnej inklúzie rizikových skupín obyvateľov obce.					
Opatrenie 6.3.1	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti malého podnikania.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné a personálne zabezpečenie.	podľa potreby	-	verejný, tretí sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 6.3.2	Podpora klientov formou individuálneho poradenstva, posudzovania individuálnych schopností a vypracovávaní individuálnych akčných plánov a rozvoj celoživotného poradenstva.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 6.3.3	Podpora poradensko-vzdelávacích aktivít zameraných na získavanie sociálnych zručností pri hľadaní si zamestnania a komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorov na uskutočňovanie poradenských služieb.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.
	Personálne zabezpečenie poradenstva.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	tretí sektor	nízky	obec, n.o.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 6.1. Sociálne služby										
Cieľ 6.1										
Opatrenie 6.1.1										
Opatrenie 6.1.2										
Podprogram 6.2. Zdravotnícke služby										
Cieľ 6.2.										
Opatrenie 6.2.1										
Opatrenie 6.2.2										
Podprogram 6.3. Služby zamestnanosti										
Cieľ 6.3										
Opatrenie 6.3.1										
Opatrenie 6.3.2										
Opatrenie 6.3.3										

8.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Strategický zámer	
Zabezpečenie všestranného rozvoja detí a mládeže. Zlepšenie technického stavu a vybavenia materskej školy. V športe umožniť ponuku čo najširšej palety služieb, zabezpečiť čo najefektívnejšie a transparentné využitie verejných financií ku prospechu všetkých občanov obce. Podpora existujúcich športových podujatí, ako aj vytváranie vhodných podmienok pre rozvoj rôznych druhov športu nielen pre obyvateľov obce.	
Podprogram 7.1. Vzdelávanie	
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.
Opatrenie 7.1.1	Obnova a modernizácia zariadení predškolskej výchovy.

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba kapacít materskej školy.	500	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	odernizácia vnútorného vybavenia materskej školy.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 7.1.2	Obnova, rozšírenie a modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba vonkajšej záhrady a tried v prírode.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba envirotried a vonkajších priestorov.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia elektroinštalácie v budovách ZŠ.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zníženie energetickej náročnosti (zateplenie stropov v budove ZŠ).	300	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 7.1.3	Podpora záujmovej činnosti.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Podpora zariadenia CVČ.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 7.1.4	Rekonštrukcia a modernizácia stravovacích zariadení vzdelávacích inštitúcií.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Modernizácia vybavenia školskej jedálne.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 7.1.5	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Rekonštrukcia a dostavba školskej športovej infraštruktúry.	350	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

Podprogram 7.2. Šport						
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.					
Opatrenie 7.2.1	Výstavba športovej infraštruktúry.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	20	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Rekonštrukcia a revitalizácia futbalového areálu.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba viacúčelového ihriska.	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba detského ihriska.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zníženie energetickej náročnosti budovy športovej haly (výmena okien, vonkajšie zateplenie, fasáda, dozateplenie povalovej časti, osadenie slnečných kolektorov (solárnych panelov) na strechu ŠH).	350	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Modernizácia vybavenia školskej telocvične.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba dopravného ihriska.	250	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia a modernizácia multifunkčného ihriska.	100	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba „Tarzanie“ – lezecká dráha pre deti.	50	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Hurtové.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Ulica pri ihrisku.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite U Marčekov.	150	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba športovej infraštruktúry v lokalite Pri hájovni.	100	rozpočet obce, MŠ SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

Opatrenie 7.2.2	Rozvoj mimoškolskej činnosti – športové kluby, turistika, kultúrne krúžky.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie priestorového a materiálneho vybavenia.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný, tretí sektor	stredný	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 7.1. Vzdelávanie										
Cieľ 7.1.										
Opatrenie 7.1.1										
Opatrenie 7.1.2										
Opatrenie 7.1.3.										
Opatrenie 7.1.4										
Opatrenie 7.1.5										
Podprogram 7.2. Šport										
Cieľ 7.2.										
Opatrenie 7.2.1										
Opatrenie 7.2.2										

8.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Strategický zámer						
Trvalé pôsobenie na kultúrne povedomie obyvateľov širokou paletou kultúrnych aktivít organizovaných externými subjektami. Existencia dôstojných priestorov pre kultúrne aktivity je povinnosť obce. Priebežná a kreatívna propagácia podujatí má vplyv na imidž obce a tým aj na cestovný ruch.						
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra						
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno-historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.					
Opatrenie 8.1.1	Výstavba a revitalizácia multifunkčného kultúrneho zariadenia.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Obstaranie vybavenia kultúrno-spoločenskej miestnosti.	300	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 8.1.2	Rekonštrukcia kultúrnych pamiatok.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zriadenie domu ľudových tradícií.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Opatrenie 8.1.3	Podpora kultúrnych podujatí v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Vypracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Podpora činnosti OZ FSK Dolina Omšenie a FSK Žihľavník.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zriadenie priestorov pre stretávanie sa v suteréne Obchodného domu.	50	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zriadenie skladu rekvizít v suteréne Obchodného domu.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba otvoreného amfiteátra.	250	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Vybudovanie cezhraničného partnerstva.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zavedenie pravidelnej kultúrnej akcie.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Organizovanie fašiangov v spolupráci s Mikroregiónom Teplička.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, MK SR	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie						

Cieľ 8.2	Organizačne zabezpečiť ponuku kultúrnych podujatí v obci.					
Opatrenie 8.2.1	Spracovať kalendár kultúrnych podujatí na celý rok, tento priebežne aktualizovať. Rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Spracovanie kalendár kultúrnych podujatí.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie

Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry						
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.					
Opatrenie 8.3.1	Spracovať globálnu koncepciu „propagácie“ histórie obce v multimediálnej forme.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Personálne a finančné zabezpečenie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Spracovanie koncepcie v multimediálnej forme.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 8.3.2	Propagácia kultúry na Internete prostredníctvom www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce	verejný sektor	nízky	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 8.1. Kultúrna infraštruktúra										
Cieľ 8.1										
Opatrenie 8.1.1										
Opatrenie 8.1.2										
Opatrenie 8.1.3										
Podprogram 8.2. Organizačné zabezpečenie										
Cieľ 8.2										
Opatrenie 8.2.1										
Podprogram 8.3. Propagácia v oblasti kultúry										
Cieľ 8.3										
Opatrenie 8.3.1										
Opatrenie 8.3.2										

8.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Strategický zámer						
Budovať goodwill obce a dosiahnuť, aby sa stala strediskom cestovného ruchu v oblasti športu, kultúry a turistiky.						
Podprogram 9.1. Propagácia obce						
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.					
Opatrenie 9.1.1	Aktualizácia www stránky obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Finančné zabezpečenie.	1	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Obsahová analýza www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce, podnikateľské subjekty	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
	Priebežná aktualizácia www stránky.	podľa potreby	rozpočet obce,	verejný sektor	nízky	obec Omšenie
Opatrenie 9.1.2	Podpora budovania informačných tabúl v obci.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia

Aktivity	Inštalácia multimediálnej (viacúčelovej) elektronickej dotykovej informačnej tabule prepojenej s webovou stránkou, ale aj inými externými systémami (cestovné poriadky SAD, ŽSR a p.).	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, MŠCR SR	verejný sektor	nízky	obec, podnikateľské subjekty
----------	--	----	-------------------------------	----------------	-------	------------------------------

Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Cieľ 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.						
Opatrenie 9.2.1 Podpora vytvárania nových atraktivít v obce.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba kongresového a rekreačného zariadenia s kapacitou 220 návštevníkov, 60 lôžok (nad VN Baračka).	podľa potreby	Podnikateľský subjekt, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba náučných chodníkov mimo chránených území v okolí obce (prepojenie na zelenú turistickú trasu).	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba náučných chodníkov mimo chránených území - hospodársky dvor.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Dostavba infraštruktúry cestovného ruchu v lokalite vodnej nádrže.	150	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

Podprogram 9.3. Cestovný ruch.						
Cieľ 9.3. Podporovať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu.						
Opatrenie 9.3.1 Uzávrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb obcami.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
Opatrenie 9.3.2 Podporovať podnikateľské subjekty, neziskové organizácie a inštitúcie pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Zabezpečenie personálnych kapacít.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ	verejný sektor	nízky	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 9.1. Propagácia obce										
Cieľ 9.1										
Opatrenie 9.1.1										
Opatrenie 9.1.2										
Podprogram 9.2. Rekreačno - relaxačné zázemie obce.										
Cieľ 9.2										
Opatrenie 9.2.1										
Podprogram 9.3. Cestovný ruch.										
Cieľ 9.3										
Opatrenie 9.3.1										
Opatrenie 9.3.2										

8.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Strategický zámer						
Vytvoriť podmienky na efektívnu prácu obecného úradu. Vytvoriť vyhovujúce podmienky na poskytovania verejných služieb, estetizácia a funkčnosť miesta kontaktu so zákazníkmi obecného úradu, vytváranie vhodných technických a pracovných podmienok na obecnom úrade. Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.						
Podprogram 10.1. Administratíva						
Cieľ 10.1. Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci						
Opatrenie 10.1.1 Modernizácia vnútorného vybavenia Obecného úradu.						
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Spracovanie technickej dokumentácie.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	Rekonštrukcia a zateplenie budovy OcÚ.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Výstavba bezbariérového prístupu do obecného úradu.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Podprogram 10.2. Bezpečnosť						
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.					
Opatrenie 10.2.1	Bezpečnosť.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Výstavba kamerového systému na miestnom cintoríne.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Inštalácia merania rýchlosti v centrálnej časti a na koncových častiach obce.	Podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Inštalácia kamerového systému v priestore fary a kostola.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Inštalácia interiérového kamerového systému v budovách ZŠ a MŠ.	10	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia obecného rozhlasu.	200	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Rekonštrukcia požiarnej zbrojnice.	100	rozpočet obce, ŠF EÚ, úvery, iné grantové schémy	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 10.1. Administratíva										
Cieľ 10.1.										
Opatrenie 10.1.1										
Podprogram 10.2. Bezpečnosť										
Cieľ 10.2.										
Opatrenie 10.2.1										

8.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Strategický zámer						
Zabezpečenie technických podmienok pre rozvoj informačnej spoločnosti. Umožniť obyvateľom využívať on-line elektronické služby samosprávy. Vytvoriť vhodné podmienky na prechod na e-government na lokálnej úrovni (e-vote, e-services, ...). Umožniť obyvateľom obce a pracovníkom samosprávy zvyšovať svoje počítačové vedomie a zručnosti.						
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.						
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.					
Opatrenie 11.1.1	Rozvoj infraštruktúry informačných systémov samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Technické zabezpečenie IS.	1	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba solárnych lavičiek v centre obce.	20	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
	Zlepšenie pokrytia signálom mobilných operátorov.	Podľa potreby	Mobilní operátori	Súkromný sektor	žiadny	Mobilní operátori
	Výstavba verejného prístupového bodu.	5	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	stredný	obec Omšenie
	Výstavba optickej siete.	Podľa potreby	Telekomunikační operátori	Súkromný sektor	žiadny	Telekomunikační operátori
Opatrenie 11.1.2	Zavádzanie efektívnych elektronických služieb poskytovaných na úrovni samosprávy.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivity	Tvorba aplikačného softwaru na zabezpečenie e – služieb v obci.	1	rozpočet obce	verejný sektor	vysoký	obec Omšenie
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.						
Cieľ 11.2	Zvýšenie počítačovej gramotnosti obyvateľov a pracovníkov samosprávy.					
Opatrenie 11.2.1	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u pracovníkov samosprávy.					

		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na získanie ECDL spôsobilosti pre pracovníkov miestnej samosprávy.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	žiadny	obec Omšenie
Opatrenie 11.2.2	Podpora zvyšovania počítačového vedomia u obyvateľov obce.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie počítačového vedomia u obyvateľov obce.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
	Realizácia kurzov na obsluhu a používanie obecného informačného a komunikačného systému.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.
Opatrenie 11.2.3	Podpora vzdelávacích aktivít zameraných na zvyšovanie zručností a vedomostí o internete a motiváciu k používaniu internetu a elektronických služieb.					
		Predpokladaný rozpočet	Zdroje financovania	Realizácia	Dopad na rozpočet	Oprávnení žiadatelia
Aktivita	Realizácia kurzov na zvyšovanie vedomostí o internete.	podľa potreby	rozpočet obce, ŠF EÚ, zdroje neziskových organizácií	verejný sektor	nízky	obec, n.o.

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
Podprogram 11.1. Budovanie a rozvoj informačnej infraštruktúry.										
Cieľ 11.1										
Opatrenie 11.1.1										
Opatrenie 11.1.2										
Podprogram 11.2. Počítačová gramotnosť.										
Cieľ 11.2										
Opatrenie 11.2.1										
Opatrenie 11.2.2										
Opatrenie 11.2.3										

**Finančná časť Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
obce Omšenie
2024 - 2033**

9 FINANČNÝ PLÁN PROGRAMU

Jednou z kľúčových otázok pre realizáciu programu rozvoja je schopnosť obce v priebehu jeho realizácie zaistiť zdroje potrebné na jeho financovanie. Tieto zdroje vznikajú vo viacerých sférach – v súkromnom sektore, verejnej správe, ide tiež o zdroje zahraničné, najmä o prostriedky Európskej únie. Dôležitým zdrojom budú, po dokončení reformy verejnej správy a uskutočnení daňovej reformy, vlastné prostriedky. V dôsledku neexistencie nevyhnutných podkladových údajov pre stanovenie finančného rámca, v ktorom by sa mal program rozvoja v strednodobom horizonte pohybovať, je výška prostriedkov potrebná na realizáciu jednotlivých opatrení a aktivít stanovená len orientačne. Táto časť bude konkretizovaná v závislosti od reálneho čerpania finančných príspevkov zo štrukturálnych fondov, možností obecného rozpočtu atď..

Formulár č. F 5 – Indikatívny rozpočet - sumarizácia

tis. €	Rok										
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	Spolu
I. Hospodárska politika	897,6	1044,1	1509,1	1509,1	685,4	538,9	63,9	63,9	0,1	0,1	6312,0
PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO.....	308,8	308,8	358,8	358,8	50,0	50,0					1435,0
PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE	211,8	211,8	261,8	261,8	113,8	113,8	63,8	63,8			1302,0
PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA	230,5	320,5	695,5	695,5	465,0	375,0					2782,0
PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH	57,6	57,6	47,6	47,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	211,0
PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ	82,5	138,8	138,8	138,8	56,3						555,0
PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE	6,5	6,8	6,8	6,8	0,3						27,0
II. Sociálna politika	1561,3	1661,3	1661,3	1661,3	100,1	0,1	142,6	142,6	142,6	142,6	7216,0
PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTN.	635,0	635,0	635,0	635,0							2540,0
PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT	747,5	847,5	847,5	847,5	100,0		142,5	142,5	142,5	142,5	3960,0
PROGRAM 8. KULTÚRA	178,8	178,8	178,8	178,8	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	716,0
III. Environmentálna politika	701,3	1092,8	1345,3	1345,3	644,0	252,5	0,0	0,0	0,0	0,0	5381,0
PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO	701,3	701,3	953,8	953,8	252,5	252,5					3815,0
PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE		391,5	391,5	391,5	391,5						1566,0
Zdroj: vlastné spracovanie											

Vychádzajúc z vyššie zadefinovaných cieľov, priorít a opatrení a na základe auditu pripravovaných Projektových zámerov v rézii samosprávy, podnikateľskej sféry či neziskových a iných organizácií bol vypracovaný plán realizácie programu. Definuje, z akých prostriedkov by sa mali tieto zábery realizovať, kto by mal byť žiadateľov, určuje predpokladané časové rámce v **tis. €**.

Pravidlá financovania cieľa investovanie do zamestnanosti a rastu – pre prijímateľov v rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje sr s výnimkou bratislavského kraja) a pre prijímateľov kohézneho fondu

K podielu EFRR, ESF+, FST a KFvo výške 85,00 % (70,00 % pre technickú pomoc) z celkových oprávnených výdavkov je priradené spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu v závislosti od kategórie prijímateľa a miesta realizácie/implementácie operácií (platí len pre základné pravidlá financovania pre KF).

Prehľad pravidiel financovania v rámci menej rozvinutých regiónov a KF podľa jednotlivých zdrojov financovania a kategórie prijímateľov sú v nasledujúcich tabuľkách.

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre EFRR, ESF+ a FST

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Základné pravidlá financovania pre KF

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis celé územie SR s výnimkou okresu Bratislava	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	15,00 %	7,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Podiel prijímateľa vykonávajúceho hospodársku činnosť, t. j. podniky podľa čl. 107 Zmluvy o fungovaní EÚ v platnom znení bez ohľadu na právny status, v rámci schém pomoci de minimis/štátnej pomoci resp. podľa pravidiel pomoci de minimis/štátnej pomoci (subjekt v zmysle časti 1 písm. c)) sa stanovuje v súlade s aplikovanou výškou intenzity pomoci definovanou v príslušnej schéme resp. pravidlách pomoci de minimis/štátnej pomoci. V prípade, ak intenzita pomoci presahuje maximálnu výšku finančného príspevku z EÚ, bude tento rozdiel dofinancovaný zo štátneho rozpočtu.

Národné verejné zdroje zahŕňajú zdroje štátneho rozpočtu a zdroje prijímateľa zo sektora verejnej správy.

Prijímateľ, ktorý je podľa § 3 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. zapísaný a zaradený v registri organizácií, alebo v zozname subjektov verejnej správy vedenom Štatistickým úradom SR medzi subjekty verejnej správy v súlade s jednotnou metodikou platnou pre EÚ (ESA 2010), vykazuje vlastné zdroje na spolufinancovanie ako verejné zdroje. Ostatní prijímatelia vykazujú vlastné zdroje na spolufinancovanie ako súkromné zdroje.

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu pre najodkázanejšie osoby z ESF+ (čl. 10 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Kategória prijímateľa Zdroj financovania		1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	90,00 %	90,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	10,00 %	2,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	8,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania pre podporu oblasti sociálnej inovácie z ESF+ (čl. 14 nariadenia (EÚ) 2021/1057)

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis ⁴
Zdroje EÚ	ESF+	95,00 %	95,00 %	x,xx %
Národné zdroje ⁵	Štátny rozpočet	5,00 %	0,00 %	y,yy %
	Prijímateľ ⁶	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Tabuľka Pravidlá financovania technickej pomociv rámci menej rozvinutých regiónov (všetky kraje SR s výnimkou Bratislavského kraja) a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis ⁴
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	70,00 %	70,00 %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	30,00 %	22,00 %
	Prijímateľ	0,00 %	8,00 %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %

V rámci projektov vybraných prijímateľov kategórie 1b) sa aplikujú špecifické pravidlá financovania (nasledujúca tabuľka). Ide o :

- verejné vysoké školy/univerzity a verejné výskumné inštitúcie, ktoré realizujú operácie národného významu, t. j. projekty implementované v rámci špecifického cieľa RSO1.1 Rozvoj a rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívanie pokročilých technológií a špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko zameraných na podporu vedy, výskumu a inovácií, ktoré budú špecifikované a doplnené do tohto materiálu na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- **prijímateľov územnej samosprávy – obce/mestá, ktoré sú identifikované v aktuálnom vydaní Atlasu rómskych komunít s prítomnosťou rómskych osídlení, pričom konkrétny zoznam oprávnených žiadateľov, zostavený na základe vybraných objektívnych kritérií zaostávania a marginalizácie, bude určený výzvou/vyzvaním vyhlásenou/vyhláseným poskytovateľom. Kritéria budú určené v závislosti od obsahového zamerania výzvy/vyzvania. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko, v rámci vyčlenenej indikatívnej alokácie pre marginalizované rómske komunity, bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;**
- prijímateľov projektov zameraných na financovanie aktivít so 100 % koeficientom na výpočet podpory poskytovanej na ciele v oblasti zmeny klímy. Zoznam vybraných špecifických cieľov/opatrení/aktivít Programu Slovensko bude špecifikovaný a do tohto materiálu doplnený na základe finálnej verzie Programu Slovensko;
- prijímateľov v rámci projektov ESF+, ktorí sú registrovaní ako poskytovatelia sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov. Ide o projekty v rámci cieľa politiky 4/priorita 5 Programu Slovensko;
- prijímateľov, školy a školské zariadenia zaradené do siete škôl a školských zariadení SR, ktoré majú oprávnenie uskutočňovať výchovu a vzdelávanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v rámci projektov ESF+.

Tabuľka Špecifické pravidlá financovania pre EFRR, ESF+, FST a KF

Zdroj financovania	Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ	EFRR ESF+ FST KF	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje	Štátny rozpočet	15,00 %	15,00 %	y,yy %
	Prijímateľ	0,00 %	0,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky	Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Pravidlá financovania v rámci projektov cieľa politiky 4/priority 5/špecifického cieľa k) zlepšovanie rovného a včasného prístupu ku kvalitným, udržateľným a cenovo dostupným službám vrátane služieb, ktoré podporujú prístup k bývaniu a individualizovanú starostlivosť vrátane zdravotnej starostlivosti; modernizácia systémov sociálnej ochrany, vrátane podpory prístupu k sociálnej ochrane, s osobitným zameraním na deti a znevýhodnené skupiny; zlepšovanie prístupnosti, a to aj pre osoby so zdravotným postihnutím, účinnosti a odolnosti systémov zdravotnej starostlivosti a služieb dlhodobej starostlivosti Programu Slovensko pre subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Zdroj financovania		Kategória prijímateľa	1 a) vybrané subjekty štátnej správy	1 b) ostatné subjekty mimo pravidiel štátnej pomoci a pomoci de minimis	1 c) subjekty, ktorým sa poskytuje štátna pomoc alebo pomoc de minimis
Zdroje EÚ		ESF+	85,00 %	85,00 %	x,xx %
Národné zdroje		Štátny rozpočet	15,00 %	10,00 %	y,yy %
		Prijímateľ	0,00 %	5,00 %	z,zz %
Celkové oprávnené výdavky		Spolu	100,00 %	100,00 %	100,00 %

Integrovaný územný rozvoj bude podporovaný z fondov Európskej únie v súlade s článkom 22 Návrhu nariadenia o EFRR, ESF+, KF a ENFR. Podpora bude:

- určená pre rozvoj jasne zadefinovaného územia (bez obmedzenia od lokálnej, cez sub-regionálnu až po regionálnu úroveň),
- vychádzať z integrovanej stratégie jeho rozvoja, tzv. Integrovanej územnej stratégie,
- založená na integrácii rôznorodých operácií v rámci investičných balíkov.

Komplementarita s vnútroštátnymi nástrojmi podpory

K napĺňaniu cieľov jednotlivých priorít SPR budú komplementárne prispievať aj zdroje z rôznych vnútroštátnych nástrojov. V súčasnosti existujúce vnútroštátne nástroje podpory majú obmedzenú platnosť, tzn. nie je možné potvrdiť, že budú využívané počas celého obdobia 2021 – 2027. Ide napr. o nasledovné komplementárne zdroje:

CP 3 – dotácie na podporu cyklo dopravy a cykloturistiky (zákon č. 151/2019 Z. z. o podpore **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, trvalý finančný mechanizmus na implementáciu Národnej stratégie **rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky**, zákon č. 300/2008 Z. z. o organizácii a podpore športu, zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, ako aj zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja,

CP 4 – programy realizované Ústredím práce sociálnych vecí a rodiny alebo úradom práce (prístup k zamestnaniu), dotácia v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, dotácie a programy Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (dotácie na rozvoj, sociálna podpora žiakov, vedecké činnosti, **regionálne školstvo**), dotácia na podporu rozvoja **sociálnych služieb a v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately**, dotácia na obstaranie nájomných bytov, určených na sociálne bývanie, dotácia na podporu **rozvoja sociálnych služieb** a pod.,

CP 5 – zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu, Fond na podporu športu a **príspevky a dotácie na rozvoj športu** v zmysle Zákona o športe č. 440/2015 Z. z., program **Ministerstva kultúry SR „Obnovme si svoj dom“**, **Fond na podporu umenia**. Dotácie MIRRI SR v zmysle zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení neskorších predpisov.

Komplementárnosť a synergie medzi fondmi, na ktoré sa vzťahuje Partnerská dohoda, AMIF, ISF, BMVI, a inými nástrojmi Únie

V rámci **Cieľa politiky 3** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti železničnej infraštruktúry (TEN-T, ako aj regionálne trate), synergie budú nastavené na úrovni projektov.

Horizont Európa v oblasti udržateľnej a inteligentnej mobility.

Nástroj na prepájanie Európy v oblasti financovania dopravnej infraštruktúry a v oblasti nízkoúhlíkovej mobility.

Ciele v oblasti modernizácie a výstavby infraštruktúry vnútrozemskej vodnej dopravy sa budú realizovať prostredníctvom tohto nástroja.

V rámci **Cieľa politiky 4** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Plán obnovy a odolnosti SR v oblasti zdravotnej starostlivosti (dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť a starostlivosť o duševné zdravie) a zároveň v oblasti vzdelávania (inkluzívne vzdelávanie na všetkých stupňoch, zmena kurikula, dobudovanie školskej infraštruktúry).

Erasmus+ v oblasti investícií do vzdelávania a odbornej prípravy, vrátane inklúzie a celoživotného vzdelávania.

EU4Health v oblasti zlepšenia kvality a dostupnosti zdravotnej starostlivosti.

Fond pre azyl, migráciu a **integráciu v oblasti zvyšovania sociálno-ekonomickej integrácie marginalizovaných skupín** a štátnych príslušníkov tretích krajín.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti predchádzania a boja proti drogovej kriminalite, ale aj predchádzania a boja proti radikalizácii.

V rámci **Cieľa politiky 5** sa predpokladá komplementarita s nástrojom, programom resp. fondom:

Horizont Európa v oblasti zvýšenia bezpečnosti obyvateľov a návštevníkov miest a obcí, a to v oblastiach ochrany zdravia, života a majetku občanov a prevencie kriminality.

Kreatívna Európa v oblasti rozvoja kultúrneho dedičstva.

Erasmus+ v oblasti podpory rozvoja menej rozvinutých regiónov prostredníctvom vzdelávania a odbornej prípravy.

Fond pre vnútornú bezpečnosť v oblasti zabezpečenia bezpečnosti pre občanov

9.1 PROGRAM 1. HOSPODÁRSTVO A VEDECKO-TECHNICKÝ ROZVOJ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 1.1	Finančne, legislatívne a technicky podporovať malé a stredné podnikanie zo strany obce.								
Cieľ 1.2	Zabezpečiť rozvoj tradičných odvetví v obci.								
Opatrenie 1.2.1	710	462	346	115	115	0	0	249	0
Cieľ 1.3	Vytvorenie podmienok na rozvoj inovačných aktivít v súkromných podnikoch.								
Opatrenie 1.3.1	200	130	98	33	33	0	0	70	0
Cieľ 1.4	Zvýšenie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike.								
Opatrenie 1.4.1	525	525	446	79	37	0	42	0	0
Spolu	1 435,00	1 117	890	227	185	0	42	319	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	308,75	247	198	49	38	0	11	62	0
2025	308,75	247	198	49	38	0	11	62	0
2026	358,75	279	222	57	46	0	11	80	0
2027	358,75	279	222	57	46	0	11	80	0

2028	50,00	33	24	8	8	0	0	18	0
2029	50,00	33	24	8	8	0	0	18	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1435,00	1117	890	227	185	0	42	319	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Ciel' politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.2 PROGRAM 2. DOPRAVA A KOMUNIKÁCIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

Cieľ 2.1	Rozvoj dopravnej infraštruktúry								
Opatrenie 2.1.1	355	355	302	53	25	0	28	0	0
Opatrenie 2.1.3	410	410	349	62	29	0	33	0	0
Opatrenie 2.1.4	52	52	44	8	4	0	4	0	0
Opatrenie 2.1.5	255	255	217	38	18	0	20	0	0
Opatrenie 2.1.7	200	200	170	30	14	0	16	0	0
Cieľ 2.2	Zabezpečenie dopravného spojenia hromadnou autobusovou dopravou, prípadne železničnou dopravou.								
Opatrenie 2.2.1	30	30	26	5	2	0	2	0	0
Spolu	1 302,00	1 302	1 107	195	91	0	104	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2024	211,75	212	180	32	15	0	17	0	0
2025	211,75	212	180	32	15	0	17	0	0
2026	261,75	262	222	39	18	0	21	0	0
2027	261,75	262	222	39	18	0	21	0	0
2028	113,75	114	97	17	8	0	9	0	0
2029	113,75	114	97	17	8	0	9	0	0
2030	63,75	64	54	10	4	0	5	0	0
2031	63,75	64	54	10	4	0	5	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1302,00	1302	1107	195	91	0	104	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Zdroje financovania EÚ

Operačný program Slovensko

Plán obnovy a odolnosti

Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility

Fond spravodlivej transformácie (FST)

Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.3 PROGRAM 3. TECHNICKÁ INFRAŠTRUKTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 3	Zabezpečiť rozvoj a rekonštrukciu technickej infraštruktúry v obci.								
Opatrenie 3.2	412	412	350	62	29	0	33	0	0
Opatrenie 3.3	360	360	306	54	25	0	29	0	0
Opatrenie 3.4	510	510	434	77	36	0	41	0	0
Opatrenie 3.6	1 500	1 500	1 275	225	105	0	120	0	0
Spolu	2 782,00	2 782	2 365	417	195	0	223	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G		
2024	230,50	231	196	35	16	0	18	0	0
2025	320,50	321	272	48	22	0	26	0	0
2026	695,50	696	591	104	49	0	56	0	0
2027	695,50	696	591	104	49	0	56	0	0
2028	465,00	465	395	70	33	0	37	0	0
2029	375,00	375	319	56	26	0	30	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2782,00	2782	2365	417	195	0	223	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb

	Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb, Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží Zlepšenie kvality ovzdušia Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
5. Európa bližšie k občanom	
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.4 PROGRAM 4. ODPADOVÉ HOSPODÁRSTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 4	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 4.3	1 000	1 000	850	150	70	0	80	0	0
Opatrenie 4.4	1 305	1 305	1 109	196	91	0	104	0	0
Opatrenie 4.5	500	500	425	75	35	0	40	0	0
Opatrenie 4.6	1 010	1 010	859	152	71	0	81	0	0
Spolu	3 815.00	3 815	3 243	572	267	0	305	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	701,25	701	596	105	49	0	56	0	0
2025	701,25	701	596	105	49	0	56	0	0

2026	953,75	954	811	143	67	0	76	0	0
2027	953,75	954	811	143	67	0	76	0	0
2028	252,50	253	215	38	18	0	20	0	0
2029	252,50	253	215	38	18	0	20	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	3815,00	3815	3243	572	267	0	305	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Ciel' politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
5. Európa bližšie k občanom	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Prioritné oblasti podpory z ENRAF:
	podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov,
	podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu
	Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.5 PROGRAM 5. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 5.2	Nakladanie s komunálnym a drobným stavebným odpadom								
Opatrenie 5.2.2	1 115	1 115	948	167	78	0	89	0	0
Opatrenie 5.2.3	205	205	174	31	14	0	16	0	0
Cieľ 5.4.	Ochrana a racionálne využívanie vôd, ochrana pred povodňami.								
Opatrenie 5.4.1	31	31	26	5	2	0	2	0	0

Opatrenie 5.4.2	215	215	183	32	15	0	17	0	0
Spolu	1 566,00	1 566	1 331	235	110	0	125	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	391,50	392	333	59	27	0	31	0	0
2026	391,50	392	333	59	27	0	31	0	0
2027	391,50	392	333	59	27	0	31	0	0
2028	391,50	392	333	59	27	0	31	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	1566,00	1566	1331	235	110	0	125	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
2. Ekologickejšia nízkouhlíková Európa Fond spravodlivej transformácie (FST)	Podpora opatrení na zlepšovanie energetickej efektívnosti a zníženia emisií skleníkových plynov
	Podpora využívania energie z obnoviteľných zdrojov
	Rozvoj inteligentných energetických systémov, sietí a uskladnenia mimo TEN-e
	Podpora adaptácie na zmenu klímy, prevencie rizík a odolnosti voči katastrofám
	Zlepšenie kvality vôd a stavu v zásobovaní vodou a čistení odpadových vôd
	Prechod na obehové hospodárstvo s dôrazom na odpadové hospodárstvo
	Zlepšenie ochrany prírody, krajiny, biodiverzity a ekosystémových služieb,
	Zabezpečenie prieskumu, sanácie a monitorovania environmentálnych záťaží
	Zlepšenie kvality ovzdušia
	Podpora udržateľnej multimodálnej mestskej mobility
	Prioritné oblasti podpory z ENRAF: podpora udržateľného rybárstva a ochrany vodných biologických zdrojov, podpora udržateľných akvakultúrnych činností, ako aj spracovania produktov rybolovu a akvakultúry a uvádzania týchto produktov na trh Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.6 PROGRAM 6. SOCIÁLNE SLUŽBY A ZDRAVOTNÍCTVO

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)

Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 6.1	Doplniť chýbajúcu infraštruktúru sociálnych zariadení v obci a zvýšiť ich kvalitu.								
Opatrenie 6.1.1	1 690	1 690	1 437	254	118	0	135	0	0
Opatrenie 6.1.2	750	750	638	113	53	0	60	0	0
Cieľ 6.2	Zlepšiť úroveň poskytovania zdravotníckych a sociálnych služieb.								
Opatrenie 6.2.2	100,00	100	75	25	20	0	5	0	0
Spolu	2 540.00	2 540	2 159	381	178	0	203	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G			
2024	635,00	635	540	95	44	0	51	0	0
2025	635,00	635	540	95	44	0	51	0	0
2026	635,00	635	540	95	44	0	51	0	0
2027	635,00	635	540	95	44	0	51	0	0
2028	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	2540,00	2540	2159	381	178	0	203	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce
	Kvalitné inkluzívne vzdelanie
	Záruka pre mladých
	Aktívne začlenenie a dostupné služby
	Potravinová a materiálna deprivácia
5. Európa bližšie k občanom	Sociálne inovácie a experimenty
	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu

(FST)

Únie v oblasti klímy
a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.7 PROGRAM 7. VZDELÁVANIE A ŠPORT

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 7.1.	Zabezpečiť rozvoj a údržbu infraštruktúry vzdelávania a zabezpečenie podmienok pre efektívnu vzdelávaciu činnosť v obci.								
Opatrenie 7.1.1	570	570	485	86	40	0	46	0	0
Opatrenie 7.1.2	770	770	655	116	54	0	62	0	0
Opatrenie 7.1.3	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Opatrenie 7.1.4	100	100	85	15	7	0	8	0	0
Opatrenie 7.1.5	350	350	298	53	25	0	28	0	0
Cieľ 7.2.	Zabezpečiť trvalé skvalitňovanie vyváženej ponuky výkonnostného a rekreačného športu.								
Opatrenie 7.2.1	2 120	2 120	1 802	318	148	0	170	0	0
Spolu	3 960.00	3 960	3 366	594	277	0	317	0	

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	747,50	748	635	112	52	0	60	0	0
2025	847,50	848	720	127	59	0	68	0	0
2026	847,50	848	720	127	59	0	68	0	0
2027	847,50	848	720	127	59	0	68	0	0
2028	100,00	100	85	15	7	0	8	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	142,50	143	121	21	10	0	11	0	0
2031	142,50	143	121	21	10	0	11	0	0
2032	142,50	143	121	21	10	0	11	0	0
2033	142,50	143	121	21	10	0	11	0	0
Spolu	3960,00	3960	3366	594	277	0	317	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky

Oblasť podpory

1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
4. Sociálnejšia Európa	Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravinová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.8 PROGRAM 8. KULTÚRA

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje	H	CH	
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 8.1	Zachovanie kultúrno–historického potenciálu obce a rozvoj kultúrnych, informačných a voľnočasových aktivít v nadväznosti na rozvoj cestovného ruchu na regionálnej a miestnej úrovni.								
Opatrenie 8.1.1	350	350	298	53	25	0	28	0	0
Opatrenie 8.1.2	50	50	43	8	4	0	4	0	0
Opatrenie 8.1.3	315	315	268	47	22	0	25	0	0
Cieľ 8.3	Vytvorenie podmienok na efektívnu propagáciu obce v oblasti kultúry.								
Opatrenie 8.3.2	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Spolu	716,00	716	608	108	50	0	58	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
	Národné verejné zdroje spolu			Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje			
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	178,85	179	152	27	13	0	14	0	0
2025	178,85	179	152	27	13	0	14	0	0
2026	178,85	179	152	27	13	0	14	0	0
2027	178,85	179	152	27	13	0	14	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	716,00	716	608	108	50	0	58	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov
	Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov
	Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas
	Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch
Fond spravodlivej transformácie (FST)	Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy
	a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.9 PROGRAM 9. PROPAGÁCIA A CESTOVNÝ RUCH

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 9.1	Zabezpečiť účinnú propagáciu obce.								
Opatrenie 9.1.1	1	1	0	1	0	0	1	0	0
Opatrenie 9.1.2	20	20	0	20	0	0	20	0	0
Cieľ 9.2	Rekreačno- relaxačné zázemie obce.								
Opatrenie 9.2.1	190	190	162	29	13	0	15	0	0
Spolu	211,00	211	162	50	13	0	36	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	57,60	58	40	17	3	0	14	0	0
2025	57,60	58	40	17	3	0	14	0	0
2026	47,60	48	40	7	3	0	4	0	0
2027	47,60	48	40	7	3	0	4	0	0
2028	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0

2029	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,10	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	211,00	211	162	50	13	0	36	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.10 PROGRAM 10. ADMINISTRATÍVA A BEZPEČNOSŤ

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 10.1.	Zabezpečiť rozvoj administratívnej infraštruktúry a podmienok na výkon samosprávnych funkcií v obci								
Opatrenie 10.1.1	225	225	169	56	45	0	11	0	0
Cieľ 10.2.	Vytvorenie podmienok na znižovanie kriminality v obci a ochranu majetku obyvateľov a ostatných subjektov v obci.								
Opatrenie 10.2.1	330	330	281	50	23	0	26	0	0
Spolu	555,00	555	472	83	39	0	44	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
2024	82,50	83	70	12	6	0	7	0	0
2025	138,75	139	118	21	10	0	11	0	0
2026	138,75	139	118	21	10	0	11	0	0
2027	138,75	139	118	21	10	0	11	0	0
2028	56,25	56	48	8	4	0	5	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0

2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	555,00	555	472	83	39	0	44	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko
Plán obnovy a odolnosti
Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh Digitálne a podnikateľské zručnosti
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenca negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

9.11 PROGRAM 11. INFORMATIZÁCIA OBCE

Predpokladaná štruktúra finančných zdrojov (tis. €)									
Ciele	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH
Cieľ 11.1	Zabezpečiť technické podmienky na prechod samosprávy na nový typ vládnutia - e - government.								
Opatrenie 11.1.1	26	26	20	7	5	0	1	0	0
Opatrenie 11.1.2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Spolu	27,00	27	20	7	5	0	1	0	0

Časový horizont čerpania zdrojov (tis. €)									
Rok	Oprávnené náklady spolu	Verejné zdroje						Súkromné zdroje	EIB
		Verejné zdroje spolu	Fond EÚ	Národné verejné zdroje					
				Národné verejné zdroje spolu	Štátny rozpočet	Regionálne zdroje	Miestne zdroje		
	A=B+H+CH	B=C+D	C	D=E+F+G	E	F	G	H	CH

2024	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2025	6,75	7	5	2	1	0	0	0	0
2026	6,75	7	5	2	1	0	0	0	0
2027	6,75	7	5	2	1	0	0	0	0
2028	6,75	7	5	2	1	0	0	0	0
2029	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2030	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2031	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2032	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
2033	0,00	0	0	0	0	0	0	0	0
Spolu	27,00	27	20	7	5	0	1	0	0

Zdroje financovania EÚ v 2021 - 2027

Operačný program Slovensko Plán obnovy a odolnosti Nórske fondy

...

Ciele PD SR

Cieľ politiky	Oblasť podpory
1. Inteligentnejšia Európa	Podpora opatrení na rozšírenie výskumných a inovačných kapacít a využívania pokročilých technológií Modernizácia poskytovania verejných služieb Podpora budovania inteligentných regiónov a miest Podpora digitálnej pripojiteľnosti Posilnenie rastu a konkurencieschopnosti najmä malých a stredných podnikov, vrátane produktívnych investícií Podpora malého a stredného podnikania Internacionalizácia malého a stredného podnikania Podpora sieťovania podnikateľských subjektov Rozvoj zručností pre inteligentnú špecializáciu, priemyselnú transformáciu a podnikanie – ľudské zdroje pre inovatívne Slovensko a EÚ Podpora kvality terciárneho vzdelávania orientovaného na pracovný trh
4. Sociálnejšia Európa	Digitálne a podnikateľské zručnosti Adaptabilný a prístupný trh práce Kvalitné inkluzívne vzdelanie Záruka pre mladých Aktívne začlenenie a dostupné služby Potravínová a materiálna deprivácia Sociálne inovácie a experimenty
5. Európa bližšie k občanom	Budovanie administratívnych a analyticko-strategických kapacít miestnych a regionálnych orgánov Prevenencia negatívnych spoločenských javov a vytváranie bezpečného fyzického prostredia obcí, miest a regiónov Regionálna a miestna infraštruktúra pre pohybové aktivity a voľný čas Zlepšovanie manažmentu, služieb a infraštruktúry podporujúcich kultúrne dedičstvo, komunitný rozvoj a udržateľný cestovný ruch Umožniť regiónom a ľuďom riešiť sociálne, zamestnanecké, hospodárske a environmentálne vplyvy prechodu k cieľu Únie v oblasti klímy a klimaticky neutrálneho hospodárstva do roku 2050 na základe Parížskej dohody
Fond spravodlivej transformácie (FST)	

Zdroj: Oznámenie o strategickom dokumente, Partnerská dohoda 2021 - 2027, s.7 - 8, 2020.

FINANČNÉ ZABEZPEČENIE PHRSR

Finančné vyčíslenie jednotlivých aktivít sa v PHRSR uvádza pri väčšine opatrení a aktivít, potrebných na naplnenie cieľov programu. Tie sú stanovené odhadom, konečné rozpočty budú súčasťou vykonávacích plánov. Pri schvaľovaní financovania jednotlivých úloh, vyplývajúcich z aktivít, sa bude prihliadať na ich dôležitosť a dopad na hospodársky a sociálny rozvoj obce. Viaceré úlohy sa môžu

realizovať v rámci bežnej prevádzky samosprávy, mnohé však vyžadujú náročnejšie finančné a personálne zdroje a spoluprácu s inými subjektami.

Potenciálne zdroje na realizáciu opatrení a úloh PHRSR sú:

- vlastné zdroje – rozpočet obce,
- bankové úvery,
- štátne dotácie z účelových fondov,
- dotácie z výťažku lotérií,
- financie z Národných Projektov (MPSVR, úrady práce sociálnych vecí a rodiny),
- štrukturálne a fondy,
- nadácie, neinvestičné fondy,
- účelové fondy zahraničných zastupiteľstiev v SR (holandské, americké, kanadské,...),
- Svetová banka,
- sponzoring podnikateľov, firiem, bankového sektora, súkromných osôb,
- združovanie prostriedkov verejnej a neverejnej sféry, atď.,

Štruktúra uvedených zdrojov bude závisieť na aktuálnej finančnej situácii obce ako aj na spoločensko-ekonomických podmienkach.

10 ZÁVER

PHRSR obce Omšenie je strategický strednodobý dokument, ktorý určuje víziu rozvoja obce, prioritné rozvojové oblasti a strategické ciele ich naplnenia. Tento dokument je základným východiskom pre spracovanie ďalších materiálov rozvoja jednotlivých oblastí života obce.

PHRSR je otvoreným dokumentom, ktorý bude vyhodnocovaný a aktualizovaný na zasadnutiach obecného zastupiteľstva podľa potreby.

Predmetný PHRSR obce Omšenie bol schválený na zasadnutí obecného zastupiteľstva dňa:

26.júna 2025 UOZ č. 84/2025

.....
pečiatka obce

.....
starosta obce

11 POUŽITÁ LITERATÚRA

1. Partnerská dohoda 2021 - 2027
2. Zmluva o fungovaní Európskej únie
3. Rámcový dohovor OSN o zmene klímy (1994)
4. Kjótsky protokol k Rámcovému dohovoru OSN o zmene klímy (1997)
5. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj
6. Ciele politiky EÚ v programovom období 2021 – 2027
7. Národný program reforiem Slovenskej republiky (2018, 2019, 2020)
8. Programové vyhlásenie vlády Slovenskej republiky na obdobie rokov 2020 – 2024
9. Národná stratégia regionálneho a územného rozvoja Slovenskej republiky do roku 2030 (2017)
10. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001 – v znení KURS 2011 – zmeny a doplnky č. 1 KURS 2001
11. Národný infraštruktúrny plán Slovenskej republiky na roky 2018 – 2030, (2017) 11
12. Zelenšie Slovensko – Stratégia environmentálnej politiky Slovenskej republiky do roku 2030 (Envirostratégia 2030)
13. Strategický plán rozvoja dopravy SR do roku 2030 (2016)
14. Akčný plán rozvoja elektromobility v Slovenskej republike (2019)
15. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
16. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
17. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“
18. RIÚS POSK 2014-2020
19. Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja (PHSR ŽISK),
20. Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, aktualizácia 2010,
21. Národný program reforiem, máj 2012,
22. Návrh základných princípov na prípravu Partnerskej dohody Slovenskej republiky na programové obdobie 2014 – 2020,
23. Stratégia rozvoja dopravy SR do roku 2020, 2010,
24. Program odpadového hospodárstva na roky 2011 - 2015,
25. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020
26. Revidovaný národný akčný plán Dekády začleňovania rómskej populácie 2005 - 2015 na roky 2011 – 2015
27. 2. etapa Programu podpory zdravia znevýhodnených komunit na Slovensku na roky 2009 – 2015
28. Koncepcia výchovy a vzdelávania rómskych detí a žiakov vrátane rozvoja stredoškolského a vysokoškolského vzdelávania
29. Stratégia EÚ 2020 - cieľ: konkurencieschopnosť, zamestnanosť a hospodársky rast
30. Spoločný strategický rámec EK, marec 2012,
31. Nariadenia EK (Všeobecné nariadenie, nariadenie k fondom),
32. CENTROPE – Správa o regionálnom rozvoji, 2012,
33. CENTROPE – Nástroj na hodnotenie potrieb infraštruktúry – podpora konkurencieschopného regionálneho rozvoja (INAT),
34. CENTROPE – Stratégia ľudského kapitálu,
35. CENTROPE – Stratégia v oblasti vedomostného regiónu,
36. CENTROPE – Stratégia v oblasti priestorovej integrácie a Akčný plán 2013+,
37. CENTROPE – Stratégia v oblasti kultúry a cestovného ruchu 2013+,
38. Pozičný dokument Európskej komisie k Partnerskej dohode a programom SR na roky 2014 - 2020
39. Stratégia financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 - 2020
40. Integrovaný regionálny operačný program „IROP“ Národný strategický referenčný rámec 2007-2013.
41. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Trenčianskeho samosprávneho kraja.
42. Zákon č. 539/2008 Z.z. o podpore regionálneho rozvoja, v znení neskorších predpisov.
43. Zákon č. 369/1990 Z.z. o obecnom zriadení, v znení neskorších predpisov.
44. Zákon č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách, v znení neskorších predpisov.
45. Zákon č. 482/2003 Z.z. o štátnej pokladnici.
46. Zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov,
47. Zákon č. 156/2003 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 193/2001 Z.z. o podpore na zriadenie priemyselných parkov.
48. VEDA. Encyklopédia Slovenska. VI zv. Veda, Bratislava, 1982.
10. JAROŠ, J. Tectonic styles of the homelands of superficial nappes. Rozpravy ČASV, Řada matematických a přírodních věd, roč. 81, seš. 6, Academia Praha, 1971.
11. LUKNIŠ, M. A KOL. Slovensko – Príroda. Vyd. Obzor, Bratislava, 1972.
12. MAZÚR, M., LUKNIŠ, M. Regionálne geomorfologické členenie SSR, Geogr. Čas., 30, 2, Bratislava, 1978.
13. UPSVAR. Štatistiky Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny 1999 – 2004.
14. Interné materiály obce Omšenie .
15. Sociologický ústav Slovenskej akadémie vied, REGIONÁLNY ROZVOJ SLOVENSKA VÝCHODISKÁ A SÚČASNÝ STAV , Editori: Mgr. Ľubomír Falt'an, CSc., Doc. PhDr. Ján Pašiak, PhD. 2004, 88 s.
16. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky. Národná stratégia ISPA Slovenskej republiky: životné prostredie, Október 2000.
17. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník IV. Bratislava. 1961.
18. STREDOSLOVENSKÉ VYDAVATEĽSTVO. Vlastivedný zborník XI. Bratislava. 1972.
19. BIELY, A. et al. Geologická stavba. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
20. LUKNIŠ, M. Reliéf. In LUKNIŠ, M. et al. Slovensko 2 : Príroda. 1972.
21. HRAŠNA, M., KLUKANOVÁ, A. Inžinierskogeologická rajonizácia. In Atlas krajiny Slovenskej republiky [online]. 2004.
22. MAZÚR, E., LUKNIŠ, M.. Geomorfologické jednotky. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
23. MAZÚR, E., ČINČURA, J., KVITKOVIČ, J. Geomorfológia. Mapa 1:500 000. In Atlas SSR. 1980.
24. <http://www.statistics.sk/mosmis/run.html>
25. <http://www.fns.uniba.sk/zp/knihy/index.htm>

26. Jozef Jakál, Geografický ústav SAV, Štefánikova 49, 814 73 Bratislava, Slovensko KRASOVÉ FORMY A ICH VÄZBA NA VLASTNOSTI RELIÉFU A KLÍMY V ZÁPADNÝCH KARPATOCH
27. <http://www.agroporadenstvo.sk/rv/poda/>
28. <http://web.tuke.sk/fberg-kgp/spis/geologia.htm>
29. <http://oldwww.fns.uniba.sk/~krg/prilohy/kgamr/2004/podnedruhy1.htm>
30. Nábělek, F. (1979): Encyklopédia Slovenska, SAV, Bratislava
31. Kolektív, 2000: Morfogenetický klasifikačný systém pôd Slovenska. VÚPOP, Societas
32. Pedologica Slovaca, Bratislava, s. 74
33. Mazúr, E. (1980): Atlas SSR, SAV, Bratislava - kapitola pôdy
34. Minár, J. a kolektív (2001): Geografické spektrum 3. PRIF UK Bratislava
35. <http://www.minerally.sk/>
36. Bizudová, M. 1993. Geomorfológia. 1. vyd. Bratislava: UK Bratislava, 1993. 228 s. -
37. Lukniš, M. 1972. Slovensko príroda. 1. vyd. Bratislava: Obzor, 1972. 920 s. -
38. Čiesarik, M. 1994. Geológia. Vysokoškolské skriptá. 1. vyd. Ž. n. Hronom: LF: Katedra prírodného prostredia, 1994. 255 s. ISBN 80-228-0345-6 -
39. Čerman, R. 2003. Zemepisný atlas SR. 1. vyd. Bratislava: Mapa Slovakia Bratislava, s.r.o. , 2003. 96 s. ISBN 80-8067-006-4 -
40. Kolník P., 2001, Cestovný lexikón Slovenskej republiky, Bratislava, Vydavateľstvo Astor Slovakia, 212,
41. Plesník P., a kol. 1989, Malá slovenská vlastiveda, Bratislava, Vydavateľstvo Obzor, 91, 135, 222, 223,
42. www.statistics.sk
43. Jurko, A., 1958: Pôdne ekologické pomery a lesné spoločenstvá Podunajskej nížiny. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 264 s.
44. Lukniš, M. (ed.), Bako, J., Berta, J., Ferienc, O., Feriencová-Masárová, Z., Fusán, O., Futák, J., Hejný, S., Jurko, A., Kurpelová, M., Mičian, L., Michalko, J., Petrovič, Š., Schmidt, Z., Šimo, E., Vilček, F., Zaťko, M., 1972: Slovensko 2. Príroda. Obzor, Bratislava, 920 s.
45. Lukniš, M., Plesník, P., 1961: Nížiny, kotliny a pohoria Slovenska. Osveta, Bratislava, s. 7-50.
46. Mazúr, E., Lukniš, M., 1980: Geomorfologické jednotky. In: Mazúr, E. et al., 1980: Atlas SSR. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, s. 55.
47. Michalko, J., Magic, D., Berta, J., 1986: Geobotanická mapa ČSSR, textová časť. Vydavateľstvo SAV, Bratislava, 160 s.
48. Plesník, P. et al., 1989: Malá slovenská vlastiveda. Vydavateľstvo Obzor, Bratislava, s. 296-297.
49. Ružičková, H., Halada, L., Jedlička L., Kalivodová, E., 1996: Biotopy Slovenska. Ústav krajinej ekológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, s. 104 - 109.
50. Vyhláška MŽP SR č. 24/2003 Z.z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
51. Vyhláška MŽP SR č. 492/2006 Z.z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny.
52. Zákon NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny.
53. Slovensko II. (Príroda), kol. autorov, Obzor Bratislava, 1972
54. www.krasy-slovenska.sk
55. Alojz Čaputa, Juraj Holčík a kol., 1982, www.szap.sk,
56. <http://svosmo.edupage.org/about/?subpage=1&>
57. http://www.mesa10.sk/index.php?action=module&id=modcontent&content_id=261
58. <http://tlacovespravy.wordpress.com/2012/06/01/prieskum-sport-v-zivote-mladych-europanov>
59. <http://www.nocka.sk/uploads/fd/c5/fdc56b529554adb7e3625632921405f/4-monitoring-vysledkov-kp-2005-2008-no6-7-2009.pdf>
60. <http://www.tophotelierstvo.sk/domaci-cestovny-ruch/turizmus/hotelierstvo-v-e-a-na-slovensku/>
61. NSRR, 2011
62. <http://www.sopsr.sk/>
63. naseobce.sk
64. Štatistický úrad, DataCubes,
65. Encyklopédia Slovenska, Veda 1983.,
66. Kraje a okresy Slovenska, Q111 1997.,
67. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia, 2008
68. <http://www.sodbtn.sk/>
69. www.agro-poradenstvo.sk, 12.8.2021
70. <https://sk.wikipedia.org/>
71. <http://www.minerally.sk/>
72. <http://www.podnemapy.sk>
73. <http://geografia-sk.blogspot.com/>
74. <https://www.meteoblue.com/sk>
75. <https://www.slovensko.sk/sk/lokality/>
76. PHRSR
77. <https://www.omsenie.sk>
78. ÚPN 2018
79. <https://sk.wikipedia.org/wiki>
80. ÚPN VÚC Trenčiansky kraj,
81. KPSS
82. <https://cyklotrasa.oma.sk>
83. <http://www.sopsr.sk/natura>
84. <https://www.shmu.sk/>
85. <https://apl.geology.sk/radio/>

Zoznam skratiek

PHRSR	Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
OcÚ	obecný úrad
OZ	obecné zastupiteľstvo
PD	partnerská dohoda
ÚSES	miestny územný systém ekologickej stability
PZI	priame zahraničné investície
RO	rozpočtové organizácie
KZ	kód zdroja

**Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja
Obce Omšenie
Programovacie obdobie 2024 - 2033
2024**

SCARABEO-SK, s.r.o., Povstalecká cesta 16, 974 09 Banská Bystrica

e-mail: hronec.scarabeus@gmail.com
tel.: 0907 439 224